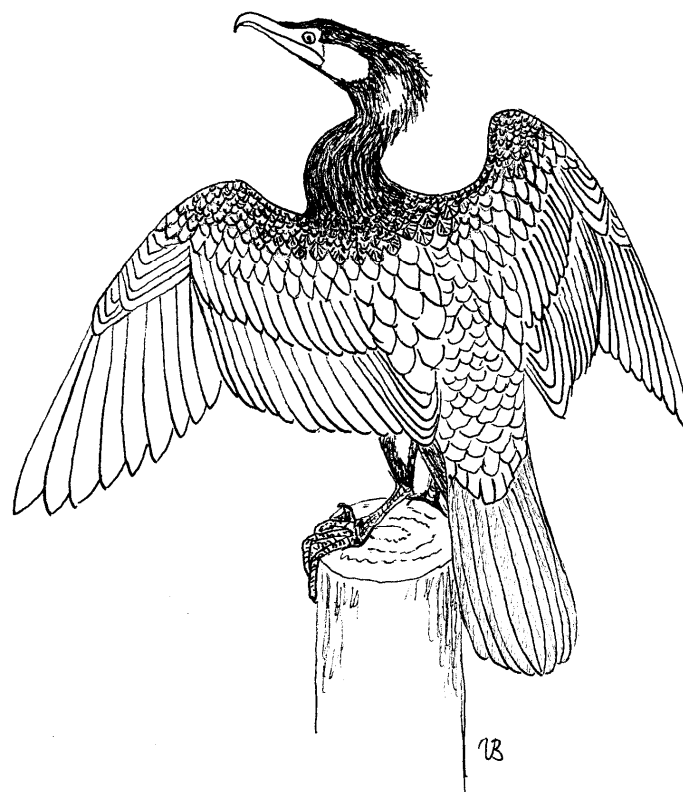

FUGLE I ÅRHUS AMT 2004

3. UDGAVE • DOF ÅRHUS AMT

Version: 3. udgave med farvefotos og flere rettelser (ved Knarand, Skeand, Baltisk Silde, måge, Britisk Silde, Middelhavssølv-måge, Kaspisk Måge, Sjagger, Sangdrossel, Stor Tornskade, Tornsanger, Havesanger og i medarbejderoversigten).

Udgiver: Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand. Gironr.: 5 51 09 61.

Hjemmeside: www.dofaarhus.dk

Redaktion: Ole Lilleør og Flemming H. Nielsen.

Medarbejdere ved rapporten: Ursula Burmann, Jørgen S. Christensen, Mogens Erlandsen, Henning Ettrup, Ole Gylling-Jørgensen, Morten D.D. Hansen, Carsten Høeg, Erik Hørning, Svend Møller Jensen, Peter Lange, Arne Bo Larsen, Ole Lilleør, Flemming H. Nielsen, Anders Rasmussen samt Henrik Stenholt.

Illustrationer: Tegninger: Ursula Burmann. Fotos: Carl Erik Mabeck og Rune Sjø Neergaard.

Trykkeri: Søe-Knudsen, Stoholm.

Oplag: 100 stk.

Pris: 130,00 kr.

Henvendelse til redaktionen: Kan ske til foreningens adresse eller til redaktionen (se adresseliste bagest i rapporten).

Indholdsfortegnelse:

Indledning	1
Artsbehandling i rapporten.....	2
Retningslinier for indsendelse af materiale.....	2
Vejledning om sjældne fugle	3
Vejret 2004.....	4
Dyr i Århus Amt 2004	5
Ringmærkningsaktiviteten i 2004	8
Lidt statistik om 2004	9
Artsgennemgang	10
Lommer	10
Lappedykkere	11
Stormfugle	14
Årefodede	15
Storkefugle	16
Andefugle	19
Rovfugle	33
Hønsefugle, Traner	40
Strandskader, Klyder, Trieler	42
Brokfugle.....	43
Snepefugle	48
Kjover	60
Måger.....	61
Terner	65
Alkefugle	67
Duer, Gøge	69
Ugler	71
Natravne, Sejlere, Skrigefugle.....	72
Spætter.....	74
Lærker	76
Svaler.....	77
Vipstjerter og pibere.....	79
Silkehaler, Vandstære m.m.	82
Drosselfugle.....	84
Sangere	88
Fuglekonger, Fluesnappere	92
Mejser m.m.....	93
Piroler, Tornskader	97
Kragefugle	98
Stære	100
Spurve.....	100
Finker.....	101
Værlinger.....	107
Litteratur.....	110
Forkortelser	110
Medarbejdere ved rapporten	111
Bidragydere 2004.....	112
Artsindex	114

INDLEDNING

Dette er den 33. udgave af DOF-Århus' rapport over amtets fugleforekomster.

Meget har ændret sig gennem årene – selvfølgelig hos fuglene – men så sandelig også i vi fuglekigges tilgang til det at se på fugle. DOFbasen og DOFcall har gjort det til en leg at kommunikere dagsaktuelle observationer ud til det ganske land. Det har dog ikke gjort lokalrapporten overflødig – snarere tværtimod. 'Fugle i Århus Amt' er nemlig det eneste sted, hvor man kan få et samlet overblik over den stigende strøm af observationer, der hvert år gøres i amtet.

Som noget nyt er 'Fugle i Århus Amt' nu også at finde på Internettet. På lokalafdelingens hjemmeside kan rapporten nemlig frit hentes i PDF-formatet. Ældre rapporter tilbage til 1999 er også at finde.

Siden webudgaven af DOFbasen er antallet af indrapporteringer vokset voldsomt. Før lanceringen af DOFbasen lå de årlige indrapporteringer på omkring 30.000 observationer. I år er der ca. 53.000 observationer fordelt på 2,4 millioner fugle, 260 arter, 1100 lokaliteter og 240 observatører! DOFbasen 3 har gjort det let at indrapportere, også selvom man bare er på gæstevist i amtet, så der er vist ingen tvivl om, at databasen er en stor gevinst for overvågningen af fuglelivet i Danmark.

Amtet er i de senere år blevet beriget med flere nye herlige fuglelokaliteter. Først var det Årslev Engso, der straks placerede sig på det ornitologiske landkort. I 2004 kom så Vorup Engso ved Randers og – måske mindre bemærket – Nørrekær Enge ved Gl. Estrup. Det afspejles tydeligt i de observationer, der har fundet vej til nærværende rapport, lokaliteterne er hyppigt citeret i rapporten.

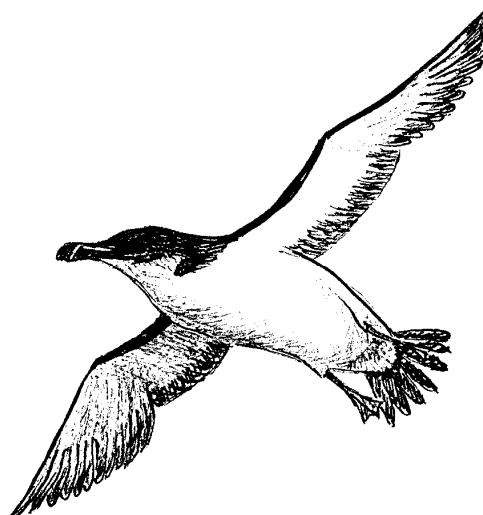
For at sikre rapportens høje kvalitet og pålidelighed forlanges det, at observationer af sjældne fugle sendes til godkendelse i DOF's Sjældenhedsudvalg (SU), før omtale kan finde sted i rapporten. Bemærk, at den nationale SU-liste er udvidet med en lokal SU-liste med en række meget sjældne arter for amtet, der ligeledes skal godkendes i SU (se side 4). Udokumenterede SU-fund bliver ganske enkelt ikke nævnt i rapporten. I øvrigt ser vi gerne, at man generelt supplerer usædvanlige fund med en lille beskrivelse i DOFbasen.

Blandt årets mange sjældne fugle i amtet nævnes i udvalg: Balearerskråpe, Silkehejre, Skestork, Sølvhejre, Sortbuget Knortegås, Biæder, Hærfugl, Blåhals og Høgesanger.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle bidragydere, uden hvis iver, interesse og aktivitet denne rapport ikke var blevet til. Endvidere en tak til alle medarbejdere i Rapportgruppen og til illustratører og fotografer. Samtidig vil vi opfordre interesserede nye (eller tidligere) skribenter til at melde sig under fanerne. Der er altid brug for en hånd og Rapportgruppens medlemmer er altid indstillet på at hjælpe nye sikkert i gang med arbejdet.

God læselyst!

Redaktionen

ARTSBEHANDLING I RAPPORTEN

Der tilgår Rapportgruppen et meget stort datamateriale. Alt indsendt materiale anvendes ved artsbehandlingen, men det er den enkelte skribent, der står for prioriteringen af, hvad der er relevant at nævne i afsnittet. De enkelte arter er generelt søgt behandlet efter følgende skabelon (vedr. sjældne fugle, se nedenfor):

1. Overskrift. Dansk og videnskabeligt artsnavn (systematik og navngivning efter Olsen (1992) med enkelte afvigelser) samt artens euring-nummer. **2. Kommentar** til artens forekomst i det forløbne år i forhold til "normalen". **3. Yngleforekomst.** Ynglepar og syngende fugle samt andre fund som tyder på yngel. **4. Træk-/rasteforekomst** opdelt i første/andet halvår eller forår/efterår. Her omtales første og sidste forekomster samt større antal af rastende og trækkende fugle. Endvidere nævnes sommer- eller vinterfund hos arter, der normalt ikke ses i hhv. sommer-/vinterperioden. **5. Tabel.** Til slut en oversigt over materialet i tabelform:

Årstotal (= summen af månedssummerne + evt. udaterede observationer)

Gennemsnit for de 10 foregående år

Antal indsendere, antal observationer og antal lokaliteter, hvor arten er observeret

Total: 21.609 (22.128) Indsendere: 27 Observationer: 216 Lokaliteter: 97

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
218	104	2374	7033	140	116	-	35	420	11.139	10	20

Månedsfordeling over alle daterede obs (minus oplagte gengangere), samt for udvalgte arter andre former for sammentællinger.

Dubletter og stationære fugle

Månedsfordelinger og totaler søges udarbejdet gennem en frasortering af dobbeltobservationer. Dvs. når flere personer har indsendt obs fra samme lokalitet den samme dag, bruges kun den største obs; ved trækobs tages dog hensyn til optællingstidspunktet, hvis dette er oplyst. Ved rasteflokke observeret gentagne gange over en periode sker der også en frasortering, hvis fuglene med overvejende sandsynlighed kan skønnes at være stationære. Denne metode giver ikke de store problemer ved primære trækobs samt fåtallige og sjældne arter, men er vanskeligere ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre graden af udskiftning i flokkene. Vi håber dog, at en ensartet behandling vil give et mere tydeligt billede af arternes forekomst, samt et bedre sammenligningsgrundlag i forhold til andre områder og tidligere år.

RETNINGSLINIER FOR INDSENDELSE AF MATERIALE

Brug DOFbasen!

Lokalrapporten udarbejdes ud fra data indtastet i Dansk Ornitologisk Forenings fugledatabase DOFbasen (www.dofbasen.dk). Alle kan frit tilmelde sig DOFbasen, og observationer kan indtastes direkte på hjemmesiden eller ved hjælp af et indtastningsmodul, der kan hentes ned fra hjemmesiden.

Skemaer

Ønsker man at indsende på papir, skal man huske: a) navn og adresse på alle ark, b) alle observationer skal være relaterede til en dato, c) brug stednavne som kan genfindes på kort 1:100.000 (Topografisk Atlas).

Hvilke obs?

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Men er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: a) Ynglefund/observationer der tyder på yngel, b) Optællinger af ynglende, rastende eller trækkende fugle, og c) Sæsonens tre første og tre sidste observationer af trækfuglene. Indsend kun reelle observationer. Hvis du skønner antallet af fugle, gør da tydeligt opmærksom på, at det er et skøn.

Supplerende oplysninger er vigtige

Husk at angive adfærdskode (rastende, syngende, fouragerende, trækkende osv.). Husk klokkeslet ved træk- iagttagelser, sjældne fugle, flokke m.m., og notér meget gerne eventuelle medobservatører. Husk ved ynglefund at angive antal par (sikre-sandsynlige) samt om der er tale om reder, udflyjende unger osv.

Dokumentation og korrektur

Ved indtastning af usædvanlige observationer, anmoder vi kraftigt om, at man supplerer med en kort beskrivelse. Den bør indeholde oplysninger om, hvad man så på fuglen, observationsforhold, medobservatører etc. Det er ens eget ansvar, at de indsendte oplysninger er korrekte. Det anbefales derfor, at man læser korrektur på indtastningerne inden indsendelse til DOFbasen/Rapportgruppen.

Pattedyr, krybdyr og padder mv.

Rapportgruppen indsamler også observationer af pattedyr, krybdyr, padder, insekter og orkidéer i Århus Amt. Observationerne kan indtastes i DOFbasen eller indsendes i skemaform til Rapportgruppen.

Indsendelsesfrist

Observationer skal være indtastet i DOFbasen eller indsendt til lokalrapporten senest 10. januar.

Et enestående materiale

Indholdet i DOFbasen er et enestående kildemateriale over fuglelivet i Århus Amt, som foreningens medlemmer kan få adgang til at anvende ved at rette henvendelse til DOF Århus Amt. For sårbare arters vedkommende må man dog påregne en form for klausulering af materialet. Materialet anvendes også ved udarbejdelsen af den landsdækkende årsrapport som offentliggøres i DOFT.

VEJLEDNING OM SJÆLDNE FUGLE

DATSY – Dansk Ornitologisk Forenings Arbejdsgruppe for Truede og Sjældne Ynglefugle

DOF har nedsat en gruppe, DATSY, som følger udviklingen i bestandene af truede og sjældne ynglefugle i Danmark. Hvilke arter der følges, og hvem der er koordinator for de enkelte arter, kan læses på DOF's hjemmeside www.dof.dk. Hvis du registrerer en af de sjældne arter på listen, er det vigtigt, at du bringer din iagttagelse videre til koordinatoren for den pågældende art – også selv om du ønsker fundet hemmeligholdt! Kun derved får vi et dækkende billede af de sjældne ynglefugles forekomst og fordeling. Den seneste DATSY-rapport kan læses i DOFT (Grell *et al* 2004).

SU – Sjældenhedsudvalget

Sjældenhedsudvalget er et udvalg under DOF, som foretager en vurdering af observationer af sjældne og nye arter i Danmark (inkl. Færøerne og Grønland) samt af observationer af usædvanlig karakter i øvrigt, inden disse kan offentliggøres i foreningens tidsskrifter og blade. Udvalget fremstiller en liste over arter og racer, der skal bedømmes af udvalget. Den aktuelle liste kan ses på bl.a. www.netfugl.dk, og er i nærværende rapport senest optrykt i Fugle i Århus Amt 2000 (Ettrup *et al* 2001).

Lokal SU-liste

Som supplement til den nationale SU-liste findes en lokalliste gældende for Århus Amt med arter, der ligeledes skal beskrives for SU, før omtale kan finde sted i nærværende rapport:

Lille Stormsval	Sydlig Blåhals (ynglefund)
Stellersand	Sydlig Nattergal
Hvidvinget Måge	Hvidhalset Fluesnapper (kun brune fugle)
Sandterne	Rosenstær (1k-fugle)
	Fyrremejse

Vores politik

I Fugle i Århus Amt bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: Godkendte observationer bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. Observationer, som er beskrevet men endnu ikke færdigbehandlet, bringes også men uden dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Ubeskrevne fund nævnes blot kort i indledningen med en bemærkning om at få dem beskrevet, mens forkastede fund ikke nævnes i rapporten.

Der skal kraftigt opfordres til, at man **straks efter en usædvanlig observation indsender beskrivelse heraf** til Dansk Ornitologisk Forening, Sjældenhedsudvalget, Vesterbrogade 138-140, 1620 København V. Rapportgruppen står gerne til rådighed med vejledning om beskrivelse o.l.

VEJRET 2004

Januar blev nedbørrig med underskud af sol. Med en middeltemperatur for landet som helhed på $-0,4^{\circ}\text{C}$ blev januar lidt under normalen ($0,0^{\circ}\text{C}$). Højeste temperatur 8°C blev målt 11/1 i Sønderjylland, og laveste temperatur $-18,0^{\circ}\text{C}$ blev registreret 30/1 i Midtjylland. På landsplan blev nedbøren hele 98 mm, 72 % over normalen. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i 35 timer, 18 % under normalen.

Februar var solrig og temmelig varm. Middeltemperaturen på landsplan blev $2,1^{\circ}\text{C}$, 2°C varmere end normalt. Højeste temperatur 12°C forekom 3/2 i Midtjylland, og laveste temperatur -9°C forekom 24/2 ved Holbæk. I gennemsnit ud over landet faldt der 40 mm nedbør. Solen skinnede i snit i hele 100 timer, 45 % over normalen. Mest sol forekom der i Himmerland.

		JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Temp ($^{\circ}\text{C}$)	Min	-13,6	-8,1	-6,6	-1,2	2,9	2,9	5,7	6,9	1,9	-1,1	-6,5	-3,8
	Max	4,9	10,4	14,4	16,4	20,3	22,3	23,9	26,7	22,1	15,8	10,9	8,9
	Middel	-1,1	1,2	2,8	7,4	11,1	12,9	14,1	17,1	12,5	8,6	4,2	3,1
	Normal	0,9	1	2,6	6,5	11,2	14,1	16,3	15,7	12,2	8,6	4,2	1,6
Nedbør	Amt	84	31	51	40	48	78	88	88	52	108	53	59
	Normal	53	36	42	38	46	50	64	61	64	67	69	58
	Døgn	22	10	10	10	14	20	16	16	14	19	15	18
Frostdøgn		26	21	15	4	0	0	0	0	0	4	12	13

Tabel 1. Vejret i 2004 i Århus Amt. Absolut minimum-, maksimum- og middeltemperatur ved Tirstrup samt normaltemperatur for 1982-2000. Nedbør (mm) i Århus Amt samt normalnedbør for 1961-90. Antal nedbørdøgn og antal frostdøgn ved Tirstrup.

Marts var temmelig varm og solrig. Månedsmiddeltemperatur blev $3,6^{\circ}\text{C}$, $1,5^{\circ}\text{C}$ over gennemsnittet. Højeste temperatur 18°C blev registreret 17/3 i Nordøstsjælland, laveste temperatur -7°C blev målt natten til 5/3 og 6/3 flere steder. Gennemsnitlig faldt der 50 mm nedbør ud over landet, 9 % over normalgennemsnittet. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i 135 timer, 23 % over normalgennemsnittet.

April var varm og med overskud af sol. Månedsmiddeltemperaturen blev for landet som helhed hele $2,2^{\circ}\text{C}$ over normalgennemsnittet. Højeste temperatur 19°C blev registreret 16/4 mange steder, især i indlandet, laveste temperatur -3°C blev målt 11/4 i Nordøstsjælland. Nedbøren i gennemsnit ud over landet blev 42 mm. Det er normalt. Solen skinnede ud over landet i gennemsnit i 183 timer i år, 13 % over normalen.

Maj var temmelig tør. Middeltemperaturen blev $0,5^{\circ}\text{C}$ over normalt. Højeste temperatur 24°C blev målt allerede 9/5 ved København, og laveste temperatur -1°C blev målt 14/5 i Rønne. På landsplan faldt der 32 mm nedbør, kun to tredjedele af det normale. Mest fik Århus Amt med ca. 50 mm. Solen skinnede på landsplan i 212 timer (normalt). Mest fik Skagen, ca. 285 timer, mens der var over 100 timer mindre (ca. 180 timer) i det sydlige Jylland!

Juni var temmelig kold med overskud af nedbør og underskud af sol. Middeltemperaturen blev $13,5^{\circ}\text{C}$, $0,8^{\circ}$ under normalen. Højeste temperatur på beskedne $24,4^{\circ}\text{C}$ blev målt 13/6 i København, og laveste temperatur $+2,9^{\circ}\text{C}$ blev registreret 2/6 ved Tirstrup. Det var især de daglige maks-temperaturer, der var lave, og der var i juni ingen såkaldte sommerdage. Nedbøren blev i snit 74 mm, 35 % over normalen. Det var især vådt i sidste halvdel af måneden. Solen skinnede i snit i 189 timer, 10 % under normalen.

Juli var forholdsvis kold med et mindre overskud af regn og underskud af sol. Middeltemperaturen på $15,1^{\circ}\text{C}$ var $0,5^{\circ}\text{C}$ under normalt. Højeste temperatur 27°C blev målt 30/7 ved Odense, og laveste temperatur 5°C blev målt 17/7 i Midtjylland. I snit faldt der 74 mm regn, 12 % over normalen. Solen skinnede i gennemsnit ud over landet i 185 timer, 6 % under normalen.

August var varm og våd med overskud af sol. Månedsmiddeltemperaturen blev $17,9^{\circ}\text{C}$, $2,2^{\circ}\text{C}$ over normalen. Højeste temperatur $31,4^{\circ}\text{C}$ blev registreret 10/8 ved Vestervig, mens laveste temperatur $2,7^{\circ}\text{C}$ blev målt 23/8 i Midtjylland. I gennemsnit faldt der hele 108 mm regn, 61 % over det normale. Variationen ud over landet var dog stor, også på amtsbasis. Solen skinnede i snit i 227 timer i, 22 % over normalen.

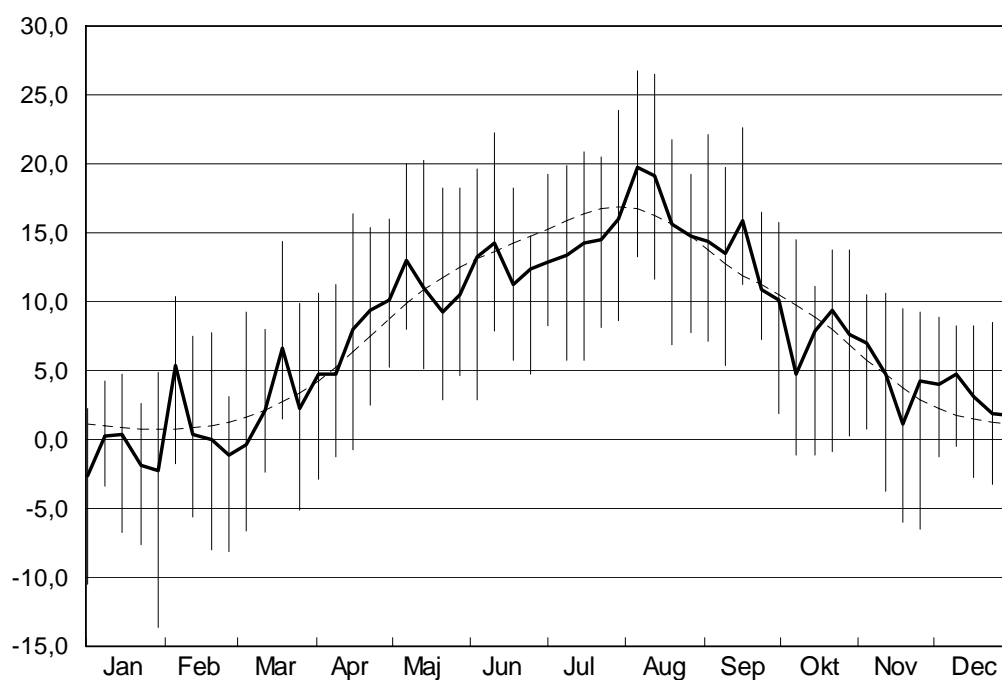
September var meget solrig og temmelig varm. Med en månedsmiddeltemperatur for landet som helhed på 13,7°C blev måneden 1°C over normalen. Højeste temperatur på 27°C blev målt 4/9 ved Kolding, og laveste temperatur 2°C blev registreret natten til 1/10 i Østjylland og på Nordfyn. Nedbørgennemsnittet blev 74 mm (normalt). Solen skinnede i gennemsnit i 187 timer, næsten 50% over det normale.

Oktober blev lun, nedbørrig og solrig. Med en middeltemperatur på 9,6°C blev måneden 0,5°C varmere end normalt. Højeste temperatur på 17°C blev registreret flere steder i begyndelsen af måneden, mens laveste temperatur -2°C blev målt til 10/10 enkelte steder i indlandet. Hyppigheden af nattefrost var væsentlig lavere end normalt. I snit blev nedbøren hele 107 mm, 41 % over normalen. Solen skinnede i snit i 104 timer, 20 % over det normale. Mest sol, omkring 115 timer, forekom bl.a. syd for Randers.

November var forholdsvis varm med underskud af nedbør og overskud af sol. Månedsmiddeltemperatur blev 5,4°C, 0,7°C over normalgennemsnittet. Højeste temperatur blev 14°C målt 1/11 i Sydjylland, og laveste temperatur -10°C blev registreret 21/11 ligeledes i Sydjylland. I snit faldt der 56 mm nedbør, 30 % under normalen. Solen skinnede i gennemsnit i hele 67 timer, 13 timer eller 24 % over normalen.

December blev varm med en middeltemperatur på +4,1°C, 2,5°C over normalt. Højeste temperatur blev 10,5°C målt 5/12 i Sydjylland, og laveste temperatur -8,0°C blev registreret 27/12 i Midtjylland. Juleaften var der våd sne i et bælte fra Thy over Himmerland, Djursland til nordlige Sjælland. I snit faldt der 70 mm nedbør, lidt over normalen. Solen skinnede i gennemsnit i 45 timer, også lidt over normalen.

Bemærkninger. Kilde til vejrdata er DMI's uge- og månedsberetninger.

Figur 1. Vejret i 2004. Ugentlig minimum-, maksimum- og middeltemperatur ved Tirstrup. Endvidere normaltemperatur for 1982-2000 (stiplet).

DYR I ÅRHUS AMT 2004

Nedenstående oversigt over observationer af dagsommerfugle, pattedyr, krybdyr og padder i Århus Amt er i år udelukkende baseret på observationer indtastet i DOFbasen.

Sommerfugle

I gennemgangen af materialet på sommerfugle er der fokuseret på arter, som enten er rødlistede (EN: moderat truet, VU: sårbar, NT: næsten truet), undergår væsentlig bestandsfremgang (F) eller optræder i større mængder på trækket (T).

Gråbåndet bredpande *Erynnis tages* – EN. En enkelt observation fra en af de klassiske lokaliteter: 8/6 1 Øer (RDN,RSN) – findes stadig ved Glatved og måske på Norddjursland? Hold øje, når I kommer forbi.

Spættet bredpande *Pyrgus malvae* – VU. Denne smukke lille sommerfugl har været i kraftig tilbagegang. Årets fund er 17/5 1 Gjerrild Nordstrand (APN), 21/5 1 Strandkær (APN) samt 23-30/5 max 3 Skramsø Plantage (DD). Bestandene er ofte meget små og overses derfor let.

Kommabredpande *Hesperia comma* – EN. Arten har haft et pænt flyveår i 2004 og er set i perioden 3-22/8. Den er registreret på to ud af tre sædvanlige lokaliteter: Strandkær/Mols Bjerge med op til 25 ex (RDN,MO,DD,APN) samt på Østerhede og Hesselholm på Samsø med op til 37 ex (MWH,SDY). Der er ingen obs fra Glatved Strand, hvor arten stadig holder ud.

Stor kålsommerfugl *Pieris brassicae* – T. En enkelt trækobs: 22/8 25 S Gallohaven (RDN,MO,SSL,RHJ).

Iris *Apatura iris* – F. Denne smukke art er under spredning og er set 22/7 1 Gallohaven (RDN,SSL) samt 7/8 1 Skramsø Plt (DD).

Sørgeskåbe *Nymphalis antiopa* – T. Denne art er udelukkende registreret i foråret, hvilket ikke er et godt tegn. 9/4 Bølling Sø, 13/4 1 N Hesselholm (SDY), 17/4 Samsø (MWH), 22/4 Skramsø Plantage (DD), 24/4 Stubbe Sø (JPL), 4/5 2 Sejs (PB) samt 9/5 Feldballe Bakker (DD). Artens larver er meget varmekrævende, og sommeren 2004 har været kold.

Admiral *Vanessa atalanta* – T. Et tyndt år for denne træksommerfugl – største obs af træk er 25/9 22 S Øer (DD). Første obs er 15/4 1 Vesborg Fyr, og sidste er 6/11 1 S Feldballe (DD).

Tidselsommerfugl *Vanessa cardui* – T. Denne ustabile art har i 2004 haft en pæn indflyvning med adskillige forsommerfund, max 10/6 5 Lilleøre, Samsø (MWH). Efteråret er dog ikke overvældende, max således beskedne 2/9 15 Ballen (MWH). Første 16/5 1 Hesselholm (SDY), sidste 1/11 1 Amstrup (APN) – småsent.

Det Hvide C *Polygonia c-album* – F. Arten er i virkelig fremgang, hvilket er glædeligt. Der er i år fund fra følgende lokaliteter: Ballen, Sælvig, Lushage, Besser Rev, Brattingsborg Skov, Langør, Feldballe, Skramsø Plantage, Stubbe Sø, Ebeltoft Færgehavn, Mols Bjerge, Elsegårde Skov, Gallohaven, Lisbjerg Skov, Moesgård Storskov, Brabrand Sø, Uldrup Bakker og Hinnerup. Altså stadig en østlig udbredelse i amtet! Største observation er 30/9 4 Mols Bjerge (DD). Første 28/3 Uldrup Bakker (JOP), sidste 19/10 1 Gallohaven (RDN,CHP) samt 1 Ballen (MWH).

Nældesommerfugl *Araschnia levana* – F. Ligesom Det Hvide C en art i kraftig fremgang. I 2004 registreret ved Brattingsborg, Nordsamsø, Kragemosen, Mols Bjerge, Skramsø Plantage, Stubbe Sø, Elsegårde Skov, Risskov Skov, Moesgård Skov, Nymølle, Årslev Engso. Største forekomst 10/8 8 Moesgård Storskov (RDN SSL). Første 28/4 Brattingsborg Skov (MWH), sidste 19/8 sammesteds (MWH).

Kejserskåbe *Argynnis paphia* – EN. Det er meget glædeligt, at denne art tilsyneladende er ved at etablere sig på nye lokaliteter, hvorfra den i årtier har været forsvundet. Ud over en række fund fra Brattingsborg Skov (MWH) er der i 2004 fund fra Ringelmose Skov med 4/8 1 (APN) samt 10/8 1 Moesgård Skov (RDN,SSL).

Markperlemorsommerfugl *Argynnis aglaja* – EN. I mange år har arten været i tilbagegang. I 2004 er der kun fund fra det sydlige Djursland, nemlig 5/8 1 Søndre Plantage, Ebeltoft (DD) samt 9-10/8 2 Molslaboratoriet (DD,RDN,MO). Arten er dog formentlig stadig udbredt i det meste af Mols Bjerge.

Klitperlemorsommerfugl *Argynnis niobe* – VU. Som de fleste andre perlemorsfugle er også denne art i tilbagegang. Der er i 2004 kun registreret 2/7 6 Kobberhage samt 17/7 1 Feldballe (begge DD), men findes formentlig stadig i pæne bestande ved Salten Langsø.

Moseperlemorsommerfugl *Boloria aquilonaris* – EN. Ingen observationer fra de sædvanlige lokaliteter (Midtjylland + Langemosen i Mols Bjerge), men til gengæld 5/7 70 Skramsø Plantage (DD).

Okkergul pletvinge *Melitaea cinxia* – VU. Arten findes tilsyneladende kun på det sydlige Djursland samt på Samsø. Årets største optælling er 1/6 31 Lilleøre, Samsø (MWH). Første 25/5 15 Molslaboratoriet (DD), sidste 27/6 1 Trekanten, Samsø (MWH).

Guldhale *Thecla betula* – VU. Arten er udbredt i Mols Bjerge, hvor den er truffet på flere lokaliteter i perioden 28/8-30/9 (DD,APN), men derudover er der et fund fra Hinnerup: 19/9 1 (APN), hvor arten er i hvert tilfælde ikke træffes til daglig.

Det Hvide W *Satyrrium w-album* – EN. Tre fund fra hhv. Lushage på Helgenæs (TBN), Hinnerup (APN) samt fra Feldballe (DD). Den har det ikke let med elmesygen!

Dukatsommerfugl *Lycaena virgaureae* – NT. Denne juvel er registreret ved Feldballe, Mols Bjerger, Haraldslund Skov samt Gødvad Bakke, men findes langt flere steder. Notér dem venligst, for den er formentlig i tilbagegang. Første er 17/7 1 Feldballe, mens sidste (og største) er 9/8 40 Molslaboratoriet (RDN,MO).

Violetrandet ildfugl *Lycaena hippothoë* – VU. Arten er i 2004 noteret ved Feldballe samt i Mols Bjerger, hvorfra største obs er beskedne 13/6 5 (DD).

Engblåfugl *Polyommatus semiargus* – VU. Denne smukke, hvidkantede blåfugl er virkelig ved at blive sjælden! Arten er set på Nordsamsø med max 5/6 12 (MWH) samt i Mols Bjerger med max 13/6 40 (DD).

Isblåfugl *Polyommatus amanda* – NT. Den knaldblå skønhed er i år truffet i Mols Bjerger med max 27/5 5 (DD) samt på Nordsamsø med 2 ex og ved Lushavn med 1 ex (begge MWH).

Bølleblåfugl *Vacciniina optilete* – NT. Arten er desværre kun meldt i et enkelt eksemplar, men den findes dog flere steder: 5/7 1 æglæggende Skramsø Plantage (DD).

Argusblåfugl *Plebejus argus* – VU. Denne art er en ren Samsø-affære, idet det efterhånden er flere år siden, at den sidst er truffet på Djursland. Findes den stadig i Midtjylland? Årets obs er 5/8 1 Nordsamsø samt 30/7-7/8 max. 4 Lushavn (alle MWH).

Foranderlig blåfugl *Plebejus idas*. Den lille frækkert er set med 21/7 6 Glatved Strand (TBN) samt på Østerhede og Lushage på Samsø (MWH).

Pattedyr

En **Langøret Flagermus** ses 6/5 ved Stavtrup (JTL) – bestemt med detektor. De fleste indrapporterede flagermus er ubestemte, heraf skal fremhæves 19/10 51 fordelt på min. 3 arter ved Brabrand Sø (CHØ). Hele 6 af **Grævlingerne** var trafikdræbte. **Skovmår** ses på Fugleværnsfondens reservat ved Stubbe Sø (JPL,OLI). Det store antal **Spættet Sæl** skyldes optællinger ved Totten, Anholt med 8/5 500 (RBØ1) og 24/6 320 (LRU). På sidstnævnte dato registreres også 5 **Gråsæler**. 2 Gråsæler ses også 21/11 ved Vesborg Fyr (MWH,SDy). **Marsvin** noteres især ved Gallohaven, Risskov Strand med flest 19/10 7 N (RDN). Flest **Krondyr** noteres ved Skaføgård 15/4 28 (MST). **Dådyrene** ses i Brattingsborg Skov. De største antal **Rådyr** ses i november med flest 14/11 19 Kolindsund (BJS) og 28/11 21 Brattingsborg Skov (MWH).

Art	Dyr	Lok	Periode	Art	Dyr	Lok	Periode
Pindsvin	6	5	27/5-26/11	Grævling	14	11	14/2-9/12
Muldvarp	2	2	4/12-13/12	Husmår	3	3	5/1-8/8
Almindelig Spidsmus	2	1	16/2-10/8	Skovmår	2	1	24/4-3/7
Brunflagermus	8	3	17/3-29/9	Ilder	4	4	7/4-5/10
Skimmelflagermus	6	2	8/10-13/12	Mink	2	2	4/1-9/2
Langøret Flagermus	1	1	6/5	Lækat	6	4	1/1-13/5
Dværgflagermus	23	4	29/5-3/7	Brud	8	7	2/1-7/10
Hare	72	33	Hele året	Odder	8	6	1/3-19/9
Egern	51	28	Hele året	Spættet Sæl	608	12	Hele året
Husmus	1	1	29/2	Gråsæl	7	2	24/6-21/11
Halsbåndmus	1	1	21/6	Marsvin	75	12	19/2-31/12
Mosegris	3	2	2/2-18/3	Krondyr	56	7	14/4-27/6
Rødmus	1	1	30/12	Dådyr	10	1	23/10-12/12
Ræv	76	41	Hele året	Rådyr	526	66	Hele året

Tabel 2. Pattedyr i Århus Amt 2004. Antal dyr, antal lokaliteter og fundperiode.

Padder og krybdyr

Stor Vandsalamander fanges 8/5 i havedam ved Stjær (PLA). JLY noterer 19/3 40 **Skrubtudser** i parring ved Ulstrupgård. **Løvfrøerne** er fra Moesgård og Beder, hvor KEH 10/8 noterer 114 solbadende i brombærehegn ved Moesgård. **Grøn Frø** er fra Sletterhage, Svaneminde Sø og Skramsø Plantage. Flest **Snoge** ses 24/4 ved Gjerrild Nordstrand/Bakken med 11 stk (HAC). 31/3 ses en helt sort **Hugorm** på Fugleværnsfondens arealer ved Stubbe Sø (DSA).

Art	Dyr	Lok	Periode	Art	Dyr	Lok	Periode
Lille Vandsalamander	15	3	15/4-24/6	Markfirben	6	4	1/5-5/7
Stor Vandsalamander	1	1	8/5	Almindelig Firben	26	9	7/3-12/9
Skrubtudse	47	6	19/3-6/10	Stålor	16	12	18/3-25/9
Strandtudse	17	4	21/4-24/6	Snog	39	8	10/4-12/9
Løvfrø	174	3	10/4-24/10	Hugorm	12	7	31/3-19/9
Butsnudet Frø	33	4	10/4-24/10				
Grøn Frø	8	3	20/5-12/6				

Tabel 3. Padder og krybdyr i Århus Amt 2004. Antal dyr, antal lokaliteter og fundperiode.

RINGMÆRKNINGSAKTIVITETEN I 2004

Oversigten over ringmærkningsaktiviteten i Århus Amt udarbejdes på baggrund af oplysninger indhentet via Østjysk Ringmærkergruppe. Alle der ringmærker, gør det på licens fra Zoologisk Museum i København, og hvis man er med i Østjysk Ringmærkergruppe, samles oplysningerne under samme licensnummer. Der er dog flere ringmærkere, som ikke er medlem af gruppen, hvorfor der kan mangle oplysninger om mærkede fugle i oversigten.

Art	n	Art	n	Art	n	Art	n
Spurvehøg	14	Rødstjert	8	Grå Fluesnapper	2	Skovspurv	204
Musvåge	1	Bynkefugl	1	Broget Fluesnapper	3	Bogfinke	169
Tårnfalk	65	Solsort	163	Skægmejse	4	Kværkerfinke	195
Stor Præstekrave	1	Sjagger	4	Halemejse	19	Grønirisk	695
Ringdue	1	Sangdrossel	15	Sumpmejse	27	Stillits	1
Isfugl	1	Sivsanger	2	Topmejse	12	Grønsisken	290
Stor Flagspætte	2	Kærsanger	7	Sortmejse	16	Tornirisk	3
Landsvale	13	Rørsanger	25	Blåmejse	124	Gråsisken sp.	21
Skovpiber	6	Gærdesanger	15	Musvit	423	Dompap	193
Hvid Vipstjert	4	Tornsanger	15	Spætmejse	5	Heraf Stor Domp.	11
Vandstær	16	Havesanger	11	Rødryg. Tornskade	3	Lille Domp.	123
Gærdesmutte	15	Munk	27	Skovskade	4	Kernebider	32
Jernspurv	29	Gransanger	63	Husskade	1	Gulspurv	10
Rødhals	35	Løvsanger	51	Stær	4	Rørspurv	32
Nattergal	1	Fuglekonge	43	Gråspurv	9		
Total							3155

Tabel 4. Ringmærkningsaktiviteten i Århus Amt 2004.

LIDT STATISTIK OM 2004

Nedenfor er lidt statistiske oplysninger om indrapporteringerne til DOFbasen i 2004. En af fordelene ved at have alle data anbragt i en database er muligheden for at søge på kryds og tværs i den store datamængde. Lidt jongleren med tal herfra har resulteret i følgende ”grove” oversigter:

Art	Dataposter
Musvåge (1)	1436
Gråand (4)	988
Vibe (3)	955
Knopsvane (-)	914
Grågås (2)	912
Fiskehejre (-)	882
Sangsvane (9)	836
Skarv (-)	758
Gravand (7)	750
Troldand (6)	750

Tabel 5. De 10 mest indrapporterede arter (flest dataposter). Tal i parentes angiver sidste års placering på listen.

Lokalitetsnavn	Kommune	Dataposter
Årslev Engso (1)	Århus	6871
Vorup Enge / Vorup Engso (-)	Randers	2844
Sødringholm Strand (4)	Nørhald	1635
Århus Østhavn (3)	Århus	1558
Issehoved (6)	Samsø	1270
Fornæs (9)	Grenå	900
Gallohaven (Risskov Strand) (-)	Århus	888
Eskeplet (12)	Nørhald	881
Hesselholm Made (5)	Samsø	839
Nørrekær Enge ved Alling Å (-)	Sønderhald	759

Tabel 6. De 10 mest besøgte lokaliteter (flest dataposter). Årslev Engso er stadig meget populær, mens den nye Vorup Engso brager ind på andenpladsen. Tal i parentes angiver sidste års placering på listen.

Navn	Initial	Obs
Mogens Wedel-Heinen	MWH	6005
Henning Lykke Larsen	HLL	3629
Lars Tom-Petersen	LTP	3435
Benny Kristensen	BKR	2207
Henrik Stenholt	HST	1781
Thorkil Brandt	TBR	1773
Peter Lange	PLA	1673
Morten D. D. Hansen	DD	1536
Jens Peter Lomholt	JPL	1465
Andreas Winding Mønsted	AWM	1371
Ursula Burmann & Arne Bo Larsen	ABU	1227
Ronni Røjgaard	ROR	1178
Svend Dybkjær	SDy	1109
Inger & Ivan Zink-Nielsen	IZN	951
Stig Frøjk Pedersen	SFP	905
Rasmus Due Nielsen	RDN	835
Birger Rasmussen	BRA	830
Lars P. Johansson	LPJ	807
Mogens Stoustrup Jensen	MST	792
Leif Brauer	LEB	748

Tabel 7. De 20 observatører med flest dataposter.

Navn	Fugle
Ederfugl (4)	192.400
Hjejle (2)	190.807
Gråand (7)	128.967
Almindelig Ryle (9)	108.716
Stær (3)	102.762
Sjagger (13)	94.630
Sangsvane (12)	72.112
Hættemåge (10)	68.232
Skarv (16)	66.980
Vibe (6)	64.831
Sortand (19)	64.204
Blishøne (5)	60.946
Kvækkerfinke (1)	60.443
Ringdue (15)	57.307
Grågås (8)	57.255
Landsvale (-)	51.684
Pibeand (14)	51.463
Stormmåge (-)	49.754
Silkehale (18)	48.180
Måge sp. (-)	42.237

Tabel 8. De 20 talrigeste arter i DOF-basen. Bemærk, at det er rå tal – altså inkl. evt. gengangere. I parentes angives sidste års placering.

ARTSGENNEMGANG**Rødstrubet Lom *Gavia stellata* 00020**

Efter i et par år at have ligget ”på det jævne” er der atter et stort antal observationer – takket være mange observationer fra trækstederne, specielt Fornæs, i efteråret.

1. halvår: Blot 7 observationer i perioden af 14 trækkende og 2 rastende fugle, flest 2/1 2 N **Kysing Næs**, 4/1 2 S **Fornæs** (begge OGJ) og 4/4 7 S **Hesselholm** (SDY). De rastende er 25/1 1 olieflugl **Norsminde Havn** (OGJ) og 1/4 1 **Dragsmur** (DD).

Sommer: Fra perioden 17/6-14/7 foreligger 5 observationer af 6 trækkende fugle, flest 18/6 2 N **Gallohaven**, Risskov (RDN,MO).

2. halvår: De første er 21/8 1 S **Sødringholm Strand** (LTP), 24/8 1 N + 16/9 1 N sdr **Gallohaven** (RDN,SSL m.fl.) og 18/9 6 N **Kysing Næs** (OGJ). I perioden 20/9-28/11 ses i alt 200 trækkende. Flest, i alt 130 i perioden 20/9-28/11 **Fornæs**, med de største dage 19/10 15 N + 3 S, 8/11 8 N + 8 S, 11/11 9 S + 4 N (alle HLL) og 11/10 8 N + 1 S (JSC). Ved **Issehoved** ses 28 trk i perioden 20/9-21/11, flest 29/9 6 V (MWH). Ved **Kysing Næs** ses 20 trækkende i perioden 2/10-28/11, flest 2/10 9 SØ (OGJ). Øvrige træk (>2): 19/10 9 N + 20/10 7 trk **Gallohaven** (begge RDN) og 5/11 3 N **Sangstrup Klint** (CSS). Af øvrige obs blot 4 rastende 20/10 1 **Gallohaven** (RDN), 11/11 1 rst **Fornæs** (HLL), 23/11 1 rst (HLL) + 4/12 1 fou **Kysing Næs** (ALM). Periodens sidste er 12/12 1 Ø **Sletterhage** (RDN,CHP) og 31/12 1 S **Fornæs** (JSC).

Total: 232 (160) Indsendere: 20 Observationer: 63 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	-	1	8	2	4	2	2	24	97	84	3

Smålom *Gavia stellata/G. arctica* 00025

Der foreligger i år observationer af både smålommer sp. og lommer sp. Alle behandles under smålom, da der blandt de ubestemte lommer kun undtagelsesvis vil være storlommer. Der foreligger i alt 16 iagttagelser af i alt 38 trækkende smålommer. Hertil kommer 6 iagttagelser af i alt 113 ikke artsbestemte lommer (indgår i årstotalerne). Det samlede antal ikke artsbestemte lommer ligger derfor på niveau med tidligere, ligesom mønstret fra tidligere med få observationer om foråret (4 obs) og flest (18 obs) fra efteråret.

1. halvår (alle nævnes): 7/3 1 S **Fornæs** (JSC), 5/4 1 N **Sødringholm Strand** (LTP,JPA), 22/4 1 V **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 8/5 1 N **Totten**, Anholt (RBL).

2. halvår: I alt 18 obs af 147 fugle, periodens første er 3/9 1 N **Gallohaven**, Risskov (RDN,KBF) samt 18/9 1 S og 19/9 2 N **Sødringholm Strand** (LTP). De største antal er 23/9 70 trk, 10/10 10 N + 1 S og 7/11 39 trk alle **Fornæs** (AR,JSC).

Total: 151 (162) Indsendere: 8 Observationer: 16 Lokalteter: 5

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	2	2	-	-	-	75	17	51	4

Sortstrubet Lom *Gavia arctica* 00030

Et år med mange iagttagelser af arten – totalen er på 96 mod gennemsnitligt 42. Langt de fleste ses i efteråret, og specielt observationerne fra Fornæs vejer tungt.

1. halvår: Samsø: 3/4 1 Ø sdr (SDY) + 1 rst (MWH) **Issehoved** – må være samme fugl, 4/4 1 Ø **Hesselholm** (SDY). Anholt: 8/5 1 rst **Totten** (BBL), 24/5 1 rst **Havnen** og fundet død 27/5 (begge FSV).

Sommer: 14/6-16/6 1 sdr **Havnen**, Anholt (FSV) og 16/7 1 **Århus Bugt** fra Århus-Odden færgeren (RoC).

2. halvår: Periodens første er 23/8 2 **Fornæs** og 31/8 1 S **Sødringholm** (begge HLL). Træk: I perioden i alt 70 trk fra 23/8-31/12, heraf 57 ved **Fornæs**, flest 1/10 10 N + 3 S, 19/10 9 N + 3 S og 1/11 13 S + 4 N (alle HLL). Øvrige træk: 3/9 1 N **Gallohaven**, Risskov (RDN,KBF), 18/9 5 S **Sødringholm Strand** (LTP), 21/9 1 V **Issehoved** (SDY,MWH), 2/10 1 SØ (OGJ,CEM) + 12/10 1 N **Kysing Næs** (KOL), 20/10 1 N **Gallohaven**

(RDN), 29/10 1 S **Sødringholm Strand** (TBR), 13/11 1 V **Issehoved** (MWH) samt 28/12 1 **Mossø** østende (PGH), der bliver årets eneste indlandsobservation.

Total: 96 (42) Indsendere: 16 Observationer: 36 Lokalteter: 11

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	2	1	1	3	8	49	25	4

Islom *Gavia immer* 00040

Det er ved at være en fast årlig begivenhed med storlom i amtet, og i år er heller ingen undtagelse, da der er set 2 Islommer, begge i efteråret.

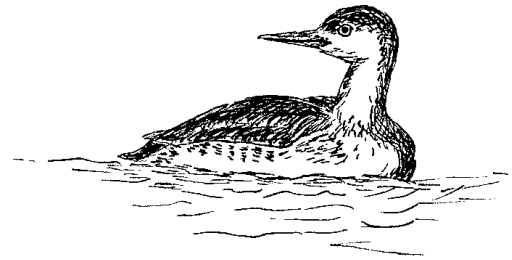
23/9 1 N **Fornæs** (AR) og 9/10 1 ad sdr Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii* 00050

Inden observationer i år.

Lom sp. *Gavia* sp. 00059

Se under smålom.

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis* 0070

Igen i år en lille fremgang i årstotalen, og alt tyder på en forsat stigning i antallet af ynglepar.

Yngel: Der foreligger kun oplysninger om 19-21 ynglepar på 17 lokaliteter mod 24-26 ynglepar sidste år. Arten har dog i yngletiden været stedfast på min. 16 yderligere potentielle ynglelokaliteter, således skønnes ynglebestanden forsat at være i fremgang. Større observationer fra yngletiden er 28/5 4 ad + 6 1K **Velling Skov** (AWM), 29/7 5 ad + 3 1K **Spørring Sø** (KEH).

Vinterflokke (januar-februar): I januar og februar er Lille Lappedykker truffet på omkring 20 lokaliteter både ferskvand og saltvand. Største flokke ses i saltvand med 18/1 29 **Norsminde Havn** (OGJ), 30/1 55 + 15/2 43 **Kalø Vig**, Studstrupværket (begge FNI) og 13/2 50 **Mariager Fjord/Hadsund-broen** (OEH).

Fra marts og april ses typisk kun 1-3 fugle på potentielle ynglelokaliteter. En mindre flok opholder sig 7/3 7 og 16/3 6 ved **Tangkrogen** (RSN).

Fældetid (august-september): I august ses større antal 3/8 12 + 18/8 12 **Eskeplet** (LLH,HHL), 26/8 4 ad + 8 1K **Vorup Enge** (LTP) og 30/8 14 **Spørring Sø** (ROR). I september ses kun større flokke ved **Norsminde Fjord** med 4/9 40, 5/9 56, 7/9 50, 25/9 62, 30/9 65 og 1/10 66 (OGJ,RDN,RSN,MO,RHJ m.fl.), hvilket er lidt færre fugle end normalt.

Efterår-vinter (oktober-december): I oktober ses pæne flokke 11/10 14 **Søndermaden**, Fussingø (TBR), 14/10 12 **Vorup Enge** (BKR) og 31/10 12 **Kolindsund** (MST), men forsat flest fugle i **Norsminde Fjord** med 16/10 45 (OGJ) og 31/10 41 (KEH). I løbet af november spreder fuglene sig igen i amtet, og to-cifret antal ses først igen i december med 9/12 15 **Mariager Fjord/Hadsund-broen** (HET), 12/12 11 **Norsminde Havn** (OGJ), 14/12 12 **Egåen Gråmølle udløb** (KEH) og 19/12 10 **Kolindsund** (MST).

Total: 1284 (672) Indsendere: Observationer: 441 Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
191	180	57	43	29	22	40	114	202	163	102	141

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus* 0090

Endelig igen et år, hvor der er foretaget optællinger fra Mossø i vinter- og fældeperioden. Således er årstotalen oppe på ca. 8500 fugle mod et gennemsnit på 4300 fugle de seneste 6 år. Der er dog stadig et stykke op

til midt-halvfemserne med ca. 16.700 fugle. Bemærkelsesværdigt er det, at der i år mangler flokke >100 fugle i fælde- og vinterperioden fra saltvandslokaliteter (Eskeplet, Horsens Fjord/Alrø, Århus Bugten m.fl.).

Yngel: Årets indrapportering af ynglepar er noget ujævn. Der er optællinger fra 17 lokaliteter med i alt 119-152 ynglepar mod sidste års 141-182 par på 26 lokaliteter. Flest ved **Brassø** 35-40 par (PLA), **Mossø** 25-35 par (PLA), **Stubbe Sø** 10-15 par (PLA m.fl.) og **Dronningborg Bredning** 9-12 par (LTP). I år mangler der præcise oplysninger fra – sidste års yngletal i parentes – Brabrand Sø (45-46 par), Årslev Engsø (18-29 par), Knudsø (4-15 par). Eneste større antal i yngletiden (lok. >50 fugle) er fra **Årslev Engsø** max 3/5 65 (EDY). Kraftig blæst i særligt juni måned, en kold og våd juli måned efterfulgt af en meget varm august betyder, at flere fugle har ynglet sent på sæsonen, således meldes dununger primo september fra flere lokaliteter.

Vinterflokke (januar-februar): Året indledes med en meget stor observation 3/1 950 **Mossø** (GGU). Alle fugle i den østlige del af søen. GGU anfører, at det store antal måske skyldes, at Salten Langsø netop er tilfrosset. Fortsat mange fugle i **Mossø** 18/1 900 (PLA). Antallet på lokaliteten er i februar mere moderat med 9/2 200 og 23/2 283 (begge PLA). Fra ferskvand foreligger kun endnu en større observation med 18/2 50 **Skanderborg Sø** (PLA), og fra saltvand kun mindre flokke med 14/2 44 **Følle Strand** (FRO), 15/2 22 **Alrø Egehoved** (JSC), 16/2 50 **Løgten Bugt** (BHJ) og 22/2 27 **Mariager Fjord** (TBR).

Primo/medio marts endnu flere flokke fra saltvandslokaliteter med 6/3 50 **Egens Vig** (ROR), 7/3 26 **Begtrup Vig** (JSC) og 11/3 40 **Alrø Egehoved** (HBØ).

Fældetid (august til oktober): Som sædvanlig ses de første større flokke i saltvand ved Randers Fjordudmundingen med 3/8 29 + 18/8 72 + 25/8 67 **Eskeplet** (alle HLL,LHH), ellers kun >100 fugle fra ynglepladserne, ferskvandslokaliteter, med følgende større antal: 2/9 160 **Knudsø** (RSN,RDN,SSL,TMA), 7/9 700, 7/10 130 og 15/10 223 **Mossø** (alle PLA), 8/9 135 + 7/10 130 **Skanderborg Sø** (begge PLA).

Fra november til december ses kun større ansamlinger ved **Skanderborg Sø** med 24/11 370, 4/12 180 og 27/12 220 (alle PLA). I år er der ingen obs >100 fugle fra Salten Langsø, som ellers traditionelt har fældende og overvintrende flokke på 200-400 fugle. Eneste større obs herfra er 17/11 50 **Salten Langsø** midtdel (AWM). Og fra saltvand foreligger kun én større flok med 31/12 46 **Rugård Strand** (JPL,JKL).

Total: 8490 (9959) Indsendere: Observationer: 620 Lokaliteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1113	678	567	533	428	228	369	409	1445	951	898	871

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* 00100

Et meget gennemsnitligt år hvad angår årstotalen. Antallet af ynglepar ligger på niveau med sidste år, men i år er arten truffet ynglende/redebyggende mere spredt i amtet med 21 lokaliteter modsat 13 lokaliteter sidste år. En lille nedgang i antal af ynglepar synes nærmere at skyldes manglende optællinger på flere tidligere gode ynglelokaliteter.

Yngel: I alt oplysning om 27-31 ynglepar fordelt på 22 lokaliteter mod sidste års 22-34 ynglepar fordelt på 13 lokaliteter. Arten er desuden i yngletiden set på 10 egnede ynglelokaliteter. På sidste års store yngleplads **Årslev Engsø** (14 reder) er der i år kun set 2 rugende fugle, som begge opgiver ynglen. Amtets største ynglepladser (>2 par) er **Knudsø** 2-4 par (SFP) og **Kragemosen** 3 par (MWH). To ynglepar er fundet på følgende lokaliteter: **Agri Sø**, **Sem sø**, **Fejrup Mose**, **St. Sjørup**, **Årslev Engsø** og **Spørring Sø** (PLA,ROR,KEH, TN m.fl.). Desværre mangler der optælling fra **Sengeløkke Mose** (5-12 par i 2003), hvor der er set mange fugle, flest 1/4 24 og 18/4 19 (DD). Om arten fortsat yngler på tidligere store ynglepladser i form af Haldsø, Leca fabrikkens lergrave, Rugård Søndersø og Vissing lergrave er usikkert. Desuden skal det bemærkes, at der ved genoprettede **Bølling Sø** 9/4 ses 11 fugle (ERH), dog ses kun 1-3 fugle senere på sæsonen, og der er ingen meldinger om ynglen her. Også Gråstrubet Lappedykker har givetvis været generet af den megen blæst i foråret/forsommeren, og lidt usædvanligt ses 17/6 3 **SØ Kysing Næs** (OGJ) – tidlig fældning?

Vinter-forår (januar-april): Der foreligger kun fire observationer i januar/februar med 2/1 4 rst + 24/1 5 S **Kysing Næs** (OGJ), 14/2 4 rst **Kyholm** (MWH) og 18/2 1 **Fårbjerg** (PLA), hvor sidstnævnte formentlig er tidlig ankomst af ynglefugl. I år ses betydeligt færre fugle ved Samsø med kun 14/3 12 **Øster Hedekrog** + 8 **Vester Hedekrog** (SDY), samt 12/4 17 **Kragemosen** (Chr. Fabricius). Ellers foreligger kun større observationer fra ynglelokaliteter, flest fra **Sengeløkke Mose** – se ovenfor.

Fra fældeperioden (august til september) foreligger sædvanligvis meget få fund, flest 18/9 8 SØ **Kysing Næs** (OGJ). Fra oktober-december domineres forekomsten af observationer fra Kysing Næs og Fornæs, hvor de største dage (>10 fugle) er 1/10 15 trk, 19/10 13 trk, 1/11 12 trk, 3/11 11 trk, 8/11 19 trk, 11/11 10 trk alle fra **Fornæs** (alle HLL). Ved **Kysing Næs** ses færre fugle end sædvanligt med max 7 trk på tre obs-dage 2/10, 3/10 og 13/10 (OGJ,CEM,JSC). Sidste år rekordforekomst ved Samsø (22/11 116 rst **Øster/Vester Hedekrog**) gentages desværre ikke i år, men der registreres alligevel flere fugle end tidligere år med 3/11 7 rst og 1/12 14 rst **Øster Hedekrog** (MWH).

Total: 700 (608) Indsendere: Observationer: Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	5	86	194	97	55	49	16	12	81	82	15

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus* 00110

Et år lidt under gennemsnit kun med 7 observationer af 8 fugle.

Alle observationer nævnes: 3/1 1 **Mossø** (GGU), 7/1 1 vdr fou **Alrø Strevelshoved** (OGJ), 5/2 1 rst **Lindholm Hoved, Mossø** (AWM), 8/2 1 rst **Alrø Egehoved** (RDN,SSL,TM,JCU,CAP), 27/2 2 fou **Lystrup Strand** (OJ,VJ), 1/11 2 rst/trk **S Fornæs** (HLL) og 28/11 1 vdr rst **Kysing Næs** (OGJ).

Fuglen fra Mossø januar/februar antages at være samme individ og gælder i øvrigt kun 3. fund af arten herfra. Tidligere fund er fra 1995 og 2001. Nordisk Lappedykker er i Søhøjlandet yderligere truffet i Julsø (1993 og 1996), Brassø (1994) og Sminge Sø (1999).

Nordisk/Sorthalset Lappedykker *Podiceps auritus/P. nigricollis* 00119

Igen i år en enkelt observation i denne kategori med 27/12 1 rst **Mossø** (PLA). PLA angiver, at det mest sandsynlig gælder en Nordisk Lappedykker.

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis* 00120

Desværre foreligger der ikke nogen præcis optælling af amtets ynglebestand i år, men tilbagegangen fra sidste år ser desværre ud til at fortsætte. Der er stort set ingen meldinger om ynglepar fra Søhøjlandet, mens præcise oplysninger om antallet af ynglepar ved Årslev Engsø/Brabrand Sø mangler.

Yngel: Amtets vigtigste yngleplads er igen i år **Årslev Engsø/Brabrand Sø**-området, hvor der 2003 er 46-86 ynglepar ved Årslev Engsø og 0-1 par ved Brabrand Sø. I år ses arten først på ynglesæsonen (april/maj) stort set kun i **Årslev Engsø**. Antallet af fugle er dog noget færre fugle end sidste år, således er max forekomst 9/5 84 fugle (JSC), hvor der sidste år på samme dato optælles 192 fugle. Fuglene ses i maj redebyggende både i øst- og vestende omkring små Hættemågekolonier, men alle reder er opgivet 23/5 (HLL). Herefter flytter fuglene til **Brabrand Sø**, hvor der 31/5 lokaliseres 4 redekolonier fra båd og optælles i alt 114 fugle (KEH). Der foreligger ikke præcise oplysninger om antallet af reder, men 7/7 optælles fra båd 43 ad + 15 juv (KEH). Fra **Årslev Engsø** foreligger oplysninger om 2 ynglepar og flere observationer af 2-8 adulte fugle, heraf nogle med pulli. Men om disse er tilsvømmet fra Brabrand Sø eller har ynglet på lokaliteten er usikkert.

Amtets øvrige ynglelokaliteter er **Sem Sø** 4 par (BRA), **Julsø** min. 1 par – 30/6 8 fugle set, hvorfor antallet af ynglepar antages at være flere (FNI) – og **Skanderborg Sø** 1 par (PLA). Ved **Knudsø** er 1 ad med 1 pull set 21/8 (PGH) og 1 ad + 1 juv set 2/9 (RDN m.fl.). Arten er i yngletiden yderligere truffet med 1-11 fugle ved **Lading Sø, Sminge Sø, Frederiksdal Hedemose, Sortesø, Ørnsø, Vorup Engsø, Bølling Sø** og **Hald Sø** (PGH,ERH,SFP,BRA,PLA m.fl.). Flere af disse lokaliteter har tidligere haft mindre ynglebestande, men der foreligger ikke oplysninger om yngel i 2004.

1. halvår: Første fugl ses meget tidligt med 19/3 1 **Årslev Engsø** (HLL). De næste fugle ses 24/3 2 og 26/3 3 også fra **Årslev Engsø** (EDY,SSL,LLH). Fra saltvand skal 3/4 11 rst **Alrø Strevelshoved** (OGJ) bemærkes. Eneste større observationer (>10 fugle) udover Årslev Engsø og Brabrand Sø ses 25/4 11 **Bølling Sø** (ERH) og 1/5 18 **Sortesø Skanderborg** (PLA).

2. halvår: Eneste større observation fra juli er fra **Brabrand Sø** (7/7-se ovenfor), imens der i juli og indtil medio august ved velbesøgte **Årslev Engsø** registreres mellem 2 og 7 fugle. Årets sidste større observationer er fra 8/9 5 **Norsminde Fjord** (RSN,OGJ,TBN) og 17/9 4 **Vorup Engsø** (AWM). Sidste fugle ses 15/10 1 ad **Fussing Sø** (TBR) og 12/10 + 23/10 1 1K rst **Kysing Næs** (KOL,OGJ).

Total: 462* (745) Indsendere: Observationer: Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	14	97	225	24	77	5	18	2	-	-

* I måneds-/årstotal indgår kun månedsmax fra alle lokaliteter. Maj antages dog at indeholde et stort gengangere, da lokalitetsmax fra både Årslev Engsø og Brabrand Sø indgår.

Malleuk *Fulmarus glacialis* 00220

Det er det bedste år siden årene 1998 og 2000, på trods af at de første fugle først lod sig se i august måned. Alle nævnes: **Kysing Næs**: 24/8 1 Ø (HLÆ,OGJ) og 12/10 1 S + 1 N (måske samme fugl) (SDY). **Fornæs**: 22/9 2 N og 23/9 1 N (begge AR), 1/10 1 N, 11/10 1 N og 1/11 2 N (alle HLL) og 7/11 3 N (AR). 20/10 3 N **Århus Bugt**, Gallohaven (RDN).

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus* 00430

20/10 1 N **Århus Bugt**, Gallohaven (RDN) er eneste obs i år.

Baleareskråpe *Puffinus mauretanicus* 00455 SU-art

En enkelt observation er godkendt af SU. 24/8 1 **Gallohaven**, Risskov Strand (KBF,MO,RDN,RSN).

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus* 00460

Denne sjældne art er hidtil kun indrapporteret 14 gange tidligere i Århus Amt, men i år er der syv indrapporteringer på fire forskellige dage, som alle nævnes sammenskrevet.

16/6 kl. 13.55 observerer RDN 3 Alm. Skråper ud for **Århus Havn**, som raster her et minuts tid, hvorefter de trækker N op i **Kalø Vig**, hvor de forsvinder efter 10 minutter. De ses ikke trække ud igen. Ved **Kysing Næs** kl. 17.08 ses 2 trække mod SØ (OGJ), formodentlig 2 af de 3 fugle som tidligere på dagen ses helt inde ved havnen, og kl. 20.00 ses 2 mere trække mod SØ (HLÆ) ud i Århus Bugt. Næppe de samme som ses 3 timer tidligere.

17/6 **Kysing Næs** kl. 6.29 trækker 1 NV ind i **Århus Bugt**. Senere trækker den ud fra **Århus Bugt** og lægger sig til rast kl. 8.20 ud for **Næsset**. Kl. 8.34 fortsatte den med SØ i aktiv flugt. Erfaringsmæssigt tager det 2-3 timer for en Skråpe, der trækker ind i Århus Bugt, inden den ses trække ud ved Næsset igen.

17/9 ses 1 Skråpe trække Ø kl. 8.45 i **Århus Bugt** og op i **Kalø Vig**. Herefter ses den ikke mere (RDN). 24/8 1 N **Kysing Næs** (HLÆ).

Petrel/Skråpe sp. *Procellariidae* 00499

Der er 8 obs af 7 ikke præcist definerbare Skråper set fra Gallohaven og Kysing Næs. Her tales også om Baleariskråpe, men der er ikke indsendt nogen beskrivelser til SU, derfor ikke yderligere omtale.

Gallohaven, Risskov Strand: 22/8 1 N (RDN,SSL), 24/8 1 N (RDN), 17/9 1 N (SSL) og 13/10 2 (MO). **Kysing Næs**: 24/8 1 N (HLÆ) og 2/10 1 N (OGJ).

Stor Stormsvale *Oceanodroma leucorhoa* 00550

Århus Amts 8. observation af Stor Stormsvale, som ellers ikke er set siden 1995: 7/11 1 N **Fornæs** (AR).

Stormsvale sp. *Hydrobatidae* 00639

20/10 1 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN). Opdaget ud for klinten, men ses kun kort.

Sule *Morus bassanus* 00710

I månederne august, september og oktober observeres 80 % af årets Suler.

Forår og sommer: **Sødringholm Strand**: 29 ex/8 obs i perioden 29/2-7/5, flest 10/4 9 fou (CSS). **Kysing Næs**: 30 ex/4 obs i perioden 20/3-16/6, flest 16/6 25 fou udtrk + 3 fou N (OGJ,HLÆ). **Fornæs**: 24 ex/4 obs i perioden 2/4-13/7, flest 16/6 8 N (APN). **Århus Bugt**, Gallohaven: 26 ex/4 obs i perioden 16/6-7/7, flest 16/6 12 (RDN).

Efterår: Observationerne kulminerer i perioden 21/8-18/9. **Eskeplet/Sødringholm Strand**: 73 ex/14 obs i perioden 12/8-26/12, flest 25/8 17 **Eskeplet** (HLL). **Århus Bugt**, Gallohaven: 255 ex/15 obs i perioden 22/8-20/10, flest 17/9 120 trk (RDN) – mange her! **Ebeltoft Færgehavn/Hassensør**: 30 ex/7 obs i perioden 23/8-16/9, flest 23/8 10 Ø **Gåsehage** + 1 fou **Ebeltoft Færgehavn** (begge DD). **Kysing Næs**: 62 ex/5 obs i perioden 23/8-7/11, flest 24/8 25 N og 18/9 25 fou (HLÆ,OGJ). **Issehoved**: 25 ex/6 obs i perioden 23/8-18/11, flest 23/8 13 V (SDY). **Fornæs**: 335 ex/29 obs i perioden 22/8-31/12, flest 27/10 67 N (HLL).

Total: 754 (204) Indsendere: 33 Observationer: 115 Lokalteter: 17

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	1	9	23	15	60	22	191	270	130	30	3

Skarv *Phalacrocorax carbo* 00720

Herunder medtages også de få observationer, der er indsendt af Storskarv *P. c. carbo* 00721 og Mellemskarv *P. c. sinensis* 00722. Der er ingen indberetninger af Storskarver. De sædvanlige tre bidragydere har indrapporteret Mellemskarver.

Yngel: Ynglebestanden i Århus Amt har i de senere år svinget omkring 4500-5000 par, og årets 5695 reder er dermed ny rekord. I 2004 konstateres der fremgang på **Svanegrunden** og i **Stavns Fjord**, hvorimod de små kolonier på Djursland fortsat er små, sikkert på grund af de fortsatte forsøg på bortskræmning herfra.

De følgende oplysninger er hovedsageligt hentet fra rapporten "Skarver 2004" fra DMU (Eskildsen 2004).

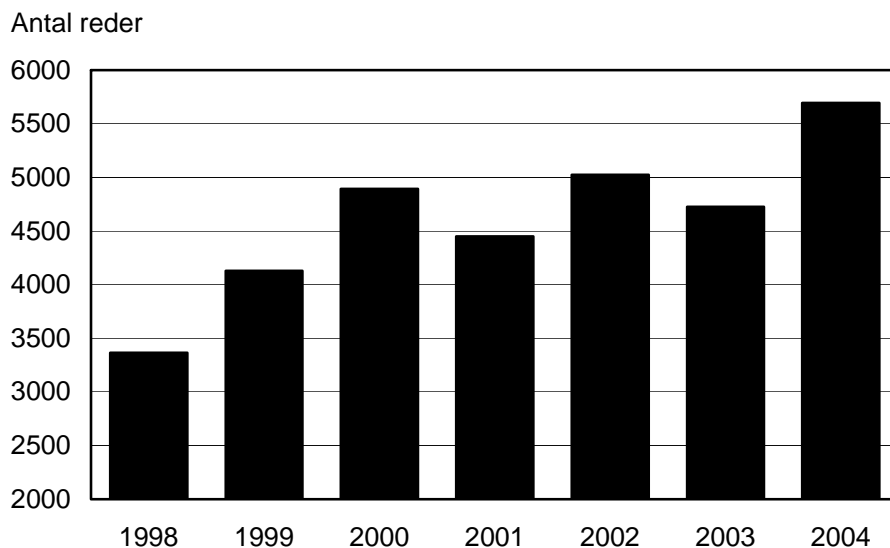
Rugård: Eskildsen (2004) skriver: "156 forladte reder blev optalt ved Rugård Nørresø 23. april af Jörn Eskildsen. Kolonien blev som i de tidligere år forsøgt fjernet ved hjælp af forstyrrelse, først og fremmest ved brug af gaskanon anbragt i kolonien. I løbet af foråret blev fuglene jaget fra rederne, og de har efterfølgende forsøgt at bygge reder ved en af de andre søer. Det sidst kendte etableringsforsøg var i birketræer i den

Skarv. Norsminde Fjord 29/1 2004. Foto: Carl Erik Mabeck.

nordøstlige del af ”Østersøen”. Her var der 21. juni meget stor aktivitet. Dels blev der bygget reder og dels havde mange af skarverne påbegyndt rugning. Der optaltes 110 reder, og i mindst 75 reder var der rugende fugle”. 23/5 blev 75 reder med rugende fugle talt ved **Rugård Sønderø** (JKL,JPL). **Stavns Fjord**: 15/5 3341 reder **Yderste Holm** og 551 reder **Kolderne** (DMU). Der er tale om en pæn fremgang begge steder. **Svanegrunden**: 1/5 1607 reder (DMU). **Stubbe Sø**: Der bygges en del reder, men fuglene bortskræmmes (PLA). **Hou Røn**: 1/5 20 reder (DMU) – samtlige bliver få dage efter olieret.

Der er ikke observeret yngleforsøg ved hverken Skanderborg Sø eller Salten Langsø, hvor fuglene desværre også bliver bortskræmt, hvis de forsøger sig.

Figur 2. Udviklingen i ynglebestanden af Skarv i Århus Amt 1998-2004 (antal reder). Kilde: DMU.

Rast udenfor ynglelokaliteterne: Traditionelt ses de største forekomster udenfor ynglelokaliteterne i sensommeren og det tidlige efterår, hvor årets produktion af unger er kommet på vingerne. I år bemærkes en række usædvanligt store tal fra ferskvand.

1. halvår (lok.max >250): 2/1 og 15/2 400 **Århus Havn** (JTL,GGU), 25/2 435 **Bønnerup Strand** (OJ,VJ), 3/4 5000 **Mariager Yderfjord** (SHØ), 21/4 600 **Begtrup Røn** (JPL), 21/6 370 **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Sensommerens og efterårets favoritsteder blandt Skarver er revlerne langs kysten ved Sødringholm, øen Hjelm samt øerne udfor Stavns Fjord. Dette illustreres fint af 2. halvår (lok.max >500): 6/8 1193 **Eskeplet** (LPJ), 7/8 1800 **Sødringholm Strand** (LTP), 12/9 700 **Fjellerup Strand** (PLA), 24/9 2000 **Hjelm** – set fra færgen (PLA), 29/9 3000 rst udfor **Øer** kl. 07-07.30 hvor de kom fra **Hjelm** (JPL), 11/10 650 **Stavnshoved Rev** (PCL), 12/10 700 **Salten Langsø** (JTL) – helt usædvanligt at en ferskvandslokalitet sniger sig med blandt top10-rastepladserne! – 19/10 600 fou i to flokke **Risskov Strand** (RDN,CHP) og til sidst 11/12 5000 **Bosserne** (MWH).

Ferskvand: Der er i år mange og store observationer fra søerne. Klart størst er ovennævnte fra **Salten Langsø**. Større obs (lok.max >100) fra øvrige søer: 18/1 225 **Mossø** (PLA,HTH), 11/8 ca. 100 **Årslev Engsø** (ALM), 29/9 200 **Fussing Sø** (TBR), 30/10 190 **Stubbe Sø** (PLA) og 4/12 250 **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 70.256 (heraf 3676 indsendt som Mellemskarver) Indsendere: 84 Observationer: 768

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2067	4001	2554	8769	5659	1223	4453	6913	10.035	13.358	4409	7115

Rørdrum *Botaurus stellaris* 00950

Med trut på 5 lokaliteter og observationer på yderligere tre, er årets resultat næsten på højde med rekordåret 2003. Samlet vurderes 19 fugle. Stadig må man undres over manglen på iagttagelser af paukende fugle fra de

store rørskove langs Randers Fjord, men disse er måske ikke egnede for arten? Sidste års forekomst ved Sortesø, Skanderborg gentager sig desværre ikke.

Lokaliteter med pauk (alle obs er paukende fugle medmindre andet er nævnt): **Ramten Sø**: 18/1 (tidligt!) 2 (LPJ), 17/3 1 (LPJ), 31/3 1-2 (AHM). **Brabrand Sø**: 26/2-13/5 1-2, hhv. østenden ved Dødeåmundingen og vestenden (BGO m.fl.). **Bjerregrav Mose**: 19/2-27/5 op til 3 (BKR,CSS,TBR,OEH,BRA) – formentlig mindst et ynglepar. **Lading Sø**: 30/3-31/5 2 (HET,PGH m.fl.).

Øvrige fund er mest vinterfund, alle obs er sete fugle: 3/1-15/2 op til 2 fou **Norsminde Fjord** (OGJ,CEM,HLÆ), 2/5 1 of **Pindstrup** (ABL), 29/6 1 1K set flyve frem og tilbage over **Ramten Sø** (SØP) – spændende iagttagelse hvis aldersbestemmelsen er korrekt, idet arten så må have ynglet på stedet! Men Rørdrum er jo ikke ligefrem nem at aldersbestemme. Efterårets iagttagelser: 4/9 og 6/10 1 **Grund Fjord** (FFA), 31/12 3 opskræmt under jagt **Astrup Mose** (JSW).

Silkehejre *Egretta garzetta* 01190

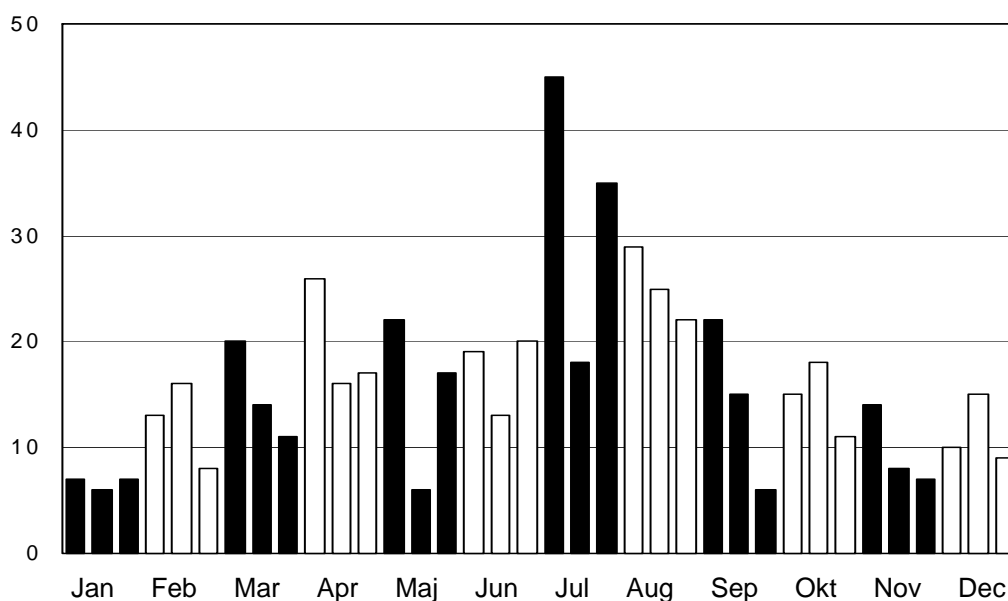
Årets fund er det første i amtet siden 1997, og igen er det Gudenådalen/Randers Fjord, der slår til som et godt sted at finde de hvide hejrer – denne gang i det nye vådområde i **Vorup Enge**: 22/6 1 ad i sdr rst (LTP,BKR,BRA,JPA). Der er tale om det 6. fund i Århus Amt. De tidligere fund er fra 1970, 1994, 1996 og 1997 (to fund).

Sølvhejre *Egretta alba* 01210

Der foreligger hele to fund af denne sjældne hejre: 16/4 opdager LEB en Sølvhejre i **Kragemosen** nær Samsøs nordspids. Formentlig samme fugl dukker op godt en time senere i **Stavns Fjord** ved **Hesselholm**, hvor den ses indtil 19/4 kl. 09.00 (LEB,MWH). 14/5 raster en Sølvhejre i **Flakket** på **Anholt** (FSV,CO). Der er tale om 4. og 5. fund af Sølvhejre i Århus Amt. De tidligere fund er fra 1952, 1992 og 1998.

Fiskehejre *Ardea cinerea* 01220

Totalen i år næsten det dobbelte af sidste års! Igen er der mange indrapporteringer fra **Årslev Engsø**, hvilket nok i et eller andet ukendt omfang er de samme fugle der rapporteres igen og igen. Men der er også pænt med store tal fra andre områder.

Figur 3. Fiskehejre. 10-dagesmax ved **Årslev Engsø** 2004. Bemærk kulminationen efter ungeudflyvning omkring midsommer samt borttræk i september.

Yngel: Meldingerne fra hejrerne ynglesteder bærer desværre fortsat tilfældighedernes præg, og kun i meget få tilfælde er der tale om grundig gennemgang af kolonien. Sidder der blandt læserne en eller flere personer, der har lyst til at kaste sig ud i den opgave det er at få styr på Fiskehejrens bestandsstørrelse i Århus Amt, så tøv ikke med at kontakte DOFbasekoordinator Peter Lange, der vil kunne hjælpe med oplysninger om metode og de kendte koloniers placering.

Årets ynglefund er (antal par/reder): **Kalsemade 5** (DSA), **Hundsholm** i Stavns Fjord 15-30 (MWH), **Hevring Strand** – yngler (MAA), **Bjerregrav Mose** min. 10 (BKR m.fl.), **Dejret-Tved Øhoved** min. 6 (JTL,JPL), **Ringkloster** ved Skanderborg sø min. 4 (JTL), **Storskov** ved Stavtrup (ukendt antal reder). Kun en af observatørerne har indtastet par-antal i DOFbasen, resten må vi desværre mere eller mindre gætte os frem til! HUSK DET NU – INDTASTNING AF YNGLEFUGLE!

Rastende fugle: Der foreligger en del store tal fra **Ørnsø/Pøtsø/Tranevig** ved Silkeborg, **Stubbe Sø**, **Kolindsund** og **Norsminde Fjord**.

1. halvårs største ansamlinger (lok.max >25): 2/1 38 **Stubbe Sø** (FNI), 1/2 65 **Ørnsø** (SFP), 8/2 32 **Norsminde Fjord** (RDN,SSL,CP,JU,TM), 6/3 42 **Kolindsund** (MST), 5/4 26 **Årslev Eng sø** (HLL), 27/5 31 **Fussing Sø** (PHJ), 2/6 26 **Treskelbakkeholm** (PLA) og 27/6 26 **Eskeplet** (HLL).

Fra 2. halvår (lok.max >25): 2/7 45 **Årslev Eng sø** (HST) – ungfuglespredning, 3/8 31 **Eskeplet** (HLL), 29/8 41 **Norsminde Fjord** (OJE). Resten af efteråret kun små tal fra de fleste lok., med 29/12 35 of til overnatning ved **Tranevig** (PEN) som eneste obs over 21 fugle i perioden okt-dec!

Total: 6174 Indsendere: 88 Observationer: 882

1) Total 2) Månedsmax fra Årslev Eng sø

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	658	428	434	427	403	404	546	517	352	384	327	294
2	7	16	20	26	22	20	45	29	22	18	14	15

Sort Stork *Ciconia nigra* 01310

Det hører til sjældenhederne, at vi bliver overrendt af Sort Stork her i amtet, 2004 er ingen undtagelse herfra. Til gengæld er en af årets kun tre iagttagelser særdeles spændende, da den kan pege i retning af et ynglepar. De tre fund drejer sig om et sommerfund 5/6 2 kredsede ved **Bidstrup Gods** (APN) og to fra efterårstrækket 4/8 1 of **Hjelm** (Ida Bencke) samt 23/8 1 V **Ebeltoft Færgehavn**, trak V fra **Ahl Hage** kl. 10.05 (DD).

Totalerne for de seneste år er: 2000: 7-14, 2001: 5-7, 2002: 0, 2003: min 6, 2004: 3.

Hvid Stork *Ciconia ciconia* 01340

2004 er året, hvor der atter er succesfulde ynglepar i landet, efter 2 år uden – til gengæld er året ikke noget stort storkeår i Århus Amt. Der foreligger i alt 16 observationer, alle nævnes:

Årets første stork ses 20/3 1 SØ **Åbyhøj** (MIK), herefter flg.: 6/4 1 N **Linå** (AAR), 11/4 1 rst-N **Torup Samsø** (MWH), 14/4 3 trk + 15/4 3 trk **Dragsmur** (JTL) formentlig de samme fugle?, 14/4 1 fou ved **Tranebjerg**, Samsø (via MWH), 20/4 1 ved **Randers** (Amtsavisen via LTP), 24/4 1 NØ **Stubbe Sø** (JPL,JKL), 24/4 1 kreds. over **Vorup By** ved Randers (BKR), 25/4 1 nær **Tirstrup** (AAR), 1/6 1 rst-nat nær **Kvottrup** (SMJ), 2/6 2 of **Kolt** (MAN), 3/6 2 rst **Sminge Sø** (FG), 5/6 6 rst nær **Rosenholm** (LPJ), 7/6 1 fou nær **Pindstrup** (via BRA) samt 8/6 5 **Gl. Estrup** (via FFA). En del af disse obs drejer sig sikkert om de samme individer, og årets total kan derfor lidt optimistisk opgøres til 19 fugle.

Skestork *Platalea leucorodia* 01440

Den stadig større ynglebestand i Nord- og Vestjylland bør medføre, at sandsynligheden for at støve en Skestork op i det østjyske bliver større. Med næsten årlige fund i de seneste 5 år lader det også til at være tilfældet. Årets fund er en ungfugl, 7/9 1 1K of-rst **Brabrand Sø** (RSN). Hertil kan tilføjes at der også foreligger et fund af en ung Skestork i **Mariager Fjord** ved Hadsund, ganske vist i Nordjylland, men ganske tæt

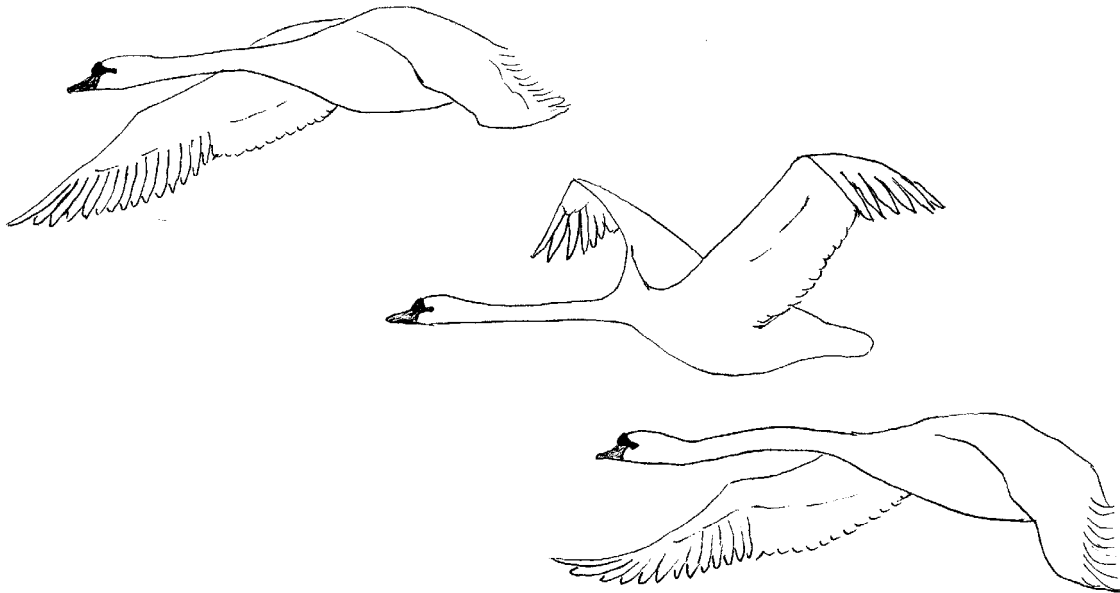
på amtsgrænsen, 23/9 1 1K rst enge ved **Hadsundbroen** (OEH). Arten er sidst set i amtet i 2003 (et fund), 2001 (2 fund), 2000 (et fund) samt 1994 (et fund).

Knopsvane *Cygnus olor* 01520

Bedømt ud fra antal indrapporterede ynglefugle er arten i stadig tilbagegang. Ser man derimod på antallet af observerede fugle, er den efter et par svage år på vej frem igen. Men antallet ligger stadig lidt under 10-årsgennemsnittet, og der er stadig langt til rekordåret i 1994 med godt 20.000 observerede fugle.

Yngel: Der er registreret mindst 43-45 ynglepar fordelt på 29 lokaliteter, flest 10 par **Treskelbakkeholm** (PLA,Ivar Høst) som i år er den eneste koloni. Dertil 2 par på følgende 4 lokaliteter: **Fussingø Sø**, **Fussingø**, **Mørke Kær** og **Gammelhave**. Ungeandelen i første halvår er på 4,1 unge/par (n= 14 flokke), mens sommerens ungeproduktionen er på 5,2 unge/par (n= 9 flokke).

1. halvår: Som sædvanligt er det i Mariager Fjord og Norsminde Fjord, man finder de største ansamlinger, og kun i Mariager Fjord ses større antal gennem hele perioden. De største tal er (lok.max >100): 2/1 630 **Mariager Inderfjord** + 230 **Ajstrup Bugt** (+ 220 v. Havnø i Nordjylland) (alle TNI), 17/1 246 **Norsminde Fjord** (OGJ). Fra primo april ses kun enkelte spredte flokke (lok.max >50): 18/4 79 **Mørke Kær** (ROR), 22/4 70 **Alrø** (JOP) og 13/5 103 **Mariager Inderfjord** (IBG).

Sommer: Kun få oplysninger om rastende/fældende flokke i sommerperioden, flest 2/6 190 rst **Ajstrup Bugt** (PLA,Ivar Høst).

2. halvår: De første større ansamlinger træffes 28/8 145 **Fladbjerg** (TNI) og 1/10 145 **Norsminde Fjord** (MO,RHJ m.fl.). Periodens største tal er (lok.max >100): 21/11 190 **Norsminde Fjord** (OGJ), 26/12 120 **Eskeplet** (HLL m.fl.). Der foreligger i perioden ingen indrapporteringer fra Mariager Fjord.

Total: 9368 (10.968) Indsendere: 94 Observationer: 914 Lokaliteter: 177

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2466	1243	457	781	382	457	139	396	863	845	745	594

[Sort Svane *Cygnus atratus* 1525]

Der foreligger i år en hel række observationer af denne til parker importerede svane. Hvor mange forskellige individer der er tale om, er det lidt vanskeligt at sige. Der er dog mindst 5-6 individer. Gad vide hvad fremtiden bringer? Alle obs nævnes.

1. halvår: 7/3-9/5 1 ad rst **Bølling Sø** (MER,BRS,PEN,AWM,ERH), 17/3 1 **Hinnerup** (APN), 26/6 1 **Boeslum Strand** (AS), 30/6 1 fou **Langør** (MWH).

2. halvår: 30/6-14/8 1 rst **Vorup Enge** (BKR,VOL,SBA,LTP,IBG,PHJ,JPA), 4/7 1 rst **Begtrup Vig** (Niels Kirkeby), 28/8 1 ad rst **Stubbe Enge** (PLA) – sikkert undsluppet fra familieparken?, 7/9-6/11 1 rst **Nørre-kær** (BRA), 17/11-4/12 1 **Følle Bund** (SMJ,PLA,JPL) og sikkert samme 12/12 **Begtrup Vig** (RDN,CHP), 30/11 1 **Kolindbro** (AGD,PHO) samt 25/12 1 **Årslev Engso** (HLL).

Pibesvane *Cygnus columbianus* 01530

Pænt antal lidt over 10-års gennemsnittet, men der er endnu et godt stykke op til de gode år først i årtusindet, hvor den i Kolindsund kunne ses rastende i større antal. Kun få steder i amtet ses antal på mere end 10 fugle. Alle nævnes.

1. halvår, træk: 16/2 1 NØ **Gjerrild Overskov** (AR), 14/3 5 ad + 1 2K NØ **Issehoved** (SDY), + 10 N **Almind Sø** (SFP), 15/3 9 of **Fogstrup Mose** (JDK), 17/3 1 of **Brabrand Sø** (RSN) samt 11/4 5 ad trk v. **Ørting** (OGJ). Øvrige: 2/1-20/1 1 ad + 23/3-26/3 7 ad + 2 2K **Norsminde Fjord** (OGJ,HLÆ), 18/1-12/2 1-2 ad **Åkær Gods** (OGJ,HLÆ,TK,NH), 27/2-26/3 9-25 rst (flest 12/3) **Hedemølle** (PLA) sammen med Sangsvaner, 21/1 2 ad **Ålum** (BKR), 17/2 11 **Lading Sø** (ROR), 18/3 1 **Falling** (ANB), 29/3 15 (SSK) + 30/3-8/4 2 rst **Årslev Engso** (HLL,EDY m.fl.) samt 12/4 4 ad + 2 2K **Glatved** (BJS), hvilket er periodens sidste.

2. halvår: De første observeres 2/11 2 ad NV **Årslev Engso** (HLL) og 13/11 5 rst **Kolindsund** (MST). Træk: 20/11 5 ad + 3 1K NV **Issehoved** (SDY) og 1 N + 1 S **Egå** (SSK,MO), 21/11 3 ad V **Norsminde Fjord** (OGJ) og 1 Ø **Issehoved** (MWH,SDY), 24/11 1 Ø **Kragemosen** (MWH) samt 31/12 1 1K trk **Ørnsø** (SFP). Øvrige: 27/11 1 fou **Ryomgård Enge** (APN), 3/12-9/12 1 rst **Besser Made** (MWH) samt 4/12-12/12 1 rst **Venning** (BRA).

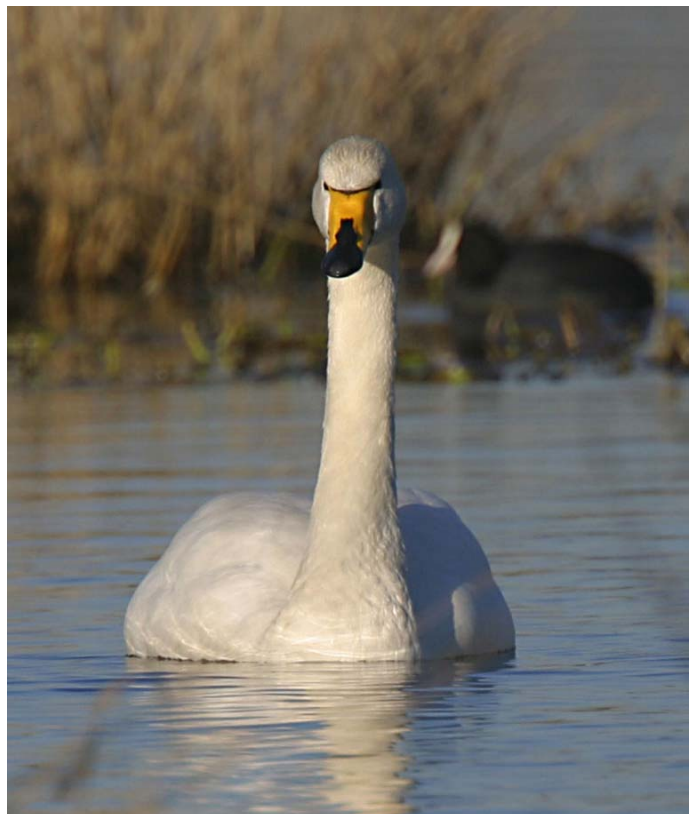
Total: 149-150 (142) Indsendere: 29 Observationer: 64 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5-6	37	76	27	-	-	-	-	-	-	26	3

Sangsvane *Cygnus cygnus* 01540

Sangsvanen trives og antal fugle stiger tilsyneladende støt, hvorfor der igen i år sættes rekord. Også i år er der sommerfund af arten – kan det mon være sidste års ungeproduktion, som bliver i landet? Ungeprocenten kan for foråret opgøres til 11,4 % (n= 47 flokke) og i efteråret til 17,2 % (n=32 flokke). Årets produktion er således bedre end i 2003.

1. halvår (træk): Trækket sætter ind allerede i starten af marts, hvor flokstyrrelsen reduceres. Fra midten af marts går det for alvor løs med 14/3 som den helt store trækdag. I perioden 14/3-26/3 således 1761 trækkende, flest 14/3 541 NØ **Issehoved** (SDY) + 14/3 247 trk **Grenå Strand** (AR) + 315 N **Moesgård Strand** (HLL) + 160 NØ **Årslev Engso** (PNN). Øvrige store tal (lok.max >300):

Sangsvane. Brabrand Sø 20/2 2004. Foto: Carl Erik Mabeck.

2/1 650 **Råby Kær** (JPA,LTP), 4/1 306 **Østerby Strand**, Samsø (MWH), 10/1 370 **Norsminde Fjord** (OGJ), 27/1 325 **Sælvig** (MWH), 1/2 380 **Demstrup** (LTP), 2/2 345 **Hollandsbjerg Holme** (PLA), 8/2 520 **Bjerre** (CSS), 10/2 756 **Mariager Yderfjord** (TNI), 18/2 924 **Sødringkær** (LPJ), 19/2 1146 **Eskeplet** (HLL), 21/2 453 **Åkær Gods** (JLY), 6/3 627 **Kolindsund** (MST) og 7/3 350 **Bjørnedam**, Samsø (MWH). Efter midten af marts ses kun en enkelt rastende flok på mere end 100 fugle, 21/3 120 rst **Kolindsund** (MST), og efter første april ses kun enkelte småflokke foruden 3/4 56 rst **Mariager Fjord** (SHØ) og 21/4 85 rst **Mørke Kær** (HET). Periodens sidste er 28/4 2 2K fou **Norsminde Fjord** (OGJ) og 10/5 1 ad **Alrø Poldkrog** (SFP).

Sommer: Enkelte observationer gøres i sommerperioden, således 29/5 1 ad **Dronningborg Bredning** (LTP), 1-2/6 1 2K **Norsminde Fjord** (OGJ) og 16/7 6 fou **Vorup Enge** (SBA), hvoraf den ene måske er oversomrede (se nedenfor).

2. halvår: De første ses i september: 2/9 + 28/9 1 **Vorup Enge** (SBA) og 10/9 1 **Hesselholm** (LEB). Derefter et spring til medio oktober, hvor småflokke begynder at dukke op, men først efter midten af november ses et egentligt tiltræk af fugle og flokke på mere end 50 fugle optræder. I perioden 16/11-30/11 registreres 483 trækkende, flest 18/11 30 trk **Anholt** (FSV), 20/11 69 trk **Issehoved** (SDY) og 23/11 36 indtrk **Fornæs** (HLL). Øvrige: De første store flokke (>200): 20/11 402 **Demstrup** (TBR) + 277 **Norsminde Fjord** (OGJ). Periodens største (lok.max >300): 5/12 1350 **Demstrup** (LTP), 11/12 380 **Venning** (BKR), 12/12 1050 **Råby Kær** (CSS), 21/12 370 **Hollandsbjerg** (FNI), 26/12 538 **Eskeplet** (HLL) + 450 **Øster Tørslev** (HLL), 26/12 320 **Norsminde Fjord** (OGJ), 31/12 407 **Kolindsund** (MST) og 400 **Udbyhøj Nord** (HLL).

Total: 38.381 (24.772) Indsendere: 99 Observationer: 836 Lokalteter: 196

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8973	11.158	7266	151	2	1	6	-	3	51	4043	6727

Sædgås *Anser fabalis* 01570

Som i fjor ikke mange observationer. Fuglene ses overvejende i vintermånederne. Min. 46 fugle er i år racebestemte til Skovsædgås *A. f. fabalis*. Der er ikke set Tundrasædgås *A. f. rossicus*. Alle nævnes.

1. halvår: 1/1-22/2 8 obs á 1-18 Skovsædgæs, flest 1/2 + 4/2 18 fou **Norsminde Fjord** (OGJ,HLÆ), 1/1-2/1 2-4 fou **Råby Kær** (AMW,JPA), 3/1 8 **Mossø** (GGU) og 8 V **Årslev Eng sø** (IZN), 12/1 2 NV **Silkeborg** (SFP), 18/1 9 **Sødringholm Strand** (HLL), 11/2 18 Skovsædgæs **Sødringholm Strand** (HLL), 11/3 4 rst **Amstrup** (HBØ), 14/3 2 rst **Geding Mose** (SHØ) og 16/3 1 rst **Årslev Eng sø** (HLL), hvor den forgæves søgte selskab med Grågæssene.

2. halvår: 6/12 5 trk **Sødringholm Strand** (MST), 31/10 2 SV Skovsædgæs **Stavnshoved Rev** (PCL), 6/11 4 rst Skovsædgæs **Norsminde Fjord** (OGJ), 12/12 9 rst **Demstrup Vase** (LTP) og 18/12 4 fou Skovsædgæs **Kysing Næs** (OGJ).

Total: 115 (95) Indsendere: 11 Observationer: 16 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
46	38	7	-	-	-	-	-	-	2	4	18

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus* 01580

Et rigtig godt år med hele 385 fugle takket være nogle flotte træktal fra efteråret. Ofte kan specielle vejrforhold forårsage, at større antal gæs end normalt passerer over Østjylland (som f.eks. i 1993). I år ses dette kun i mindre grad (se også Bramgås). Antallet af observationer er jævnt fordelt på forår og efterår, mens antallet af fugle er langt højest i efteråret. Alle nævnes.

1. halvår: 17/1 2 rst **Besser Made** (MWH), 9/2 1 N **Langør** (MWH), 23/2 1 **Kolindsund** (CSS), 6/3 1 rst **Bjørnedam**, Samsø (MWH) og 9/3 2 rst **Solbjerg Sø** (JGR), der skriver at: "2 meget flotte fugle gik sammen med 245 Grågæs ved Fulmer Bro". Borttrækket sker medio marts: 14/3 6 N **Issehoved** (SDY) og 17/3 7 trk **Årslev Eng sø** (FAJ). Derefter blot 17/4 2 fou **Hesselholm** (LEB).

2. halvår: De første ses 19/9 10 trk til rast, **Mellempoldene** (LTP). Derefter større tiltræk 22/9 135 S **Fornæs** (AR) og igen 8/10 76 SV **Sødringholm Strand** (TBR), 9/10 75 S **Hinnerup** og 28/10 55 of **Grundfør** (begge APN). Derefter blot 13/11 1 **Kolindsund** og 29/12 11 SSV **Kalsemade** (DSA, Martin Düring).

Total: 385 (95) Indsendere: 12 Observationer: 15 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	2	16	2	-	-	-	-	145	206	1	11

Blisgås *Anser albifrons* 01590

Året præget af en del observationer á 1-2 fugle fordelt på 7 lokaliteter. Dertil blot én enkelt observation af mere end 2 fugle sidst på året gør, at 10-års gennemsnittet passerer. Alle nævnes.

1. halvår: 18/1 1 ad **Sødringholm Strand** (HLL), 23/1-7/3 1 rst **Åkær Enge** (OGJ, JW, DSA, JLY, CEM), 6/3-5/3 2 2K rst **Norsminde Fjord** (OGJ), 30/3 1 + 6/5 2 **Hesselholm** (begge LEB) og periodens sidste 15/5 1 **Årslev Engso** (HP).

2. halvår: Efterårets første er 11/10 1 ad N **Fornæs** (HLL) samt 6/11 1 og 19/11-21/11 2 ad + 3 1K rst **Norsminde Fjord** (alle OGJ). Derefter 21/11 3 V **Issehoved** (SDY, MWH), 28/11 1 ad S **Kysing Næs** (OGJ) og 13/12 15 of **Alrø** (NH).

Total: 35 (26) Indsendere: 10 Observationer: 22 Lokalteter: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	4	-	3	-	-	-	-	1	10	15

Grågås *Anser anser* 01610

Igen i år ses rigtig mange Grågæs ligesom også ynglebestanden fortsætter opad og sætter rekord. Især de store tal i reservaterne vejer tungt i materialet.

Yngel: Der er indsendt mindst 88-103 ynglepar fordelt på 24 lokaliteter, flest ca. 15 par **Bjerregrav Mose** (BKR m.fl.), 13 par **Kyholm** (MWH), 10-20 par **Eskeholm** (MWH) 10-11 par **Skanderborg Sø** (PLA) og 7-9 par **Kragemosen** (MWH). Ungeproduktionen er på 4,1 unge/par (n= 37 flokke).

1. halvår (træk): Enkelte ses trækkende fra medio februar til medio marts, hvorefter der ses et tiltagende træk. I perioden 14/3-22/3 således i alt 756, flest 14/3 266 NØ **Issehoved** (SDY) + 175 trk **Grenå Strand** (AR) + 171 trk **Moegård Strand** og 18/3 32 **Moegård Strand** (begge HLL). De sidste trækkende ses ind i april: 6/4 16 NØ **Issehoved** (SDY) og 9/4 5 V **Moegård Strand** (HLL). Øvrige større obs (lok.max >150): 6/2 214 **Barnekold**, Samsø (MWH), 9/2 670 **Besser Made** (MWH), 18/2 430 rst **Ringkloster Ådal** (PLA), 20/2 168 **Årslev Engso** (HLL), 25/2 250 **Eskeholm**, Samsø (MWH), 27/2 442 **Skanderborg Sø** (PLA) og 9/3 245 **Solbjerg Sø** (JGR), hvorefter flokstørrelserne aftager.

Sommer: Enkelte rastende flokke af fældende (evt. ungeførende) og/eller ikke ynglende fugle ses i sommerperioden på enkelte lokaliteter (lok.max >50): 1/5 152 **Nybro** v. Skanderborg (PLA), 8/5 84 **Barnekold** (MWH), 15/5 121 **Årslev Engso** (EDY) og 20/5 60 **Alrø Poldkrog** (JOP).

2. halvår (træk): Der er i perioden medio august til medio november observationer af i alt 1778 trækkende fugle, flest medio/ultimo oktober og ind i november. De største antal er (>80): 3/9 85 V **Stjær** (PLA), 29/9 107 trk **Bryrup** (AMW), 12/10 150 S **Lerdrup Bugt** (DSA), 31/10 138 trk **Alrø Egehoved** (JSC) – sidstnævnte evt. lokaltræk, 3/11 90 S **Fornæs** (HLL, JØP) + 75 SV **Anholt** (FSV). Øvrige obs: Allerede fra medio juli ses større flokke flere steder, således 7/7 200 til natterast **Årslev Engso** (PLA), 16/7 395 og 24/7 650 **Barnekold**, Samsø (MWH). Derefter (lok.max >300): 12/8 643 **Årslev Engso** (HLL), 8/9 392 **Skanderborg Sø** (PLA), 25/9 260 rst **Vesborg Fyr** (SDY, MWH), 27/9 550 fou **Besser Made** (MWH), 17/10 1350 **Alrø Poldkrog** (JOP), 31/10 325 **Fussing Sø** (TBR) og 27/12 375 **Barnekold** (MWH).

Total: 25.285 (14.992) Indsendere: 101 Observationer: 912 Lokalteter: 172

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2111	3772	3423	893	1031	375	1352	1215	4317	3487	1738	1571

[Indisk Gås *Anser indicus* 01620]

Denne eksot dukker igen op i amtet, hvor den er set 2 steder, 29/9 1 rst **Alrø Poller** (NH) og 9/12 1 fou **Kolind Bro** (AGD).

Tilføjelse til Fugle i Århus Amt 2003: 23/4 1 Årslev Engsø (SSK,EDY,OJE) og 11/5 2 rst Stubbe Sø (PLA).

Canadagås *Branta canadensis* 01660

Det får tilsyneladende ingen ende – den overvintrende bestand stiger stadig. Men der har (heldigvis?) endnu ikke etableret sig en stabil ynglebestand. Der er således i år ikke rapporteret om ynglende fugle i amtet.

1. halvår: Flokstørrelserne af de overvintrende bestande stiger, og det er ikke usædvanligt at se hundredtallige flokke flere steder i amtet: (lok.max >200): 2/1 230 **Stubbe Sø** (FNI), 2/1 400 rst **Splidholm** (SHØ), 17/1 118 fou **Norsminde Fjord** (OGJ), 17/1 390 **Gyllingnæs** (DSA), 23/1 365 **Eskeplet** (HLL), 1/2 245 rst **Sødringkær** (LTP), 3/2 530 **Åkær Gods** (NH,JGR) og 15/2 475 fou **Kolindsund** (MST,ABU). Flokstørrelserne aftager efter medio februar, hvor borttrækket sætter ind. Sidste større antal (>100) ses 6/3 130 fou **Kolindsund** (MST) + 120 rst **Sødringkær** (LTP). Efter 11/3 ses kun enkeltfugle på følgende lokaliteter: 12/3 1 **Ringkloster** (PLA), 16/3-17/3 1 **Åkær Gods** (NH,JGR,DSA), 28/3-1/6 1 **Årslev Engsø** (FF,ANB m.fl.) og 14/4 1 NØ **Feldballe** (DD).

Sommer: Eneste observation fra sommeren er 17/7 1 **Åkær Gods** (NH).

2. halvår: De første ses 19/10 2 rst **Barnekold**, Samsø (MWH) og 22/10 15 of **Skovmøllen**, Århus (LLH). Derefter et spring til medio november før de næste ses, alle 14/11: 2 fou **Norsminde Fjord** (OGJ), 32 V **Eskeplet** (LTP), 2 **Åkær Gods** (JOP), 3 **Vorup Enge** (BKR,SBA) og 1 of **Torskov**, Århus (IZN). Periodens største antal (lok.max): 23/11 300 fou **Kolindsund** (HLL), 13/12 165 S **Feldballe** (JPL), 19/12 120 **Korup Sø** (JPL), 26/12 300 rst **Øjesø** (JPL), 29/12 130 **Demstrup** (TBR) og 29/12 114 **Alrødæmningen** (ANB).

Total: 8030 (4219) Indsendere: 63 Observationer: 243 Lokaliteter: 48

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2586	2285	335	2	1	1	1	-	-	17	655	2147

Grågås x Canadagås *Anser anser* x *Branta canadensis* 01669

Igen i år er denne krydsning set tre steder i amtet. Som sidste år kan det være samme fugle der ses, men i år har der været mindst 2 fugle.

18/1 2 + 23/1 1 **Sødringholm Strand** (HLL), 23/2 1 **Mørke Kær** (FNI) samt midt på sommeren 5/7 1 + 8/7 2 **Stubbe Sø** (OLI).

Bramgås *Branta leucopsis* 01670

Et år der overrasker med specielt mange trækkende fugle i foråret. Alle nævnes.

1. halvår: Periodens første ses 3/3 10 rst **Brabrand Sø** (SSL), 17/3 11 fou **Årslev Engsø** (IZN,EDY,FAJ, KBF,ROR). Gennemtrækket indledes så småt medio april med 17/4 25 NØ **Fussingø Gods** (TBR), mens hovedtrækket er i første halvdel af maj: 3/5 205 Ø **Brabrand Sø** (EDY), 7/5 2 N **Sødringholm Strand** (LTP), 9/5 1 NØ **Feldballe** (DD), 9/5 320 NNØ + 10/5 430 NØ **Norsminde Fjord** (begge OGJ), 13/5 500 NØ **Brabrand** (JTL) – ”trak højtlydt i store kiler kl. 21.40, et imponerende syn!” + 450 Ø **Amtssygehuset**, Århus (JLY) – må næsten være samme flokke. Desuden 16/5 8 Ø **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL) og de sidste 31/5 3 of **Højbjerg** (JLY).

2. halvår: Periodens første er 2 flokke over **Øer**: 4/10 45 SV mod Dragsmur + 55 S mod Sletterhage samt 2 flokke på hver 80 fugle V over **Strandkær** (alle DD); samme dag ses over **Hesselholm** 85 trk SV (LEB). Øvrig træk: 9/10 19 V **Norsminde Fjord** (OGJ) + 6 SV **Hasle** (ALM), 16/10 90 V **Årslev Engsø** (HLL), 19/10 40 S **Ballen**, Samsø (MWH), 24/10 1 indtrk **Kysing Næs** (OGJ), 27/10 36 S **Fornæs** (HLL), 28/10 100 SV **Hesselholm** (LEB), 30/10 39 V **Gjerrild Nordstrand** (PCL) og 31/10 17 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Øvrige: 7/10-11/10 1 rst **Århus Østhavn** (SAR,MO,RHJ), 8/10-16/10 25-116 rst **Barnekold**, Samsø, flest 8/10 (alle MWH), 24/10 2 rst **Norsminde Fjord** (OGJ), 31/10 80 rst **Mellempoldene** (LTP). Sidste er 1/11 1 N **Fornæs** (HLL) samt 29/12 3 **Alrø Egehoved** (OJE).

Total: 2864 (1418) Indsendere: 23 Observationer: 44 Lokalteter: 23

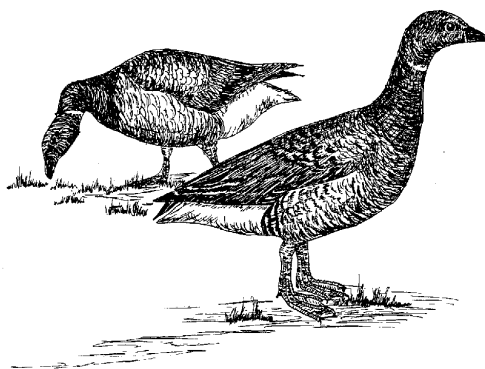
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	21	25	1920	-	-	-	-	894	1	3

Knortegås *Branta bernicla* 01680

I år blot 8 observationer af ikke-racebestemte knortegæs, hvoraf de fleste er set på lokaliteter, hvor den lysbugede race traditionelt forekommer. Alle nævnes.

1. halvår: 12/2 15 rst **Bønnerup Strand** (JGN), 15/2 2 **Sødringholm Strand** (JPL,JKL), 25/2 99 fou **Bønnerup Strand** (OJ,VJ).

2. halvår: 17/9 2 S **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL), 29/9 2 indtrk **Fornæs** (AHM), 2/10 2 SV **Øer** (DD), 31/10 45 fou **Sødringholm Strand** og 19/12 100 **Råby Kær** (begge HLL).

Total: 267 Indsendere: 7 Observationer: 8 Lokalteter: 6

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	116	-	-	-	-	-	-	4	47	-	100

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla* 01681

Samsømateriallet dominerer helt forårets observationer, således blot 8 obs af bare 50 udenfor kerneområdet. I efteråret ses lidt flere fugle andre steder, hvor der er gjort 20 obs af 119 fugle udenfor øen. Det har tilsyneladende været et dårligt yngleår i 2004, hvilket giver få fugle i efteråret.

1. halvår: De største antal er alle fra Samsø (>100): 7/1 124 **Nørreskifte**, 17/1 110 **Barnekold**, 23/1 113 **Draget** (alle MWH). Fra øvrige lokaliteter: 27/1 10 rst derefter Ø **Bønnerup Strand** (ABU), 15/2 1 N **Alrø Poller** (JSC), 22/2 2 **Mariager Yderfjord** (TNI), 25/4 4 N + 29/4 7 N **Hevring Strand** (MAA), 1/5 24 rst **Svanegrund** (PLA,JES) samt 16/5 1 N + 17/5 1 **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL,EDY). Periodens sidste (foruden førnævnte) er 16/5 80 **Yderste Holm**, Samsø (LEB) og 20/5 83 **Barnekold** (MWH).

2. halvår: De første ses 20/9 5 V **Issehoved**, 16/9 6 fou **Brokold** (begge MWH) og 1/10 4 N **Fornæs** (HLL), 1/10 102 ad + 1 1K (!) fou **Draget**, Besser Rev (MWH). Dette er også periodens største observation, derefter ingen over 60 fugle. Øvrige obs udenfor Samsø: **Bønnerup Strand**: 6 obs i perioden 24/10-18/12, flest 24/10 12 rst (BGO). **Fornæs**: 4 obs i perioden 1/10-1/11, flest 4/10 6 trk (HLL). **Kysing Næs**: 3 obs i perioden 2/10-13/10, flest 3/10 4 SØ + 13/10 4 S (OGJ,JSC,KOL). Øvrige: 3/10 2 ad rst **Skødshoved** (JPL,JKL), 16/10 1 ad rst **Lushage**, Helgenæs (PGH), 17/10 5 V **Årslev Engsø** (HLL), 23/10 4 S **Eskeplet** (TBR), 8/11 1 ad rst **Vorup Enge** (BKR,LTP,LMA), 12/12 1 **Begtrup Vig** (RDN,CHP) og 13/12 50 rst på mark **Alrø Egehoved** (NH).

Total: 3244 Indsendere: 20 Observationer: 136 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
624	453	352	474	319	-	-	-	11	694	247	70

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota* 01682

Som hos den mørkbugede fætter optræder racen primært i EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og langs Norddjurslands kyst. Der foreligger blot 6 obs udenfor dette kerneområde – alle fra foråret i Stavns Fjord. Som sædvanligt ses en meget stor del af verdensbestanden i Mariager Fjord i kort periode.

1. halvår: De største flokke er (lok.max >100): 1/1 252 fou **Stavnshoved** (BGO), 2/1 **4000 Ajstrup Bugt** (TNI), 17/1 200 **Treskelbakkeholm** (TNI), 1/2 342 **Råby Kær** (LTP) og 21/2 130 **Gjerrild Nordstrand** (RSA). Antallet aftager hurtigt efter midten af marts, hvor der sikkert ikke er mere føde. Øvrige fugle udenfor kerneområdet: 14/2 12 fou + 28/2 4 **Stavns Fjord** samt 4/3 16 fou + 17/3 9 fou **Kolderne** (alle MWH). Periodens sidste er 8/5 2 rst **Mellempoldene** (LTP,LPJ).

2. halvår: De første ses 4/9 2 rst + 9/9 17 rst **Sødringholm** og 11/9 72 **Mellempoldene** + 166 **Eskeplet** + 26 **Sødringholm Strand** (alle LTP). Periodens største antal (lok.max >200): 24/9 380 **Eskeplet** (TBR), 2/10 3200 **Mariager Yderfjord** (LPJ) og 12/12 342 fou **Råby Kær** (LTP,CSS). Der foreligger 4 oplysninger af flokke med aldersbestemte fugle: 26/9 77 ad + 19 juv samt 7/11 66 ad + 21 juv **Bønnerup Strand** (begge BGO), 28/11 213 ad + 14 1K **Råby Kær** (LTP) og 26/12 2 ad + 1 1K **Råby Kær** (HLL m.fl.).

Total: 15.548 Indsendere: 18 Observationer: 138 Lokalteter: 22

1) Total 2) Dagsmax (inkl. observationer fra hele Mariager Fjord)

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4749	1101	447	106	11	-	-	-	1497	4993	1251	1393
2	4006	372	123	37	7	-	-	-	415	3210	235	475

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans* 01683

Igen i år er denne race set i Stavns Fjord i selskab med den Mørkbugede race (se Fugle i Århus Amt 2003 for nærmere beskrivelse). Ifølge MWH er det 3. og 4. vinter i træk, at den observeres, men iagttagelsen er dog først dokumenteret overfor SU i 2002. Sortbuget Knortegås er netop taget af den nationale SU-liste.

1. halvår: Der foreligger i perioden 3/1-15/5 i alt 18 iagttagelser af 1 ad fra forskellige steder i **Stavns Fjord** (SDY,MWH).

2. halvår: Fuglen vender i efteråret atter tilbage, men ses blot 3 gange i perioden 29/10-4/11 ved **Draget** og **Broholm** i Stavns Fjord (MWH).

Nilgås *Alopochen aegyptiacus* 01700

Så bliver arten også ynglefugl ved Årslev Engso, og det endda blot ét år efter at være dukket op! Samtidig ser det ud til, at den er under spredning/indvandring i det østjyske. Det ligger således observationer fra ikke mindre end 8 lokaliteter foruden Årslev Engso. Samtidig ses den i større antal på nogle af lokaliteterne.

Nilgås. Århus Østhavn
8/3 2004. Foto: Rune Sø
Neergaard.

Yngel: Der er som sagt konstateret yngel ved **Årslev Engsø**, hvor parret ses med 7 pulli første gang 1/6. Kun de 4 overlever og sidste registrering er fra 3/9 2 ad + 4 1K (HST) og 5/9 6 rst (HLL).

1. halvår: Fra **Årslev Engsø** foreligger 134 iagttagelser á 1-7 fugle i perioden 13/1-30/6 (ekskl. ynglefuglene), flest 19/3 7 (HLL). Periodens øvrige obs: 8/2 og 26/3 2 rst (SSL,HLÆ,RDN m.fl.) + 29/2 1 N **Norsminde Fjord** (OGJ), 11/2-15/4 1-7 fugle **Brabrand Sø**, flest 19/2 5 (KBF) og 15/4 7 (RSN), 14/2-30/5 1-2 **Århus Østhavn** (IZN,EDY,PPR,OF m.fl.), 14/4 1 **Sælvig Havn** (MWH), 16/4 2 **Laven** (MSL), 20/4 2 **Tørring Mark** (JKI), 10/5-6/6 1-2 **Vorup Enge** (JPA,LTP,BKR), 6/5-30/6 2 **Nørrekær** (BRA,JPA,LTP) og 21/6-24/6 2 **Mørke Kær** (FNI).

2. halvår: Foruden de 2 fugle fra **Nørrekær**, der ses frem til 30/7 (BKR) samt 30/10 2 rst **Pindstrup Mose** (MST) og 27/11 1 **Brabrand Sø** (JOA), er der i perioden "kun" 49 iagttagelser fra **Årslev Engsø** af yngleparret med unger frem til 5/9. Derefter 20 registreringer fra **Årslev Engsø** i perioden 16/9-8/12 á 1-4 fugle, flest 14/11 4 fou og 26/10 3 V (begge SAR).

Gravand *Tadorna tadorna* 01730

Der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte gengangere.

Ynglepar: 28-32 ynglepar på 18 lokaliteter, flest (lok.max >2): 3 par **Mellempoldene** (LTP), 3 par **Sødringholm Strand** (LTP), 3 par **Nørrekær Enge** (BKR), 1-3 par **Hald Sø** (PLA) og 3 par **Årslev Engsø** (HST,MHH).

1. halvår: De største forekomster ses i Mariager Fjord og ved Kattetagat nord for Randers Fjord i perioden 2/1-24/6, flest (lok.max >290): 1/2 470 rst **Eskeplet** (LTP), 2/6 1200 rst **Treskelbakkeholm** (PLA) og 24/6 350 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Efterårets største obs ses i perioden 25/8-29/12, flest (lok.max >310): 11/9 320 rst **Eskeplet** (LTP), 19/9 470 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 30/9 380 rst **Mellempoldene** (OLI).

Total: 20.409 (23.857) Indsendere: 89 Observationer: 752 Lokaliteter: 142

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2477	2494	1551	1750	1085	2897	461	411	2510	1850	1122	1801

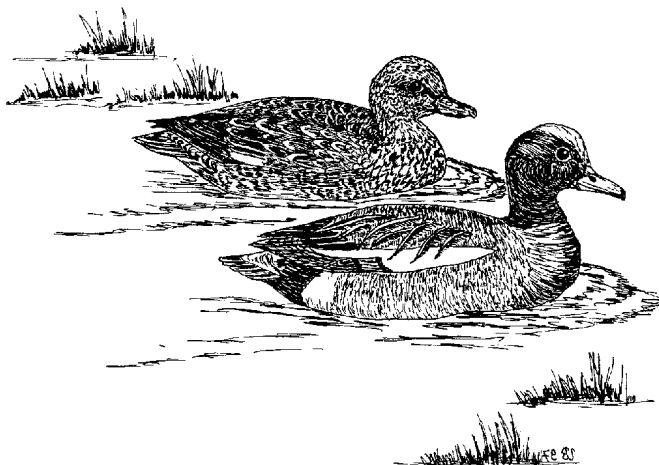
[Mandarinand *Aix galericulata* 01780]

Der er indberettet undslupne Mandarinænder fra andegården på nordsiden af **Årslev Engsø**, som ikke er blevet stækket. En hun herfra er observeret i **Årslev Engsø** i perioden 1/1-13/2. Herudover er der 5/1 2 **Lyngbygårds Å** (EDY) og 19/4 2 han rst **Århus Å**, mellem Trebroer og Århus midtby (JOA,CHØ).

Pibeand *Anas penelope* 01790

1. halvår: Vinterens største obs (lok.max >240): 10/1 690 rst **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ), 13/1 290 rst **Barnekold** (MWH), 31/1 400 fou **Råby Kær** (CSS), 8/2 500 **Alrø Poller** (RDN) og 15/3 471 **Årslev Engsø** (BGO). Forårets største obs (lok.max >40): 2/4 104 **Vorup Kær** (VOL), 4/4 150 **Årslev Engsø** (JPL,JKL), 5/4 130 **Vorup Enge** (BKR) og 8/4 74 fou **Kolindsund** (MST).

Sommerfund (lok.max >6): 12/6 12 rst **Vorup Enge** (LTP), 9/7 22 **Årslev Engsø** (EDY) og 24/7 15 rst **Grund Fjord** (FFA).

2. halvår: Efterårets første større observation er 4/9 350 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Øvrige større flokke (lok.max >400): 22/9 675 fou **Barnekold** (MWH), 16/10 635 rst **Norsminde Fjord** (OGJ) og 31/10 460 rst **Alrø Poller** (JSC). Vinterens største observationer: 7/12 280 rst **Barnekold** (MWH), 9/12 200 rst **Mariager Fjord**, Hadsund-Havnø (HET), 17/12 200 rst **Åkær Gods** (NH), 31/12 280 S **Fornæs** (JSC) og 31/12 327 **Årslev Engso** (HLL).

Total: 26.762 (30.963) Indsendere: 73 Observationer: 654 Lokalteter: 87

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2654	3434	2625	1047	47	61	81	167	4026	7172	2716	2732

Knarand *Anas strepera* 01820

Der er to lokaliteter, Årslev Engso og Vorup Enge, hvor Knarand ses med sikkerhed. Der er foretaget en grundig frasortering af oplagte gengangere.

Forår: Ud over Årslev Engso og Vorup Enge ses i perioden 8/4-30/5 13 ex/5 obs, flest (lok.max >1): 8/4 5 fou **Kolindsund** (MST) og 23/4 6 fou **Assendrup Enge** (OGJ).

Efterår: Ud over Årslev Engso og Vorup Enge ses 26/8-2/11 19 ex/7 obs, flest (lok.max >1): 30/9 2 og 1/10 2 **Norsminde Fjord** (RSN,MO), 29/10 11 rst **Sødringholm Strand** (TBR) og 31/10 2 rst **Stubbe Sø** (PLA).

Total: 96 (32) Indsendere: 38 Observationer: 145 Lokalteter: 12

1) Total 2) Dagsmax Årslev Engso 3) Dagsmax Vorup Enge

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	8	21	16	8	4	7	4	21	5	2
2	-	-	8	9	5	4	-	3	-	4	4	2
3	-	-	-	-	10	4	4	2	1	1	-	-

Krikand *Anas crecca* 01840

Årslev Engso og Vorup Enge er sikre lokaliteter for Krikand året rundt og disse to lokaliteter udgør 56 % af observationerne. Der er foretaget en grundig frasortering af oplagte gengangere.

Ynglepar: Der er indrapporteret 1 muligt ynglepar **Vrads Sande** (PLA).

1. halvår: Ud over Årslev Engso og Vorup Enge er forårets største obs (lok.max \geq 200): 8/4 300 fou **Kolindsund** (MST) og 11/4 200 rst **Grund Fjord** (FFA). Sidste større forekomst: 26/6 152 **Årslev Engso** (HLL).

Sommerfund: Ud over Årslev Engso og Vorup Enge: 4/7 12 rst **Nørrekær Enge** (BRA), 26/7 67 **Eskeplet** (HLL) og 31/7 13 rst **Barnekold** (MWH).

2. halvår: Ud over Årslev Engso og Vorup Enge er efterårets første større obs 25/8 375 **Eskeplet** (HLL). Største obs (lok.max \geq 150): 31/8 195 **Eskeplet** (HLL), 26/9 150 rst **Bølling Sø** (AWM), 24/10 175 rst **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ) og 29/10 175 rst **Sødringholm Strand** (TBR). Træk: 29/8 180 S **Sødringholm Strand** (LTP) og 1/9 151 S **Gallohaven**, Risskov (SSL).

Total: 14.872 Indsendere: 81 Observationer: 633 Lokalteter: 100

1) Total 2) Dagsmax Årslev Engso 3) Dagsmax Vorup Enge

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	400	353	1478	2982	124	377	226	1876	2519	2380	1555	602
2	14	72	285	401	57	152	65	238	215	228	100	60
3	30	55	165	400	14	42	30	150	300	700	1200	500

Gråand *Anas platyrhynchos* 01860

Der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte og sandsynlige gengangere.

Ynglepar: 32-44 ynglepar på 14 lokaliteter, flest (lok.max >2): 10-15 par **Vorup Enge** (LTP,BKR), 6-8 par **Møgelmosen** (SDY) og 4-7 par **Årslev Engso** (PM).

1. halvår: Større forekomster: Indlandslokaliteter (lok.max >660): 15/1 850 **Årslev Engsø** (BGO) og 18/1 711 rst **Mossø** (PLA). Kystlokaliteter (lok.max >950): 2/1 5000 **Ajstrup Bugt** (TN), 18/1 1100 rst **Alrø Poller** (JSC) og 6/3 1600 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Større forekomster: Indlandslokaliteter (lok.max >1000): 4/12 690 rst **Skanderborg Sø** (PLA) og 30/12 1100 rst **Fussing Sø** (TBR). Kystlokaliteter (lok.max >850): 20/11 2500 rst og 3/12 2500 rst **Sødringholm Strand** (begge TBR), 2/12 1000 rst og 29/12 1000 rst **Mellempoldene** (LTP, TBR).

Total: 91.279 Indsendere: 85 Observationer: 992 Lokalteter: 237

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
17.299	14.536	6051	1868	902	1352	1367	2663	5967	12.024	9144	18.106

Spidsand *Anas acuta* 01890

56 % af observationerne er fra Vorup Enge og Årslev Engsø. Der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte og sandsynlige gengangere.

1. halvår: Større forekomster (lok.max >9): 3/4 25 rst **Barnekold** (SDY), 5/4 13 **Vorup Enge** (BKR), 6/4 20 **Årslev Engsø** (RSN) og 25/4 35 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: Større forekomster (lok.max >12): 22/9 42 rst **Barnekold** (MWH), 25/9 30 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 30/9 40 rst **Eskeplet** (TBR). Træk: 107 trk/11 obs i perioden 28/9-27/10, flest (lok.max >9): 17/9 16 SV **Gallohaven**, Risskov (RDN), 2/10 46 SØ **Kysing Næs** (OGJ) og 5/10 16 S **Fornæs** (JØP).

Total: 698 Indsendere: 54 Observationer: 263 Lokalteter: 30

1) Total 2) Dagsmax Årslev Engsø 3) Dagsmax Vorup Enge

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	18	49	80	168	13	2	3	25	195	177	38	33
2	3	2	10	20	-	1	1	3	12	3	-	-
3	-	2	9	13	-	1	2	-	6	7	1	-

Atlingand *Anas querquedula* 01910

75 % af observationerne er fra Vorup Enge og Årslev Engsø. Der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte og sandsynlige gengangere.

Ynglepar: 1-2 ynglepar på 2 lokaliteter: 1 par **Årslev Engsø** (FF) og 0-1 par **Geding Mose** (SHØ).

1. halvår: Første obs: 3/4 3 **Årslev Engsø** (HLL), 4/4 1 **Brabrand Sø** (RSN). Øvrige obs (lok.max >2): 7/4 5 **Brabrand Sø** vestende (HLL, LBO), 12/4 3 rst og 2/5 3 rst **Gjesing Mose** (SHØ).

2. halvår: Ud over ved Årslev Engsø ses 15/8 5 rst **Spørring Sø** (ROR) og 30/9 1 **Norsminde Fjord** (RSN).

Total: 89 Indsendere: 42 Observationer: 159 Lokalteter: 14

1) Total 2) Dagsmax Årslev Engsø 3) Dagsmax Vorup Enge

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	35	32	9	3	8	2	-	-	-
2	-	-	-	10	10	7	3	3	1	-	-	-
3	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-	-	-

Skeand *Anas clypeata* 1940

69 % af observationerne er fra Vorup Enge og Årslev Engsø. På trods af at der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte og sandsynlige gengangere, er der alligevel sket en pæn stigning i år.

Ynglepar: 2-3 ynglepar på 3 lokaliteter: 1 par **Årslev Engsø** (PM), 1 par **Alrø Alhage** (CHJ) og 0-1 par **Haldsø**, s.f. Assentoft (PLA).

1. halvår: Vinterobs: 1/1-21/2 1 **Dødeå**, 17/1 1 rst **Barnekold** (MWH) og 15/2 1 fou **Sem Sø** (KEH). Forårets første større obs: 3/4 12 rst **Kolindsund** (MST). Øvrige største obs i foråret ud over Årslev Engsø og

Vorup Enge (lok.max >11): 5/4 2 fou **Hesselholm** (LEB), 8/4 39 fou **Kolindsund** (MST) og 18/4 12 rst **Østerby, Samsø** (SDY). Sidste større obs: 20/6 12 rst **Årslev Engso** (JSC).

2. halvår: Første større obs: 3/9 60 rst **Vorup Enge** (LTP). Øvrige største obs ud over **Årslev Engso** og **Vorup Enge** (lok.max >8): 25/8 11 **Eskeplet** (HLL) og 14/10 18 fou **Østerby Mose** ved Tranbjerg (KEH). Sidste større obs 31/10 9 **Norsminde Fjord** (KEH). Vinterobs: 1/12 1 **Årslev Engso** (HLL) og 12/12-18/12 1 **Sødringholm Strand** (CSS,JPL,JKL,TBR).

Total: 488 Indsendere: 58 Observationer: 282 Lokalteter: 42

1) Total 2) Dagsmax **Årslev Engso** 3) Dagsmax **Vorup Enge**

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	2	14	167	54	18	9	57	87	65	11	2
2	-	-	6	40	22	13	8	23	10	8	1	1
3	-	-	-	6	2	4	-	12	60	23	5	-

Taffeland *Aythya ferina* 01980

Yngel: Et magert år, kun 3 ynglepar på 2 lokaliteter er indrapporteret: 2 par **Kragemosen** (MWH) og 1 par **Årslev Engso** (JSC,PM).

1. halvår (lokalitetsmax): 7/2 85 **Mørke Kær** (MST), 8/2 105 **Lading Sø** (PGH), 9/2 337 **Årslev Engso** (BGO), 13/3 100 **Sem Sø** (TN) og 27/3 102 **Søbygård Sø** (CHØ).

Et par enkelte store sommerobs: 12/6 50 **Årslev Engso** (MHH) og 4/7 58 **Stubbe Sø** (JPL,JKL).

2. halvår (lokalitetsmax): 18/11 30 **Skanderborg Lillesø** (BHJ), 27/11 69 **Årslev Engso** (HLL), 4/12 60 **Skanderborg Sø** (PLA), 4/12 33 **Stubbe Sø** (APJ) og 12/12 59 **Sem Sø** (KEH).

Total: 2481 (3373) Indsendere: 67 Observationer: 139 Lokalteter: 59

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	120	716	650	176	88	53	80	17	46	82	167	286
2	42	337	239	69	21	50	58	9	17	35	69	65

Troldand *Aythya fuligula* 02030

Yngel: 8 par på 8 forskellige lokaliteter indrapporteret.

1. halvår (obs >250): 2/1 275 **Stubbe Sø** (FNI), 18/1 482 **Norsminde Fjord** (OGJ), 1/2 314 **Århus Østhavn** (JTL,IZN) og 24/4 350 **Udbyover Sø** (TN).

2. halvår (lok.max ≥100): 8/9 100 **Fussing Sø** (TBR), 24/10 300 **Norsminde Fjord** (OGJ), 4/12 180 **Skanderborg Sø** (PLA), 24/12 102 **Århus Østhavn** (HST) og 29/12 102 **Amstrup Mose** (OJE).

Total: 8558 (10.106) Indsendere: 90 Observationer: 305 Lokalteter: 109

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1667	1423	706	946	357	162	324	122	322	862	877	790
2	482	314	172	350	127	40	116	85	100	300	250	180

Bjergand *Aythya marila* 02040

Væsentligt højere total end 2003, men stadig langt under 10-års gennemsnittet. Som sædvanligt domineres antallet af et par store obs, som kan gøres fra kysten under de rette forhold.

1. halvår: De største obs (>29): 10/1 350 + 7/2 1100 **Alrø Strelshoved** (OGJ), 1/2 30 **Sødringholm Strand** (LTP), 7/2 80 **Århus Østhavn** (EO) og 14/2 350 **Følle Strand** (FRO). Resten er små tal fra de kendte træk- og rastlokaliteter. Indlandsobs: 18/2 3 **Stubbe Sø** (ROR) og 3/3 3 **Vorup Engso** (LMA). Periodens sidste obs er også fra indlandet, 7/5 2 **Lading Sø** (PGH).

2. halvår: Efterårets første: 18/9 3 SØ **Kysing Næs** (OGJ). De største obs (>10): 23/11 2000 **Sødringholm Strand** (LTP), 31/10 35 V **Stavnshoved Rev** (PCL). Indlandsobs: 24/10 2 **Lading Sø** (PGH), 4/12 1 **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 4148 (10.989) Indsendere: 36 Observationer: 36 Lokalteter: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
442	1566	33	-	2	-	-	-	3	69	2024	9

Ederfugl *Somateria mollissima* 02060

Ynglepar: Der er meldt 546-607 ynglepar, flest 351 **Alrø Poller** (OJG) og min. 109 **Svanegrund** (PLA).

1. halvår (obs ≥1500): 19/2 1600 **Tangkrogen** (AWM), 20/2 6000 **Grenå-Anholt Færgen** (FSV), 29/2 2000 **Farvandet vest for Anholt** (FSV), 29/2 1750 **Eskeplet** (HLL), 11/3 12.000 **Alrø Egehoved** (HBØ) og 28/3 1500 **Moestgård Strand** (HET).

2. halvår: To store trækobs: 1/10 13.710 N + 11/10 10.935 N **Fornæs** (HLL). Max fra øvrige lokaliteter (obs ≥1500): 28/9 1680 **Issehoved** (MWH,SDY), 11/10 1600 **Samsø Østerflak** (ABU), 11/10 2148 **Århus Bugt** (ABU), 28/11 + 12/12 10.000 **Sødringholm Strand** (LTP,CSS), 12/12 1500 **Sletterhage** (RDN,CHP) og 26/12 2500 **Eskeplet** (HLL,LLH).

Indlandsobs: 30/7 1 han **Årslev Engsø** (RDN,TBN).

Total: 132.520 (118.928) Indsendere: 64 Observationer: 247 Lokalteter: 87

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4049	16.796	17.196	2730	1552	1049	818	999	3341	46.481	19.718	17.791
2	1250	6000	12.000	720	351	190	500	500	1680	13.710	10.000	10.000

Ederfugl. 25/2 2004. Foto: Carl Erik Mabeck.

Havlit *Clangula hyemalis* 02120

Som sædvanlig små tal.

1. halvår (lok.max >3): 3/1 4 **Alrø Poller** (PNN), 28/1 8 **Langør** (MWH), 22/2 4 **Gjerrild Nordstrand** (OJ,VJ), 23/2 7 **Lilleøre** (MWH) og 14/3 5 **Øster Hedekrog** (SDY). Forårets sidste 15/4 3 **Sælvig Bugt** (APN).

2. halvår: Efterårets første ses 19/10 1 N **Fornæs** (HLL) er ret normalt. Herefter spredte iagttagelser, flest: 29/10 6 + 23/11 15 **Sødringholm Strand** (TBR,LTP), 8/11 5 N **Fornæs** (LLH,HLL,PER) og 21/11 6 **Lilleøre** (MWH).

Total: 125 (134) Indsendere: 15 Observationer: 45 Lokalteter: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	17	8	3	-	-	-	-	-	9	38	6

Sortand *Melanitta nigra* 02130

Et ganske flot år for arten med store rastende flokke i foråret og mange trækkende i efteråret. Ved **Sødringholm Strand** iagttages arten året rundt.

1. halvår (obs ≥1000): 29/2 3500 + 6/3 1000 + 25/4 1000 + 30/5 1000 **Sødringholm Strand** (CSS,LTP), 18/1 2600 + 23/1 2200 + 29/2 2100 **Eskeplet** (HLL) og 28/3 3500 **Moegård Strand** (HET).

2. halvår (obs ≥1000): 2/8 4100 N + 22/9 1000 N + 23/9 2000 N + 1/10 7320 N + 4/10 1377 trk + 10/10 2850 trk **Fornæs** (HLL,AR,JSC), 19/12 1000 rast **Sødringholm Strand** (LTP) og 26/12 6000 rast **Gjerrild Nordstrand** (LMR).

Indlandsobs: 17/1 1 **Sminge Sø** (ERH), 27/3 1 hun + 12/4 1 han og 1 hun **Årslev Engsø** (RSN,MO,PHJ,HLL), 29/3 4 **Brabrand Sø** (JOA) og 8/9 3 **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 53.706 (40.208) Indsendere: 44 Observationer: 127 Lokalteter: 38

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2834	6351	5063	1297	1124	646	135	4813	5491	14.930	3069	7953
2	2600	3500	3500	1000	1000	500	100	4100	2000	7320	795	6000

Fløjsand *Melanitta fusca* 02150

Resultatet er kun lidt over 10-års gennemsnittet. Det skal dog bemærkes, at arten er registreret fra kysten i alle 12 måneder.

1. halvår: Iagttagelserne i denne periode er primært rastende flokke og den markant største er 21/6 200 **Sødringholm Strand** (LTP). Øvrige obs (≥50): 14/3 55 **Vester Hedekrog** (SDY), 28/3 100 **Moegård Strand** (HET) og 12/4 50 **Issehoved** (Chr. Fabricius).

2. halvår: Iagttagelserne i denne periode er primært trækkende fugle med **Fornæs**, som den bedste lokalitet. Obs (≥50): 1/10 424 + 11/10 78 + 1/11 71 + 8/11 115 + 11/11 52 **Fornæs** (LLH,HLL,PER). Fra de øvrige lokaliteter kan nævnes: 25/8 15 **Eskeplet** (HLL), 18/9 25 trk **Kysing Næs** (OGJ) og 1/12 31 rst **Øster Hedekrog** (MWH). Ellers kun små tal.

Total: 1827 (1638) Indsendere: 30 Observationer: 83 Lokalteter: 21

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	124	46	200	85	16	205	15	41	65	654	336	40
2	48	26	100	50	10	200	14	15	25	424	115	31

Hvinand *Bucephala clangula* 02180

Som sædvanlig udviser denne art meget små udsving fra år til år. Heller ingen ynglefund i 2004, men arten kan ses året rundt, blandt andet i **Sminge Sø**.

1. halvår (≥ 400): 2/1 1000 **Ajstrup Bugt** (TN), 2/1 700 + 18/1 1050 + 26/1 650 **Mariager Fjord, Hobro-Hadsund** (TN,HLL), 8/2 450 + 15/2 420 **Alrø Poller** (RDN,JSL m.fl.) og 21/2 400 **Ebeltoft Vig** (JPL,JKL).

Af egentlige sommerobs skal fremhæves: 21/6 18 **Fussing Sø** (KNP), 12/7 36 **Vorup Engso** (BKR,BRA).

2. halvår (> 300): 2/11 360 **Barnekold** (MWH), 20/11 400 **Hesselholm** (SDY), 12/12 350 **Kalø Slotshalvø** (RDN,CHP), 12/12 330 **Begtrup Vig** (RDN,CHP), 26/12 800 **Mariager Yderfjord** (TN) og 26/12 320 **Eskeplet** (HLL,LLH). En enkelt større trækobs: 31/10 130 V **Alrø Poller** (JSC).

Total: 17.811 (21.482) Indsendere: 77 Observationer: 306 Lokalteter: 111

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	4928	2949	1404	247	148	49	105	25	41	1259	2744	3912
2	1050	450	300	80	101	18	36	15	14	293	400	800

Lille Skallesluger *Mergellus albellus* 02200

Antalmsægt et kanon-år for arten og klart det største i de sidste 10 år. Især gav årets 3 første måneder pæne flokke på de velkendte lokaliteter: Mossø, Salten Langsø og Stubbe Sø. Men muligheden for gengangere i det midtjyske er stor, så vi venter stadig på at midtjyderne laver et par koordinerede optællinger!

1. halvår. Året starter med en stor flok 3/1 44 **Mossø** (GGU), men allerede to dage senere ses kun 2 på denne lokalitet. Dette mønster med betydelige dag-til-dag variationer ses også på de øvrige "store" lokaliteter. Større flokke foruden de nævnte (> 7): 2/1 11 + 18/2 22 + 6/3 12 **Stubbe Sø** (FNI,ROR,PHJ), 3/1 9 + 19/2 33 + 14/3 32 **Salten Langsø** (GGU,BRS,ERH), 1/2 9 + 15/3 8 **Norsminde Fjord** (OGJ), 8/2 10 **Rugård Nørresø** (JPL,JKL), 18/2 11 **Langsø** i Skramsø Plantage (ROR) og 23/2 10 + 7/3 9 **Mossø** (GGU,PLA,BGO).

Foråret slutter ret normalt: 20/4 4 **Årslev Engso** (EDY) mens efterårets første fugle kommer lidt sent: 14/11 2 **Norsminde Fjord** (OGJ).

2. halvår (> 5): 28/11 16 + 5/12 13 **Rugård Nørresø** (JPL,JKL,OFK). Ellers kun små tal.

Total: 314 (194) Indsendere: 40 Observationer: 40 Lokalteter: 16

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	81	106	72	11	-	-	-	-	-	-	22	22
2	44	33	32	4	-	-	-	-	-	-	16	13

Toppet Skallesluger *Mergus serrator* 02210

Kun 3 ynglepar indrapporteret: 1 par **Hesselholm** (LEB), 1 par **Ebeltoft Færgeshavn** (DD,JPL) og 1 par **Draget, Besser Rev** (MWH), hvilket langtfra svarer til realiteterne.

1. halvår (≥ 40): 5/1 62 **Langør** (MWH), 14/1 66 **Lilleøre** (MWH), 15/2 44 **Alrø Egehoved** (JSC), 6/3 100 **Egens Vig** (ROR), 7/3 42 **Begtrup Vig** (JSC) og 22/4 57 **Kalsenakke** (DSA). Desuden et usædvanligt indlandsfund: 9/2 1 han **Mossø** (PLA).

2. halvår (≥ 75): 31/7 120 + 18/8 215 **Eskeplet** (HLL,CSS), 21/8 140 + 18/9 82 **Sødringholm Strand** (LTP), 1/10 101 **Lerdrup Bugt** (DSA), 19/10 124 **Stavns Fjord** (MWH) og 4/11 80 **Brokold** (MWH).

Total: 3284 (3881) Indsendere: 52 Observationer: 208 Lokalteter: 76

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	285	224	303	222	67	84	177	407	202	677	411	225
2	66	44	100	57	12	27	120	215	82	124	80	58

Stor Skallesluger *Mergus merganser* 02230

Til trods for NOVANA-optællingerne er årstotalen noget under 10-års gennemsnittet.

Spændingen stiger, ifølge DATSY har der været et ynglepar i Mossø! Der er dog ingen oplysninger om eventuel ynglesucces. Ud over dette par er der følgende sommerobs: 6/6 1 han **Dronningborg Bredning** (LTP) og 17/6-30/6 1 hun **Silkeborg Papirfabrik** (PB,HST).

1. halvår (>150): 17/1 168 **Borre Sø** (MER), 18/1 444 **Mossø** (PLA), 18/1 175 **Skanderborg Sø** (FNI), 20/1 435 + 6/2 500 + 7/3 263 **Salten Langsø** (DSA,ERH,BGO). Forårets sidste småflokke er 16/4 9 **Søndermanden, Fussingø** (TBR) og 16/4 6 **Årslev Engsø** (JLY).

2. halvår: De første fugle er 13/10 2 **Årslev Engsø** (HLL), 15/10 1 **Fuldbro Mølle** (PGH) og 15/10 1 **Mossø** (PLA). Større flokke (>50): 21/11 342 + 5/12 250 **Salten Langsø** (AWM,ANB) og 8/12 62 **Mossø** (PLA).

Total: 5134 (6848) Indsendere: 85 Observationer: 210 Lokalteter: 99

1) Total 2) Max Salten Langsø 3) Max øvrige lokaliteter

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1891	1324	822	83	4	3	-	-	-	9	498	500
2	435	500	263	-	-	-	-	-	-	-	346	250
3	444	86	87	12	2	1	-	-	-	2	25	62

Hvepsevåge *Pernis apivorus* 02310

Det totale antal fugle svarer ca. til 10-års gennemsnittet, og trækket er større end de sidste par år, trods manglende tal fra NØ-Djursland.

Ynglepar: Der er indrapporteret 7 ynglepar, som alle nævnes. **Haraldslund Skov** (APN), **Fussingø Skov** (KR), **Pårup Skov** (JDK) og **Gødvad Bakke** (TN), **Jordbjerggård Plt** (JTL), **Feldballe** (DD), **Ravnso** (AWM). Der meldes desuden om territorieflugt ved **Skramsø Plt** (DD) og **Strandkær** (DD).

Forår: Træk: 1/5-13/6 registreres 143 trk. De første obs er tidlige 1/5 1 **Pindstrup Mose** (MST) og 2/5 1 **Brabrand Sø** (RBL). Samsø har i perioden 10/5-31/5 49 trækkende fugle. Flest 29/5 10 NV **Hesselholm** (SDY) og 30/5 27 N **Issehoved** (MWH,SDY). Djursland: Rønde Kommune har i perioden 14/5-31/5 66 trækkende fugle. Flest 30/5 38 N og 31/5 14 NØ **Feldballe** (DD). Århus-området har fra 2/5-13/6 17 trækkende fugle. Største obs er 23/5 4 N **Årslev Engsø** (HLL) og sent 13/6 6 Ø **Skæring Hede** (LMR).

Efterår: I perioden 3/8-3/10 ses 63 trk. Største obs er 28/8 10 **Salten Langsø** (GGU), 28/8 8 SV **Strandkær** (DD) og sent 19/9 5 1K SV **Øer** (DD). Typisk ses de første 1K fugle omkring midten af august, hvilket er det normale tidspunkt for ungerne aflyvning fra reden. Sidste obs er 24/9 1 SV **Labing Mølle** (LW).

Total: 371 (372) Indsendere: 48 Observationer: 179 Lokalteter: 75.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	201	27	33	76	33	-	-	-

Sort Glente *Milvus migrans* 02380

7 obs af 7 fugle er vist et normalt år for arten. Igen i år flest fra Djursland. 18/4 1 Ø **Feldballe** (DD), 1/5 1 **Pindstrup Mose** (MST), 17/5 1 **Stubbe Sø** (PHJ), 23/5 1 V **Ryomgård** (ABU), 1/6 1 Ø **Dragsmur** (DD). Uden for Djursland: 3/6 1 **Hinnerup** (APN) og 28/8 1 **Fulden Mølle** (HLI) er sent for Århus Amt.

Rød Glente *Milvus milvus* 02390

Antal indrapporterede fugle er rekord for amtet. Dog har trækket på Djursland været knap så stort som i 2000. 2004 er specielt derved, at der er set glenter i amtet alle årets måneder.

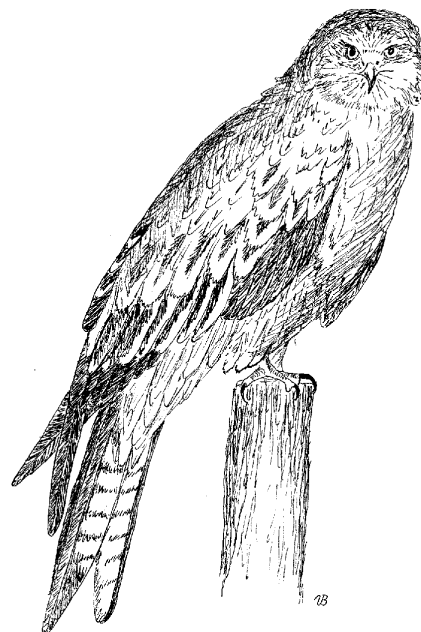
Yngel: Den øgede mængde af observerede glenter har i lighed med tidligere ikke givet flere kendte par. Der er melding om 1 par med 2 udføjne unger. De mange glenter rimer ikke med 1 ynglepar. Tilbage ved starten af 90'erne havde vi 3 sikre par og meget færre sete fugle. Med 13 fugle til overnatning på **Djursland** i ef-

teråret fristes man til at tro, at der må være tre par her? Lad os få dem frem så glenten kan hjælpes i en problematisk etableringsfase.

Vinter: 6/1 1 fou **Tranebjerg** (MWH) og 7/2 1 N **Grenå** (AR) ligner en meget tidlig trækfugl.

Forår: Træk: 10/3-3/6 i alt 60 trækkende fugle. De første 10/3 1 N **Århus** (SDB) og 14/3 1 N **Årslev Engso** (IZN). Udenfor Djursland ses i perioden 10/3-28/5 34 trækkende glenter, der mest ses enkeltvis. Dog er der 5/4 6 Ø **Anholt** (FSV). På **Djursland** ses fra 20/3-3/6 26 trækkende. Største obs er 17/4 4 rst (GGU) og 1/5 4 NØ (BJS,EHØ) begge **Gjerrild**.

Efterår: I alt 20 trækkende fra 5/8-7/12. Stadig mange fugle efter 4/8, men få der angives som trækkende. Igen er jagttagelserne mest af enkelte fugle. Største trækobs er 5/10 4 S **Fornæs** (HLL). De mange efterårsfugle koncentrerer sig fra 12/9-26/10 til en flok på max 13 fugle på Djursland. Flokken indeholder årets ynglepar med 2 udføjne unger. Flokken ses flere gange gå til fælles overnatning ved **Albøge/Svenstrup**. 12/9 ses her 11 fugle, 19/9 11, 22/9 9, 26/9 5 og 26/10 6 (OFR m.fl.). 8/10 ses 13 fugle på ca. 5 km afstand fra obsposten i Feldballe, formodentlig holdt de til i området omkring frilandsgrisene ved **Nødager** (DD). Vi nærmer os måske langsomt de tilstande, som ses i Fyledalen i Skåne. Årets sidste ses 7/12 1 S **Ålsø By** og 17/12 1 **Rostved** (KTR).

Total: 255 (153) Indsendere: 62 Observationer: 188 Lokalteter: 98

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	18	82	47	12	18	12	24	34	4	2

Havørn *Haliaeetus albicilla* 02430

Et år med mange observationer, der kan koges ned til ca. 25 forskellige fugle. Der er ikke set fugle i februar og august måned, men via 3 oversomrende fugle på Djursland er der obs fra de normalt tyndt besatte sommermåneder.

Januar: I januar ses 3-5 fugle. 1-2 ad **Mossø/Salten Langsø** (GGU) og 1 2K **Mossø/Skanderborg Sø** (GGU,FNI,EO) er bidraget fra det midtjyske søhøjland. På Djursland ses 1 2K **Stubbe Sø/Egens Havhuse/Ringelmosse Skov** (PHJ,JGN,TSJ). Fra Samsø: 10/1 1 2K **Langør** (Kurt Pedersen).

Forår: Træk: I amtet 11 trækkende/rastende fugle fra 3/3-8/4. 3/3 1 2-3 K **Århus Østhavn/Årslev Engso** (RDN,RSN,HLL), 10/3 1 2K **Salten Langsø** (OGJ) er muligvis den ungfugl, som er i området i januar måned. 10/3-14/3 1 2K+ **Årslev Engso/Brabrand Sø** (LLH,HLL,MJH,LOM,BGO), 15/4 1 NNV **Hesselholm** (LEB), 22/4 1 2K N **Langør** (MWH) og 23/4 1 N **Viby** (GGU). Djursland: Træk/rast: 5/3 1 NØ **Feldballe** (DD), 14/3 1 juv rst **Kolindsund** (MST), 17/3 1 NV **Gjerrild/Glesborg** (DD,AR), 18/3 1 3K+ trk **Feldballe** (DD) og 8/4 1 2K+ **Trampelmosse** (BRA). Fra 20/4-7/11 er der stadig mange obs fra Djursland, men tilsyneladende drejer hovedparten sig om 2 2K fugle og en 3K-3K+ fugl, som oversommer og farter rundt i området **Feldballe/Øje Sø/Djursland Plt/Stubbe Sø**. Udenfor Djursland er eneste sommerfund fra det midtjyske 1/7 1 2K fou **Sminge Sø** (SFP).

Efterår: Få fugle ud over de 3 faste, der er nævnt tidligere. 8/8 1 imm rst **Sødringholm Strand** (OLI), 5/10 1 juv of **Vorup Engso** (BKR). På Samsø: 12-16/10 1 1K **Gammelholm/Brattingsborg/ Barnekold** (MWH) og 13/11 1 3K+ S **Issehoved** (MWH). De sidste er 22/11 1 2K+ of **Årslev Engso** (HLL), 5/12 1 4K+ **Salten Langsø** (BRS) og 27/12 1 rst **Skanderborg Sø** (PLA).

Total: 73 (19) Indsendere: 33 Observationer: 66 Lokalteter: 33

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	-	16	11	12	5	5	2	-	8	3	2

Rørhøg *Circus aeruginosus* 02600

Antallet af fugle er lidt over gennemsnittet for de seneste år, men totalt kunne der være flere fugle, hvis der havde været mere systematiske optællinger fra NØ-Djursland i maj måned.

Yngel: 26-29 par fordelt på 23 lokaliteter. Kun på 3 lokaliteter er der mere end 1 par: 2 par **Bjerregrav Mose** (BKR), 3 par **Brabrand Sø** (flere indsendere) og 3 par **Kragemosen** (MWH).

Forår: De første ankommer i sidste halvdel af marts måned. 18/3 1 han **Brabrand Sø** (Per M. Madsen via HLL), 21/3 1 han fou **Hornbæk Enge** (LTP) og 22/3 1 han fou **Torup, Samsø** (MWH). Træk: Fra 1/4-31/5 observeres i alt 65 trækkende fugle i amtet. De fleste er enkeltvis, men fra NØ-Djursland, hvor flest trækkende fugle noteres er der følgende større træktaal fra april måned: 15/4 5 trk **Feldballe** (DD), 16/4 8 trk **Gjerrild** (ANB), 17/4 12 NØ og 28/4 4 NØ **Gjerrild** (begge GGU).

2. halvår: I alt 33 fugle trækker i perioden 30/7-10/10. Heraf 9 fugle fra Djursland. Eneste større antal i amtet er 29/8 6 rst **Vesborg Fyr** (MWH). De sidste 3-4 fugle er 14/10 1 hun fou **Vorup Enge** (BKR), 17/10 2 **Årslev Engso** (DB) og 23/10 1 ad hun fou **Vorup Enge** (LTP).

Total 916 (696) Indsendere: 97 Observationer: 625 Lokaliteter: 134

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	10	346	167	62	90	137	96	8	-	-

Blå Kærhøg *Circus cyaneus* 02610

Forårstrækket på Djursland er ikke helt så stort som i 2000 og 2001, mens tallene fra efteråret er af vanlig lav størrelse. Årets total ligger pænt over 10-års gennemsnittet.

1. halvår: Trækket omfatter 33 fugle fra 4/4-16/5. Langt hovedparten ses trækkende enkeltvis. Fra NØ-Djursland ses 16 trækkende fugle med flest sete 17/4 3 NØ **Gjerrild** (GGU), 24/4 3 trk (HAC) og 29/4 6 trkf **Gjerrild Nordstrand** (APN). De sidste er alle fra 16/5: 1 NØ **Hesselholm** (LEB), 1 N **Møgelskår** (SDY) og 1 N **Glatved Strand** (LPJ).

2. halvår: Første fugle under efterårstrækket ses 23/8 1 **Anholt** (FSV). Trækket omfatter 13 fugle fra 23/8-15/11. Største iagttagelser i efteråret er 24/9 3 **Anholt** (FSV) og 24/9 3 S **Grenå By** (AR). Desuden en lidt større obs fra vinteren, 19/12 og 25/12 3 **Kolindsund** (begge MST).

Total: 288 (151) Indsendere: 70 Observationer: 254 Lokaliteter: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
41	31	37	64	17	-	-	1	15	32	21	28

Steppehøg/Hedehøg *Circus macrourus/C. pygargus* 02625

En observation 9/5 1 hun **Bybakken**, Anholt (RBL). Desværre set i modlys.

Hedehøg *Circus pygargus* 02630

To fugle er i antal svarende til bundskraberne fra de sidste 10 år, hvor der også var samme antal i 96-98. Fuglene ses 8/5 1 han S **Sødringholm Strand** (LTP) trækkende mod Djursland og 9/5 1 han S **Strandkær** (DD). Tanken er derfor nærliggende, at der kun er tale om kun 1 fugl i 2004.

Duehøg *Accipiter gentilis* 02670

Et år helt nede ved bundlinien. Der er kun indsendt oplysninger om 8 ynglepar fra 8 lokaliteter. Så galt er det dog ikke på nuværende tidspunkt, men der er ikke tvivl om, at arten er trængt og ikke tålt i alle kredse. Det er derfor vigtigt, at flere redefund dokumenteres, specielt hvor der flere gange i yngletiden fra marts til august træffes fugle på den samme lokalitet.

Forår: Træk: 9 fugle fra 6/3-10/4. 6/3 1 trk **Grenå Strand** (AR), 14/3 1 N **Østerhede** (SDY), 18/3 1 trk **Grenå** (AR), 25/3 1 Ø **Anholt** (FSV), 30/3 3 trkf **Gjerrild** (RSA), 10/4 1 S **Hesselholm** (LEB) og samme dato 1 N **Feldballe** (DD)

Efterår: Træk: 7/9 1 SV **Strandkær** og 24/9 1 SV **Labing Mølle** (JW).

Total: 99 (127) Indsendere: 42 Observationer: 95 Lokalteter: 47

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	12	20	13	4	5	1	7	9	8	9	4

Spurvehøg *Accipiter nisus* 02690

Antallet af fugle på forårstræk er i lighed med de seneste år på et lavt niveau. Det omfatter 747 fugle for hele amtet. Der mangler tal fra Gjerrild for hele maj måned, men det ændrer nok ikke ved, at dagsmax over 100 trækkende fugle ikke er normen i disse år

Yngel: Der er indsendt få ynglepar, 12 i alt, hvoraf 9 fra skovene omkring **Hinnerup** (SMJ). Her har produktionen af unger været ringe, idet de 9 par kun fik 14 unger på vingerne.

Forår: Træk: For perioden 15/2-1/6 omfatter trækket 747 fugle i hele amtet. Trækket kulminerer fra 15/4-30/4. **Gjerrild**: 328 fugle fra 17/3-28/4. Største obs (>50) 17/4 58 NØ (GGU), 22/4 114 trk, 24/4 55 trk og 25/4 56 trk (HAC,AR,OF). **Rønde Kommune**: 139 fugle fra 18/3-9/5. Største obs er 15/4 22 NØ og 18/4 18 + 12 **Feldballe** (DD). **Ebeltoft Kommune**: 69 fugle fra 9/4-1/5. Største obs er 15/4 36 N **Dragsmur** (JTL). **Grenå**: 23 fugle fra 6/3-22/3. Største obs er 18/3 11 trk (AR). **Anholt**: 54 fugle fra 20/4-9/5. Største obs er 20/4 12 Ø (FSV) og 9/5 12 NØ (RBL). **Samsø**: 56 fugle fra 16/3-17/5. Største obs er 18/4 8 trk **Issehoved** (MWH,SDY). **Moegård**: 34 fugle fra 8/3-9/4. Største obs er 9/4 12 N (HLL) og **Gallohaven, Risskov Strand** har 30 fugle fra 9/5-30/5. Største obs er 9/5 15 N (RDN,CHP).

Efterår: Træk: 219 fugle fra 4/8-8/11 er kun overgået i antal i 1999, hvor der var 375 trk fugle. **Djursland**: 93 fugle trak fra 7/9-1/11. Største obs (>10) 19/9 11 SV **Øer** (DD) og 26/9 12 SV **Feldballe** (DD). **Samsø**: 37 fugle fra 4/8-19/11. Største obs er 25/9 7 trk **Vesborg Fyr** (MWH,SDY) og 29/9 22 trk **Vesborg Fyr** (MWH). **Anholt**: 33 fugle fra 25/10-30/10. Største obs (>10) 26/10 11 trk (FSV). **Øvrige Amt**: 56 fugle fra 12/8-31/10. Største obs 17/9 8 S **Gallohaven** (RDN).

Total: 1660 (1231) Indsendere: 83 Observationer: 615 Lokalteter: 170

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
52	45	125	778	144	25	34	50	152	154	67	34

Musvåge *Buteo buteo* 02870

Mængdemæssigt et af de bedre år, men tal fra forårstrækket bliver større på grund af en enkelt stor observationsdag, som ikke er set tidligere i rapportens historie.

Yngel: 25-32 par er ikke meget, da 17 par er fra skovene omkring **Hinnerup**. De 17 par er det største antal, som er konstateret i området siden starten i 1978. Der kom dog kun 10 unger på vingerne, da 9 par ikke fik unger i rederne. Det er til gengæld det dårligste resultat siden starten (SMJ).

Forår: Træk: Der er i alt registreret 8547 trækkende fugle fra perioden 29/2-30/5. Trækket kulminerer i perioderne 14/3-25/3 og 9/4-22/4. Største udtræk sker fra **NØ-Djursland**. I perioden 6/3-16/5 trækker 6612 fugle. Største obs (>200): 18/3 2500 trk **Grenå By** – hidtil største dag på NØ-Djursland (AR). 22/3 435 trk **Grenå Strand** (AR), 5/4 249 SV (BJS v Sven E. Johansen), 17/4 501 SØ **Gjerrild** (GGU), 22/4 590 SØ, 24/4 201 trkf **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR,OF). Rønde Kommune har i perioden 14/3-30/5 516 trk fugle. Største obs er 18/3 95 NNV og 20/3 110 retur fra NØ **Feldballe** (DD). Ebeltoft Kommune har i perioden 29/2-30/5 291 trk fugle. Største obs er 15/4 114 N **Dragsmur** (JTL). Næststørste træksted er **Anholt**, som i perioden 15/3-9/5 har 1253 trk fugle. Største obs (>200): 9/4 300 Ø, 15/4 350 Ø (FSV) og 20/4 201 Ø (RBL). **Moegård** har i perioden 8/3-9/4 646 trk fugle. Største obs (>100) er 14/3 222 NNV (JTL,HLL) og 17/3 152 N (HLL). **Gallohaven, Risskov** har 9/5-16/5 267 trk fugle. Største obs er 9/5 214 NØ (RDN,CHP). **Samsø** har fra 14/3-30/5 142 trk fugle. Eneste trækobs med to cifret tal er 3/4 11 N **Hesselholm** (SDY).

Efterår: Træk: I perioden 6/8-19/11 i alt 708 trækkende fugle. Det pæne efterårstræk, som også sås i 2003, skyldes en enkelt stor observation: 29/9 458 V **Vesborg Fyr** (MWH). Hvor de mange fugle bliver af, er der kun lidt indberetning på. Dog er der samme dato 10 indtrk **Gylling Næs** (NH). 26/9 ses 36 N **Feldballe** (DD). Af øvrige større obs (>10) er der 9/10 16 SV **Hasle** (ALM), 13 S **Sletterhage** (JPL) og 2/11 21 NV **Årslev Engso** (HLL).

Total: 13.881 (8592) Indsendere: 111 Observationer: 1426 Lokalteter: 347

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
303	422	5423	4926	809	121	116	200	770	339	232	220

Fjeldvåge *Buteo lagopus* 02900

Trækket er som de seneste par år igen ret svagt, siden det store forårstræk i 2000.

Forår: Træk: Fra 23/2-16/5 trækker 30 fugle. NØ-Djursland er eneste område med mere end 1 fugl/obs 17/4 2 NØ **Gjerrild** (GGU), 21/4 3 trk og 22/4 5 SØ **Gjerrild Nordstrand** (HAC). De sidste fugle forlader amtet midt i maj måned. 8/5 1 NØ **Anholt** (RBL), 16/5 1 NNV **Dragsmur** (JTL) og samme dato 1 fou **Grenå Enge** (BJS). De to sidstnævnte fugle kan være samme individ.

Efterår: Træk: I alt trækker 11 fugle fra 29/9-20/11. Første obs i efteråret er 14/9 1 of **Funderholme**, 16/9 1 of **Bølling Sø** (begge PEN) og 19/9 1 of **Brabrand Sø** (HLI). Obs med mere end én fugl er 29/9 2 V **Vesborg Fyr** (MWH,SDY) + 2 fou **Funderholme** (PEN) og 31/10 5 S **Sødringholm Strand** (LTP,LLH).

Total: 149 (114) Indsendere: 39 Observationer: 130 Lokalteter: 48

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	20	11	33	4	-	-	-	9	17	20	16

Kongeørn *Aquila chrysaetos* 02960

Der er to fund: 6/4 1 of **Bølling Sø** (SFP) og 5/7 1 **Hesselholm, Samsø** (LEB). Fuglen på Samsø er usædvanlig, men det er dog ikke første fund fra øen.

Fiskeørn *Pandion haliaetus* 03010

Totalen er stort set svarende til rekorden fra 1998. Fiskeørnen ankommer til normal tid, men til gengæld er der 2 sene fugle fra november måned.

Yngel: Der er ikke indrapporteret ynglepar i amtet eller for den sags skyld i hele Danmark. Det ser dog ud til, at der er en vis sommerlig aktivitet omkring det midtjyske.

Forår: Første obs: 30/3 1 trkf **Gjerrild** (RSA), 31/3 1 fou **Kolsø, Skærbækdalen** (JDK). Derefter 2/4 3 obs fra 4 lokaliteter (LEB,FNI,SFP). Træk: I alt 100 trækkende fugle fra 30/3-30/5. Djursland har fra 30/3-30/5 64 trk fugle. Største obs (>5): 16/4 8 trk **Gjerrild** (ANB), 21/4 6 trk, 22/4 7 trk og 24/4 5 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC) samt 28/4 6 N **Dragsmur** (FNI). **Samsø** har fra 2/4-30/5 16 trk fugle. Alle observationer er af enkeltfugle fra Hesselholm, Mårup, Sælvig Havn og Issehoved (MWH,SDY,LEB). Det øvrige amt har 20 trk fugle fra 2/4-9/5.

Efterår: Træk: I alt ses 35 trk fugle fra 23/6-14/11. Djursland har 13 trk fra 6/8-10/10 – typisk enkeltvis, men 28/8 2 SV **Strandkær** og 8/9 2 SV **Feldballe** (begge DD). Samsø har 4 trk fugle fra 7/9-21/9, flest 21/9 2 S **Issehoved** (MWH) – den ene af fuglene bar en grøn plastring. Øvrige amt har 18 trk fugle fra 23/6-14/11, bl.a. en meget tidlig trk fugl 23/6 1 NØ **Anholt** (LRU). Af formentlig rastende fugle ses 15/8 4 **Grund Fjord** (OPR) og 22/8 5 **Salten Langsø** (GGU). De sidste er sene, 30/10 1 rst **Anholt** (FSV), 6/11 1 N **Øster Bjerregrav** (BKR) og 14/11 1 S **Årslev Engso** (FBC). Kun en obs fra Anholt 29/11 1996 er senere.

Total: 317 (217) Indsendere: 83 Observationer: 275 Lokalteter: 82

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	2	103	38	5	17	67	72	11	2	-

Tårnfalk *Falco tinnunculus* 03040

Et materiale præget af mange gengangere fra især Årslev Eng sø og et svagt forårstræk. De mest oplagte gengangere er så vidt muligt blevet pillet ud af totalsummen.

Yngel: 12 ynglepar er indsendt. SMJ beretter, at en lav musebestand har betydet små kuld og døde unger i rederne. Parrene i et prøvefelt, der i 2003 fik 44 unger, formår i år kun at få 7 unger på vingerne!

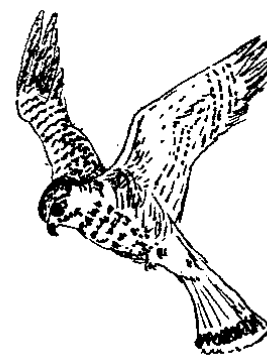
1. halvår: Største vintertal er 10/1 4 **Årslev Eng sø** (HLL), 18/1 5 **Kolindsund** (MST) og 14/2 4 **Grenå Enge** (PR). Forårstrækket indledes omkring 14/3 med 1 N **Vester Hedekrog, Samsø** (SDY) og 2 N **Moegård Strand** (HLL). Fra **NØ-Djursland** fra 17/3-22/4 meldinger om blot 27 fugle med 17/4 5 **Marshøj** (GGU) og 21/4 8 **Gjerrild Nordstrand** (HaC) som højeste tal. **Samsø** har 12 trk mellem 14/3 og 29/5 (MWH,SDY) og **Dragsmur** byder på 15 trk i perioden 1/4 til 22/5 med største dage 15/4 5 N (JTL) og 28/4 5 N (FNI). Derudover 9/5 4 trk **Anholt** (RBL) og 17/5 4 trk **Feldballe** (DD).

2. halvår: Fra eftersommeren, hvor familieflokke ses flere steder i amtet, kan nævnes 18/7 7 **Kolindsund** (MST), 26/7 7 **Sødringholm Strand** (LTP) og 2/8 8 **Årslev Eng sø** (HLL).

Efterårstrækket ses fra midten af august, og frem til november er de største tal 31/8 5 **Anholt** (FSV), 7/9 5 **Norsminde Fjord** (SSL,RDN,MO), 24/9 6 **Anholt** (FSV), 24/9 6 S **Grenå** (AR), 3/10 9 rst **Kolindsund** (MST), 25/10 5 **Årslev Eng sø** og 6 **Anholt** (FSV). Fra december skal nævnes 8/12 6 **Årslev Eng sø** (HLL) og 19/12 7 **Kolindsund** (MST).

Total: 974 Indsendere: 83 Observationer: 716 Lokalteter: 182

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
57	69	62	132	71	40	61	79	119	103	82	99

Aftenfalk *Falco vespertinus* 03070

Med blot 3 iagttagelser et meget beskedent år for arten. Oktoberfuglen er en af de hidtil seneste i amtet: 16/5 1 hun rst **Glatved Strand** (LPJ), 21/8 1 1K N **Skramsø Plantage** (DD) og 8/10 1 ad hun S **Grenå** (AR).

Dværgfalk *Falco columbarius* 03090

1. halvår: 3 vinterfund er indrapporteret i år, 18/1 1 **Eskeplet** (HLL), 6/2 1 **Feldballe** (SSL) og 21/2 1 **Sødringholm** (LTP).

Forårstrækket skydes i gang 6/3 1 N **Grenå Strand** (AR), men herefter er det så som så med tal fra **NØ-Djursland**, der normalt plejer at bidrage med de fleste Dværgfalke på træk. Eneste tal af betydning herfra er 21/4 2 trk, 22/4 3 Ø og 25/4 2 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HaC), og alt i alt meldes der om blot 11 fugle.

Derimod markerer **Samsø** sig som bedste dværgfalke-sted dette forår. I perioden 29/3-29/5 meldes der om i alt 30 trækkende fugle med flest 17/5 3 trk. **Issehoved** (MWH,SDY). Også **Feldballe** gør sig gældende med 13 trk i perioden 13/4-28/5 (DD). Derudover 18/4 4 N **Sengeløkke Mose** (DD), hvilket faktisk går hen og bliver forårets største tal!

2. halvår: Første fugle på nedtræk ses 7/9 1 **Strandkær** (DD) og 8/9 1 **Hesselholm, Samsø** (LEB), hvilket er ganske normalt. **NØ-Djursland** tager lidt revanche i forhold til det tynde forår, og skiller sig med i alt 39 trk og indtrk i perioden 20/9-6/11 markant ud i materialet. Største dage er 26/9 13 indtrk **Fornæs** og 7/10 5 trk **Grenå** (AR). Andre store tal fra efteråret er 26/9 5 trk **Hassensør** (DD,JPL) og 29/9 6 **Anholt** (FSV). Der lukkes og slukkes med 30/11 1 **Draget, Samsø** (MWH).

Total: 163 Indsendere: 28 Observationer: 118 Lokalteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2	4	53	31	-	-	-	37	28	7	-

Lærkefalk *Falco subbuteo* 03100

Et stille år for denne smukke og elegante rovfugl, primært på grund af lave tal fra trækstederne. Ingen meldinger om ynglende falke i år. I sommerperioden ses blot 13/7 1 indtrk **Fornæs** (AR).

1. halvår: Første ses 25/4 1 **Demstrup Vase** (LTP), og herefter er der flere obs fra de sidste april dage, bl.a. 28/4 2 NØ **Gjerrild** (GGU). I øvrigt er indrapporteringen herfra sparsom, og alt i alt melder NØ-**Djursland** om blot 10 fugle i tiden 28/4-2/5, flest 1/5 4 trkf **Gjerrild Nordstrand** (EHØ). Tidligere sæsoner er der ofte blevet indsendt betydeligt flere trækkende falke fra området, således bl.a. i 2000, hvor forårstotalen sneg sig op over 100 ex. I samme åndedrag skal det så retfærdigvis nævnes, at feltaktiviteten også var markant større det pågældende år, end tilfældet er nu. **Samsø** kan mønstre 8 fugle mellem 28/4 og 30/5, alle enkeltindivider (SDY,LeB,MWH) og fra **Dragsmur** er der indsendt 5 trækkende mellem 1/5 og 31/5 (FNI,JTL,DD). Sidste ses begge 10/6: 1 rst **Ramten Sø** (JPL,JKL) og 1 NØ **Kalø** (PLA).

2. halvår: 11 fugle er set mellem yderdatoerne 21/8 1 fou **Stubbe Sø** (PLA) og 24/10 1 rst **Hesselholm, Samsø** (LEB), hvilket er halvsent. 29/9 2 **Anholt** (FSV) er eneste observation af mere end en fugl.

Total 49 Indsendere: 23 Observationer: 46 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	10	24	2	1	1	10	2	-	-

Vandrefalk *Falco peregrinus* 03200

1. halvår: 12 lokaliteter lægger ryg til Vandrefalke i løbet af vinteren med dobbeltobservationer på følgende: 1/1 og 17/1 **Norsminde Fjord** (JW,JØP,OGJ), 3/1 og 24/1 **Stubbe Sø** (MST,BJS), 3/1 og 8/2 **Alrø Poller** (RDN m.fl.), og 15/2 (2 ex) og 29/2 **Sødringholm** (JPL,JKL,KEH,CSS,BKR). Udover 15/2 gælder alle observationer fra vinterperioden enkeltindivider.

Forårstrækket indledes 29/3 1 N **Nordsamsø** (MWH). Grundet en elendig overvågning af trækket på amtets bedste forårslokalitet for Vandrefalk, NØ-**Djursland**, ligger antallet absolut på det jævne. Således er der blot meldt om 8 fugle fra **Gjerrild** 16/4 til 24/4 med flest 21/4 3 trk (HaC). 15/4 3 N **Dragsmur** (JTL) og samme dato 2 N **Feldballe** (DD) er flotte tal herfra. Desværre er der ikke dækning ved Gjerrild denne dag! Forårstrækket afsluttes med 2 pænt sene fugle fra **Samsø**, der måske er samme individ: 30/5 1 **Issehoved** (MWH,SDY) og 4/6 1 **Hesselholm** (LEB).

2. halvår: Efteråret indledes med 2 tidlige fugle, der nærmest kan betegnes som sommerfund: 26/7 1 **Sødringholm** (LTP) og 31/7 1 **Barnekold** (MWH). Næste fugl dukker op til mere normal tid 22/8 1 **Barnekold** (MWH), (hvis der da ikke er tale om julifuglen!), og fra de sidste august dage og frem gennem september dukker der falke op på en pæn række lokaliteter, primært i amtets østlige dele. **Sødringholm**-området viser sit falke-potentiale ved at have rastende fugle gennem hele efteråret. Hvor mange det reelt drejer sig om er svært at afgøre, men et kvalificeret gæt herfra lyder på 5-10 forskellige (LTP,TBR m.fl.), flest ses 11/10 2 1K **Eskeplet** (TBR) og 12/12 2 **Sødringholm** (JPL).

NØ-**Djursland** markerer sig med ikke mindre end 14 (ind)trækkende fugle 16/9-24/10, flest 23/9 med 5 indtrk **Fornæs** (AR), der i øvrigt tegner sig for 10 indtrækkende i alt (AR)!

Andre obs af mere end et individ er 9/10 2 **Norsminde Fjord** (BGO) og 14/11 og 28/12 2 **Kolindsund** (MST,AHM).

Total: 120 Indsendere: 42 Observationer: 114 Lokalteter: 41

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	6	8	19	4	1	2	4	24	23	8	11

Agerhøne *Perdix perdix* 03670

På trods af artens trængsler på landsplan synes bestanden i Århus Amt at holde stand, der er oven i købet en mindre stigning i antallet af indrapporterede fugle i forhold til sidste år. Det er stadig amtets østlige egne der er begunstiget med Agerhøns, men 4 ynglepar er ganske givet for lidt.

1. halvår: Der ses de traditionelle vinterflokke på 10-20 fugle indtil midten af februar, hvor udparringen finder sted. Største observation er 2/1 22 **Århus Østhavn** (OGJ).

2. halvår: De første ungeflokke ses fra ultimo juli, og er på typisk 8-15 individer. Største observation er 29/12 20 **Alrø Egehoved** (JOP).

Total: 588 Indsendere: 53 Observationer: 128 Lokalteter: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
95	56	37	28	43	14	22	38	26	61	112	56

Vagtlet *Coturnix coturnix* 03700

Igen et godt Vagtlet-år, og der er ikke ændringer med hensyn til hvor tyngden af observationer ligger. Det er stadig i den nordøstlige del af amtet og på Djursland. Områderne er nogle af de allerbedste i landet for Vagtlet. Indrapporteringen af Vagtlet i Århus Amt tog et ordentligt spring opad i slutningen af 1990'erne. Siden har der været meldt om rigtigt pænt med fugle i de nævnte dele af amtet. I årets total på 133 fugle kan der være en del gengangere.

Den første fugl høres 4/5 **Bjødstrup** (TKC). De følgende fugle optræder på lokaliteter, som normalt ikke har så mange Vagtler, 25/5 1 **Årslev Enge** (APN), 28/5 1 sy **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ) samt 29/5 1 sy **Bjerregrav** (TBR).

I modsætning til sidste år høres der ved flere lejligheder over 10 fugle: 24/7 12 sy **Bjerre/Byvejle/Sylten** (CSS), 25/7 16 sy **Gjerrild by/Marshøj** (RSA), 4/8 11 sy **Gjerrild by/Marshøj** (RSA) og 13/8 15 sy **Bjerre/Byvejle/Sylten** + 2 sy **Udbyneder** (CSS).

Om sidstnævnte obs noterer CSS, at "denne morgen hørte jeg min. 17 spillende Vagtler – dertil skal lægges min. 10 fugle fra tidligere obs af bl.a. LTP, så altså mindst 27 Vagtler i hele området". Observatøren tilføjer, at "Vagtlterne er klart mere aktive om morgenen før solopgang end i skumringen". I år hørtes de første fugle i **Bjerre**-området først 10/7, sikkert pga. det kølige sommervejr. I visse områder er der nu tilsyneladende flere Vagtler end Agerhøns!

Årets sidste fugl er 29/8 1 **Bjerre/Byvejle/Sylten** (LTP).

Total: 133 Indsendere: 11 Observationer: 36 Lokalteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	4	6	88	35	-	-	-	-

Fasan *Phasianus colchicus* 03940

Der er indrapporteret 290 eksemplarer af dette domesticerede væsen.

Vandrikse *Rallus aquaticus* 04070

En art uden de store bestandssvingninger fra år til år, men det er bemærkelsesværdigt, at der kun er meldt om ét sikkert ynglefund, da materialet tyder på, at arten er jævnt fordelt på såvel større som mindre vådområder i hele amtet. Typisk høres (evt. ses) kun få eksemplarer ad gangen, så alle større observationer nævnes (>5): 7/4 8 **Brabrand Sø** (EDY), 12/4 7 rst **Bjerregrav Mose** (CSS), 15/4 11 rst/hørt **Brabrand Sø** (SSK), 22/4 8 rst/hørt **Brabrand Sø** (JLY) og 25/10 7 rst **Flakket**, Anholt (FSV).

Total: 281 Indsendere: 45 Observationer: 166 Lokalteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	4	23	94	50	19	8	15	13	29	13	5

Vandrikse. Norsminde Fjord 10/9 2004. Foto:
Carl Erik Mabeck.

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana* 04080

Der er tilsyneladende kun ét sted i amtet for denne lidt sporadiske art, nemlig Brabrand Sø og omegn, idet alle årets 18 observationer stammer herfra. Almindelig kan arten næppe kaldes i Århus Amt.

Fra perioden 24/4-21/6 er der obs fra **Brabrand Sø** på 13 datoer, højst én fugl ad gangen. Der er måske højst tale om 2 individer ved **Brabrand Sø** i perioden. Den sidste synger 21/6 **Årslev Enge** (APN). Dermed 2-3 fugle i amtet i 2004.

Engsnarre *Crex crex* 04210

En betydelig nedgang i forhold til sidste år, og i år også på et begrænset antal lokaliteter. Årets total kan opgøres til minimum 5 fugle.

Brabrand Sø vestende: 10/6-20/6 1 sy (KBF,BGO,OGJ,APN,JTL,TKC,LBO). **Egåen/Gråmølle**: 2/7-9/7 1 sy (SSL,JTA) – observationerne ved Egå og Gråmølle regnes for én fugl. **Pindstrup Mose**: 25/7 1 sy (MST). **Hornslet Mose-Viekær**: 9/7-6/8 1-2 sy (FNI,IM), flest 28/7 og 30/7 2 sy (FNI).

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus* 04240

En del flere indrapporteringer end vanligt, men 3 ynglepar er langt fra det reelle tal i amtet. Alle større observationer nævnes (>10).

1. halvår: 6/1 15 fou **Silkeborg Langsø** (SFP), 10/2 31 **Universitetsparken**, Århus (EDY) og 16/3 25 **Brabrandstien/Tre-broer** (RSN).

2. halvår: 24/9 12 fou **Labing Mølle** (JW), 17/11 22 **Universitetsparken**, Århus (TBN) og 8/12 29 **Botanisk Have** (KEH).

Total: 375 Indsendere: 42 Observationer: 135 Lokaliteter: 58

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	46	48	34	15	11	25	11	46	30	26	39

Blishøne *Fulica atra* 04290

Der er i år indrapporteret lidt færre fugle end sidste år, til gengæld er der stadig ca. 130 ynglepar. Foruden de traditionelle ratepladser ved Mariager Fjord er både Årslev Engsø, Vorup Engsø og Norsminde Fjord vigtige lokaliteter for Blishøne. Alle større observationer nævnes (>1000).

1. halvår: 2/1 3000 **Ajstrup Bugt** (TN), 18/1 5800 **Mariager Fjord, Hobro-Hadsund** (TN) og 22/2 3000 **Mariager Fjord, Mariager-Hadsund** (TBR).

2. halvår: 7/7 1400 rst **Årslev Engsø** (PLA), 9/7 1890 **Årslev Engsø** (EDY), 20/7 1100 rst **Årslev Engsø** (ROR), 1/8 1100 **Årslev Engsø** (GGU), 5/9 1840 fou **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ), 30/9 1525 **Norsminde Fjord** (RSN,RDN,SSL,Tma), 16/10 1100 fou **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ) og 31/10 1109 **Norsminde Fjord** (KEH).

Total: 60.846 Indsendere: 75 Observationer: 609 Lokalteter: 118

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
12.286	7545	4863	3465	1756	3299	8911	3942	6983	2932	1097	3867

Trane *Grus grus* 04330

Fint Trane-år, med 43 observationer af i alt 118 fugle. Foruden mange fugle på de sædvanlige lokaliteter i den østlige del, ses nu også Traner i de mere centrale dele af amtet.

Første fugle ses 10/3 2 N **Salten Å/Ådal, Them** (JRP). I foråret ses 64 trk i perioden 10/3-24/5, flest (>5): 2/4 22 Ø **Anholt by** (FSV) og 2/4 8 trk **Stavns by/agerland** (MWH,LEB). Juni måned byder på en lidt usædvanlig flok, 18/6 9 NØ **Grenå by** (BJS).

I efteråret noteres 27 trk i perioden 23/7-7/11, flest (>5) 26/9 7 S **Feldballe** (DD) og 6/11 16 fugle trk vest ved **Tåstrup, Århus** (EO). De samme 16 fugle ses 7/11 overflyvende i **Skanderborg Kommune** (SSC), og det er samtidig årets sidste.

Total: 162 Indsendere: 25 Observationer: 43 Lokalteter: 29

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	15	58	35	9	2	2	8	1	32	-

Strandskade *Haematopus ostralegus* 04500

Et pænt år for med 4. højeste årstotal hidtil og pæn fremgang i antallet af indrapporterede ynglepar.

Yngel: Samlet foreligger oplysning om 55-70 ynglepar fordelt på 24 lokaliteter mod sidste års beskedne 45-53 par fra 14 lokaliteter. Største ynglepladser i år (2003-tal i parentes) er **Alrø Poller** 11 par (JGR), **Treskelbakkeholm** 4-6 par (17 par) (PLA), **Mellempoldene**, Randers Fjord 7-9 par (6-9 par) (LTP) og **Anholt** 6 par (FSV). Fra indlandet er der i år kun ét sikkert ynglepar med det sædvanlige par ved **Lading Sø**, som til gengæld har fået 2 kuld i år (PGH). Desuden igen i år 2-3 ynglepar ved **Århus Havn** (JTL,EDY m.fl.).

Vinter (januar): Først på året raster færre fugle end sædvanligt i amtet og særligt mangler større observationer fra Randers Fjord, imens Stavns Fjord ved Samsø har haft mange overvintrende Strandskader. Største observationer er 3/1 174 + 21/1 173 **Stavns Fjord** (flere lokaliteter) (begge MWH) og 10/1 73 **Alrø Egehoved** (OGJ). En observation fra 2/2 135 **Hevringholm Strand** + 25 **Store Sjørup Strand** (PLA) gælder formentlig overvintrende fugle, men kan også delvis gælde meget tidlig ankomst, idet forårstrækket gør sig bemærket fra medio februar.

Forårstræk: I februar stiger antallet af rastende Strandskader og forårstrækket gør sig bemærket fra medio februar i første omgang særligt omkring Alrø og Samsø. Største observationer er 10/2 105 + 15/2 109 **Alrø Egehoved** (JOP,JSC), 14/2 112 + 28/2 125 **Kolderne** (MWH) og 22/2 175 **Alrø Poller** (SHØ). Første træk-bølge kulminerer svagt primo/medio marts med flest fugle 11/3 235 **Alrø** (flere lokaliteter) (HBØ). I løbet af april er max antal 40-45 fugle ved både Barnekold, Samsø, Alrø Egehoved og Sødringholm Strand. I maj ses igen større trækforekomster, som formentlig gælder et sidste gennemtræk af fugle til de højarktiske ynglepladser. Dette gennemtræk registreres kun ved Randers Fjord med 1/5 150 **Mellempoldene**, 8/5 175 **Sødringholm Strand** og 21/5 230 **Mellempoldene** (alle LTP).

Efterårstræk: Normalt ses det første tiltræk af fugle til amtets vådområder fra medio juli, men i år registreres kun meget beskedne antal (30-80 fugle) i juli og august måned. Således ses første større ansamling først 31/8 300 **Mellempoldene** (LTP). Igennem hele efteråret ses kun større antal (>100 fugle) ved Randers Fjord-udmunding, hvor der fra september til november opholder sig 100-300 fugle, og forekomsten her kulminerer sent med 23/11 380 **Sødringholm Strand** (LTP), som kan være udtryk for et sidste større gennemtræk, da antallet af fugle 3/12 er nede på 150 rst samme sted (LTP).

I december i øvrigt fortsat pænt med fugle, hvor de største flokke er 13/12 102 **Yderste Holm m. Knøsen** (MWH), 14/12 95 **Alrø Egehoved** (SFP), 18/12 125, 19/12 110, 26/12 117, 29/12 110 alle **Sødringholm/Eskeplet** (LTP,TBR,HLL).

Total: 8608 (7704)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
367	1001	1056	415	970	509	779	841	587	770	844	469

Klyde *Recurvirostra avosetta* 04560

Desværre er der igen i år konstateret ræv på Treskelbakkeholm i lighed med 2001, således er ynglebestanden kraftig reduceret i forhold til året før. At årstotalen ligger i den høje ende kan alene forklares med én enkelt observation, se nedenfor. På den positive side tæller en fin dækning af ynglebestanden i Stavns Fjord.

Yngel: Årets ynglebestand er opgjort til 35-43 par på 5 lokaliteter mod 107-138 par fordelt på 5 lokaliteter i 2003. Årets ynglelokaliteter er (2003-tal i parentes): **Treskelbakkeholm** 10-15 par (100-120 par) (PLA m.fl.), **Stavns Fjord** 14 par (Hjortholm 11 par, Barnekold 2 par, Yderste Holm 1 par) (MWH), **Alrø** 7 par (3 par) (JG), **Mellempoldene** 1-3 par (1-7 par) (LTP) og **Århus Havn** 3 par (2 par) (GGU,JTL m.fl.). Desuden meldes om et muligt ynglepar ved **Nørrekær Enge** (BRA).

Forårstræk: Ankomst til sædvanlig tid medio marts med 17/3 3 N **Stavns Fjord** (Chr. Fabricius), 22/3 2 + 22/3 7 **Barnekold** (MWH) og 23/3 1 **Årslev Engsø** (Per Madsen via HLL). Årets største observation er fra 3/4 250 rst **Mariager Yderfjord** (LPJ,SHØ). Denne observation udgør alene 33% af årstotalen. Udover ynglepladser er kun større antal set 17/4 25 **Drastrup Enge** (BJS).

Fra 2. halvår foreligger usædvanlig få observationer, således kun 7 observationer á 2-10 fugle ved **Århus Havn** (FNI,IZN,GGU m.fl.), som alle gælder 4 ad + 6-8 juvenile fugle. Lidt usædvanligt er der ikke set fugle i august, således afsluttes året med to observationer fra september med 15/9 1 **Udbyhøj** (HET) og 26/9 1 **Ebeltoft Færgenhavn** (JPL).

Total: 743 (736)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	39	358	122	208	14	-	2	-	-	-

Lille Præstekrave *Charadrius dubius* 04690

Et meget flot år med mange fugle, også selvom der er en lille nedgang i ynglepar i forhold til sidste år.

Yngel: Ca. 12-15 ynglepar på 12 lokaliteter mod 14-18 ynglepar på 12 lokaliteter sidste år: **Vorup Engsø** 2 par (LTP,BKR), **Haldum Grusgrav** 2 par (APN), **Lyngby** 2 par (PGH), **Årslev Engsø** 1 par (PM m.fl.), **Dronningborg Bredning** 1 par (LTP), **Randers** (slagterigrunden) 1 par (JPA), **Randers Havn** 1 par (JPA), **Glatved/Limbjerg Kalkbrud** 1 par (JPL,JKL), **Haraldslund Skov** 1 par (APN).

Ud fra det foreliggende materiale synes **Sepstrup Sande**, **Skellerup Grusgrav** og **Århus Havn** også i år at have huset ynglepar. Desuden er der gennem det meste af yngletiden set 2-5 fugle ved **Nørrekær Enge** og 2-4 fugle **Geding Mose**, hvor fuglene ved Geding Mose dog forsvinder uden at forsøge at yngle (SHØ). Specielt ved **Årslev Engsø** er der i yngletiden mange rastende fugle, således ses i maj med 27/5 12 og 28/5 13 (SSK,ROR), og i juni med typisk 7-9 rastende fugle, flest 13/6 9 (RBL).

Forår: Første fugle ses til normal tid med 5/4 3 + 8/4 2 **Årslev Engsø** (LBO,HST), 8/4 3 **Randers Havn** (JPA) og 9/4 4 **Kristrup Enge** (JPA). Udover ovennævnte ynglelokaliteter er arten truffet 18/4 1 **Barnekold** (SDY) og 28/5 1 **Norsminde Fjord** (OGJ,HLÆ).

Efterår: Amtets ynglefugle ses med juvenile på flere ynglepladserne igennem hele juli og på flere lokaliteter forbliver juvenile fugle indtil ultimo august. Fra august foreligger følgende observationer: 1/8 1 ad + 1 juv **Randers Havn** (JPA), 9/8 1 S **Fornæs** (AR), 12/8 1 juv **Nørrekær Enge** (BRA), 21/8 2 juv **Århus Havn** (SSL,MO), 23/8 1 **Issehoved** (SDY), 26/8 2 juv **Lyngby** (PGH) og stationære fugle (1-2 juv) ses ved **Årslev Engso** helt indtil primo september, hvor årets sidste fugle ses 3/9 2 fou (HST).

Total: 148 (95) Observationer: 207

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	30	44	30	31	11	2	-	-	-

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula* 04700

Indeværende år repræsenterer det hidtil største år i amtet, som skyldes flotte træktaal både forår og efterår. Det er sædvanligvis vanskeligt at afgøre, hvor mange gengange, der er i materialet (gennemtræk), men de mest oplagte er sorteret fra. Desuden ses en pæn stigning i antallet af ynglepar, selvom der fortsat kun er indrapporteret fra et fåtal lokaliteter.

Yngel: Samlet foreligger oplysninger om 18-26 ynglepar på 12 lokaliteter mod 14-15 ynglepar på 8 lokaliteter sidste år. Desuden er arten truffet i yngletiden på min. 10 kystnære lokaliteter. Største ynglepladser er **Besser Rev** 2-4 par (MWH), **Mellempoldene** 3 par (LTP) og **Alrø Poller** 3 par (JG). Fra indland foreligger et enkelt sikkert ynglefund med 1 par ved **Lyngby** (PGH).

Vinter (januar): Kun to fund med 1/1 2 **Ebeltoft Færgehavn** (RDN) og 18/1 1 **Eskeplet** (LPJ).

Forårstræk: De første fugle ses allerede primo februar med 6/2 2 **Århus Østhavn** (ESØ), 7/2 2 + 10/2 4 **Alrø Egehoved** (OGJ,RDN,SSL m.fl.) og 8/2 2 **Fornæs** (BCA). I løbet af februar dukker arten op på flere og flere lokaliteter med 1-2 ex, og to-cifret antal ses fra medio marts med 11/3 12 **Alrø Egehoved** (HBØ), 14/3 16 **Brokold** (MWH) og 15/3 15 **Århus Havn** (ESØ). Første trækbølge af den sydlige race *C. h. hiaticula* kul-

Stor Præstekrave. Århus Østhavn 21/5 2004. Foto: Rune Søj Neergaard.

minerer igen i år lidt senere end normalt, ultimo marts/primio april, med 22/3 36 + 28/3 31 + 3/4 28 **Århus Havn** (FF,IZN,CHØ) og 26/3 14 **Brokold** (MWH).

Gennemtræk af den nordlige race *C. h. tundrae* registreres fra 21/5-3/6 med første fugle 21/5 23 **Eskeplet** (LTP) + 19 **Årslev Engso** (JSC). Og flere pæne flokke ses i perioden med 24/4 80 **Eskeplet** (LHH,HHL), 27/5 34 **Årslev Engso** (SSK), 29/5 20 **Århus Havn** (EDY) og 30/5 39 **Mellempoldene** (LTP) + 43 **Årslev Engso** (EDY,HHL). Sidste større flok ses 3/6 32 **Mellempoldene** (LTP).

Efterårstræk: Første trækfølge af adulte fugle (medio juli-primio august) gør sig bemærket 18/7 48 **Århus Havn** (inklusiv ynglefugle) (HBP). Herefter følger 25/7 40 **Århus Havn**, 28/7 46 **Ebeltoft Havn** (DD), 1/8 15 **Årslev Engso** (GGU) og 4/8 105 **Bønnerup Strand** (GGU).

Ungfugletrækket registreres medio august til ultimo september, hvor større antal særligt ses fra ultimo august med 21/8 25 **Besser Rev** (MWH), 22/8 24 **Yderste Holm** (SDY), 23/8 52 **Ebeltoft Havn** + 11 SV **Gåsehage** (begge DD) + 16 rst/trk **Fornæs** (HLL). Gennem hele september fortsat pænt med rastende præstekraver i amtet, særligt ved **Ebeltoft Havn** med 30-50 fugle, flest 5/9 54 (TBN) og ikke mindst 26/9 82 **Bønnerup Strand** (BGO). Primo/medio oktober er der truffet 1-3 fugle ved **Fornæs**, **Besser Rev** og **Alrø Egehoved**, men større antal ses kun ved **Ebeltoft Færgenhavn** med 1/10 26, 6/10 28 og 16/10 24 (JPL,AEC,JKL). Fra 12/10 og året ud ses fortsat kun fugle ved **Ebeltoft Færgenhavn** med 9-11 fugle ultimo oktober til ultimo november og i december med 5 stedfaste fugle. Sidste observation er fra 19/12 med 5 rst (APN).

Total: 2140 (1320) Observationer: 355

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	27	224	73	496	133	351	485	298	34	11	5

Pomeransfugl *Charadrius morinellus* 04820

Ingen fund af arten i år.

Hjejle *Pluvialis apricaria* 04850

For 2. år i træk kan der noteres en fremgang i antallet af indrapporterede Hjejler. Især er det glædeligt, at MST i lighed sidste år har foretaget mange optællinger fra Kolindsund, som er en af amtets vigtigste rastepladser for Hjejlen, både forår og efterår.

NB: Enkelte observatører indtaster observationer på hhv. Nordlig og Sydlig Hjejle. Denne raceopdeling anerkendes ikke længere, hvorfor indtastning alene bør ske på artsnummer 04850 Hjejle.

Vinter/forår: Fra januar og indtil medio marts foreligger forholdsvis få observationer af Hjejler i amtet. I januar ses fuglen primært på Samsø, max 3/1 47 **Kolderne** (MWH) og februar fortsat hyppigst på Samsø, samt 8/2 150 of **Dalbyover** (CSS). Første større tiltræk ses 19/3 1200 of **Ørting** (JLY) og 21/3 1600 **Kolindsund** (MST). Trækket kulminerer tidligt i år, primo/medio april, med 8/4 1800 of **Kolindsund** (MST), 14/4 5000 **Alrø Poller** (NH), samt 17/4 1400 **Kolindsund** (MST) + 700 **Demstrup Vase** (LTP). Fra ultimo april til primo maj fortsat flere pæne forekomster med 22/4 1500 **Søby Strand** (DSA) + 700 **Horskær** (DSA) + 1800 **Alrø Poldkrog** (JOP), samt 1/5 1000 **Eskeplet** (LTP) og 7/5 535 **Alrø Poldkrog** (DSA). I løbet af foråret ingen større forekomster (>500 fugle) fra Samsø.

Efter 15/5 ses kun 1-2 fugle rst 15-23/5 **Hesselholm** (MWH) og 31/5-5/6 1 rst **Årslev Engso** (HLL).

Efterår: Den først fugl ses 3/7 1 **Anholt** (NBj) og herefter 13/7 2 **Hesselholm** (LEB) og 16/7 2 **Barnekold** (MWH). To-cifret antal ses allerede 18/7 78 **Kolindsund** (MST) + 33 **Eskeplet** (CSS) + 48 **Barnekold** (MWH). Herefter stiger antallet støt med 24/7 124 **Barnekold** (MWH), 26/7 100 **Mellempoldene** (LTP) + 106 **Eskeplet** (HLL) og 31/7 294 **Barnekold** (MWH).

Første trækfølge af adulte fugle, medio august til medio september, gør sig planmæssigt bemærket med 12/8 1350 **Kolindsund** (MST), 17/8 1750 **Gyllingnæs** (NH) og 18/8 1525 **Eskeplet** (HLL) og kulminerer fra ultimo august til medio september med 31/8 4000 **Mellempoldene** (LTP), 3/9 2500 **Mellempoldene** + 1500 **Eskeplet** (TBR), 3500 of **Nørrekær Enge** (BRA) og 12/9 3300 **Kolindsund** (MST).

Fra ultimo september/primio oktober stiger antallet af Hjejler igen i amtet i forbindelse med ungfugletrækket, hvor der registreres 30/9 2100 **Eskeplet** (OLI) + 5000 **Nørrekær Enge** (BRA), samt 3/10 2500 **Horskær** (OJE) + 9000 **Kolindsund** (MST). Igennem hele oktober opholder der sig mange Hjejler i amtet, flest ved **Kolindsund** med 24/10 7940 (LPJ) og 31/10 8000 (MST), **Grund Fjord** med 14/10 2000, 16/10 3000 og 24/10 7000 (alle FFA), **Randers Fjord-udmunding** 29/10 3500 (TBR). Færre fugle end normalt er registreret omkring Horsens Fjord (Alrø-Gyllingnæs-Kalsemade), hvor max er 31/10 1800 **Alrø Poller** (JSC).

Efter 1/11 falder antallet af rastende Hjejler hurtigt, således ses kun følgende større flokke (>1000 fugle): 6/11 2500 **Demstrup Vase** (LTP), 6/11 1975 + 13/11 2600 **Kolindsund** (MST), 14/11 1000 **Råby Kær** (LTP) + 2000 **Grund Fjord** (FFA). I starten af december dukker fuglene igen på Samsø med 1/12 1200 **Kolderne** og 11/12 700 of **Toftbjerg** (begge MWH). Herefter ses kun mindre ansamlinger på 20-250 fugle året ud på Samsø, ved Randers Fjord, Ebeltoft Færgehavn, Norsminde Fjord, Gyllingnæs, Åkær (MWH, APN,NH,OGJ,DSA m.fl.), samt enkelte steder i agerlandet.

Total: 139.832 (146.124) Observationer: 492

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
121	536	3556	12.696	2835	1	1114	24.611	35.126	38.974	16.013	4249

Strandhjejle *Pluvialis squatarola* 04860

Et meget normalt år med en årstotal lidt over de seneste 10 års gennemsnit. Dog er ungfugletrækket, som typisk kulminerer i oktober, igen forholdsvis behersket, idet vi har endnu et år uden observationer på >100 fugle. Som sædvanlig dominerer Randers Fjord (Eskeplet-Sødringholm-Mellempoldene) totalt årets forekomster.

Vinter: Flere overvintrende fugle ses i januar med 1-3 ved **Alrø Egehoved/Abildhoved** (OGJ,DSA,JW,JØP) og 1 ved **Stavns Fjord** (flere lokaliteter) (MWH). Desuden 21/1 2 **Kalsemade** (DSA), som antages at gælde fuglene fra Alrø.

Forårstræk: Med års mellemrum ses tidlige fugle i marts og igen i år to observationer med 11/3 1 **Alrø Egehoved** (HBØ) og 14/3 1 **Øster Hedekrog** (SDY). Disse vedrører dog formentligt ovennævnte fugle fra januar. Ellers ses ankomst til normal tid med 1/5 1 **Mellempoldene** (LTP), 3/5 2 **Dejret-Tved Øhoved** (JPL) og 7/5 35 **Mellempoldene** (LTP). Kulminationen er kort og intens ultimo maj med 21/5 90 **Mellempoldene** + 170 **Eskeplet**, Randers Fjord (LTP), 24/5 198 **Eskeplet** (LHH,HLL), samt 27/5 41 **Lerdrup Bugt** (DSA). Sidste fugle ses allerede 31/5 34 **Mellempoldene** (LTP,PHJ).

Efterårstræk: Første fugl ankommer ca. en uge senere end normalt 15/7 1 **Hesselholm** (MWH), og større tiltræk ses til normal tid fra ultimo juli med 26/7 52 (HLL) og 31/7 180 (CSS) ved **Eskeplet**. Første trækboldge af adulte fugle kulminerer lidt senere i år, medio/ultimo august, med 18/8 214 (HLL), 25/8 185 (HLL), 29/8 220 (LTP) og 31/8 219 (HLL) alle **Eskeplet**. Der er fortsat mange fugle på plads ved Randers Fjord indtil medio september med 3/9 157 **Eskeplet** (TBR) og 11/9 200 **Mellempoldene** (LTP). Det lidt varierende antal er formentlig udtryk for et vist gennemtræk.

Ankomst af ungfugle ses fra ultimo september med 30/9 45 **Eskeplet** (TBR) og i løbet af oktober ses kun få større flokke med 1/10 14 **Lerdrup Bugt** (DSA), 3/10 27 S **Skødshoved** (JPL,JKL) + 35 fou **Sødringholm Strand** (CSS), 8/10 48 of **Eskeplet** (TBR). Antallet af fugle topper ultimo oktober med 29/10 13 **Mellempoldene** + 44 **Eskeplet** (TBR) og 31/10 56 **Eskeplet** + 5 **Sødringholm Strand** (LTP), samt 31/10 24 **Alrø Egehoved** + 5 **Alrø Poller** (JSC). I år mangler totalt to-cifret antal fra Samsø.

I november fortsat flest Strandhjejler ved Randers Fjord. Typisk ses 6-9 fugle igennem hele måneden, flest 14/11 16 **Mellempoldene** (LTP), og det er formentligt også disse fugle, som ses i hele december ved Sødringholm Strand/Mellempoldene, hvor der opholder sig mellem 8-15 fugle, flest fugle ses 12/12 15 **Sødringholm Strand** (CSS).

Total: 2859 (2631) Observationer: 178

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	-	2	-	765	-	252	907	554	341	19	15

Vibe *Vanellus vanellus* 04930

Et gennemsnitligt år, hvad såvel angår yngleforekomst som forårs- og efterårstræk.

Yngel: Udfra materialet er der oplysninger om ca. 168-204 ynglepar fordelt på 30 lokaliteter mod 114-149 par 25 lokaliteter sidste år. Største ynglelokaliteter **Kolindsund** 120 ynglefugle (MST), **Vorup Enge** 20-25 par (BKR), **Årslev Engsø** 17-20 par (JSC) og **Sødringholm Strand** 15-20 par (LTP). Optællingen af ynglepar er som sædvanlig præget af lidt tilfældige indrapporteringer, således mangler der oplysninger fra en række velkendte ynglepladser.

Vinter/forår: Der foreligger kun 6 obs af 47 ex fra januar med 3/1 40 **Alrø Poller** (PNN) som eneste større ansamling. Allerede primo februar ses det første større tiltræk af fugle med 6/2 108 NV **Vorup Enge** (LTP) + 114 **Årslev Engsø** (HLL), 8/2 102 **Råby Kær** (CSS) og 10/2 110 **Alrø Alhale** (JOP). I løbet af marts stiger antallet af Viber støt med ankomst til amtets ynglepladser. Der registreres kun få større trækflokke medio marts, med 14/3 335 trk **Grenå Strand** + 306 fou **Kolindsund** (MST), 18/3 145 **Årslev Engsø** (IZN). Sidste større trækflokke ses 21/3 278 **Kolindsund** (MST) og 28/3 115 trk **Grund Fjord** (FFA).

Efterår: Fra ultimo juni samler Viberne sig ved amtets vådområder og de første større koncentrationer ses 22/6 150 **Barnekold** (MWH) og 30/6 162 **Nørrekær Enge** (BRA). I løbet af juli øges antallet af rastende fugle ved et stigende antal lokaliteter; typisk 130-250 fugle. De største flokke (>250 ex) ses 9/7 380 **Nørrekær Enge** (BKR), 15/7 250 **Venning-Gjandrup** (BRA), 18/7 520 **Kolindsund** (MST), 20/7 300 **Vorup Enge** (BKR), 26/7 400 **Kolindsund** (CS), 27/7 250 **Vorup Enge** (JPA) og 30/7 300 **Årslev Engsø** (HST).

I løbet af august sker der ikke noget nævneværdige bevægelser/øgning i antallet af fugle og flokke på 150-500 fugle ses ved Vorup Enge, Årslev Engsø, Kolindsund, Horskær, Sem Sø m.fl. Først fra ultimo august/primo september øges antallet af rastende Viber igen tydeligt med 29/8 560 + 2/9 450 **Årslev Engsø** (IZN,LLH), 3/9 450 **Vorup Enge** (LTP), 5/9 560 **Norsminde Fjord** (OGJ), 6/9 1150 **Årslev Engsø** (EDY) og 8/9 430 **Åkær Enge** (NH).

Efterårets forekomst kulminerer sædvanligvis i oktober med mange rastende flokke på 150-350 fugle fordelt på en lang række lokaliteter, både ved vådområder og i agerlandet. Største ansamlinger i oktober ses 3/10

Vibeunge. Århus Østhavn 21/5 2004. Foto: Rune Sø Neergaard.

550 trk **Grund Fjord** (FFA), 5/10 600 **Årslev Engsø** (CJM), 6/10 475 **Mørke Kær** (FNI), 8/10 600 **Maria-ger Fjord** (LPJ), 24/10 500 rst **Grund Fjord** (FFA), 24/10 691 + 31/10 920 **Kolindsund** (MST), 31/10 400 trkf **Vesborg Fyr** (MWH). Endnu primo/medio november flere pæne flokke med 6/11 500 **Vestrup-Tustrup Enge** (LTP) og 13/11 1000 **Kolindsund** (MST), hvorefter antallet af Viber falder drastisk og eneste flokke (>150 fugle) ses 23/11 160 **Åkær Enge** (NH) og 27/11 170 of **Gyllingnæs** (PLA).

Det milde decembervejr betyder, at der fortsat raster usædvanligt mange Viber i amtet, således er årets december-total den næsthøjeste hidtil. De største flokke på >100 fugle ses 1/12 107 **Farre** (AWM), 4/12 175 fou **Gudenåen** v. Sminge Sø (SFP), 4/12 120 **Norsminde Fjord** (ALM), 4/12 120 **Ringkloster Ådal** (PLA) og 12/12 111 **Årslev Engsø** (HLL).

Total: 44.377 (36.346) Observationer: 956

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
47	2248	3115	1207	871	1429	5752	5285	8806	9341	4580	1696

Islandsk Ryle *Calidris canutus* 04960

Igen et godt år med over 1500 fugle. Og så er der observationer fra alle årets måneder bortset fra april og til afveksling er årets største enkeltobservation fra foråret. Sødringholm-området er amtets bedste lokalitet for arten, men også andre steder ses større antal, ligesom den kan mødes fåtalligt langs hele amtets kyst.

1. halvår: Året indledes med 3 vinterfund samt 2 observationer fra det tidlige forår, alle fra Samsø: 21/1 1 **Albuen**, 27/2 6 **Eskeholm** og 28/2 9 **Kolderne**, hertil 4/3 2 og 17/3 1 også **Kolderne** (alle MWH). Vi skal ind i maj før gennemtrækket ses: 8/5 3 sdr rst **Sødringholm** (LTP) og årets største antal 15/5 227 **Alrø Alhale** (JGR) – ”mange, talt grundigt og på nær hold”. Periodens største antal er i øvrigt (>4): 21/5 14 **Eskeplet** (LTP), 30/5 27 of **Mellempoldene** (LTP,PHJ) + 36 fou **Sødringholm Strand** (LTP) (samme fugle?), 20/5 6 rst **Horskær** (DSA) og 21/5 9 fou **Alrø Vadegrund** (OGJ). Periodens sidste større antal er 3/6 10 **Sødringholm Strand** (ROR,EDY).

Sommer: Enkelte fugle ses i juni ved **Årslev Engsø**: 8/6-21/6 1-3 (SSK,PNN,BGO).

Sandløber. Grenå 20/2 2004. Foto: Carl Erik Mabeck.

2. halvår: De første på efterårstræk ses 17/7-20/7 1 ad sdr **Århus Østhavn** (CHØ,FF,HLL,IZN,HBP), 18/7 18 ad sdr fou **Eskeplet** (CSS) og 19/7 4 ad sdr **Alrø Egehoved** (SFP). Træk: Der er oplysninger om 109 trækkende fugle i perioden 26/7-5/9, flest 26/7 29 S **Eskeplet** (LTP,HLL), 12/8 15 ad **Sødringholm Strand** (LTP), 23/8 12 S **Fornæs** (HLL) og 24/8 5 SØ **Kysing Næs** (HLÆ). Øvrige større antal: På nær 3-4 observationer er det kun i Sødringholm-området, at der træffes mere end 10 fugle. De største tal er 9/8 100 **Sødringholm Strand**, 11/9 100 **Mellempoldene** og 29/8 120 **Eskeplet** (alle LTP) og 31/8 120 rst **Mellempoldene** (LTP) + 115 **Eskeplet** (HLL) (sandsynligvis samme?). Øvrige (>10): 2/9 18 ad rst **Ebeltoft Fægehavn** (DD), 15/10 50 **Hesselholm** (LEB) og 22/10 30 rst **Skærbæk Hest** (PCL). Decemberfund: 3/12 26 fou **Sødringholm Strand** (TBR), 14/12 1 **Alrø Egehoved** (SFP) og 19/12 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 1596 (1308) Indsendere: 34 Observationer: 114 Lokalteter: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	15	3	-	343	11	120	489	402	127	57	28

Sandløber *Calidris alba* 04970

Arten følger det sædvanlige mønster med koncentreret gennemtræk i maj. Det er dog usædvanligt, at der ikke foreligger observationer fra februar-april. Efterårets gennemtræk forløber modsat forårets over hele perioden. Arten ses primært i amtets nordlige del langs kysten fra Ebeltoft til Overgård Gods. Foråret byder på nogle rekordstore observationer, der underbygger, at området ved Sødringholm er et østjysk vadehav.

1. halvår: Der foreligger 4 obs fra januar: 4/1 67 fou + 19/1 96 **Polderrev**, Grenå (OGJ,HLL), 10/1 5-8 **Grenå Havn** (KBC,TBN) og 27/1 3 fou **Bønnerup Strand** (ABU). Derefter skal man helt hen efter midten af maj før de næste obs gøres: 21/5 min 320 fou **Eskeplet** (LTP) + 3 sdr fou **Alrø Vadegrund** (OGJ), 24/5 6 fou **Eskeplet** (HLL) og 30/5 560 fou **Sødringholm Strand** (LTP) – ny rekord for amtet! Fuglene sås ned til 30 meters afstand i tæt flok. Periodens sidste er 3/6 14 rst **Sødringholm Strand** (LTP).

2. halvår: De første på efterårstræk ses 19/7 1 ad sdr **Alrø Egehoved** (SFP), 20/7 4 ad **Eskeplet** (HLL) og 23/7 2 ad rst **Sødringholm Strand** (LTP). Træk: I perioden 23/8-5/11 i alt 33 trækkende, flest 3/11 17 S **Fornæs** (JØP,HLL,GL), 25/9 4 V **Øer** (DD) og 4/10 4 S + 5/11 4 S **Fornæs** (HLL,CSS). Øvrige større obs (lok.max >10): 23/8 30 rst **Issehoved** (SDY), 23/10 70 **Bønnerup Strand** (BGO), 15/11 115 fou **Grenå Strand** (JPL) og 23/11 15 fou **Polderrev** (HLL). Periodens sidste er 19/12 2 **Ebeltoft Fægehavn** (APN).

Der foreligger som en usædvanlig indlandsobs: 28/7 1 ad odr **Årslev Engso** (HLL).

Total: 1343 (674) Indsendere: 21 Observationer: 58 Lokalteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
171	-	-	-	891	14	17	61	92	87	211	99

Dværgryle *Calidris minuta* 05010

Igen i år er antallet af fugle der passerer amtet i den lave ende med blot 46-47 fugle. Som de foregående 4 år foreligger der i år forårs-/sommerobservation, om end det blot er en enkelt. Opfordringen til at aldersbestemme de sete fugle er i nogen grad hørt, og der foreligger således 12 aldersbestemte fugle – så bliv ved med det. Aldersbestemmelserne underbygger mønstret med, at de gamle fugle passerer før ungfuglene.

1. halvår: 5/6 1 **Årslev Engso** i flok med Stor Præstekrave (HLL).

2. halvår: De første ses 24/7 1 ad + 28/7 2 + 30/7 4 fou alle **Årslev Engso** (HLL,JSC). Aldersbestemte fugle fordeler sig som følger: 14/8 1 ad rst **Årslev Engso** (LLH,LTP), 28/8 1 1K **Århus Østhavn** (IZN), 29/8 1 1K **Eskeplet** (LTP), 3/9 + 9/9 1 1K fou **Norsminde Fjord** (OGJ) + 3 1K **Vorup Enge** (LTP), 2/10 2 1K **Årslev Engso** (HLL) og 5/10 1 1K rst **Kysing Næs** (OGJ). Øvrige obs (>1): 21/8 3 fou **Dragnet**, Samsø (MWH), 3/9 4 fou **Årslev Engso** (HST), 5/9-6/10 2 rst **Ebeltoft Fægehavn** (AEC,TBN,JPL,APN), 5/9 2 fou **Kolind-sund** (MST), 6/9-5/10 2 **Årslev Engso** (EDY,HLL,CJM) og årets sidste 9/10 2 fou **Århus Østhavn** (SAR).

Total: 46-47 (91) Indsendere: 24 Observationer: 41 Lokalteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	1	6-7	12	20	7	-	-

Temmincksryle *Calidris temminckii* 05020

De nye vådområder, som er etableret eller er under etablering har en gunstig effekt på artens optræden i amtet. Den tiltrækkes af mudderfladerne, som opstår i forbindelse med oversvømmelser. De mange gengangere specielt fra Årslev Engso og Vorup Enge er forsøgt fraserteret. Der er indrapporteret i alt 328 fugle, men efter frasertering af formodede gengangere er der 172 tilbage, det næstbedste år i lokalrapportens historie, kun overgået af 1998 med 189 fugle. Gennemtrækket følger det kendte mønster med flest forårsobs (34 obs fordelt på 6 lokaliteter). Efterårstrækket er mere sporadisk og af mindre omfang.

1. halvår: De første obs er tidlige, 1/5 3 of **Vorup Enge** (CSS) og 2/5 6 fou **Årslev Engso** (RBL). Obs fra **Årslev Engso**: 6/5-30/5 14 obs af i alt 185 fugle (inkl. gengangere), flest 22/5 29 fou (ANB), 23/5 39 rst (HLL,PHJ), 25/5 22 (EDY,HLL) og 29/5 15 rst (SAL). **Århus Østhavn**: 16/5-26/5 7 obs af 16 fugle, flest 16/5 + 17/5 3 (EDY,RDN). **Vorup Enge**: 3/5-29/5 6 obs af i alt 28 fugle, flest 22/5 12 (LTP). **Lyngby**, Århus: 10/5-20/5 4 obs af 12 fugle, flest 11/5 6 (PGH). Øvrige obs: 14/5 3 fou **Brabrand Sø** (KWS,OJE) og 24/5 35 fou **Nørrekær Enge** (BRA).

2. halvår: Efterårstrækket indledes medio juli og i perioden er der obs á 1-6 fugle fordelt på 8 lokaliteter. De første er 13/7 3 rst **Fornæs** (AR), 15/7 6 **Århus Østhavn** (GGU) og 16/7 2 **Årslev Engso** (HLL). Øvrige (lok.max): 22/7 4 **Anholt** (AR), 23/7 2 **Sødringholm Strand** (LTP), 31/7 3 rst **Kristrup Enge** (JPA), 1/8 1 **Eskeplet** (LTP), 6/8 3 fou **Norsminde Fjord** (OGJ) og 12/8 3 fou **Nørrekær Enge** (BRA). Periodens sidste er 21/8 1 of **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 172 (84) Indsendere: 32 Observationer: 60 Lokaliteter: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	137	-	26	9	-	-	-	-

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea* 05090

Som sidste år igen et af de sjældne forårsfund, og antallet af fugle er igen på vej mod det normale med 179 fugle (formodede gengangere fraserteret). Der foreligger mange obs fra Eskeplet og Århus Østhavn, og kun herfra obs af større flokke.

1. halvår: 24/5 1 rst **Drastrup Enge** (FNI).

2. halvår: De første på returtrækket er 11/7 3 fou sdr **Århus Østhavn** (IZN,FF) + 1 ad **Årslev Engso** (HLL) og 19/7 19 ad **Eskeplet** (HLL). De største obs er (lok.max >4): 18/7 22 ad sdr fou **Eskeplet** (CSS), 19/7 16 ad sdr **Århus Østhavn** (IZN), 19/7 8 ad **Ebeltoft Fægehavn** (DD), 23/7 5 ad sdr rst **Sødringholm** (LTP) og 5/8 8 rst **Draget**, Samsø (MWH). Periodens sidste er 18/9 1 1K fou **Ebeltoft Fægehavn** (DD) og 5/10 1 **Årslev Engso** (CJM).

Der foreligger 10 indlandsobs, heraf 6 obs fra **Årslev Engso** i perioden 19/7-6/9 á 1-2 fugle (EDY,ROR,HLL). Øvrige 23/7 + 30/7 1 ad sdr **Nørrekær Enge** (BRA,JPA), 20/7 1 odr + 2 vdr **Vorup Enge** (BKR,JPA) og 16/9 1 1K **Sminge Sø** (SFP).

Total: 179 (207) Indsendere: 25 Observationer: 73 Lokaliteter: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	1	-	111	27	39	1	-	-

Sortgrå Ryle *Calidris maritima* 05100

Det næstbedste år i lokalrapportens historie med 173 fugle (gengangere forsøgt fraserteret), kun overgået af sidste års rekord på 195 fugle. Bl.a. en stribe obs fra **Grenå Havn** samt ringmærkningsindsats af Lars Hansen i **Stavns Fjord** fylder godt i materialet. Forårets gennemtræk ligner det normale mønster, mens efterårets første fugle ses tidligt.

1. halvår: Der foreligger 19 obs fra perioden, hvoraf de 8 obs af 117 fugle (inkl. gengangere) er fra **Grenå Havn** i perioden 4/1-27/3, flest 19/1 16, 24/1 16, 17/2 21 rst og 6/3 20 rst (HLL,AR m.fl.). Også fra Samsø foreligger 8 obs i perioden 1/1-17/3 af 21 fugle: 28/2 5 + 4/3 9 **Kolderne** og 21/1 1 + 29/1 2 **Draget** (alle MWH). Hertil blot 15/2 3 fou **Ebeltoft Fægehavn** (JW,JØP,GL).

Temmincksryle. Århus Østhavn 21/5 2004. Foto: Rune Sjø Neergaard.

2. halvår: De første ses allerede 12/8 1 **Besser Rev** (MWH). Dernæst 3/9 16 S + 7 rst **Issehoved** (MWH,Chr. Fabricius) samt 5/9 2 **Århus Østhavn** (APN). Derefter et spring hen til 2/11 1 S **Fornæs** (JØP,GL), hvorefter der fra **Grenå Havn** foreligger 7 obs af 40 fugle (inkl. gengangere) i perioden 6/11-18/12, flest 18/12 11 rst (AR) og 20/11 7 rst (LPJ,ANB). Eneste anden obs fra perioden er i forbindelse med ringmærkning på **Bosserne** i Stavns Fjord 11/12, hvor der ses 40-50 fugle, hvoraf 20 ringmærkes (MWH,Lars Hansen).

Total: 173 (78) Indsendere: 14 Observationer: 33 Lokalteter: 10

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
22	31	29	-	-	-	-	1	25	-	8	57

Almindelig Ryle *Calidris alpina* 05120

Antallet er igen for opadgående, men der er stadig et stykke op til tallene fra omkring årtusindeskiftet. Materialet domineres af **Randers-Mariager Fjorde**, **Alrø** samt **Stavns Fjord**. Arten er en udpræget kystfugl, der kun meget sjældent ses i indlandet. Der foreligger enkelte racebestemt fugle.

Yngel: Der er i år et potentielt ynglepar ved **Sondrup Strand** (PLA), hvor der ses en fugl med territoriehævende adfærd.

1. halvår: Vinteren igennem ses rastende flokke på op til 700 fugle, flest (lok.max >250): 1/1 400 **Ebeltoft Færgehavn** (RDN), 2/1 700 **Sødringholm Strand** (LPT,JPA), 3/1 500 fou **Kolderne**, Samsø (MWH), 27/1 497 **Bønnerup Strand** (ABU), 29/1 290 fou **Kalsemade** (DSA) og 8/2 250 **Alrø Poller** (RDN,SSL, TM,JCS). I forbindelse med gennemtrækket i april-maj opbygges i løbet af foråret nogle meget store flokke, især i området ved Sødringholm, men også ved Alrø ses tusindtallige flokke. De største antal er: **Sødringholm**-området i perioden 10/4-21/5 900-4000 fugle, flest 8/5 3000 + 16/5 4000 fou **Sødringholm Strand** (CSS,LTP,LPJ) samt 21/5 3000 fou **Mellempoldene** (LTP). **Alrø** i perioden 14/4-21/5 450-4000

fugle, flest 14/4 4000 **Pollerne** (NH) og 15/5 1200 **Alhale** (JGR). Øvrige store flokke (lok.max >600): 25/4 750 **Hevring Strand** (MAA), 10/5 min. 1000 **Søby Rev** (NH) og 21/5 650 fou **Horskær** (DSA). Periodens sidste flokke (>10): 24/5 min. 200 fou **Eskeplet** (HLL), 27/5 40 fou **Horskær** (DSA), 30/5 400 **Sødringholm Strand** (LTP) og 3/6 70 rst **Sødringholm Strand** (LTP). Herefter kun enkelte obs af over-somrende (?) fugle.

2. halvår: De første fugle på returtræk optræder fra udgangen af juni og starten af juli, hvor flere småflokke på 10-50 fugle ses, således 4/7 11 sdr **Århus Østhavn** (IZN), 7/7 36 **Norsminde Fjord** (OGJ) og 8/7 56 **Kalsemade** (DSA). De første store flokke ses fra ultimo juli og året ud. Kun ved Sødringholm ses i efteråret tusindtallige flokke, f.eks. 4/9 5000 **Mellempoldene** (LTP), 10/9 7500 **Sødringholm Strand** (MAA), 30/9 1400 **Mellempoldene** + 2100 **Eskeplet** (OLI) optalt om morgenen og 1500 **Sødringholm Strand** + 2500 **Eskeplet** (TBR) talt samme dag om eftermiddagen. Sidste store flok her er 8/10 1000 **Mellempoldene** (TBR). Øvrige større antal (lok.max >200): 26/9 620 **Bønnerup Strand** (BGO), 1/10 225 **Lerdrup Bugt** (HLL,JPØ), 31/10 225 **Alrø Poller** (JSC), 7/11 600 **Stavnshoved Rev** (BGO), 27/11 250 **Alrø Egehoved** (FLK), 17/12 400 **Ebeltoft Færgehavn** (JPL) og 29/12 250 **Yderste Holm**, Stavns Fjord (MWH).

Indlandsobs: I perioden 13/2-24/10 1-16 **Årslev Engso**, flest 7/8 16 (HLL), 7/9 15 (RSN) og 30/6 14 (HLL) samt 24/5 + 30/6 5 rst **Nørrekær Enge** (BRA).

Der foreligger fire iagttagelser af racebestemte ryler: Nordlig Almindelig Ryle *C. a. alpina* 05121: 19/7 13 ad sdr **Alrø Egehoved** (SFP) og 20/7 1 ad sdr **Århus Østhavn** (NAA). Sydlig Almindelig Ryle (Engryle) *C. a. schinzii* 05123: 7/7 9-10 rst **Årslev Engso** (HLL,SFP) og 8/7 3 **Århus Østhavn** (RDN).

Total: 54.573 (88.890) Indsendere: 64 Observationer: 491 Lokalteter: 63

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4088	1667	1734	6763	9798	113	2893	4218	9963	7780	3091	2465

Kærløber *Limicola falcinellus* 05140

Tendensen fra de senere år med mere end blot én fugl pr år fortsætter. I år således 4 fugle fra 3 lokaliteter, hvoraf de to er indlandslokaliteter.

9/6-12/6 2 ad fou **Årslev Engso** (RSN,ROR,OGJ,BGO m.fl.), 1/7 1 ad sdr **Sminge Sø** (SFP) og 31/7 1 ad fou **Eskeplet** (CSS,OEH).

Brushane *Philomachus pugnax* 05170

Fortsat mange fugle i amtet, men der er langt op til sidste års rekordantal på 3455. Dette års total på 1853 er dog pænt over 10-års gennemsnittet. Blandt nye vådområder slår **Årslev Engso** følgeskab med **Vorup Enge** ved **Randers**, der også øjeblikkeligt tiltrækker mange vadefugle. Lokalteterne **Årslev Engso**, **Vorup Enge** og **Nørrekær** ved **Gl. Estrup**, der alle er nyetablerede søer under **Vandmiljøplanen**, dominerer helt med 92 % af årets fugle! Summen af fugle ved **Årslev Engso** og **Vorup Enge** er på henholdsvis 1025 og 605, om end der nok er gengangere iblandt de mange observationer.

Forår: Første fugle ses lidt sent fra pri. april, 3/4 2 **Årslev Engso** (HLL) og 5/4 4 **Vorup Engso** (BKR). Største obs i foråret ses ult. april-pri. maj. Ved **Årslev Engso** er største obs 3/5 44 (EDY). Der er flere større optællinger ved **Vorup Enge**: 27/4 42 (BKR), 30/4 50 (LTP), 1/5 45 (CSS) og 3/5 86 (VOL). Eneste anden lokalitet med større forekomster er 8/5 25 **Kristrup Enge** (JPA). Største trækobs i perioden er 15/5 11 trk **Issehoved** (SDY). Sidste fugle i foråret er 27/5 6 (SSK) og 28/5 1 (HLL) begge **Årslev Engso**.

Efterår: En tidlig fugl ses allerede 3/6 **Årslev Engso** (HLL). De følgende er 8/6 2 (LBO) og 9/6 1 han (RSN,KBF,OGJ) på samme lokalitet. Efterårstrækkets første større obs er 21/6 17 og 30/6 25 **Årslev Engso** (HLL), 30/6 16 rst **Anholt** (FSV) og 30/6 32 **Nørrekær Enge** (BRA). Flokkene ved **Årslev Engso** er ikke så store som sidste år, hvor der blev rapporteret om trecifrede antal. Største ansamlinger her ses under ungfugle-trækket i august, 13/8 67 (LBO), 14/8 68 (ROR) og 17/8 64 (HLL). Ved **Vorup Enge** iagttages 3/9 75 (JPA). Sidste større flok ses også her med 3/10 26 (LTP). Største trækobs i efteråret er 3/7 7 SV **Anholt** (NBJ). Årets sidste er 7/10 2 **Årslev Engso** (HLL) og 1 **Nørrekær** (BRA) samt 17/10 11 **Årslev Engso** (DB).

Total: 1853 (901) Indsendere: 45 Observationer: 168 Lokalteter: 20

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	364	396	163	201	469	217	43	-	-
2	-	-	-	50	86	32	25	68	75	26	-	-

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus* 05180

I forhold til de seneste år er 43 fugle et magert resultat, men alligevel er det tæt på 10-års gennemsnittet.

1. halvår: Flest er 27/3 5 **Brabrand Sø** (RSN,MO). Forårets sidste ses 10/4 2 **Pindstrup Mose** (MST), 16/4 1 **Moesgård** (FF) og 21/4 1 **Assedrup Enge** (OGJ).

2. halvår: Første i efteråret er 26/9 1 **Norsminde Fjord** (OGJ), 3/10 1 **Sødringholm Strand** (CSS). Største obs: 3/10 4 **Skarresø** (AGD), 16/10 4 **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ) og 27/10 4 **Brabrand Sø** (RSN).

Total: 43 (40) Indsendere: 14 Observationer: 26 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	2	10	6	-	-	-	-	1	16	2	4

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago* 05190

Antallet af fugle i amtet fortsætter med stige eksplosivt, og det ser ud til, at det er de nyoprettede vådområder, vi kan takke for det, foruden de efterhånden mange observatører (også folk udenfor amtet...), der benytter sig af indtastningsmuligheden i DOFbasen. Totalen på 8968 betyder igen nyt rekordår. Det er mange fugle efter østjyske forhold, og det kan da heller ikke afvises, at der en del gengangere iblandt de mange observationer. Årstotalen er beregnet ud fra dagsmax på hver lokalitet, men det er umuligt at bedømme hvor stor udskiftning, der er i fuglene fra dag til dag. Observationer fra de nye søer i Årslev Enge, Vorup Enge og Nørrekær v. Gl. Estrup tæller hele 82 % af årstotalen.

Yngel: Der rapporteres også om et pænt antal ynglepar, om end der må være mange flere derude. Den aktuelle bestandsstørrelse i Danmark vurderes til 2500-3000 par (Grell 1998). I amtet meldes der i 2004 om 22-32 par, og herudover 12 territoriehævdende fugle på øvrige lokaliteter, så nok i alt 34-44 ynglepar. Flest 11/6 8-15 par **Vorup Enge** (BKR), her er der nogen spredning i antallet af vurderede par, 5/6 rapporteres om 5-8 par (LTP). Øvrige større ynglepladser er 3-4 par **Funderholme** (SFP), 3 par **Årslev Eng sø** (PHJ), 2-3 par **Fladbro Enge** (LTP) og 2-3 par **Frederiksdal Hedemose** (SFP). Største antal territoriehævdende fugle ses 9/6 og 17/6 11 (BKR,BRA) og 10/4 6 **Funderholme** (SFP). Ved **Ørnsø** gøres en sjov iagttagelse af en ungefodrende fugl med dununger – observeret på kun 15 m afstand (AWM).

1. halvår: I vinteren kun få og små observationer. Først hen i marts måned registreres de lidt større flokke, 25/3 29 **Brabrand Sø** (SSL) og 5/4 38 **Årslev Eng sø** (HLL). Sædvanen tro er det ikke i foråret, at de helt store antal dukker op, flest er faktisk 7/4 46 **Årslev Eng sø** (LBO).

2. halvår: Fra medio-ultimo ses igen et stigende antal større flokke i landsdelen, de første ses 19/7 25 **Årslev Eng sø** (HLL). Pri. august stiger antallet drastisk, bl.a. 2/8 60 **Vorup Enge** (LTP) og samme dag 2/8 91 **Årslev Eng sø** (HLL) samt 3/8 88 **Nørrekær** (BRA). Største obs ved **Årslev Eng sø** (>100): 7/8 252 (HLL), 9/8 510 (EDY), 10/8 350 (RSN,RDN,MO), 11/8 300 (ALM), 12/8 418 (HLL), 13/8 256 (LBO), 14/8 510 (ROR), 17/8 416 (HLL) og 23/8 102 (JSC). **Vorup Enge/Eng sø** (>100): 6/8 120 (LMA), 10/8 180 (LTP), 13/8 150 (JPA), 14/8 120 (LTP), 26/8 130 (LTP) og 3/9 175 (LMA). **Nørrekær** (>100): 6/8 125 (BRA), 11/8 210 (FNI) og 12/8 330 (BRA). Større antal fra øvrige lokaliteter er 18/8 69 **Eskeplet** (HLL), 3/10 67 **Skarresø** (AGD) og 24/10 121 **Lading Sø** (PGH). Kun få og små observationer gøres i nov-dec.

Total: 8968 (2415) Indsendere: 67 Observationer: 435 Lokalteter: 82

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	32	15	149	381	91	148	391	5810	1035	674	177	65
2	4	11	29	46	8	11	45	510	175	121	37	16

Tredækker *Gallinago media* 05200

En enkelt observation. I perioden 4/9-8/9 ses en Tredækker i vestenden af **Norsminde Fjord** (OGJ,HLÆ, RYT,FSH,SSL,MO,JKU,RDN,TBN), det er ikke første gang arten observeres her. Fuglens kendetegn tyder på en 1K fugl.

Skovsnepe *Scolopax rusticola* 05290

Et pænt år. Flere observationer af ynglefuglene på Anholt trækker totalen opad. En håndfuld af de rapporterede fugle er døde heraf 1 trafikdræbt, 1 rudedræbt og 3 skudte. Men selv med disse dødstal vurderes arten på landsplan at være i fremgang. En opfordring: Hold øje med Skovsneppen i august-september. Her er der ifølge indrapporteringerne flere år bagud meget, meget langt imellem observationerne.

Det fremgår af notaterne i DOFbasens bemærkningsfelt, at det ofte er tilfældigt, når man støder på Skovsneppen. Flere ses under bilkørsel, trædes op af forbipasserende eller jages væk af hunde under jagt. Men skal man være helt sikker på at se Skovsneppen i Århus Amt er Anholt i yngletiden et sikkert tip. Øerne ser i det hele taget ud til at tiltrække Skovsnepperne her i amtet, for på både Samsø og Tunø er der registreret territorier, men også i skovene på Djursland og i Midtjylland trives arten.

Yngel: Rapporteringerne tyder på ca. 20 ynglepar. Flest territorier ses på **Anholt**, 28/4 8 th (FVS). Territoriehævdende fugle ses/høres desuden ved **Botofte Skov**, **Stubbe Sø**, **Djurslands Plt**, **Strandkær**, **Hesselholm**, **Sletten v. Julsø**, **Tunø**, **Skramsø Plt** og **Sepstrup Sande**. Alle registreres i perioden 1/3-18/7.

Første obs af mere end én fugl ses 5/3 **Brunholm Mose**, s.f. Feldballe (JPL), indflyvende til natfouragering. Herefter flere større obs fra **Anholt**, flest 6/5 12 of (RBL), 15/6 5 th (FSV), 3/7 5 (NBJ) og 22/7 8 (AR). 12/6 ses mindst 3 fugle ved **Sepstrup Sande** (AWM). I efteråret gøres følgende større rasteobs af fugle under træk, 30/10 25 **Ørkenen**, Anholt (FSV) og 2/11 19 **Lisbjerg Skov** (BGO), sidstnævnte iagttaget under jagt, hvor fuglene bliver "rejst" af hunde, og det resulterer derved i 3 ramte/døde.

Total: 162 (90) Indsendere: 29 Observationer: 71 Lokalteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	1	24	14	17	19	25	-	-	28	26	4

Stor Kobbersnepe *Limosa limosa* 05320

Årstotalen på 9 fugle ligger næsten lige på 10-års gennemsnittet. I totalen er dog kun medregnet max fra hver af lokaliteterne, og der kan derfor godt have været udskiftning i fuglene, hvorved totalen bliver højere. Der er rapporteret en meget sen fugl 14/11 **Alrø Egehoved** (JOP). Tidspunktet gør at det kan tænkes at dreje sig om Islandsk Stor Kobbersnepe, racen *Limosa limosa islandica*.

Alle obs nævnes: Året indledes med en speciel trækiagttagelse 20/3 1 NV **Kysing Næs** (OGJ). Ved **Årslev Engso** er der obs af en enkelt fugl 13/4, 15/4, 23/4, 6/5, 9/5, 10/5, 13/5, 19/5, 20/5, 21/5, 23/5 og 8/6 (HLL,SSK,ANB,ESØ,ROR,LLM,TM,JSC,SFP). Ved **Kristrup Enge** ses 28/4 1 og 8/5 1 (LTP,JPA). Ved **Vorup Enge** noteres 29/4 2 (BKR) og 24/5 1 (LLH,HLL). Desuden 31/7 3 of **Eskeplet** (CSS).

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica* 05340

En for amtet normal forekomst med langt hovedparten af fuglene i foråret. Årsummen på 7928 er lidt over 10-års gennemsnittet. Lille kobbersnepe er en art, der stort set kun ses ved kysterne, og i år er ingen undtagelse med 65 % af fuglene ved Alrø i Horsens Fjord. Der ses desuden en del ved udmundingen af Randers Fjord og i Stavns Fjord på Samsø. Enkelte individer er set i indlandet ved Årslev Engso og trækkende over Fussingø, men det hører som sagt til undtagelserne.

1. halvår: Indtil med. marts ses kun små flokke, flest 18/1 18 **Eskeplet** (LPJ) og 28/2 17 **Kolderne** (MWH). 18/3 ses 115 **Alrø Egehoved** (ANB). I april er de største obs 25/4 238 **Brokold** (MWH) og 28/4 500 **Alrø Egehoved** og 500 **Alrø Poller** (begge NH). 7/5 registreres i alt 1217 fugle i Alrø-området, flest 690 **Alrø Alhale** og 410 **Lerdrup Bugt** (alle DSA). Antallet topper 15/5 med hele 1950 Alrø Alhale (JG). Herefter

aftagende flokstørrelser, sidste større antal i foråret er 20/5 210 **Horskær** og 260 **Alrø Poldkrog** (begge DSA) samt 21/5 133 **Mellempoldene** (LTP), 21/5 180 **Horskær** (DSA) og 145 **Alrø Vadegrund** (OGJ).

2. halvår: Enkelte trækkende fugle ses i juli, bl.a. 14/7 49 S og 23/7 20 S **Eskeplet** (HLL,LTP). Største efterårsflokke er beskedne i størrelse: 1/8 70 **Eskeplet** (LTP) og 8/8 82 **Mellempoldene** (OLI). Desuden en lidt større vinterflok 3/12 32 **Sødringholm Strand** (TBR).

Total: 7928 (7100) Indsendere: 29 Observationer: 197 Lokalteter: 40

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	39	46	187	1484	5036	50	408	414	131	58	7	68
2	18	17	115	500	1950	12	62	82	40	18	2	32

Lille Regnspove *Numenius phaeopus* 05380

Igen i år god dækning af efterårstrækket ved Hesselholm på Samsø, der sammen med Anholt må karakteriseres som amtets absolut bedste lokalitet for Lille Regnspove.

1. halvår: Årets første fugle ses 18/4 1 **Hesselholm** (LEB) og 21/4 1 N **Grønhoved** (MWH). Af større antal i foråret kan nævnes 23/4 18 rst **Årslev Engso** (ANB) og 1/5 20 **Kragemosen** (MWH). Sidste i foråret er 26/5 3 trk **Årslev Engso** (KBF) og 27/5 1 **Hesselholm** (LEB). Et par sene observationer 3/6 1 **Mellempoldene** (LTP) og samme dag 36 **Sødringholm Strand** (EDY) – usædvanligt antal på dette tidspunkt.

2. halvår: Traditionelt ses de største antal under efterårstrækket. Første er 19/6 12 rst **Porsemosen**, Anholt (FSV). Herefter følger yderligere et par større forekomster fra **Anholt**, 3/7 49 rst + 2 SV (NBJ) og 22/7 125 (AR). I perioden 31/7-21/8 ses 44 trk ved **Sødringholm** (LTP). Ved **Hesselholm** observeres 2330 fugle i perioden 19/6-11/8, flest 11/7 105, 14/7 147, 16/7 126, 18/7 260, 19/7 190, 2/8 134, 3/8 113 og 4/8 138 (alle LEB); de nævnte tal udtrykker dagstotaler. Største enkeltobservationer herfra er 14/7 118 og 18/7 129 set samtidig. Der er ifølge observatøren stor udskiftning i fuglene fra time til time, og de nævnte dagstotaler udtrykker snarere minimumsantal. Sidste fugle observeres 4/9 1 S **Norsminde Fjord** (OGJ), 4/9 1 rst **Øer/Hassensør** (KBF,KAA) og 11/9 1 S **Sødringholm Strand** (LTP).

Total: 2929 (3203) Indsendere: 27 Observationer: 123 Lokalteter: 31

1) Månedstotal 2) Månedstotal Samsø 3) Månedstotal Anholt

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	38	41	134	1939	770	7	-	-	-
2	-	-	-	15	28	62	1735	697	-	-	-	-
3	-	-	-	-	4	33	176	11	-	-	-	-

Stor Regnspove *Numenius arquata* 05410

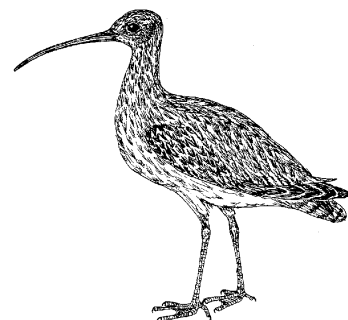
Antallet af Storspover fortsætter med at stige. Der er de senere år set en klar stigning i Århus Amt. I år er der endda rapporteret om ynglefund: Et sikkert par og et muligt/sandsynligt par på **Anholt** (FSV), det er dog ikke første gang for i atlasundersøgelsen 1971-74 var der også rapporter om sandsynlige ynglefund i et par kvadrater i amtet, bl.a. også på Anholt.

Ud fra årets rapporter vurderes det, at der er op til 7-800 rastende fugle i amtet, når der er flest. Det reelle antal er måske højere. Det kunne være interessant at lave en koordineret tælling på alle amtets betydende rastelokaliteter. Fuglene ses på et en håndfuld kernelokaliteter, først og fremmest Randers Fjords udmunding på lokaliteterne Sødringholm Strand, Eskeplet og Mellempoldene (60 % af årstotalen), men også Stavns Fjord (20 % af årstotalen) og Alrø i Horsens Fjord (15 % af årstotalen) giver godt med fugle. Fugle på øvrige lokaliteter udgør kun til 5 % af årstotalen.

Vinter/forår: Et større antal ses overvintrende i amtet, max jan-feb (lok.max) 15/1 234 **Stavns Fjord**, Yderste Holm m. Knøsen (MWH), 8/2 250 **Horsens Fjord**, **Alrø Alhale** (JOP) samt 8/2 460 (CSS) og 29/2 700 (OEH) **Sødringholm Strand** – sidstnævnte et højt antal, øvrige to observatører på samme dato tæller således kun hhv. 240 og 350 fugle i området. Lok.max i foråret 22/3 318 **Stavns Fjord**, Barnekold (MWH) og 10/4 470 **Randers Fjords** udmunding (CSS). Eneste obs i den størrelsesorden fra andre områder i amtet er 3/4

250 **Mariager Fjord**, yderfjorden (SHØ). Ingen nævneværdige trækobs i foråret udover lidt nattræk 20/4 over **Feldballe** (DD).

Efterår/vinter: Lok.max fra efteråret på kernelokaliteterne er 8/9 310 **Alrø Poller** (NH) og 25/9 430 **Randers Fjords** udmunding, **Eskeplet** og **Sødringholm Strand** (LTP). Kun få trækobservationer, flest 23/6 43 V **Årslev Engso** (HLL) og 29/8 47 S **Sødringholm** (LTP). I vintermånederne ses der fortsat mange fugle (lok.max): 13/12 182 **Stavns Fjord**, **Yderste Holm** (MWH), 19/12 500 **Randers Fjords** udmunding, **Mellempoldene** og **Sødringholm Strand** (LTP) og 29/12 270 **Alrø Vadegrund** (JOP).

Total: 24.572 (11.238) Indsendere: 55 Observationer: 485 Lokalteter: 76

1) Total 2) Randers Fjords udmunding 3) Stavns Fjord 4) Horsens Fjord

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	2588	3986	1804	2059	189	545	955	1692	2784	2723	1643	3604
2	705	2931	810	1289	61	262	621	1076	2064	1934	868	2056
3	1050	367	755	408	94	87	221	253	180	281	261	890
4	788	606	208	91	11	5	54	154	503	438	488	539

Sortklire *Tringa erythropus* 05450

Kun halvt så mange Sortklirer som sidste år, der dog også var rekordår i Århus Amt. Årets total er samtidig den næsthøjeste i nyere tid, så ikke så dårligt endda. I forhold til sidste år er det forårstrækket og ungfuglenes træk i efteråret der svigter. Det er igen de nyoprettede vådområder, der tiltrækker de fleste fugle (...eller ornitologer). Jagttagelser ved **Årslev Engso** udgør 54 % af årstotalen. Sammen med **Vorup Engso** og **Nørrekær v. Alling Å** udgør totalen ved de nyoprettede vådområder 77 % af det samlede antal.

Forår: Første fugle ses 17/4 5 **Årslev Engso** (ALM) og 18/4 2 **Norsminde Fjord** (OGJ). Forårets største jagttagelser er små, flest (>5) 3/5 6 **Hesselholm** (LEB) og 3/5 8 **Drastrup Enge** (FNI). Sidste i foråret ses 27/5 2, 28/5 2 og 30/5 1 alle **Årslev Engso** (SSK,HLL,EDY).

Efterår: Første adulte fugle på efterårstræk ses 7/6 1 **Årslev Engso** (KBF,MST m.fl.). Største flokke, **Årslev Engso** (≥ 10): 12/6 16 (PNN), 17/6 11 (HLL), 14/8 13 (ROR) og 17/8 10 (HLL). Øvrige større obs (≥ 10): 25/6 25 **Nørrekær v. Allingå** (BRA) – en lokalitet som det nok er værd at besøge lidt oftere. Årets sidste ses 24/10 2 **Årslev Engso** (HLL) og 31/10 2 **Alrø Poller** (JSC).

Total: 342 (240) Indsendere: 33 Observationer: 111 Lokalteter: 19

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	27	36	153	30	76	14	6	-	-
2	-	-	-	5	8	24	5	13	3	2	-	-

Rødben *Tringa totanus* 05460

Ligesom i 2002 er det igen rekordår for Rødben i Århus Amt.

Der har også været en god indrapportering af ynglefuglene, 87-130 par fra 24 lokaliteter, flest 28-42 par **Randers Fjords** udmunding ved **Mellempoldene** og **Sødringholm Strand** (LTP). Ved **Alrø** optælles 32-38 par, flest 18-24 par **Alrø Poldkrog** (CHJ m.fl.). **Samsø** har 11-18 par (MWH,SDY). På **Treskelbakkeholm** skønnes 10-20 par udfra antal varslende fugle (PLA). I det øvrige amt ses 6-12 ynglepar. Rødbenene har ikke rigtigt etableret sig ved de nye vådområder endnu; **Vorup Engso** har således kun 1 par (BKR). Ved **Årslev Engso** noteres der dog op til 3 territorier, men ingen konkrete meldinger om ynglepar (KES). Fra samme område, **Brabrand Sø** vestende, ses 4 territoriehævdende fugle (LBO).

Vinter/forår: I de første vintermåneder ses ikke de helt store flokke, flest 17/1 32 **Alrø Alhale** (DSA) og 26/2 27 **Langør** (MWH). En lidt større ansamling ses 11/3, hvor 85 fugle opholder sig på 3 lokaliteter i **Stavns Fjord** (MWH). Ved en koordineret optælling 22/4 i området **Horsens Fjord/Gylling Næs/Søby Rev** noteres

101 fugle på 9 lokaliteter (DSA,JOP). Hen i maj måned optræder der hyppigere lidt større flokke over 100 fugle, dels trækfugle og dels ynglefugle. Randers Fjords udmunding (≥ 100): 8/5 120 **Mellempoldene** (LTP), 21/5 120 **Mellempoldene** + 140 **Eskeplet** (begge LTP), 30/5 100 **Mellempoldene** (LTP). Største obs fra øvrige lokaliteter er 21/5 82 **Alrø Vadegrund** (OGJ). Ikke mange ses på direkte træk, mindre end en håndfuld i foråret.

Efterår/vinter: Juni-juli domineres af større flokke iblandet trækfugle og lokale ynglefugle. Der er formentlig en del gengangere i materialet pga. gentagne tællinger af ynglefuglene, kun de mest oplagte er forsøgt fraseret i totalerne. Største obs: Randers Fjords udmunding (≥ 100): 3/6 106 og 21/6 120 **Mellempoldene** (LTP), 14/7 140 og 20/7 116 **Eskeplet** (HLL), 23/7 250 **Sødringholm Strand** (LTP), 26/7 200 **Mellempoldene** (LTP). I august ses her 7/8 100 **Sødringholm Strand** (LTP) og 8/8 235 **Mellempoldene** (OLI). Ingen flokke over 60 fugle på øvrige lokaliteter i juni-august, men i september bl.a. 3/9 75 **Vorup Engso** (LMA), 7/9 134 **Stavns Fjord** ved Ægholm/Langør (MWH), 8/9 89 **Ægholm** (MWH). Samsø gør sig igen bemærket i det sene efterår med 7/10 107 **Ægholm** + 38 **Langør**, 10/10 86 **Ægholm**, 29/10 76 **Barnekold** og 31/10 110 **Kolderne** (alle MWH). Desuden et par større obs fra Horsens Fjord 31/10 104 **Alrø Poller** (JSC) og 27/11 85 **Alrø** (FLK,PLA,ROR). Enkelte fugle ses på direkte træk, flest 23/8 19 **S Fornæs** (HLL).

Af den islandske race af Rødben, *T. t. robusta*, rapporteres der om 1083 fugle jan-mar og nov-dec (indeholdt i månedstabel og årstotal), flest 27/1 67 **Langør** (MWH) samt 20/11 61 **Lilleøre** (SDy) og 17/12 52 **Langør** (MWH). Udenfor Samsø 1/1 50 **Ebeltoft Færgenhavn** (RDN).

Total: 8516 (4975) Indsendere: 83 Observationer: 698 Lokaliteter: 95

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	579	454	449	517	1141	659	1049	1094	736	830	603	405
2	67	28	49	40	140	120	250	235	89	110	85	25

Hvidklire *Tringa nebularia* 05480

Årstotalen er ikke helt så høj som de sidste to år, men det er alligevel et af de bedste i Århus Amt.

Forår: De første fugle ses 7/4 1 **Lerdrup Bugt** (NH) og 10/4 1 **Assedrup Enge** (OGJ). Første flokke over 10 fugle noteres 17/4 47 **Mellempoldene** (LTP). Forårets største observationer er igen fra Randers Fjords udmunding (≥ 100): Der lægges hårdt ud ved **Mellempoldene**, 25/4 660, 1/5 750 og 8/5 116 (alle LTP). Årstotalens størrelse i amtet afhænger i høj grad af aktiviteten hos de relativt få ornitologer, der besøger området ved Randers Fjords udmunding. Og som det ses, er det særligt én observatør, der dækker området, selvom det ud fra antallet af fugle kunne fortjene en langt bedre overvågning. Af større tal fra øvrige lokaliteter kan nævnes (≥ 40): 28/4 42 **Norsminde Fjord** (OGJ), 29/4 65 og 30/4 66 **Vorup Engso** (BKR,LTP) og 4/5 41 **Hesselholm** (LEB). Største trækobs i foråret er 10/5 16 **N Gallohaven**, Risskov Strand (RDN). Der ses formentlig et overlap af fugle på forårs- og efterårstræk, eftersom der i hele perioden ult. maj-pri. juni gøres iagttagelser.

Efterår: Først hen i juli optræder de lidt større flokke over 30 fugle. Af større forekomster kan nævnes (≥ 50): 16/7 50 **Vorup Engso** (SBA), 18/7 90 og 20/7 177 **Eskeplet** (CSS,HLL), 23/7 180 **Sødringholm Strand** + 68 **Eskeplet** (begge LTP), 26/7 120 **Mellempoldene/Eskeplet** (LTP,HLL). Ved indlandslokaliteten **Nørre-kær** v. Alling Å ses 30/7 80 fugle (BRA,JPA). Desuden 31/7 60 **Eskeplet** (CSS), mens der 7/8 optælles 178 rst på en længere kyststrækning fra **Mellempoldene** i syd til **Overgårds Dige** i nord (LTP,JPL). **Årslev Engso** bidrager med 12/8 55 fugle (HLL). Ved **Randers Fjords** udmunding ses herefter 18/8 58, 21/8 60 og 25/8 59 (HLL,LTP). Året afsluttes med et par sene iagttagelser 25/10 1 fou **Århus Østhavn** (SAR) og 20/11 1 rst **Hesselholm** (SDy). Desuden en ualmindelig vinterobservation 13/12 + 28/12 1 rst **Kalø Slotshalvø** (ROR,AHM).

Total: 6453 (4683) Indsendere: 74 Observationer: 473 Lokaliteter: 85

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	1310	1477	303	1620	1400	264	77	1	1
2	-	-	-	660	750	27	180	70	35	21	1	1

Svaleklire *Tringa ochropus* 05530

Ny rekordår for Svaleklire i Århus Amt. I 2004 er der tilmed observationer i alle årets måneder! Der rapporteres desuden om en varslende ynglefugl i **Løvenholm Skov** (SHØ). I 2003 udgjorde observationerne ved den nyetablerede lokalitet Årslev Eng sø hele 70 % af årstotalen i amtet. I 2004 må lokaliteten dog dele fuglene med andre af de nye vådområder. Ved Årslev Eng sø ses 379 fugle (45 % af amtets årstotal), ved Vorup Eng sø ses 109 fugle (12,5 % af årstotalen), mens Nørrekær Enge har 97 fugle (12 % af totalen). Fuglene indfinder sig øjeblikkeligt ved de nye søer og våde enge.

Vinter/forår: Flere vinterobs i amtet, 26/1 1 **Spørring Å** (ROR), 2/2 1 **Funder Å** (SFP), 15/2 1 of **Labing Mølle** (PLA) og 21/2 1 **Silkeborg** v. Sandemandsbækken (MER). Første i foråret er 11/3 1 **Gudenå**, Sminge Sø-Alling Å (SFP) og 2/4 2 **Funder Å** (HST). I perioden 3/4-15/5 noteres 21 trækkende fugle, flest 21/4 5 trk Gjerrild Nordstrand (HAC). Forårets største obs (≥ 10): 20/4 28 og 25/4 11 **Årslev Eng sø** (EDY,LLH), 29/4 10 **Vorup Eng sø** (BKR). Der ser ud til at være en glidende overgang mellem forårs- og efterårstrækket, da der er observationer i hele perioden ult. maj til pri. juni

Efterår/vinter: Efterårets største obs: **Årslev Eng sø** (≥ 15): 20/6 23 (JSC), 21/6 18 (HLL), 23/6 15 (HLL), 2/8 16 (HLL), 7/8 17 (HLL), 12/8 17 (HLL) og 14/8 15 (ROR). **Eskeplet** (≥ 10): 26/7 17 (HLL). **Nørrekær** v. Alling Å (≥ 10): 30/7 20 (JPA), 3/8 10 (BRA) og 6/8 10 (BRA). **Vorup Eng sø** (≥ 15): 6/8 15 (LMA). Endnu engang viser det sig, hvor vigtige de nyoprettede lokaliteter er for vadefuglene. Efteråret afsluttes med et par sene iagttagelser, sidste er 19/11 1 **Spørring Å** (ROR). Desuden et par stationære vinterfugle, 10/12, 17/12 og 23/12 2 rst **Nørrekær Enge**, Alling Å nær Gl. Estrup (alle BRA).

Total: 827 (347) Indsendere: 57 Observationer: 235 Lokaliteter: 64

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	3	1	191	18	160	211	226	11	2	1	2
2	1	1	1	28	4	23	20	17	2	1	1	2

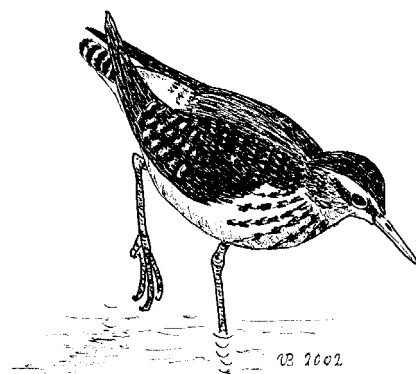
Tinksmed *Tringa glareola* 05540

Antallet af fugle i amtet fortsætter med at stige – selv efter sidste års rekordår. De nyoprettede søer og våde enge virker tydeligvis stærkt tiltrækkende på fuglene. Observationer fra de tre nye vådområder i amtet udgør 84 % af årstotalen, således 1404 fugle ved Årslev Eng sø (51% af totalen), 527 fugle ved Vorup Eng sø (19 %) og 371 fugle ved Nørrekær Enge v. Alling Å (14 %).

Der meldes om et muligt ynglepar ved Boest Bæk i **Kongsø Plt**, hvor to fugle ses skælde gevaldigt ud (HST). Der er obs fra lokaliteten 26/4, 18/5 og 3/6. Selvom arten er vanskelig at registrere som ynglefugl, peger observationerne lidt i retning af yngel. Det normale yngleområde i Danmark er det nordvestlige Jylland, men der har dog gennem årene været flere ynglefund i Midtjylland udenfor Århus Amt. Antallet af ynglepar i Danmark vurderes til 63-82 par (Grell 1998).

Forår: Første observationer er 12/4 1 + 21/4 1 **Geding Mose** (SHØ) og 23/4 3 **Årslev Eng sø** (ANB). Største iagttagelser er fra **Årslev Eng sø** (≥ 40): 30/4 129 (HLL), 3/5 249 (EDY) og 5/5 40 (PLA). **Vorup Enge** (≥ 40): 30/4 80 (LTP,BKR), 1/5 70 (CSS), 3/5 115 (BKR) og 7/5 50 (BKR). Større obs fra den øvrige del af amtet (≥ 30): 1/5 56 **Kolindsund** (MST), 3/5 30 **Drastrup Enge** (FNI) og 6/5 39 **Geding Mose** (SHØ). Ud fra materialet er det vanskeligt at se, hvornår forårstrækket slutter og efterårstrækket begynder. Normalt begynder de adulte hunner at trække fra medio juni, men der er obs så tidligt som pri. juni i år.

Efterår: Fra ult. juni ses de større flokke. **Årslev Eng sø** (≥ 40): 30/6 40 (HLL), 5/7 50 (EDY), 9/8 55 (EDY), 11/8 50 (ALM), 12/8 49 (HLL), 13/8 49 (LBO) og 14/8 48 (ROR). Ved **Vorup Eng sø** er største obs 1/7 50 (BKR). **Nørrekær** v. Alling Å (≥ 40): 25/6 45, 30/6 41, 4/7 65, 9/7 50 og 12/8 45 (alle BRA). Øvrige (≥ 40) 4/7 70 **Nørrekær**, Nørhald (LTP). Sidste obs er 6/9 3 fou **Barnekold** og 8/9 1 fou **Ægholm** (begge MWH).

Total: 2737 (938) Indsendere: 43 Observationer: 179 Lokalteter: 38

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	317	852	302	686	558	22	-	-	-
2	-	-	-	129	249	45	70	55	8	-	-	-

Mudderklire *Actitis hypoleucos* 05560

Lidt flere fugle end sidste år, der var rekordår i amtet! Igen er Årslev Engsø dominerende med observationer svarende til halvdelen af årstotalen. Der må vist være nogle gengangere iblandt, men det er umuligt at vurdere udskiftning i flokkene fra dag til dag, så dagsmax er anvendt til beregning af den samlede sum.

Forår: De første fugle til normal tid 15/4 2 og 16/4 2 **Årslev Engsø** (begge SSK). Forårstrækket kulminerer i maj med følgende større iagttagelser: **Årslev Engsø** (≥ 20): 30/4 21 (HLL), 15/5 20 (EDY), 20/5 31 (HLL), 21/5 39 (JSC) og 23/5 37 (HLL). **Vorup Engsø** har et par større flokke 20/5 24 (LTP) og 23/5 20 (LMA). Forårets max er 19/5 65 **Kysing Næs** (OGJ). Eneste nævneværdige trækobs er 16/5 19 N **Gallohaven**, Ris-skov Strand (RDN).

Efterår: Største efterårsobs: **Årslev Engsø** har i perioden 9/7-21/8 16 dage med over 20 fugle, flest (≥ 40) 1/8 40 (GGU), 2/8 46 (HLL), 7/8 57 (HLL), 9/8 54 (EDY), 12/8 59 (HLL) og 14/8 49 (ROR). På øvrige lokaliteter ses (≥ 35): 24/7 50 og 26/7 50 **Eskeplet** (OEH,HLL) samt 2/8 35 **Fornæs** (AR). Kun godt en snes stykker ses på direkte træk, bl.a. 10/8 8 natræk **Brabrand** (RSN) og 22/8 14 S **Gallohaven** (RDN). Årets sidste er 17/10 1 **Årslev Engsø** (DB) og 20/10 1 N **Gallohaven** (RDN).

Total: 2008 (924) Indsendere: 68 Observationer: 289 Lokalteter: 75

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	-	-	79	539	11	573	782	94	2	-	-
2	-	-	-	21	65	2	50	59	9	1	-	-

Stenvender *Arenaria interpres* 05610

Årets total er igen rekord for amtet. Samsø har "som altid" størstedelen af iagttagelserne (57 %), hvor MWH er storbidraget til rapporten med Stenvendere. Uden hans obs havde årets sum set markant anderledes ud.

1. halvår: Ikke de helt store flokke gennem vinteren. I hele januar ses kun fugle på Samsø. Af større rastende flokke kan nævnes (≥ 10): 28/2 10 **Kolderne** og 6 **Draget** Besser Rev, 4/3 19 **Kolderne** og 5 **Draget** Besser Rev (alle MWH). Ingen iagttagelser i april. Under forårstrækket i maj ses bl.a. 1/5 10 **Svanegrund** (PLA), 15/5 14 **Alrø Alhale** (JG) og 22/5 29 **Draget** Besser Rev (MWH). Et par indlandsobs bliver det også til, 9/5 2 og 5/6 1 **Årslev Engsø** (JSC,HLL).

2. halvår: Større ansamlinger af rastefugle ses først fra august 13/8 13 **Albuen** Besser Rev + 8 **Kolderne** (MWH). Desuden 20/8 11 **Anholt** (FSV), 21/8 19 **Draget** Besser Rev + 5 **Havnehagen** (MWH), 22/8 22 **Fornæs** (AR), 23/8 11 **Kysing Næs** (JSC), 25/8 17 **Eskeplet** (HLL), 27/8 19 og 28/8 26 **Kysing Næs** (begge OGJ), 5/9 18 **Draget** Besser Rev (MWH). Samsø har også de sidste større antal 26/9 10 og 5/10 11 **Draget** Besser Rev, 11/12 40-50 **Bosserne** samt 14/12 10 **Besser Rev** (alle MWH). I perioden 22/8-25/9 observeres 71 fugle på direkte træk, flest 23/8 29 S + 1 N **Fornæs** (HLL) og 24/8 19 SØ **Kysing Næs** (HLÆ).

Total: 666 (237) Indsendere: 27 Observationer: 106 Lokalteter: 32

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	50	28	36	-	76	2	25	275	46	38	28	62
2	7	10	19	-	29	1	7	30	18	11	8	40

Odinshane *Phalaropus lobatus* 05640

Odinshane er ikke årlig i amtet. I 2004 ses en enkelt fugl 7-8/6 1 ad hun rst **Årslev Engsø** (17 indsendere).

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus* 05660

Efter et år uden fund optræder Mellemkjoven atter i amtets farvande. Denne gang med 3 fund fra efteråret: 22/9 1 N, 23/9 1 N og 7/11 1 N **Fornæs** (alle AR).

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus* 05670

Det gode kjove-år i amtet smitter også af på Almindelig Kjove, der med 140 fugle sætter en ny suveræn rekord. Der er 4 forårs-/sommerfund og flere store obs. Fuglene fra Risskov Strand og Kysing Næs er muligvis de samme fugle, da nordtrækkende fugle fra Kysing Næs "opsamles" af Kalø Vig, inden de returnerer forbi sydpå. Derved er der mulighed for at se fuglene fra Risskov Strand. Den store total er derfor nok lidt mindre, da disse mulige gengangere ikke er fratrukket. Indtastede obstidspunkter fra bl.a. Kysing Næs gør, at to obs på hhv. 5 og 2 fugle viser sig at bestå af 6 fugle, så hermed en opfordring til at huske at notere tiderne. To af observationerne fra Risskov Strand er interessante ved, at fuglene trak vest ind over land!

Forårs-/sommerobs: 8/5 3 fou **Totten**, Anholt (RBØL), 17/6 1 lys NV **Kysing Næs** (OGJ), 13/7 3 N **Fornæs** (AR) og 22/7 1 **Anholt** (AR).

Efterårstrækket indledes i august: 21/8 2 mørke fou **Sødringholm Strand** (LTP) og 22/8 1 S **Fornæs** (AR) + 1 mørk S **Saksild Strand** (DML) + 1 1K V **Issehoved** (SDY).

Største obs i efteråret (≥ 2 fugle for lokaliteter bortset fra Fornæs): **Kysing Næs** (24/8-24/10 i alt 9 fugle): 24/8 6 N og 2/10 2 fou derpå SØ (OGJ,HLÆ,CEM). **Fornæs** (22/8-14/11 i alt 56 fugle): 21/9 7 N + 5 S (JPL), 22/9 23 trk (AR) og 23/9 11 trk N (AR). **Risskov Strand** (24/8-17/9 i alt 17 fugle): 24/8 7 S + 3 N + 1 V (over land) og 26/8 2 ad (KBF,RSN,RDN,MO,RHJ,SSL). **Øer/Hassensør** (5/9-26/9 i alt 6 fugle): 25/9 2 mørke fou (DD,FNI) og 26/9 2 ad mørk V (DD,JPL,DOF-tur). **Eskeplet/Sødringholm Strand** (21/8-30/9 i alt 12 fugle): 21/8 2 ad mørke fou (LTP) og 31/8 2 ad mørk S + 1 ad lys S + 1 mørk N (HLL). **Issehoved**, (22/8-28/9 i alt 27 fugle): 18/9 2 ad fou + 1 1K lys trk (OGJ), 20/9 7 fou V (SDY), 21/9 11 trk (MWH,SDY) og 28/9 3 V (SDY).

De sidste fugle forsvinder i oktober/november: 24/10 1 mørk N til rst **Kysing Næs** (OGJ), 7/11 3 N og 14/11 1 N **Fornæs** (begge AR).

Total: 140 (21) Indsendere: 22 Observationer: 54 Lokaliteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	3	1	4	33	87	8	4	-

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus* 05680

Arten optræder normalt med 1-2 fugle pr. år i amtet, og 2004 er derfor et rigtigt fint år med hele 4 fugle. Bemærk for øvrigt, at AR med observationen 22/9 præsterer intet mindre end "fuldt hus" i kjøver i århusianske farvande på samme dag!

Årets obs: 24/8 1 1K trk samt 17/9 1 1K trk V begge **Risskov Strand** (RDN,MO,SSL,RHJ,KBF,RSN,TM), 22/9 1 trk S **Fornæs** (AR) og 2/10 1 1K fou derpå trk SØ **Kysing Næs** (OGJ,CEM).

Storkjove *Catharacta skua* 05690

Årets forekomst er helt unik med en skelsættende årstotal på hele 53 fugle, hvor især en stor trækobs fra Samsø springer i øjnene. Der er også generelt mange observationer, så de store måger må i 2004 have været mere stressede end normalt! Amtet fik i dette rekordår også sine første junifund. Den høje årstotal rummer dog uden tvivl skjulte gengangere, da de mange fugle har strejft rundt og givetvis er registreret på flere lokaliteter. Storkjoven er gået fra at være en meget sjælden og ustadig gæst i Århus Amt, til at være den hyppigste kjoveart efter Almindelig Kjove! Der foreligger frem til og med 2003 fund af ca. 41 fugle i amtet, hvoraf de 23 er set siden 1999. Samtlige obs nævnes opdelt efter lokalitet.

Fornæs (16/6-10/10 i alt 10 fugle): 16/6 1 ad N (APN), 23/8 1 fou N (HLL), 22/9 2 S (AR), 23/9 4 trk (AR), 1/10 1 N (HLL) og 10/10 1 ad N (JSC,HAC). **Kysing Næs** (16/6-11/10 i alt 12 fugle): 16-17/6 2 rst/fou

(OGJ,HLÆ), 23/8 3 SSØ + 1 N (OGJ,JSC), 24/8 4 N (HLÆ,OGJ), 2/10 1 fou SØ (OGJ,CEM) og 11/10 1 NV fou (SDY). **Issehoved:** 23/8 1 NV + 20 V i tidsrummet 8.55-11.25 1-5 fugle ad gangen (SDY). **Øer/Hassensør:** 24/8 1 Ø (DD). **Risskov Strand:** 24/8 7 N (RDN,MO m.fl.). **Eskeplet/Sødringholm Strand:** 25/8 1 S (HLL) og 8/10 1 rst/fou (TBR).

Total: 53 (3) Indsendere: 12 Observationer: 34 Lokalteter: 7

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	-	3	-	39	6	5	-	-

Kjove sp. *Stercorarius sp.* 05709

3 fund af 5 fjerne fugle i efteråret alle fra **Risskov Strand:** 24/8 1 S, 1/9 2 trk N og 20/10 2 trk N (RDN,SSL,MO,RHJ,KBF,RSN,TM).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus* 05750

Med kun et enkelt fund, holder arten kun lige næbbet indenfor i denne rapport. Den er i de senere år konstateret som regelmæssig ynglefugl i tilknytning til hættemågekolonier både på Sjælland, Fyn og Syddjylland (Grell *et al* 2004), men her i Århus Amt kniber det. Måske er vores hættemågekolonier for få og små?

Årets enlige fund er 7/9 1 1K rst **Norsminde Fjord** (RDN,SSL,MO m.fl.).

Antal fugle de foregående år: 2003: 2, 2002: 2, 2001: 1, 2000: 3. Årets fund er det 14. i Århus Amt.

Dværgmåge *Larus minutus* 05780

Der er i år ingen vinterfund, men til gengæld regelmæssige obs gennem det meste af sommeren. Som i 2003 dominerer Årslev Eng sø med sammenlagt 46 ud af i alt 84 obs. Forekomsten sammenstilles lokalitetsvis.

Forårets første: 17/4 1 ad rst (PNN) og 3/5 3 ad +3 2K fou (HP) begge obs fra **Årslev Eng sø**. Herfra foreligger der i perioden 3/5-5/7 en lang række observationer af 2-3 2K, dog 17/6 6 2K rst (HLL). Herefter 18/7 7 ad V (HLL), 21/8-3/9 fire obs af 1-3 1K (HLL,HST) samt til slut 24/10 1 ad + 2 1K (HLL) og 25/10 1 ad (BGO,HLL). **Brabrand Sø:** 7/5 9 ikke-aldersbestemte (SSK), 13/5 1 2K (AHO), 28/5 1 2K (JTL), 31/5 2 2K (KEH) og fra efteråret 16/10 2 ad + 2 1K fou (KEH) samt 27/10 1 1K rst (RSN) – der også er årets sidste.

Fra øvrige lokaliteter: **Gallohaven/Risskov Strand:** 7/7 1 ad N (RDN m.fl.), 1/9 1 ad S (SSL), 13/10 1 ad S (MO). **Stubbe Sø:** 13/7 1 ad fou (PLA), 21/8 1 1K (PLA), 28/8 2 1K fou (PLA m.fl.). **Vorup Enge:** 18/7 2 ad + 1 1K fou (BKR,JPA), 20/7 1 ad fou (BKR,JPA). **Sø ved Spørring:** 11/8 1 1K fou (ROR). **Kysing Næs:** 23/8 4 1K SØ (OGJ), 12/10 21 ad + 1 2K V (SDY) – fuglene kom trækkende fra øst, kredsede op i hurtige cirkler ud for kysten og forsvandt i lige linie mod vest over land, 13/10 1 2K trk (KOL,JSC). **Issehoved:** 21/9 7 V (MWH,SDY). **Fornæs:** 22/9 1 S (AR), 10/10 1 ad rst-N (JSC), 19/10 1 1K N (HLL). **Skanderborg Sø:** 7/10 5 1K fou (PLA). **Sødringholm Strand:** 8/10 2 ad + 2 1K S (TBR). **Fussing Sø:** 15/10 1 ad fou (TBR). **Mossø:** 15/10 2 1K fou (PLA,PGH m.fl.). **Tangkrogen Marselisborg:** 16/10 1 ad + 2 1K fou (KEH). **Grenå Havn:** 21/10 2 (AR).

Total: ca. 105 Indsendere: 30 Observationer: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	19	7	7	11	10	50	-	-

Sabinemåge *Larus sabini* 05790

Med tre fund af formodentlig to fugle er arten tilbage igen, efter to års fravær. Adulte fugle er usædvanlige i Kattegat, men en sådan optrådte også ved Kysing Næs i 2001. Årets tre fund er alle fra Århus Bugt: 24/8 1 ad N **Kysing Næs** (HLÆ) og samme dag 1 ad N **Gallohaven, Risskov Strand** (MO,RDN m.fl.) – formentlig den samme fugl, samt 12/10 1 1K SØ **Kysing Næs** (KOL).

Der er tale om 5.-7. fund i amtet efter at arten blev taget af SU-listen i 1991 (hidtil 2001: 2 og 2000: 1-2).

Hættemåge *Larus ridibundus* 05820

Beretningerne fra ynglelokaliteterne er en sørgelig omgang, og ynglesummen er det laveste antal ynglepar i mands minde! Således meldes der om tilbagegang eller total fravær fra flere af de tidligere så vigtige lokaliteter, som f.eks. **Treskelbakkeholm** (ræv på øen), **Huldremose**, **Feldballe**-moserne og **Frederiksdal**. Ved både **Sem Sø** og **Skanderborg Lillesø** er der tidligt på sæsonen tilløb til pænt store antal, men begge steder var stort set forladt i begyndelsen af juli! En springflod i fjordene i juni samt voldsomt regnvejr flere gange i løbet af sommeren gør ikke sagen bedre! Ynglefuglene ved **Brabrand Sø** er desværre ikke optalt i 2004, men er tilstede de sædvanlige steder (KEH i brev). 27/4 er der rapporteret 39 reder ved søen (ROR) og 20/7 ses der 161 ungfugle (ROR) – hvilket tyder på pæn ynglesucces. Husk at indberette alle ynglefund!

Ynglelokaliteter, samtlige nævnes (antal par/reder): **Vrinnere Strand** min. 2 (JPL,JKL), **Treskelbakkeholm** 1000-1100 (PLA), **Sem Sø** 7/7 13 reder (BRA) – 30/6 er der 200 fugle i kolonien! (TN), **Mellempoldene** 0-5 (LPJ,LTP), **Huldremose** 30-50 (AS), **Vorup Enge** 3-6 (BKR), **Hjortholm** 90-110 (via MWH), **Skanderborg Lillesø** 75-100 – alle opgav og forsvandt! (PLA), sø ved **Spørring** 4-5 (ROR), **Brabrand Sø** min. 39 (ROR) og **Årslev Engsø** 130 (PHJ) – stort set alle opgav, formentlig pga. store oversvømmelser i juni-juli? I alt omkring 1560 par – ikke mange!

Første halvårs største obs (lok.max ≥ 1000): 20/2 1200 **Århus Havn** (KBF,RSN,RDN), 18/3 3200 (IZN) og 7/4 1500 (EDY) begge tal fra **Årslev Engsø**, 21/3 1200 **Åkær** (JOP), 26/3 1000 **Alrø Vadegrund** (NH) og 12/4 1000 **Lading Sø** (PGH).

I sensommeren og efteråret er der store tal fra området ved Sødringholm Strand, Eskeplet og Mellempoldene: 26/7 2000 **Mellempoldene** (LTP), 6/8 2280 **Eskeplet** (LPJ), 4/9 2000 **Sødringholm Strand** (LTP) samt 30/9 2000 **Mellempoldene** + 1500 **Eskeplet** + 2000 **Sødringholm Strand** (TBR) dvs. i alt 5500 Hættemåger i området den dag – et ganske pænt antal! Efterårets sidste større tal er 2/10 2000 **Splidholm** (NH).

Total: 66.032 Indsendere: 64 Observationer: 397

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1821	3768	10.679	6412	3679	4008	6655	5589	13.718	5975	1970	1758

Stormmåge *Larus canus* 05900

Årsummen er ganske høj, hvilket især må tilskrives de mange bidragydere.

Yngel (reder/par): **Vrinnere Strand** 9 (JKL,JPL), **Treskelbakkeholm** 10-15 (PLA), **Mellempoldene** 1 (LTP,LPJ), **Alrø Poller** 51 (JGR), **Tunø Sønderklint** 28 (SHØ), **Tunø Nørreklint** 200 (SHØ), **Svanegrund** 0-2 (PLA), **Hjortholm** 20-22 (MWH), **Yderste Holm** 30-40 (MWH), **Barnekold** 1 (MWH).

Om vinteren ses de største koncentrationer oftest i havne og på overnatningsstederne langs kysterne, om efterårets ses de mange Stormmåger på markerne samt i søerne til overnatning. Årets største tal er (lok.max > 2000): 5/2 2200 rst **Grenå Havn** (AR), 7/4 3500 **Årslev Engsø** (EDY), 12/4 6000 rst **Lading Sø** (HET), 27/8 3500 fou **Vitved** (PLA) og 10/9 2500 **Lindå/Balle** (PLA).

Total: 49.754 Indsendere: 51 Observationer: 270

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2541	6276	5340	10.116	796	153	892	6270	9991	3067	3177	1135

Sildemåge *Larus fuscus* 05910

Sidste års opfang hjalp (tsk...!) – der er ikke indrapporteret obs helt uden for normal forekomstperiode i år! Det skal understreges at normal forekomstperiode for arten i de østjyske farvande er fra starten af marts, evt. med tidlige fund i de sidste dage af februar, og indtil midten af oktober, med enkelte fund indtil begyndelsen af november. Fund, der ligger udenfor denne periode, accepteres kun, hvis der foreligger en beskrivelse og/eller fuglen(-ene) ses af flere erfarne observatører. Indtaster man sådanne tidlige eller sene fund bør de derfor som minimum forsynes med en grundig beskrivelse af omstændighederne m.v., det kan f.eks. ske i notefelterne i DOFbasen, når fundet indtastes.

Der er igen i år modtaget fund af både britiske (*ssp. graellsii*) og baltiske (*ssp. fuscus*) Sildemåger. Der må opfordres til stor påpasselighed ved racebestemmelse af sildemågerne. Dels er det svært at vurdere, hvis man intet sammenligningsgrundlag har (dvs. hvis fuglen(-ene) optræder alene), dels kan der i danske farvande forekomme overgangsformer mellem alle de tre i landet forekommende racer. F.eks. består ynglebestanden på Anholt ifølge Møller (1978) af fugle af alle tre racer (1 % *graellsii*, 90 % *intermedius* og 9 % *fuscus*), hvorfor det ikke er svært at forestille sig at mellemformer kan optræde ret hyppigt.

Enkelte bidragydere indtaster racebestemte Sildemåger med artsnummer 05910 og med racen angivet som en note. Kun hvis I er rigtig heldige, ser vi Jeres noter – brug istedet artsnumrene for racerne!

Baltisk Sildemåge *L. f. fuscus* 05911

Der foreligger fire observationer, som imidlertid ikke kan anerkendes uden nærmere dokumentation. Se ovenfor vedrørende bestemmelse af Sildemåger.

Britisk Sildemåge *L. f. graellsii* 05912

Denne race rapporteres langt fra årligt i Århus Amt. Fra perioden 1993-2003 foreligger der flg. fund: 2001 (1), 2002 (1) og 2003 (3 fugle). Årets hele 6 observationer syner derfor af meget: 31/3 2 rst **Vivild** v. Hadsten (APN), 16/5 1 sdr rst **Hesselholm** (SDY,LEB), 5/8 + 9/8 + 2/9 1 ad rst **Århus Havn** (RSN,KBF) – vurderes af observatørerne at være den samme fugl, 3/10 1 3K **SØ Fornæs** (JØP,JW).

Nordsøildemåge *L. f. intermedius* 05913

Ynglefuglene i Kattegat tilhører hovedsageligt (se ovenfor) racen Nordsøildemåge (*L. f. intermedius*). Hovedparten af de Sildemåger der observeres i Østjylland, formodes at tilhøre denne race, hvorfor alle ikke-racebestemte fund af Sildemåger behandles herunder.

Yngel: Igen i år en yderst mangelfuld dækning af ynglekolonierne. **Treskelbakkeholm** 1-2 (PLA), **Hjortholm** 2-3 (MWH) og **Yderste Holm** 10-12 (MWH). Den store koloni på **Anholt** er ikke talt, men 8/5 250 fugle (RBL) og 3/7 393 fugle (NBJ) i **Ørkenen** viser dog at de er der! Der er også stadig ynglende Sildemåger på havnen i **Århus**, men bestanden er ikke optalt.

Forårstrækket ankommer med usvigelig sikkerhed omkring 10/3 – således også i 2004: første obs er 12/3 1 **Århus** (RDN), 13/3 1 ad **Norsminde Fjord** (OGJ) og 14/3 2 ved **Havnens Fiskehus**, **Århus Havn** (RDN,MO) – de lurede nok på, om der var flere varme deller?

Fra efterårstrækket er der ikke meget at berette, idet det største træktalet er 24/8 16 ad trk **Gallohaven**, Risikov (RDN m.fl.). Først på efteråret er der stadig mange i **Årslev Engso**, således 14/8 42 (ROR) og de sidste her ses 17/9 6 rst (HST). Årets allersidste bliver: 23/10 1 **Fornæs** (SAR), 27/10 1 ad rst **Århus Havn** (RSN) samt lidt sent 14/11 1 ad rst **Lading Sø** (PGH).

Ligesom sidste år foreligger der mange og store indlandsfund. Der foreligger især mange fund fra **Årslev Engso** med max 13/6 32 (RBL) og 5/7 41 (EDY) – er det mon de århusianske ”tagmåger” der fouragerer herude? Her skal også nævnes 1/5 23 **Kolindsund** (MST).

Total: 1475 (sum af alle racer + fugle uden raceangivelse) Indsendere: 48 Observationer: 165

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	39	119	320	196	593	146	57	4	1	-

Månedsfordeling: Sum af alle racer + fugle uden raceangivelse

Middelhavssølvmåge *Larus michahellis* 05915

Der må både for denne art og for Kaspisk Måge opfordres til stor forsigtighed med artsbestemmelsen! Begge arter kræver gode iagttagelsesforhold for en sikker bestemmelse, og helst med fotodokumentation. Således godkender det svenske SU stort set kun fugle, der er fotodokumenterede. En gennemgang af diverse fotos, der angiveligt skulle forestille Middelhavssølvmåge hhv. Kaspisk Måge, afslørede flere fejlbestemte Sølvmåger og Svartbage (Bonnedahl 2005). Husk at gule ben ikke er nok! Lad gerne enhver observation følge af en udførlig beskrivelse af fuglen og fundomstændighederne! Brug notefeltet i DOFbasen hertil!

Der foreligger ét fund 6/4 1 ad **Sælvig Havn** (SDY) – der selv gør opmærksom på, at det er et usædvanligt tidspunkt for en adult Middelhavssølvmåge at befinde sig i Danmark – den burde være på ynglepladsen på dette tidspunkt.

Sølvmåge *Larus argentatus* 05920

Takket være ganske mange observationer, samt store tal fra både Århus Havn og Anholt, opnås en ganske høj årssum, faktisk den største hidtil! Der skjuler sig dog givetvis gengangere i materialet, især i de mange optællinger fra havnene og Årslev Engso, men da det er uvist i hvor høj grad, der sker udskiftninger i raste-flokkene, er gengangere kun fratrukket i de tilfælde, hvor der er tale om deciderede dobbeltindtastninger.

Yngel: Der er oplysninger fra en del af kolonierne, om end nogle af tallene mere er skøn end egentlige tællinger: **Begtrup Røn** 96 reder (JPL,JKL) – talt fra land hvorfor der nok har været lidt flere par derude, **Treskelbakkeholm** 300-325 par (PLA) – delvist skønnet/delvist redetælling, **Alrø Poller** 4 reder (JGR), **Tunø Nørreklint** 3 par (SHØ), **Svanegrund** 230-250 par (PLA) – redetælling, men mange par var endnu ikke begyndt æglægning ved optællingen, **Hjortholm** 30-35 par (MWH), **Yderste Holm** 150-160 par (MWH). Desuden er et muligt ynglepar angivet fra **Svaneminde Sø** på Helgenæs (KA). Hertil et ukendt antal par på byens tage i **Århus** og omegn.

Øvrige bemærkelsesværdige fund: De største tal fra **Århus Havn** er alle fra 1. halvår: 24/1 1000 (PGH), 25/2 2500 (RSN) og 3/3 min. 2500 (RSN,RDN). Midt i marts er der kun få tilbage her. Herudover kun en tælling >1000: 1/2 3000 rst **Totten Anholt** (FSV). Efterårets største tal er 21/11 800 og 24/12 850 **Århus Havn** (begge HST). Herudover byder efteråret ikke på nogen lokaliteter med over 180 Sølvmåger, bortset fra nedenstående indlandsobs! Det største antal fra indlandslokaliteterne er 6/3 334 **Vorup Enge** (SBA), 14/3 214 **Kolindsund** (MST) og 4/12 150 **Skanderborg Sø** (PLA). Fra flere lokaliteter foreligger der flotte serier af regelmæssige optællinger, f.eks. **Kolindsund** (MST m.fl.) og **Årslev Engso**. Bliv endelig ved med det!

Total: 22.083 Indsendere: 55 Observationer: 254

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3128	7263	3650	599	914	1068	708	499	405	488	1705	1656

Kaspisk Måge *Larus cachinnans* 05930

Der foreligger 5 obs fra **Århus Havn** 18/1 1 ad (OGJ,KOL), 18/2 1 ad (KBF), 3/3 1 ad (RDN,RSN) samt 14/3 1 4K (RDN,MO). RSN har fotodokumenteret, at der er tale om mindst to forskellige individer på havnen. Der er tale om 6.- 9. fund af arten i Århus Amt. Fundene i 2003 formodes at være den/de samme fugle som i 2004, men med sikkerhed for to individer i 2004 bringes amtstotalen på fire fugle.

Husk også ved denne art at forsyne indberetninger på DOFbasen med en udførlig beskrivelse i notefeltet.

*Kaspisk Måge. Århus Østhavn
3/3 2004. Foto: Rune Sø Neer-
gaard.*

Svartbag *Larus marinus* 06000

Det stærkt øgede antal af observationer og bidragydere er nok hovedårsagen til at årets sum er rekordhøj. Der er dog uden tvivl en del gengangere i de mange tællinger.

Yngel: **Begtrup Røn** 1 par (JPL,JKL), **Treskelbakkeholm** 1-2 par (PLA), **Alrø Poller** 4 par (JGR) samt **Svanegrund** 20-30 par (PLA). 14/2 ses 28 fugle stå parvis på ynglelokaliteten **Kolderne** i Stavns Fjord (MWH). 21/5 2 ad på en holm i **Årslev Engso** opførte sig som ynglefugle ifølge (JSC). 3/7 i alt 59 **Anholt** (NBJ) har nok også været ynglefugle?

Øvrige: De største tal er (lok.max ≥ 50): 10/1 50 **Grenå Havn** (TBN), 1/2 200 **Totten Anholt** (FSV), 1/7 85 **Sminge Sø** (SFP) – må siges at være uhyggeligt mange i den lille sø! 8/8 70 rst **Mellempoldene** (OLI) er det eneste større tal fra efteråret.

Total: 1665 Indsendere: 58 Observationer: 215

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
149	322	69	86	117	60	235	167	77	168	123	92

Ride *Rissa tridactyla* 06020

Årets sum er ganske høj, den største siden 2000 (2405), hvilket dog udelukkende skyldes to store enkeltobs 1/2 400 rst **Totten Anholt** (FSV) og 7/11 2250 N **Fornæs** (AR) – formodentlig kompenstræk efter en lavtrykspassage? Herudover er der ikke meget at skrive om.

Forårets fund lå i perioden 4/2-18/5 – i alt 11 fugle, max 7/3 5 N **Fornæs** (JSC). Der var to sommerfund: 16/6 6 N **Kysing Næs** (OGJ) og 3/7 1 rst **Anholt** (NBJ).

Efterårets forekomst lå i perioden 23/8-23/11, i alt 2355 fugle. **Fornæs** og **Kysing Næs** dominerer, med 16 ud af 19 poster. 30/9 ses 2 (ad + 1K) i **Norsminde Fjord**, hvilket ifølge observatørerne (RSN,RDN, SSL,TMA + 15) skulle være første fund af arten på denne lokalitet!

Total: 2273 Indsendere: 12 Observationer: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	401	5	1	4	6	1	3	8	33	2311	-

Rovterne *Sterna caspia* 06060

Årslev Engso kan for andet år i træk præsentere en rastende fugl. Denne gang ses arten over to dage, inden den trækker mod øst henover Brabrand Sø. To af observatørerne beretter at fuglen var ringmærket på højre ben. Det kunne have været interessant at kende dens herkomst...

Årets obs: 29-30/7 1 ad sdr rst/fou derpå trk Ø kl. 19.33 **Årslev Engso** (ROR,HLL,HST,JSC,RSN m.fl.)

Splitterne *Sterna sandvicensis* 06110

Atter et rekordår og igen er det områder ved Samsø, Sødtringholm samt Ebeltoft, der leverer de fleste store forekomster. Den største obs kommer dog fra Bønnerup Strand og alene denne obs er faktisk en enkelt fugl højere end en af de tidligere årstotaler i amtet (år 1993)! Heller ikke i år registreres der sikre ynglefund. Deciderede ynglekolonier skal vi helt tilbage til 1991 for at finde, hvor der på Samsø var to kolonier.

Yngel: 0-2 par **Treskelbakkeholm** (PLA,Ivar Høst) og 0-1 par **Mellempoldene** (LTP,PHJ).

Årets første fugle er en lille uge tidligere end den gennemsnitlige ankomst: 17/3 1 **Kolderne**, Samsø (MWH), 27/3 2 **Sødtringholm Strand** (SHØ) og 1/4 2 **Sælvig** (MWH).

1. halvårs 5 største obs: 17/4 18 **Sødtringholm Strand** (LTP), 21/4 18 **Sælvig** (MWH), 22/4 40 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 16/6 25 og 18/6 20 **Risskov Strand** (RDN,MO).

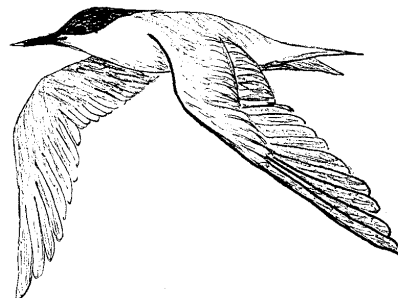
2. halvår (≥ 100): 14/7 150 **Ebeltoft Færgenhavn** (AS), 28/7 115 **Ebeltoft Færgenhavn** (DD), 17/8 315 **Bønnerup Strand** (AR), 21/8 min. 170 **Sødtringholm Strand** (LTP), 22/8 225 trk S **Fornæs** (AR), 23/8 170

Ebeltoft Færgenhavn + 80 **Gåsehage** (DD), 23/8 104 trk **Fornæs** (HLL), 25/8 83 S + 20 N **Eskeplet** (HLL), 21/9 160 V og 28/9 282 V **Issehoved** (MWH,SDY).

De sidste fugle forsvinder sidst i oktober, bortset fra en enkelt fugl, der holder stand langt ind i november og dermed bliver amtets seneste. Novemberfund sås også i 1996, 1999 og 2003. Alle obs er fra **Ebeltoft Færgenhavn**: 16/10 14 (JPL,JKL), 27/10 2 (JPL) og 14/11-27/11 1 ad vdr (JPL,DD,OGJ).

Indlandsfund: **Årslev Engsø**: 9/7 4 (EDY), 24/7 1 (HLL), 28/7 1 V (HLL,LLH), 30/7 1 (JSC,HLL,HST) og 3/9 1 (HST).

Hornslet: 28/7 4 trk N (FNI).

Total: 5255 (1751) Indsendere: 56 Observationer: 301 Lokalteter: 58

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	3	244	80	140	682	2443	1613	49	1	-

Fjordterne *Sterna hirundo* 06150

Et rigtigt godt år, der dog ikke helt kan leve op til sidste års rekordtotal. Ligesom sidste år er der en del trækobs fra **Årslev Engsø**.

Yngel: 45-52 par fordelt på følgende lokaliteter: 30 par **Ørkenen**, Anholt (FSV) og er en ny koloni, 5-10 par **Treskelbakkeholm** (PLA,Ivar Høst), 6 par **Sem Sø** (BKR,PLA,TN m.fl.), 1-2 par **Bjerregrav Mose** (BKR), 2-3 par **Vorup Enge/Engsø** (BKR m.fl.) og 1 par **Årslev Engsø** (HLL m.fl.). 1 af parrene fra Sem Sø sås så sent som 28/8 på en rede (TN)!

Ankomsten er en uges tid senere end for de sidste 10 år: 28/4 1 **Årslev Engsø** (ROR), 29-30/4 2 **Bjerregrav Mose** (CSS,BKR) og 30/4 4 **Vorup Enge** (LTP,BKR). Trækket ved **Årslev Engsø** i perioden 11/7-26/8 omfatter 233 fugle med følgende dagsmax (≥ 15): 18/7 75 V, 24/7 19 V (begge HLL), 28/7 72 V (HLL,LLH) og 26/8 24 V (HLL).

Årets største obs udover ovenstående (≥ 20): 26/6 60 (ynglefugle) **Ørkenen**, Anholt (FSV), 1-2/7 20-23 **Vorup Enge/Engsø** (BKR), 13/7 25 **Stubbe Sø** (PLA), 23/8 42 V **Gåsehage** (DD), 26/8 9 V + 13 N **Risskov Strand** (MO,RDN). Sidste obs falder ca. 14 dage senere end gennemsnittet for de sidste 10 år, 2/10 2 1K S **Kysing Næs** (OGJ,CEM), 11/10 1 N og 12/10 1 1K S **Fornæs** (HLL,JØP).

Total: 1111 (482) Indsendere: 48 Observationer: 246 Lokalteter: 41

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	9	143	179	407	286	83	4	-	-

Fjord-/Havterne *Sterna bergii*/*S. bergii* 06159

29 obs af 203 fugle i perioden 16/5-3/10, hvoraf 14 obs af 107 fugle stammer fra Risskov Strand.

Største obs (≥ 15): 13/7 22 fou **Stubbe Sø** (PLA), 23/8 22 trk V **Issehoved** (SDY) og 24/8 31 **Risskov Strand** (RDN,SSL,MO).

Havterne *Sterna bergii* 06160

Et superår, der klart slår det tidligere rekordår (1995 med 1819 fugle). Det skyldes især en del store obs fra ynglekolonierne, men også at der er indrapporteret over dobbelt så mange obs i år som sidste år. For de store ynglelokaliteter (over 100 fugle) er månedsmax anvendt i forbindelse med månedstotalen. De mange ynglepar til trods, er der desværre mange meldinger om meget ringe ynglesucces. Treskelbakkeholm-kolonien er i tilbagegang grundet ræv på øen, mens kolonien ved Alrø Poller for første gang i flere år er rævfri.

Yngel i alt 328-420 par: 159 par **Alrø Poller** (JG,NH), 94-170 par **Mellempoldene** (LTP), 18 par **Yderste Holm** (MWH), 16-18 par **Hjortholm** (MWH), 15 par **Brokold** (MWH), 2-3 par **Draget, Besser Rev**

(MWH), 7 par **Vrinnere Strand** (JPL,JKL), 7 par **Århus Østhavn** (FF m.fl.), 5-7 par **Treskelbakkeholm** (PLA,Ivar Høst) og 0-10 par **Svanegrunden** (PLA,Jørn Eskildsen).

De første fugle ankommer et par dage efter den gennemsnitlige ankomstdato (9/4) gennem de sidste 10 år: 11/4 1 **Alrø Egehoved** (OGJ), 14/4 3 **Lerdrup Bugt** (NH), 15/4 4 **Hov-Sælvi færgen** (APN) og 5 **Alrø Egehoved** (SFP).

Største obs (inkl. ynglefugle) (>75): **Mellempoldene**: 7/5 250, 21/5 200, 30/5 300, 21/6 300 og 23/7 100 (LTP,PHJ). **Alrø Poller**: 15/5 318 og 27/6 100 (JG,NH). **Sødringholm Strand**: 16/5 200 og 26/7 150 (CSS,LTP). **Stavns Fjord**: 3/6 112 (MWH).

De sidste Havterner forlader amtet ret tæt på gennemsnittet (25/9) for de sidste 10 år: 17/9 6 **Årslev Eng sø** (HST), 18/9 1 1K **S Kysing Næs** (OGJ) og 21/9 3 V (2 1K) **Issehoved** (MWH,SDY).

Total: 2814 (1336) Indsendere: 42 Observationer: 153 Lokalteter: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	263	1136	753	562	90	10	-	-	-

Dværgterne *Sterna albifrons* 06240

Et flot år, klart over 10-årsgennemsnittet, men der er stadig et stykke op til de 318 fugle i 1999. Der er desværre ikke sikre yngleoplysninger fra Anholt i år, men et par obs tyder på, at der stadig findes en koloni derovre. Der er pænt med indlandsobs i år, og den nye Vorup Eng sø viser sig hurtigt at falde i Dværgternens smag. Årets sidste obs er sen, men der er et senere fund (6/9-1980 1 Brabrand Sø) i lokalrapportens historie.

Yngel: 3 par **Mellempoldene** (LTP,PHJ) og 1 par **Vrinnere Strand** (JPL,JKL). Obs fra **Anholt**, **Århus Østhavn**, **Sødringholm-området** m.fl. kunne tyde på yngel, men da ungfuglene hos ternerne gerne slæbes vidt omkring, når de er flyvefærdige, kan intet sikkert siges.

Første obs er en lille uge tidligere end normalt: 17/4 2 **Sødringholm Strand** (LTP), 27/4 2 **Ebeltoft Færges havn** (DD) og 30/4 5 **Anholt** (FSV).

Største obs (>5): 30/5 6 **Mellempoldene** (LTP,PHJ), 24/6 10 **Totten**, Anholt (LRU), 3/7 20 **Anholt** (NBJ), 14/7 6 ad + 2 1K **Eskeplet** (HLL), 24/7 6 **Vorup Enge/Eng sø** (LTP) og 11/8 7 **Gjerrild Nordstrand** (EVL).

Indlandsobs: **Vorup Enge/Eng sø**: 30/6-1/7 4, 2/7 1, 6/7 1 og 24/7 6 (CJM,IHS,BKR,LTP). **Nørrekær Enge v. Alling Å**: 4/7 1, 16/7 2 og 12/8 2 (BRA,LTP). **Årslev Eng sø**: 24/7 1 ad + 1 1K trk V (HLL).

Sidste obs: 14/8 5 **Gjerrild Nordstrand** (EVL), 21/8 2 **Sødringholm Strand** (LTP) og 3/9 2 **Sødringholm Strand** (TBR).

Total: 185 (115) Indsendere: 24 Observationer: 61 Lokalteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	9	33	40	64	37	2	-	-	-

Sortterne *Chlidonias niger* 06270

Med 18 fugle er der en lille fremgang at spore i forhold til 2003. Årstotalen ligger stadig en smule under 10-årsgennemsnittet på 21 fugle. 2004 udmærker sig ved at have en stor obs og en halvsn fugl fra efteråret.

Alle obs nævnes: 7/5 1 **Brabrand Sø** vestende (GGU) + 1 (samme?) **Årslev Eng sø** (SSK,JTL), 2/6 1 ad fou **Norsminde Fjord** (OGJ), 18/6 1 ad **S Risskov Strand** (RDN,MO), 23/7 1 ad fou **Eskeplet** (LTP), 21/8 10 1K/vdr fou **Stubbe Sø** (PLA), 21/8 + 23/8 1 1K rst/fou **Årslev Eng sø** (HLL,BGO,JSC,LBO), 25-26/9 1 1K fou **Ørnsø** (SFP,EBJ) og 15/10 1 1K fou **Mossø** (PLA m.fl.).

Lomvie *Uria aalge* 06340

Et udmærket år tæt på seneste 10-års gennemsnit. Mere end 33% af årstotalen udgøres dog af en enkelt trækflok fra Fornæs. Lidt usædvanligt er Lomvien set i 10 ud af årets 12 måneder, specielt relativt mange fugle i juni måned.

1. halvår: 7 observationer er over gennemsnit. Alle nævnes: 4/1 2 S **Fornæs** (OGJ), 19/1 1 rst **Besser Rev** (MWH), 28/2 2 rst **Kalø Slotshalvø** (JTL), 7/3 2 N **Fornæs** (JSC), 16/6 2 N (HLÆ) + 17/6 1 N (OGJ) **Kysing Næs** og 18/6 14 **Gallohaven**, Risskov Strand (RDN,MO).

2. halvår: De første fugle meldes allerede fra 16/7 6 **Århus-Odden** overfarten (RoC) og igen 6/8 2 **Anholt Nordstrand** (FSV). Fra september foreligger desuden 4 observationer med 16/9 1 + 17/9 1 **Gallohaven** (SSL,RDN,KBF), 18/9 1 Ø **Hassensør** (DD) og 28/9 1 V **Issehoved** (SDY,MWH). Årets forekomst kulminerer sædvanligvis i oktober/november med følgende pæne observationer (>5 fugle): 2/10 6 SØ **Kysing Næs** (OGJ,CEM), 4/10 5 trk (HLL) + 13/10 6 S + 2/11 51 S (JØP,GL) + 8/11 5 trk (HLL,LHH) alle fra **Fornæs**. Om observationen 2/11 anføres, at de ses i én samlet flok i selskab med én enkelt Alk. Årets sidste observationer er fra 23/11 2 N **Fornæs** (HLL,LHH), 23/11 1 rst **Udbyhøj** (LTP) og 31/12 1 N **Fornæs** (JSC).

Total: 141 (134)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	2	2	-	-	17	6	2	4	38	66	1

Alk *Alca torda* 06360

Selvom dækningen ved Fornæs med 23 observationsdage fra 4/10-23/11 har været særdeles udmærket, er årstotalen skuffende lav med blot 18.000 fugle (Alk + Alkefugl sp.), hvilket er det laveste antal siden 1986. Bemærk endvidere at en enkelt stor dag (24/10 med 6000 fugle) udgør mere end 50% af årets total.

1. halvår: Et meget beskedent antal Alke i halvåret. Alle nævnes: 4/1 8 S (OGJ) + 7/1 1 rst (ROR) + 10/1 3 (TBN) alle **Fornæs**, 10/1 1 fou **Århus Havn** (ANB), 6/3 1 trk (ROR) + 7/3 3 trk (JSC) begge **Fornæs**, 12/3 9 N (SSL,MO). Et par sommerobs 16/6 3 N + 18/6 4 **Gallohaven**, Risskov Strand (begge RDN).

2. halvår: Lidt usædvanligt ses der fugle både i august og september med 23/8 1 N **Fornæs** (HLL), 24/8 1 N **Kysing Næs** (HLÆ), 26/8 2 fou **Gallohaven** (MO,RDN), 18/9 1 rst-SØ **Kysing Næs** (OGJ) og 20/9 1 ad S **Issehoved** (SDY). Fra oktober stiger antallet af observationer i takt med øget aktivitet ved Fornæs og Kysing Næs, men i år foreligger kun 4 obsdage >500 fugle i form af 19/10 1621 trk (HLL), 24/10 6000 (AR), 5/11 850 trk (CSS), 7/11 1100 (AR) alle **Fornæs**. Fra december foreligger ingen større dage, således er max 31/12 17 trk **Fornæs** (JSC).

Total: 11.437 (52.631) Indsendere: Observationer: Lokalteter:

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	-	13	-	-	7	-	4	2	8035	3341	22

Alk/Lomvie/alkefugl sp. *Alca torda/Uria aalge* 06365/0656

I år hele 40 observationer i denne kategori i år, som dog – bortset fra enkelte større tal fra Fornæs – primært udgøres af en lang række små observationer.

1. halvår: Samlet 3 observationer med 7/3 17 S **Fornæs** (JSC), 12/3 30 trk (SLL,MO) + 18/6 7 (RDN,MO) **Gallohaven**, Risskov.

2. halvår: Fra 2. halvår foreligger en lang række mindre observationer, hvor de største er 19/10 232 trk **Fornæs** (HLL), 20/10 142 trk **Gallohaven** (RDN), 27/10 1559 (HLL), 1/11 3129 (HLL), 2/11 403 (JØP,GL), 11/11 886 (HLL) alle fra **Fornæs**.

Total: 6878 (9530)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	47	-	-	7	-	-	8	2093	4718	5

Tejst *Cephus grylle* 06380

Endnu et år med meget mangelfulde informationer om amtets ynglebestand, således kun konkrete oplysninger om ynglepar fra Tunø og Nordsamsø. Til gengæld betyder et pænt ornitologisk aktivitetsniveau ved Fornæs og Kysing Næs i oktober/november, at der er indrapporteret mange Tejster fra 2. halvår.

Yngel: Der er i år optalt 50 ynglefugle (25 par) ved **Tunø Nørreklint** og 32 ynglefugle (16 par) ved **Tunø Sønderklint** (SHØ). Således er bestanden her i kraftig tilbagegang med 2003 54 par og 2002 62 par. Eneste yderlige sikre oplysning om ynglefund er fra **Nordsamsø** med 1-2 par (MWH).

Ved amtets øvrige kendte ynglepladser foreligger flere observationer med 17/3 17 **Lindholm** (MWH), 27/3 10 + 1/5 4 **Sangstrup Klint** (JRP,EHØ), 7/5 4 **Anholt Havn** (RBØL), 24/6 2 **Totten**, Anholt (LRU), 3/7 10 + 22/7 7 **Anholt** (NBJ,AR), uden at der dog er konkrete oplysninger om ynglepar herfra.

1. halvår: Kun få spredte observationer i årets første måneder primært nær ynglelokaliteter. De største antal ses sædvanligvis ved **Samsø** med 14/1 8 fou **Lindholm** + 12 fou **Kyholm** (MWH).

2. halvår: De første fugle udenfor ynglepladser ses 2/8 3 N **Fornæs** (AR) og 24/8 3 N-rst **Kysing Næs** (HLÆ). Fra medio september til ultimo november foreligger samlet 41 observationer af i alt 111 fugle. De største observationer er (≥ 4 fugle) 18/9 4 S-fou **Kysing Næs** (OGJ), 23/9 5 N **Fornæs** (AR), 2/10 7 SØ-fou **Kysing Næs** (OGJ,CEM), 5/10 4 S **Fornæs** (HLL,JØP), 12/10 5 fou **Kysing Næs** (SDY), 19/10 5 N (HLL), 1/11 8 trk (HLL), 2/11 5 N (JØP,GL) alle **Fornæs**, 6/11 5 V **Issehoved** (MWH) og 11/11 4 S **Fornæs**.

Total: 317 (178)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	27	28	-	92	3	46	6	16	45	50	1

Søkonge *Alle alle* 06470

Igen et beskedent år med kun 12 fugle – alle fra 2. halvår.

Alle nævnes: 2/11 2 S (JØP,GL), 7/11 3 N (AR) begge **Fornæs**, 7/11 1 S **Kysing Næs** (OGJ), 11/11 1 S **Fornæs** (HLL), 20/11 1 V **Issehoved** (SDY), 21/11 1 fou **Gallohaven**, Risskov (KBF), 23/11 1 **Fornæs** (JPL), 12/12 1 fou **Sletterhage** (RDN,CHP) og 31/12 1 fou **Kysing Næs** (OGJ).

Lunde *Fratercula arctica* 06540

Et meget gennemsnitlig år med i alt 9 fugle – alle fra 2. halvår. Som tidligere år falder hovedparten af årets fund i oktober.

Alle nævnes: 17/9 1 N **Gallohaven**, Risskov Strand (SSL,RDN,KBF,RSN,MO,RHJ), 2/10 1 SØ **Kysing Næs** (OGJ,CEM), 10/10 1 S **Fornæs** (HAC), 13/10 2 S **Kysing Næs** (JSC), 20/10 1 N **Gallohaven** (RDN), samt 24/10 1 S (AR), 5/11 1 S (CSS) og 7/11 1 N (AR) alle **Fornæs**.

Tamdue *Columba livia var. domesticus* 06650

I år meldes der om forvildede tamduer fra 8 lokaliteter, mod 3 i 2003. Men den kan sikkert findes flere steder. Således er der ingen obs fra eksempelvis Randers, Grenå og Skanderborg.

De største obs er (≥ 50): 3/3 65 + 11/12 242 **Pindstrup** (begge ABL), 18/5 50 + 21/11 225 + 3/12 275 + 24/12 185 **Århus Østhavn** (NNA,HST) og 30/6 60 **Bøjstrup-Margrethelund** (ABU).

Huldue *Columba oenas* 06680

Et flot år hvor især forårstrækket imponerer. Årets total er de sidste 15 år kun overgået af 1999 (976) og 1998 (570). Desværre er der en nedgang i indrapporteringen af ynglepar i forhold til de seneste tre år.

Yngel: Der er i år indsendt oplysninger om 9-10 ynglepar fra 6 lokaliteter (13-17 par på 9 lokaliteter i 2003): 2-3 par **Fussingø Skov** (BKR,BRA), 2 par **Mindeparken**, **Århus** (GGU), 2 par **Forstbotanisk Have**, **Århus**

(GGU), 1 par **Brabrand Sø** (GGU), 1 par **Havreballe Skov** (LLH) og 1 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Endvidere 45 syngende fugle i perioden 21/2-22/8 på 21 lokaliteter, flest 12/4 7 sy **Velling Skov** (AWM), 12/4 3 sy **Moesgård Storskov** (JPL,JKL) og 21/4 3 sy **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: De første fugle ses 20/1 20 rst **Åkær Gods/enge** (HLÆ) og 24/1 6 fou **Gyllingnæs** (OGJ). I alt 305 Hulduer registreres trækkende i perioden 2/3-24/4. Træksum for de tre største lokaliteter: **Moesgård Strand** 167 trk i perioden 2/3-9/4 (HLL,LLH m.fl.), **Issehoved** 58 trk i perioden 14/3-24/4 (SDY,MWH), **Grenå Strand/By** 21 trk i perioden 14/3-18/3 (AR). Øvrige obs (≥5): 14/3 6 rst **Amstrup Enge** (OGJ) og 5 **Gallohaven**, Risskov (SSL,RDN).

2. halvår: Der ses i alt 31 trækkende fugle i perioden 28/8-27/10 på tre lokaliteter: **Gallohaven** 22 (28/8-27/10) (RDN,RSN,CHP m.fl.), 4/9 1 S **Øer/Hassensør** (KBF,KAA) og 8 (24/9-29/9) **Vesborg Fyr** (MWH,SDY). Øvrige obs (>3): 2/7 4 fou **Kastbjerg Ådal Sem-Åmølle** (PLA), 28/9 4 **Anholt** (FSV) og 12/10 7 rst **Kolindsund** (JØP,HLL). Sidste fugl ses 31/10 1 fou **Gallohaven** (ABM).

Total: 525 (383) Indsendere: 59 Observationer: 138 Lokaliteter: 71

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	7	310	90	36	11	10	13	22	21	-	-

Ringdue *Columba palumbus* 06700

Yngel: Der er i alt indsendt oplysninger om 6-8 ynglepar på 4 lokaliteter. Dertil kommer 90 syngende fugle på 25 lokaliteter, flest 6/4 10 **Brattingsborg Skov** (MWH) og 12/4 7 **Velling Skov** (AWM).

1. halvår: I perioden 5/2-30/5 ses der i alt 13.922 trækkende Ringduer på 18 lokaliteter. Ved **Moesgård Strand** bliver der noteret 6355 fugle i perioden 2/3-9/4, heraf 2321 N 17/3 (HLL,LLH). **Issehoved** melder om 4173 trækkende i perioden 14/3-30/5, med 5/4 895 N som største dag (MWH,SDY). Fra de øvrige træklokaliteter er de største obs (≥ 500): 7/3 500 N **Hørret/Højballe** (PHA), 14/3 650 trk **Grenå Strand** (AR) og 25/4 550 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR,OF). De største rastende flokke (≥ 200): 25/1 200 **Sælvig Havn** (MWH), 5/2 250 + 1/3 450 + 3/3 300 + 19/3 200 **Ballen/Ballehage** (MWH), 17/2 425 **Eskelund** (JLY) og 21/3 240 **Vandkær Enge** (RSA). Nævnes bør også 12/5 1 albino **Grenå By** (BJS), der beskrives som gråhvid over det hele, halsringen kan kun lige anes pga. den hvide dragt.

2. halvår: Efterårstrækket indledes med 43 S 22/9 **Hasle** (ALM). I alt noteres 7971 trk på 16 lokaliteter i perioden 22/9-5/12. De fem største træklokaliteter: 19/10-27/10 2623 **Gallohaven**, Risskov (RDN,CHP,RSN), 26/10 1000 SV **Silkeborg** (SFP), 30/9 850 S **Mols Bjerger** (DD), 29/9-6/11 824 V **Vesborg Fyr** (MWH,SDY) og 25/9-1/11 746 **Øer/Hassensør** (DD,JPL). Rastende flokke (≥750): 29/9 850 **Vesborg Fyr** (MWH,SDY), 1/10 800 **Brattingsborg Skov** (MWH), 1/10 1200 **Nørreskifte** (MWH), 25/11 1400 + 6/12 1500 + 14/12 1700 + 25/12 5300 **Årslev Engso** (HLL,EDY) og 19/12 5000 **Tåstrup Århus** (EO).

Total: 49.878 (38.697) Indsendere: 72 Observationer: 368 Lokaliteter: 178

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
494	1402	9740	7393	485	236	142	154	3202	9723	2979	13.928

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto* 06840

Årets total er den højeste siden 1998 (550).

Yngel: Med i alt 20 ynglepar indrapporteret bliver året det bedste siden 1990, hvor der blev meldt om 75 par. Alle nævnes: 8 par **Anholt** (FSV), 3 par **Linå By** (HST), 3 par **Silkeborg** (HST), 2 par **Galten** (PLA), 1 par **Langør** (MWH), 1 par **Vrinnens** (JTL), 1 par **Skanderborg** (JTL) og 1 par **Skellerup By** (HST). Hertil kommer 4 syngende fugle fra 3 lokaliteter.

1. halvår: Trækkende fugle meldes kun fra **Issehoved** med 23/5 2 trk og 30/5 3 trkf (MWH,SDY). Rastende flokke (≥10): 23/1 15 **Rostved** (DD), 24/1 10 **Ålum** (BKR,BRA), 29/1-10/3 op til 26 **Feldballe** (DD,KAA m.fl.), 5/2 12 **Brundby** (MWH), 11/3 10 **Linå By** (HST) og 28/4 10 **Nordre Kirkegård, Århus** (ST).

2. halvår: Trækkende fugle noteres på to lokaliteter: 4/9 2 V **Hesselholm** (LEB) og 17/9 5 S + 18/9 3 S og 19/10 12 S **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL,CHP m.fl.). Rastende flokke (≥10): 15/8 25 + 2/9 60 **Århus**

Østhavn (HBP,KBF), 31/10 16 **Kolby by/agerland** (MWH), 9/11 22 + 8/12 27 **Årslev Engsø** (HLL) og 29/12 10 **Nordby** (MWH).

Total: 497 (557) Indsendere: 39 Observationer: 101 Lokalteter: 55

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
52	38	49	16	23	11	16	49	83	43	52	65

Turteldue *Streptopelia turtur* 06870

Efter et Turteldue-frit år, er der i år to obs af 3 fugle: 7/5 2 of **Kæret, Anholt** (RBL) og 23/6 1 rst **Nordbjerg, Anholt** (LRU), som ”lettede fra vejen og fløj ind i fyrreskoven nord for Nordbjerg” – ynglefugl?

Gøg *Cuculus canorus* 07240

Der rapporteres om mindst 91 kukkende fugle på 67 lokaliteter (summen af lok.max).

De første ses lidt tidligt 25/4 1 sy **Brabrand Sø** (GGU) + 1 **Bølling Sø** (ERH) og 29/4 1 sy **Gudensø** (JOP).

Største obs i yngletiden er (>5): 6/5 6 **Bjerregrav Mose** (TBR), 10/5 13 **Århus Å**, Solbjerg Sø-Hørning (KES), 16/5 6 **Årslev Engsø** (RBøL), 23/5 6 **Anholt by** (FSV), 27/5 6 **Kasted-Geding Mose** (JTL), 27/5 8 sy **Bjerregrav Mose** (CSS), 29/5 6 **Dronningborg Bredning** (LTP) og 30/5 10 hørt **Silkeborg** (ERH).

Årets sidste er 9/9 1 rst **Øer/Hassensør** (JPL) og 16/9 1 1K rst **Gåsehage** (DD).

Total: 352 Indsendere: 65 Observationer: 218 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	5	231	82	21	8	5	-	-	-

Slørugle *Tyto alba* 07350

En enkelt obs af ét ynglepar med 2 unger er alt i DOFbasen. En kontakt til PHJ fra den lokale Slørugle-gruppe afslører heldigvis en anderledes meget positiv tendens. Således er der nu 7-10 ynglepar i amtet med hovedbestand på Djursland. Det er især en målrettet indsats med opsætning af redekasser, som giver gode resultater. Landsbestanden er med 233 par i 2004 stadig i fremgang, hvilket især hænger sammen med indsatsen mht. registrering og opsætning af redekasser fra Slørugle-gruppen. Husk at arten er DATSY-art.

Stor Hornugle *Bubo bubo* 07440

Et noget sparsomt materiale, som kun rummer ca. 5 fugle, når oplagte gengangere er frasorteret. Ingen ynglepar eller ungfugle er indberettet, men artens DATSY-koordinator Hans Pinstrup beretter om en bestand på 3-4 par med 5 flyvefærdige unger. Landsbestanden vurderer han til at tælle mindst 30 par i 2004. Husk at indrapportere arten til DATSY-koordinatoren!

Kirkeugle *Athene noctua* 07570

7-8 ynglepar og 1 enlig fugl er atter en lille fremgang for arten set i forhold til sidste år. Iflg. Lars Holm Hansen, som er DATSY-koordinator for arten, er fremgangen dog snarere et resultat af, at der er kommet flere oplysninger end en reel fremgang. Landsbestanden er vurderet til 65-85 ynglepar med kerneområdet i Himmerland. Arten er i fokus de kommende år, da Zoologisk Museum i perioden 2005-2007 kører et ”Kirkeugle-projekt”. Arten er endvidere DATSY-art, så husk at sende evt. obs ind til koordinatoren.

Natugle *Strix aluco* 07610

Et lidt skuffende år, som ligger under 10-årsgennemsnittet. Indrapporteringen af ynglepar er næsten halveret sammenlignet med sidste år, hvor der var meldinger fra 46 lokaliteter.

Yngel: Der er meldt om ca. 33 syngende/yngepar fra i alt 27 lokaliteter. Tudende fugle høres hele året men i år især februar til april.

Årets største obs inkl. ynglefugle er (>2): 25/3 6 (3 yp) **Velling Igelsø** (JDK) og 17/4 3 sy + 2 hunner hørt **Hestehave Skov** (LPJ).

Total: 111 (136) Indsendere: 49 Observationer: 112 Lokaliteter: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	14	23	11	4	2	8	8	7	5	8	17

Skovhornugle *Asio otus* 07670

Atter et år, der ligger klart under 10-årsgennemsnittet, og vi skal faktisk helt tilbage til 1996 for at finde det sidste år med over 100 Skovhornugler i amtet. Kommentarer i notat-feltet i DOFbasen tyder dog på yderligere 6-7 fugle, men det er stadig ikke imponerende. Igen i år registreres der en enkelt trækobs i skumringen. Ynglemæssigt er 2004 også meget skuffende.

Yngel: 5 syngende/yngepar fra 5 lokaliteter, heraf 2 par med obs af unger: **Bjarup Mose** (HST), **Årslev Engsø** (GGU), **Salten Langsø** (MER), **Brunholm Mose** (JPL,JKL) og **Bølling Sø** (ERH).

Trækobs: **Grenå Strand**: 17/3 1 trk (AR).

Største obs (≥ 2): 31/1 3 **Skødstrup/Løgten** (JGN), 1-15/2 3-4 **Skæring Strand/Hede** (JGN,EO), 9/2 2 **Gjesing** (THM), 6/3 3 **Rude v. Saksild** (PGH), 23/6 2 **Porskær** (MER) og 1/8 2 juv **Årslev Engsø** (GGU) + 2 h **Velling Skov dambrug** (HST).

Total: 33 (57) Indsendere: 18 Observationer: 26 Lokaliteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	7	6	2	3	5	2	3	2	-	-	-

Mosehornugle *Asio flammeus* 07680

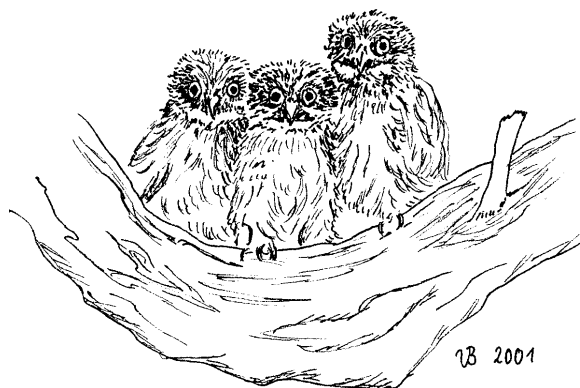
Igen et fint år med 19-20 fugle, og dermed pænt over 10-årsgennemsnittet på 11 fugle pr. år. Et sommerfund af en indtrækkende fugl er noget specielt, men er sikkert en omstrejfende ikke-ynglende fugl. DATSY-koordinator Niels Knudsen beretter om en landsbestand på blot 3 ynglepar i 2004. Alle obs nævnes.

1. halvår: 20/1 1 **Norsminde Fjord** vestdel (HLÆ), 2/2-7/3 1 **Funderholme** (SFP,PEN), 20/4 1 **Brundby**, Samsø (MWH), 21/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC) + 1 **Lilleøre**, Samsø (MWH), 8/5 1 **Mellempoldene** (LTP,LPJ), 21/5 1 **Horskær** (DSA) og 19/6 trk S **Risskov Strand** (RDN,SSL).

2. halvår: 16/9 1 trk SV **Ahl Hage** (DD), 23/9 1 trk S **Fornæs** (AR), 27/9 1 fou **Årslev Engsø** (EO m.fl.), 27/10 1 **Skarresø** (AGD), 6/11 1 **Grenå Havn** (OGJ), 14/11 3 trk S **Fornæs** (AR) + 1 indtrk **Sødringholm Strand** (LTP), 17/11 1 trk V **Århus havn** (RDN,TBN,RSN) og 12/12 1 **Sødringholm Strand** (JPL,JKL).

Natravn *Caprimulgus europaeus* 07780

Der er i år 8 obs af i alt 15-16 fugle, hvilket er en fordobling af sidste års resultat. Dejligt at der igen er obs fra Djursland og Anholt. Til gengæld ser det ud til, at arten helt svigter Samsø, hvor seneste obs er fra 1998. Som det fremgår af oversigten, er der registreret Natravn på 25 lokaliteter i amtet i perioden 1990-2004 (Anholt regnes som én lokalitet). Det kunne være interessant at få undersøgt, om der stadig findes Natravn på disse lokaliteter. Så hermed en opfordring til at besøge lokaliteterne en stille sommeraften/nat.

Alle obs nævnes: 6/5 1 fou og 7/6 1 sy **Anholt** (RBL,FSV), 29/5 1 sy **Vrads Sande** (MER), 9/6 1 sy **Mejlgård Overskov** (JKE), 12/6 6 og 9/7 1 sy **Sepstrup Sande** (AWM,HST), 8/7 3 **Hjøllund** (EDY) og 9/7 3 sy **Gludsted Plantage** (HST).

REGION	LOKALITET	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vest	Gludsted Plantage	•	•	•		•	•			•	•		•		•	•
	Hjøllund Plantage		•								•		•	•	•	•
	Vrads Sande			•			•			•					•	•
	Sepstrup Sande						•						•			•
	Grane Plantage						•									
	Sminge Sø				•											
	Svostrup							•								
	Gudenåen, Porskær							•								
Anholt	Anholt		•	•		•	•	•		•		•		•		•
Djursland	Gjerrild Nordstrand		•					•		•						
	Stensmark								•							
	Katholm Skov							•	•							
	Skramsø Plantage													•		
	Djurslands Plantage													•		
	Trehøje, Mols Bjerger								•							
	Hevring Hede								•							
	Mejlgård Overskov															•
Nord	Støvring Nørreskov				•											
	Støvring Sønderskov				•											
	Sødringholm Skov												•			
Samsø	Brattingsborg Skov		•													
	Østerhede							•								
	Hesselholm							•								
	Mårup Skov									•						
Syd	Kalsemade									•						

Tabel 9. Lokalteter med Natravn i Århus Amt 1990-2004.

Mursejler *Apus apus* 07950

Årets total er den højeste siden rekordåret 1997 (34.142).

Der er kun indsendt oplysninger om to ynglelokaliteter, der begge nævnes: 16-20 par **Pindstrup** (ABL) og 0-5 par **Tvilum Kirke** (MER). Der skal hermed lyde en opfordring til at indsende oplysninger om ynglende Mursejlere, da amtsbestanden må formodes at være noget større end ovennævnte.

1. halvår: De første fugle noteres 28/4: 4 **Årslev Engsø** (ROR,MO), 1 **Grimhøj** (RSN) og 1 **Brabrand Sø** (RBL). I perioden 1/5-1/6 ses 779 trækkende Mursejlere på 11 lokaliteter. De største lokaliteter er: 13/5-1/6 330 **Dragsmur** (DD,JTL), 10/5-18/5 148 **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL,MO) og 27/5-31/5 128 **Hesselholm** (SDY). Returtræk/fourageringstræk: 21/6 22 S + 24/6 660 S **Sødringholm Strand** (LTP). Rastende flokke (≥ 500): 13/6 800 **Brabrand Sø** (RBL), 24/6 1000 + 28/6 1000 **Vorup Engsø** (LTP) og 26/6 900 **Årslev Engsø** (HLL).

2. halvår: Der ses i perioden 19/7-7/10 1360 trækkende Mursejlere på 20 lokaliteter. De største lokaliteter er: 7/8 450 S **Brattingsborg Skov** (MWH), 21/8-7/10 328 **Årslev Engsø** (HLL,ESØ) og 22/8-28/9 267 **Gallohaven** (RDN,SSL,m.fl). Rastende flokke (≥ 500): 1/7 500 + 7/7 1000 + 12/7 700 **Vorup Engsø** (BKR,BRA),

5/7 500 **Årslev Engsø** (KBF) og 6/7 600 **Stubbe Sø** (OLI). De sidste fugle ses meget sent: 27/10 1 **Støvring by/agerland** (HAC,Claus Rømer) og 28/10 1 **Århus Midtby** (GGU).

Total: 10.289 (8857) Indsendere: 67 Observationer: 192 Lokalteter: 91

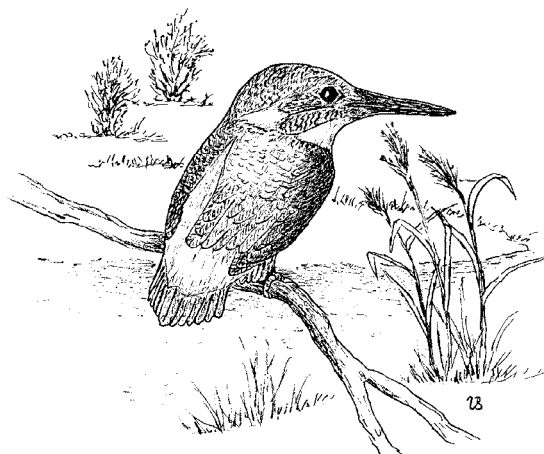
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	8	1458	4033	2418	1855	509	8	-	-

Isfugl *Alcedo atthis* 08310

Et flot år med den højeste total siden 1994 (282).

Der er indkommet oplysninger om 12 ynglepar, der alle nævnes: 2 par **Funder Å/Ådal** (HST,SFP) samt 1 par på flg. lokaliteter: **Bjerregrav Mose** (TBR), **Borre Sø** (HTH), **Ørnsø** (SFP), **Gjern Å Søbygård Sø-Søbyvad** (HST), **Skærbæk Plantage** (HST), **Giber Å Vilhelmsborg-Fulden** (ESØ), **Nørrekær Enge ved Alling Å** (BRA), **Avnsø** (Vilhelm Nielsen via FNI), **Fussingø Mølledam** (BKR,BRA) og **Fussing Sø** (BKR,BRA).

Om yngleparret ved **Fussingø Mølledam** fortæller BKR: "Desværre fik en kat lært sig at sidde og vente ved redevuldet – hvorfor det lykkedes den at æde en af forældrefuglene. Heldigvis er der fortsat aktivitet! Der blev lagt op til aflivning, men man afliver jo ikke bare en lille piges kat, som jo bare var listig."

De største obs, bortset fra ynglelokaliteterne, er (≥ 3): 31/3 3 rst **Slåensø** (HTH), 9/5 3 **Remstrup Å** (EBJ) og 7/9 3 rst **Katrinedal** (HST). Derudover bør det også lige nævnes, at et par ringmærkere er så heldige at få en Isfugl mellem fingrene: 31/10 1 2K+ rnk **Lystrup Å Kulsø-Salten Å** (MIK,MEA).

Total: 277 (185) Indsendere: 70 Observationer: 234 Lokalteter: 102

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
29	16	26	36	38	15	14	16	22	19	31	15

Biæder *Merops apiaster* 08400

For 3. år i træk er der besøg af Biæder i amtet – lad det endelig blive en vane!

Årets obs er: 24/7 1 rst **Mørke Kær** (Hans Dreisig via PEC).

Hærfugl *Upupa epops* 08460

Der er i år 4 andenhåndsoplysninger. 17/4 1 **Mårup Å** (Anita Andersen via APJ) og 25/4 1 **Tirstrup** (Vibeke Wive via DD, Majbritt Greve via MMH og Conni Gommesen via FNI) set ved hhv. Genbrugsstationen, Birkehuset og i have på Nøddehegnet. Sidstnævnte fra 25/7 må være samme individ.

Vendehals *Jynx torquilla* 08480

Med 13 fugle er 2004 et noget bedre år for Vendehalsen end 2003, hvor blot 3 sås. Et 10-årsgennemsnit på 9 fugle pr. år vidner om artens fåtallighed i amtet. Heller ikke i år er der tegn på yngel i amtet.

Alle obs nævnes: 28-29/4 1 fou **Sorring By** (Birthe S. Andersen), 28/4 1 **Hesselholm** (Ole Dybkjær via MWH), 29/4 3 fou **Katholm Skov** (OFR), 30/4 1 **Tomkær v. Ålsrode** (OFR), 1-2/5 1 (samme fugl?) **Gjerrild Nordstrand** (JOA,EHØ), 6/5 1 **Tranbjerg** (DSA), 7/5 1 **Flakket**, Anholt (RBL), 9/5 1 sy **Vrads Sande** (MER), 18/5 1 hørt **Skærbæk Plantage** (HST) og 5/9 1 **Hasle** (ALM).

Grønspætte *Picus viridis* 08560

Et fint år, hvor årstotalen lige netop kommer over 10-års gennemsnittet. Der er dog stadig et godt stykke op til de gode år i starten af 90'erne, hvor bl.a. Atlasprojektet i perioden 1993-96 viste et mere reelt billede af amtets bestand. Ved angivelse af ynglepar eller territoriehævdende fugle i DOFbasen er det vigtigt, at man ikke bruger adfærds-koden R HØ, der blot beskriver fuglen som f.eks. kaldende.

Yngel: Der er meldt 35 ynglepar/territoriehævdende på 30 lokaliteter, flest 14/3 2 sy **Amstrup Enge** (OGJ), 29/3 2 sy **Torskov** (IZN), 10/4 2 sy **Sødringholm Skov** (CSS), 28/4 2 sy **Søsterhøj** (KES) samt 2 sy **Fajstrup Krat** (PHJ).

1. halvårs større obs (>2): 14/2 4, 12/4 7 begge **Velling Skov** (AWM,RSW) og 12/4 4 **Engetved Sø** (AWM).
2. halvår har blot en enkelt obs af mere end 2 fugle: 21/11 3 **Salten Næs** (AWM).

Total: 173 (170) Indsendere: 52 Observationer: 147 Lokaliteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	20	25	45	13	5	2	14	12	15	13	1

Sortspætte *Dryocopus martius* 08630

Et fint år, der ligger lidt over 10-års gennemsnittet og pænt over totalen for de tre foregående år. Sortspætten registreres mest i forårs månederne, hvor dens højlydte trommen og "sang" gør den forholdsvis nem at observere. Som tidligere år er langt de fleste af observationerne kun af enkeltindivider.

Ynglebestanden er meget større end de 3-5 indberettede ynglefund: 1 par **Stubbe Sø FVF's reservat**, 1 par **Tinning Skov**, 1 par **Houlbjerg Skov**, 0-1 par **Norring Vesterskov** og 0-1 par **Fussingø Skov** (alle PHJ). Derudover registreres der 21 sy/th/trommende fugle på 17 lokaliteter i første halvår (lok.max ≥2): 28/3 4 sy **Silkeborg Vesterskov** (SFP) og 18/4 2 sy/trommende **Kolskov** (EO).

Alle øvrige obs af mere end en fugl nævnes: 14/2 2 **Velling Skov** (AWM,RSW), 4/3 2 sy, 16/3 2 sy **Silkeborg Vesterskov** (SFP,BRS), 13/3 2 **Silkeborg Nordskov** (BRS), 8-9/4 2 **Skørring Overskov** (PGH) og 20/11 2 **Sødringholm Skov** (TBR).

Total: 112 (106) Indsendere: 41 Observationer: 115 Lokaliteter: 61

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
7	8	22	29	11	3	4	4	7	4	7	6

Stor Flagspætte *Dendrocopos major* 08760

Et bedre år end de foregående fire, men alligevel under 10-års gennemsnittet. Indrapporteringen af ynglepar er atter faldet og svinger en del i takt med, om der er observatører, som laver yngleoptællinger af arten. Husk at udfylde DOFbasens felter med ynglepar, når obskoderne for ynglefugle anvendes!

Yngel: 45-47 ynglepar/territoriehævdende fugle fra 30 lokaliteter er indrapporteret, flest (>2): **Fussingø Skov** 2-4 par (BKR), 6/4 4 sy **Brattingsborg Skov** (MWH), 12/4 5 sy **Moesgård Storskov** (JPL,JKL) og 17/4 4 th **Hesselbjerg Skov** (TBR).

1. halvårs største obs udover ovenstående (lok.max ≥4): 21/1 6 **Anholt** (FS), 7/3 5 **Skramsø Plantage** (JPL), 11/4 4 **Fussingø Gods** + 8 **Hesselbjerg Skov** (begge TBR), 12/4 6 **Velling Skov** (AWM) og 21/4 4 **Vallum Sø** (ABU).
2. halvårs største obs (lok.max ≥3): 9/8 4 **Fussingø Skov** (TBR), 25/8 3 **Sondrup Plantage** (PLA), 19/10 3 **Risskov Strand** (RDN), 9/11 3 **Boeslum Strand** (ABM), 28/11 4 **Brattingsborg Skov** (MWH), 19/12 3 **Hvalskov Plantage** (JPL) og 20/12 7 **Anholt** (FS).

Et par trækobs: 21/4 1 trkf **Gjerrild Nordstrand** (HAC) samt 28/7 1 trkf **Glatved Strand** (RDN,SSL m.fl.).

Total: 440 (486) Indsendere: 60 Observationer: 309 Lokaliteter: 132

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
35	48	53	93	32	33	14	25	19	25	26	37

Lille Flagspætte *Dendrocopos minor* 08870

Der foreligger en del obs fra ynglelokaliteten omkring Amstrup Enge. Blot en enkelt obs uden for denne lokalitet, og det er fra en nabolokalitet. Desværre ingen obs fra Fussingø Skov. Mon ikke en målrettet eftersøgning af arten på egnede lokaliteter ville kunne afsløre flere ynglefugle i amtet?

Åkær Hestehave: 31/1 1 fou (JØP). **Amstrup Enge** i perioden 14/3-29/12 12 obs af op til 3 fugle (yngleparret plus en løsgænger), obs af mere end en fugl nævnes: 10/4 1 han kurtiserende 1 hun, 11/4 1 han + 2 hunner (begge OGI), 16/4 1 han + 1 hørt (SSC), 18/4 2 (RSN,RDN,MO,SSC), 29/12 1 han + 1 hun (ANB).

Toplærke *Galerida cristata* 09720

Der er ikke observeret Toplærker i år. Sidste obs var ved Skejby i 2003.

Hedelærke *Lullula arborea* 09740

Ynglepar: 1 par **Trekanten** og 1 par **Fuglslev** (begge DD). Hertil 6 syngende fugle på 6 lokaliteter i perioden 21/3-26/7, alle lokaliteter nævnes: 21/3-26/7 1 sy **Feldballe** (DD), 28/3-21/5 1 sy **Sødringholm Skov** (LTP,CSS), 29/3-31/5 1 sy **Skramsø Plt** (DD), 23/5 1 sy **Vrads Sande** (MER), 12/6 1 sy **Septrup Sande** (AWM) og 27/6 1 sy **Fuglsø**, Ebeltoft (AS).

Forår: Første obs: 2/3 1 N **Moesgård Strand** (HLL) og 14/3 2 N **Issehoved** (MWH). Træk: 24 trækkende på 9 lokaliteter i perioden 2/3-10/4, (lok.max >1): 14/3 3 N **Moesgård Strand** (HLL), 14/3 2 N **Issehoved** (SDY), 17/3 6 trk **Gjerrild Nordstrand** (DD) og 10/4 3 N **Sødringholm Strand** (CSS).

Efterår: Træk: 8 trækkende på 6 lokaliteter i perioden 25/9-19/10. Alle nævnes: 25/9 og 19/10 1 V **Hassensør** (DD), 25/9 1 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 25/9 1 trkf **Vesborg Fyr** (MWH,SDY), 28/9 og 11/10 1 SV **Strandkær** (DD), 28/9 1 S **Gallohaven**, Risskov (RDN), 3/10 1 SV **Feldballe** (DD).

Total: 49 (65) Indsendere: 17 Observationer: 57 Lokalteter: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	28	8	9	19	8	-	5	3	-	-

Sanglærke *Alauda arvensis* 09760

Ynglepar: 31-47 ynglepar på 8 lokaliteter, flest 8-12 par **Besser Rev** (MWH) og 5-10 par **Issehoved** (MWH). Herudover 460 syngende på 73 lokaliteter i perioden 7/2-26/9, flest (lok.max >10): 11/3 40 sy **Alrø Alhage** (HBØ), 17/3 15 sy **Bølling Sø** (ERH), 17/4 120 sy **Kolindsund** (MST), 30/6 11 sy **Bøjstrup-Margrethelund** (ABU), 18/7 16 sy **Glatved Kalkbrud** (ABU) og 23/7 14 sy **Nørrekær Enge** (BRA).

Forår: 1626 trækkende i perioden 27/1-9/5, kulminerer i marts **Sødringholm Strand**: 85 trk/4 obs i perioden 21/2-5/4, flest 6/3 45 SØ (LTP). **Gjerrild Nordstrand** 32 trk/2 obs i perioden 22/2-17/3, flest 17/3 30 V (DD). **Moesgård Strand**: 45 trk/3 obs i perioden 2/3-8/3, flest 2/3 30 N (HLL). **Issehoved**: 355 trk/3 obs i perioden 14/3-9/5, flest 14/3 350 N (SDY,MWH). 9/2 55 N **Kalsemade** (DSA), 14/3 650 trk **Grenå Strand** (AR), 14/3 140 Ø **Gjerrild Klint** (KBF), 17/3 66 N **Grimhøj** (RSN). Større rastende flokke (lok.max >43): 10/2 90 **Alrø Alhage** (JOP), 29/2 76 **Eskeplet** (HLL), 14/3 86 **Kolindsund** (MST) og 30/3 50 rst **Engen**, Anholt (FSV).

Efterår: 444 trækkende i perioden 4/9-29/12, kulminerer med. sep-med. okt. **Sødringholm Strand** 89 trk/5 obs i perioden 4/9-8/10, flest 8/10 45 S (TBR). **Fornæs**: 28 trk/6 obs i perioden 8/10-3/11, flest 10/10 13 SV (HAC). 3/10 40 SV **Feldballe** (DD), 5/10 70 S **Stjær** (PLA), 5/10 25 SØ **Korupsø** (JPL). Større rastende flokke: 25/9 400 og 3/10 490 **Kolindsund** (begge MST), 5/10 177 **Fornæs** (HLL,JØP) samt 29/12 125 fou **Gyllingnæs** (DSA).

Total: 5163 (7806) Indsendere: 79 Observationer: 423 Lokalteter: 155

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	662	1488	429	214	155	181	28	582	1123	86	196

Bjerglærke *Eremophila alpestris* 09780

Månedstotalen er reduceret kraftigt for oplagte gengangere i december, hvor de samme fugle er observeret på tre lokaliteter, som ligger op af hinanden.

1. halvår: Alle nævnes: 24/1 1 rst **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ), 21/2 9 fou **Sødringholm Strand** (LTP,CSS), 2/3 9 rst **Sødringholm Strand** (LTP,BKR), 1/4 1 N **Dragsmur** (DD), 17/4 8 rst **Frederiksdal Hede** (SFP) og 16/5 1 of **Sødringholm Strand** (CSS).

2. halvår: Første obs: 11/10 1 rst **Gjerrild Klint** (HAC), 31/10 3 rst **Sødringholm Strand** (LTP) og 21/11 15 NV **Issehoved** (MWH,SDY). Øvrige større obs (lok.max >15): 5/12 22 fou **Sødringholm Strand** (LTP), 27/12 34 fou **Demstrup Vase** (CSS,OEH) og 29/12 30 fou **Eskeplet** (TBR).

Total: 82 (134) Indsendere: 12 Observationer: 21 Lokalteter: 8

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	9	9	9	1	-	-	-	-	4	15	34

Digesvale *Riparia riparia* 09810

Ankomst 28/3 er den tidligste observation i Århus Amt i rapportens historie, men landets første observation i år er dog 17/3. Det står sløjt til med optællingen af ynglekolonier, specielt Djursland glimrer med sit fravær.

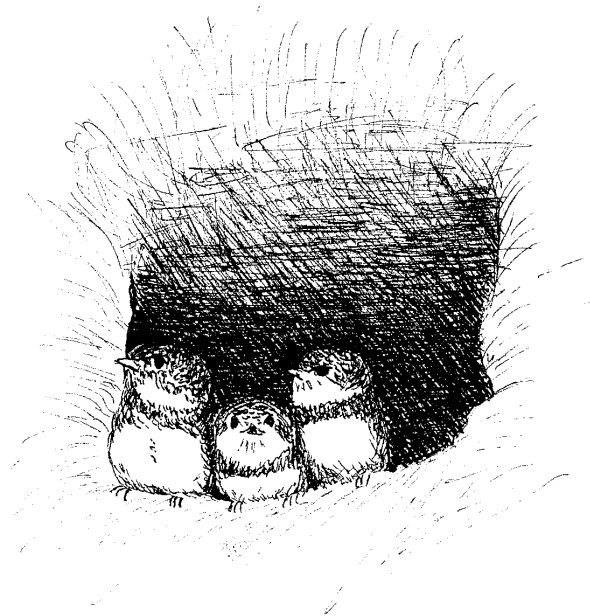
Ynglepar: 100-126 ynglepar på 4 lokaliteter: **Stjær Grusgrav** 45-55 par (PLA), **Mårup Bakker** 10-15 par (MWH), **Skellerup** 15-20 par (HST) og **Spørring Grusgrav** 30-36 par (ROR).

1. halvår: Første obs: 28/3 3 **Stubbe Sø** (KTR), 4/4 1 rst **Ø Brabrand Sø** (RSN) og 12/4 3 fou **Vorup Enge** (LTP). Træk: 65 trækkende i perioden 4/4-30/5, største obs (lok.max >5): 15/5 18 trk **Issehoved** (SDY) og 16/5 16 N **Gallohaven**, Risskov (RDN). Større rastende flokke (lok.max >50): 15/5 80 rst **Kragemosen** (SDY), 19/5 200 **Årslev Engsø** (TM) og 22/5 300 fou **Vorup Enge** (LTP).

2. halvår: Træk: 662 trækkende i perioden 26/7-30/9, kulminerer i september. **Gallohaven**: 70 trk/4 obs i perioden 26/8-7/9, flest 26/8 40 V (MO,RDN). **Sødringholm Strand**: 113 trk/7 obs i perioden 26/7-25/9, flest 21/8 35 SV (LTP). **Vesborg Fyr**: 113 træk/5 obs i perioden 29/8-29/9, flest 3/9 69 trk (MWH). **Hassensør**: 337 trk/5 obs i perioden 4/9-28/9, flest 25/9 150 V (DD). Større rastende flokke (lok.max >50): 22/8 1800 fou **Stubbe Sø** (PLA), 2/9 100 **Ry Møllekanal** (RSN), 17/9 250 fou **Fussing Sø** (TBR) og 21/9 500 fou **Hornbæk enge** (LTP). Sidste obs: 29/9 1 V **Vesborg Fyr** (MWH,SDY), 30/9 3 V **Boeslum Strand** (RAM) og 8/10 6 fou **Drastrup Enge** (FFA).

Total: 9246 (4650) Indsendere: 46 Observationer: 175 Lokalteter: 58

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	3	409	1095	175	333	4603	2622	6	-	-

Landsvale *Hirundo rustica* 09920

Det er et af de bedste år hvad indrapporteringer angår i alle kategorier og derfor er der foretaget en nødvendig kraftig frasortering af oplagte gengangere i månedstotalerne.

Ynglepar: 96-109 ynglepar på 7 lokaliteter, flest 88-97 par **Pindstrup** (ABL), 4-6 par **Langør** (MWH).

1. halvår: Første obs: 5/4 1, 7/4 1 og 8/4 2 fou alle **Årslev Engsø** (HLL,EDY,ROR,HST). Træk: 1776 trækkende i perioden 10/4-21/6 kulminerer ult. apr-med. maj. **Issehoved**: 331 trk/14 obs i perioden 17/4-1/6, flest 15/5 122 trk (SDY). **Gjerrild Nordstrand**: 82 trk/5 obs i perioden 21/4-1/5, flest 24/4 40 trk (HAC). **Dragsmur**: 247 trk/6 obs i perioden 1/5-29/5, flest 16/5 100 N (JPL,JKL). **Gallohaven**, Risskov: 304 trk/4 obs i perioden 10/5-29/5, flest 16/5 228 N (RDN). **Sødringholm Strand**: 48 trk/3 obs, flest 30/5 40 S (LTP). 1/5 300 fou NØ **Skanderborg Sø** (PLA), 10/6 300 trknat (JPL,JKL). Større rastende flokke (≥ 225): 22/5 700 fou **Vorup Enge** (LTP), 29/6 230 **Vorup Kær** (VOL), 3/7 225 fou **Årslev Engsø** (HST).

2. halvår: Træk: 30.090 trækkende i perioden 7/8-5/11 kulminerer ult. aug/sep. **Ahl Hage-Hassensør**: 4729 trk/18 obs i perioden 23/8-16/10, flest 25/9 1300 V **Hassensør** (DD). **Strandkær** 539 trk/4 obs i perioden 2/9-11/10, flest 2/9 500 S (DD). **Fornæs**: 2531 trk/6 obs i perioden 22/9-5/11, flest 23/9 1400 trk (AR). **Sødringholm Strand**: 3840 trk/11 obs i perioden 21/8-23/10, flest 19/9 1700 SV (LTP). **Issehoved**: 353 trk/4 obs i perioden 3/9-28/9, flest 24/9 150 N (MWH,SDY). **Vesborg Fyr**: 10.837 trk/6 obs i perioden 3/9-9/10, flest 25/9 4200 V (MWH,SDY). **Gallohaven**: 3771 trk/15 obs i perioden 2/8-20/10, flest 3/9 814 SV (RDN). 30/8 300 trk **Ballen** (MWH), 31/8 1578 S **Eskeplet** (HLL), 24/9 410 N **Hasle** (ALM) og 26/9 400 V **Feldballe** (DD). Større rastende flokke (≥ 500): 23/7 2000 **Tåstrup Sø** (EO), 17/9 775 fou **Årslev Engsø** (HST), 24/9 500 fou **Hornbæk Enge** (LTP) og 26/9 500 fou **Bølling Sø** (AWM). Sidste obs: 29/10 5 fou **Ebeltoft** (UEM), 5/11 1 N **Fornæs** (CSS) og 6/11 1 **Sletterhage** (JPL).

Total: 47.161 (22.245) Indsendere: 86 Observationer: 550 Lokalteter: 172

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1216	3756	1267	3259	6135	30.452	1074	2	-

Bysvale *Delichon urbica* 10010

Ynglepar: 491-571 ynglepar på 14 lokaliteter, flest (>2): 226-247 par **Kalø** (PLA), 64-87 par **Pindstrup** (ABL), 49 par **Glatved/Limbjerg** (ABU), 40-60 par **Åkær** (PLA), 32 par **Grenå Havn** (ABU), 20-30 par **Gravlev** (PLA), 16-17 par **Fussingø Gods** (BKR,TBR), 13 par **Søbygård Gods** (CHØ), 11 par **Ryomgård** (ABU,UBM), 5-10 par **Fornæs** (JPL,JKL), 8 par **Albøge** (ABU) og 4 par **Linå** (HST).

1. halvår: Første obs: 17/4 6 **Dystrup-Ramten Søerne** (GGU), 18/4 1 **Åkær Gods** (RSN), 18/4 1 fou **Søndermaden**, Fussingø (BKR), 18/4 20 rst **Årslev Engsø** (PLA,Lærke Øvlisen) og 18/4 1 **Tåstrup**, Århus (EO). Træk: 292 trækkende i perioden 25/4-21/6, flest (lok.max >24): **Gallohaven**, Risskov: 65 trk/3 obs i perioden 9/5-16/5, flest 16/5 36 N (RDN). **Issehoved**: 119 trk/8 obs i perioden 9/5-1/6, flest 15/5 52 trk (SDY). **Dragsmur**: 74 trk/3 obs i perioden 16/5-29/5, flest 29/5 56 N (JTL). 28/5 30 N **Feldballe** (DD). Større rastende flokke (lok.max ≥ 100): 22/5 100 **Sminge Sø** (PEN), 2/7 100 **Vorup Kær** (VOL), 6/7 150 fou **Vorup Enge** (BKR), 24/7 100 fou **Fussingø Gods** (TBR) og 31/7 100 fou **Pindstrup** (ABL).

2. halvår: Træk: 1090 trækkende i perioden 12/8-7/10 kulminerer i to perioder ult. aug og ult. sep. **Sødringholm Strand**: 349 trk/6 obs, flest 19/9 184 SV (LTP). **Hassensør**: 131 trk/5 obs i perioden 16/8-26/9, flest 26/9 60 V (DD,JPL). **Gallohaven**: 441 trk/6 obs i perioden 22/8-28/9, flest 26/8 152 V (MO,RDN). **Vesborg Fyr**: 24 trk/4 obs i perioden 29/8-29/9, flest 24/9 13 V (MWH,SDY). **Issehoved**: 7 trk/3 obs i perioden 21/9-24/9, flest 21/9 4 N + 2 S (SDY,MWH). 30/8 40 trk **Ballen** (MWH). Større rastende flokke (lok.max >250): 9/8 600 **Fornæs** (AR), 23/8 400 rst **Gammel Estrup** (BRA), 28/8 400 fou **Stubbe Sø** (PLA), 28/9 460 **Hassensør** (APN) og 16/9 300 fou **Vorup Enge** (BKR). Sidste obs: 30/9 80 V **Boelslum Strand** (RAM), 7/10 5 trk **Skanderborg Sø** (PLA) og 7/10 4 fou **Nørrekær Enge** (BRA).

Total: 9349 (5463) Indsendere: 64 Observationer: 274 Lokalteter: 101

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	204	1180	722	1159	4181	1966	9	-	-

Svaler sp. *Hirundinidae* 10019

Der er 4 store obs af svaler alle flyvende til overnatning: 30/8 8000 og 9/9 10.000 **Brabrand Sø** (EDY), 3/9 10.000 **Silkeborg Langsø** (SSL) og 10/9 5000-10.000 **Brabrand Sø** østende (JOA).

Storpiber *Anthus richardi* 10020

Storpiberen, som sidst blev set i 1998 og i 2001, er her nu igen. 24/10 1 1K fou **Sødringholm Strand** (LTP,BKR,CSS,MST). Den er set grundigt i længere tid, både stående, flyvende og hoppende lodret op efter insekter i luften. 1/11 1 **Tåstrup**, Stenhavegård (EO). Fløj længe frem og tilbage over en stubmark.

Markpiber *Anthus campestris* 10050

Det er noget specielt for Markpiberen, at den i år er set uden for Anholt. Alle nævnes: 3/7 2 rst og 22/7 7 **Anholt** (NBJ,AR), 5/8 1 rst **Hassensør** (DD) og 22/8 1 S **Issehoved** (SDY).

Skovpiber *Anthus trivialis* 10090

Ynglepar: 3-4 ynglepar på 2 lokaliteter, alle nævnes: 2 par **Stubbe Sø**, FVF's reservat (PLA) og 1-2 par **Trekanten** (MWH). Herudover er der 89 syngende fugle på 30 lokaliteter i perioden 17/4-20/7, flest (lok.max >4): 7/5 8 sy **Løvenholm Skov** (JPL,JKL), 16/5 7 sy **Sødringholm Skov** (CSS), 27/5 5 sy **Frederiksdal Hede** (SFP) og 2/6 15 sy **Læsten Bakker** (BKR,BRA).

1. halvår: Første obs: 12/4 1 trk **Vorup Enge** (CSS), 16/4 1 **Sepstrup Sande** (EDY), 17/4 1 rst-h **Sødringholm Strand** (LTP), 17/4 1 sy **Sødringholm Skov** (LTP) og 17/4 8 N **Issehoved** (SDY,MWH). Træk: 363 trækkende i perioden 12/4-17/5, kulminerer ult. apr-med. maj, flest (lok.max >10): **Issehoved**: 66 trk/5 obs i perioden 17/4-17/5, flest 17/5 36 N (MWH,SDY). 21/4 76 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 8/5 29 NØ **Flakket**, Anholt (RBL) og 10/5 102 N **Gallohaven**, Risskov (RDN). Større rastende flokke (>3): 27/4 8 fou **Skærbøge Plt** (HST), 7/5 15 fou **Kæret**, Anholt (RBL) og 6/6 6 rst **Tinning Skov** (PHJ).

2. halvår: Træk: 1017 trækkende i perioden 13/8-28/9, kulminerer ult. aug, flest (lok.max >11): **Ahl Hage-Hassensør**: 637 trk/12 obs i perioden 16/8-26/9, flest 23/8 290 V **Gåsehage** (DD). **Sødringholm Strand**: 24 trk/5 obs i perioden 21/8-19/9, flest 19/9 11 SV (LTP). **Vesborg Fyr**: 61 trk/4 obs i perioden 29/8-26/9, flest 29/8 35 S (MWH). **Gallohaven**: 231 trk/10 obs i perioden 22/8-28/9, flest 28/8 112 S (RDN). 22/8 65 S **Fornæs** (AR), 22/8 22 S **Kysing Næs** (DML). Større rastende flokke (lok.max >3): 16/8 4 rst **Horsballe** (AMW), 22/8 10 of **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (PLA) og 30/8 5 rst **Strandkær** (DD). Årets sidste: 28/9 1 S **Issehoved** (MWH,SDY), 28/9 2 S **Gallohaven** (RDN) og 29/9 3 rst **Vesborg Fyr** (MWH,SDY).

Total: 1683 (789) Indsendere: 44 Observationer: 150 Lokaliteter: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	168	313	65	18	925	194	-	-	-

Engpiber *Anthus pratensis* 10110

Ynglepar: 79-109 ynglepar på 19 lokaliteter, flest (lok.max >4): Samsø 38-60 ynglepar på 10 lokaliteter: 10-20 par **Besser Rev**, 6-8 par **Kyholm**, 5-8 par **Issehoved**, 4-5 par **Langør** og 4-5 par **Albuen**, Besser (alle MWH). 16-21 par **Mellempoldene** (LTP), 4-8 par **Alrø Alhage** (CHJ) og 6 par **Treskelbakkeholm** (PLA). Herudover 30 forskellige syngende fugle på 19 lokaliteter, flest (lok.max >2): 17/3 3 sy **Alrø Strevelshoved** (DSA), 18/3 3 sy **Amstrup Enge** (ANB) og 17/4 3 sy **Østerby**, Samsø (SDY).

1. halvår: Træk: 1954 trækkende i perioden 14/3-17/5 kulminerer med. apr-pri. maj, flest (>50): 24/4 110 trk **Issehoved** (MWH), 25/4 340 N **Sødringholm Strand** (LTP), 25/4 310 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 28/4 400 NØ **Marshøj** (GGU), 1/5 320 N **Dragsmur** (JTL). Større rastende flokke (lok.max >85): 21/4 200 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 7/5 145 fou **Anholt** (RBL) og 8/5 300 fou **Ørkenen**, Anholt (RBL).

2. halvår: Træk: 19.699 trækkende i perioden 22/8-7/12 kulminerer med.-ult. sep, flest syd for en linie mellem **Ahl Hage** og **Boeslum Strand**: 4924 trk/13 obs i perioden 23/8-1/11 (lok.max ≥150): 16/9 1100 V **Gåsehage** (DD), 16/9 450 V **Ahl Hage** (DD), 16/9 150 V **Ebeltoft Færgehavn** (DD), 25/9 1050 V **Øer-Hassensør** (DD) og 30/9 1000 V **Boeslum Strand** (RAM). **Gallohaven**, Risskov: 1718 trk/10 obs i perioden 22/8-27/10, flest 28/9 828 S (RDN). **Sødringholm Strand** 1054 trk/9 obs i perioden 11/9-31/10, flest 25/9 410 SV (LTP). **Strandkær**: 1785 trk/4 obs i perioden 16/9-25/10, flest 28/9 1530 SV (DD). **Hasle**: 514

trk/11 obs i perioden 16/9-27/10, flest 16/9 164 SV (ALM). **Fornæs**: 8661 trk/12 obs i perioden 22/9-2/11, flest 22/9 7000 trk (AR). 25/9 220 V **Vesborg Fyr** (MWH,SDY), 28/9 150 S **Issehoved** (MWH,SDY) og 8/10 130 SV **Feldballe** (DD). Større rastende flokke (lok.max >70): 24/9 500 rst **Engen**, Anholt (FSV), 25/9 200 **Kolindsund** (MST).

Total: 26.064 (11.751) Indsendere: 67 Observationer: 466 Lokalteter: 113

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
48	35	228	2464	1069	81	112	104	20.374	1094	285	170

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus* 10120

Efter et år uden Rødstrubet Piber er den tilbage igen med en enkelt obs 16/9 1 V **Ahl Hage** (DD).

Skærpiber *Anthus petrosus* 10135

Der er set tydelig yngleuro fra en fugl på stensætningen ved **Århus Havn**/Østhavn.

1. halvår: Træk: 14/3 1 N **Issehoved** (SDY). Større rastende flokke (lok.max >4): 7/1 8 fou **Fornæs** (ROR), 28/2 10 rst **Albuen**, Besser Rev (MWH) og 4/3 8 rst **Hønsøld**, Besser Rev (MWH). Sidste obs: 28/3 2 rst **Stavns Fjord** (MWH), 6/4 2 **Årslev Engso** (RSN,SSK) og 10/4 2 rst-h **Sødringholm** (CSS). Sommerobs: 26/5 1, 28/6 1 fou og 18/7 1 sy alle **Århus Havn**/Østhavn (JTL,CJM,HBP).

2. halvår: Første obs: 11/9 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 16/9 2 rst **Ebeltoft Færgehavn** (DD) og 16/9 1 V **Gåsehage** (DD). Træk: 72 trækkende fugle i perioden 16/9-8/11, flest: **Øer-Hassensør**: 9 trk/4 obs, flest 26/9 3 V og 1/11 3 V (DD,JPL). **Gallohaven**, Risskov: 15 trk/4 obs, flest 27/10 3 N + 7 S (RDN). **Fornæs**: 46 trk/8 obs, flest 1/11 12 S (HLL). 24/10 2 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Større rastende flokke (lok.max >10): 11/10 28 rst **Fornæs** (HAC) og 27/11 32 fou **Grenå Havn** (APN).

Total: 673 (429) Indsendere: 54 Observationer: 190 Lokalteter: 44

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
35	62	30	4	1	1	1	-	32	149	225	133

Bjergpiber *Anthus spinoletta* 10140

Der er foretaget en kraftig frasortering af oplagte gengangere. I månedsfordelingen er der brugt max antal.

1. halvår: **Årslev Engso**: 1/1-5/4 8 obs, flest 30/1 4 (HLL). **Brabrand Sø**: 3/1-6/4 16 obs, flest 27/1 6 østenden (ANB). **Draget**, Besser Rev: 19/1-23/1 3 obs, flest 19/1 2 fou (MWH). **Norsminde Fjord** vestdel: 15/2-22/2 3 obs, flest 20/2 2 rst (OGJ). 1/1 1 **Kysing Næs** (JØP), 4/1 1 fou **Polderrev** (OGJ), 10/1 1 fou **Alrø Egehoved** (OGJ), 1/2 1 fou **Sødringholm Strand** (LTP), 1/2 1 fou **Beder Bymose** (OGJ). Sidste obs: 5/4 3 fou **Brabrand Sø** (RBL), 5/4 1 rst **Årslev Engso** (LBO) og 6/4 2 **Brabrand Sø** (RSN).

2. halvår: Første obs: 24/10 1 fou og 31/10 1 fou begge **Norsminde Fjord** (OGJ,KEH) og 31/10 1 rst **Alrø Egehoved** (JSC). **Norsminde Fjord**: 24/10-20/11 1 (OGJ,KEH). **Alrø Egehoved** 31/10-9/11 1 (JSC,SFP). **Årslev Engso** 9/11-29/12 5 obs, flest 14/11 3 (HLL). **Århus Østhavn**: 6/11-5/12 2 (ANB,RDN,HST,TBN). **Brabrand Sø**: 11/11-14/11 4 obs, flest 11/11 4 rst (SSL,RDN). **Draget**, Besser Rev: 8/12-31/12 1 (MWH).

Total: 33 Indsendere: 23 Observationer: 69 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	6	1	5	-	-	-	-	-	2	13	3

Gul Vipstjert *Motacilla flava* 10170

Pæn årstotal med en del trækobs både forår og efterår. Af Almindelig Gul Vipstjert *M. flava flava* er der i år kun indtastet 13 fugle, og af Nordlig Gul Vipstjert *M. flava thunbergi* er der rapporteret 336 fugle, men der gemmer sig helt sikkert mange af begge racer i "rodekassen" ubestemt Gul Vipstjert. Som følge af den klare overvægt i ubestemte Gule Vipstjerter behandles alle kategorier i år under ét.

Der er noteret 11-21 ynglepar, flest 5-10 par **Hollandsbjerg Holme** (LTP).

1. halvår: Første fugle ses 11/4 1 **Årslev Enge** (PHJ) og 25/4 1 N **Sødringholm Strand** (LTP). I perioden 30/4-29/5 ses 440 trk. Trækket kulminerer medio maj, største obs 10/5 62 N **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN) og 17/5 209 N **Issehoved** (MWH,SDY) – sidstnævnte bestemt til nordlig race. Største antal af rastende fugle (≥ 50): 6/5 50 og 7/5 91 begge **Anholt** (FSV, RBØL).

2. halvår: Der noteres 640 trk i perioden 13/8-26/9, flest 22/8 168 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN) og 23/8 156 V **Ebeltoft Færgenhavn** (DD). Større antal rastende (≥ 50) 22/8 50 **Anholt** (FSV) og 24/8 72 **Årslev Engso** (EDY) samt 30/8 80 **Anholt** (FSV). Årets sidste er 26/9 1 V **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 1980 Indsendere: 44 Observationer: 180 Lokalteter: 60

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	28	939	8	43	825	137	-	-	-

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea* 10190

Der ses Bjergvipstjerter i alle årets måneder, men i år er der ikke nogen større vintertællinger, som det ellers var tilfældet i 2003. Der rapporteres om ca. 15 ynglepar, men bedømt ud fra antallet af egnede lokaliteter i yngletiden, må der gemme sig flere ynglefugle i amtet. Se at få dem tastet ind, hvis der er formodning om yngel. Flest par rapporteres **Funder Å** og **Femmøller** v. efterskolen – hver med 2 par (HST,AS). I **Nørreris Skov** bygger et par rede i andehus (SMJ).

1. halvår: Træk: Kun 13 fugle ses trækkende i perioden 3/3-21/4, flest 18/3 4 **Grenå by** (AR) og 21/4 3 **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: Træk: 29 trækkende fugle i perioden 28/8-14/11, flest 28/9 3 S + 19/10 5 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN), hvor der i efteråret tælles 14 fugle på træk.

Total: 262 Indsendere: 58 Observationer: 202 Lokalteter: 78

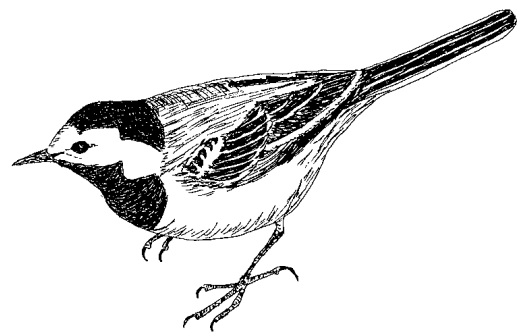
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	2	43	43	29	14	13	17	46	26	15	3

Hvid Vipstjert *Motacilla alba* 10200

Et småt forårstræk, mens efteråret er mere bemærkelsesværdigt. Der er indtastet 15-23 ynglepar, flest 5-8 par **Pindstrup** (ABU).

1. halvår: En hel stribe observationer 14/3 af de første fugle i amtet. I foråret registreres så få som 197 trk i perioden 14/3-18/4, flest 17/3 46 N **Moesgård** (HLL).

2. halvår: I efteråret noteres i perioden 23/8-21/11 1930 trk. Hovedparten af trækket ses på tre lokaliteter. **Gallohaven, Risskov Strand**: 612 trk/11 obs i perioden 26/8-19/10, flest 17/9 203 S (RDN). **Øer/Hassensør/Gåsehage**: 516 trk/10 obs i perioden 23/8-1/11, flest 4/9 181 S (KBF). **Sødringholm-området**: 460 trk/6 obs i perioden 29/8-25/9, flest 11/9 177 SV (LTP).

Af rastende flokke kan fremhæves 22/8 142 trk fra overnatning **Kysing Næs** (DML). Desuden 12/9 280 rst **Mørke** (FNI) og samme dag 225 rst **Vrold** (FNI). Årets sidste er 21/11 1 S **Gallohaven, Risskov Strand** (KBF), 4/12 1 fou **Odder** (DB) og 8/12 1 **Årslev Engso** (HLL).

Total: 6128 Indsendere: 95 Observationer: 559 Lokalteter: 173

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	769	709	155	216	563	780	2557	366	11	2

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrellii* 10202

Igen et fint år med mindst 9 forskellige fugle, sandsynligvis flere. 26/3 og 28/3 ses desuden en formodet hybrid Sortrygget/Almindelig Hvid vipstjert i **Brabrand Sø**-området (RSN).

1. halvår: 17/3-26/3 1 2K hun rst **Brabrand Sø** (RSN,KBF), 17/3 1 ad han rst **Haraldslund Gods** (APN), 17/3 2 ad **Grenå Havn** (APN), 19/3-22/3 1 ad han **Dødeå Enge** (LBO,KEH), 23/3 2 ad fou + 25/3 1 ad **Assedrup Enge** (OGJ), 25/3 2 **Brabrand Sø** (RDN), 28/3 1 hun + 14/4 1 **Årslev Engsø** (RSN,SSK), 30/3 1 2K han **Brabrand Sø** (RSN) og 13/4 1 han **Skovby** (JW).

2. halvår: 19/11-11/12 1 1K **Århus Østhavn/Tangkrogen** (RSN,HST,KO,SSL,RDN,IZN,MO m.fl.).

Silkehale *Bombycilla garrulus* 10480

Forrygende invasionsår, hvor efteråret slår alle tidligere rekorder!

1. halvår: Selvom ingen store tal præger materialet, ses eftervirkningerne af sidste sæsons invasion dog stadig langt hen på vinteren og det tidlige forår, bl.a. 13/1 og 15/1 80 **Hasle** (HET), 19/1 135 **Højbjerg** (MEC), 2/2 60 **Skødstrup** (FNI), 4/2 60 **Feldballe** (DD) og 19/3 59 **Brabrand** (LBO). 14/1-6/2 ses i alt 165 på **Anholt** (FSV), hvilket kunne være fugle på et tidligt tilbagetræk. Sidste Silkehaler ses 14/4 1 **Hørret** (PHA) og 22/4 5 **Brabrand** (SØP).

Helt usædvanligt er der et sommerfund 23+24/7 1 **Gjerrild** (RSA), som åd moreller i toppen af et træ.

2. halvår: Efteråret er som nævnt præget af en invasion, der sætter sine spor i hele Sydsandinavien. I Århus Amt kan man tydeligt følge fuglenes bevægelse fra den nordlige og østlige del af området tidligt i invasionen frem mod de vestlige og sydlige dele senere på året.

De første Silkehaler dukker op 11/10 1 **Gjerrild Nordstrand** (HaC) og 18 **Feldballe** (DD) samt 12/10 12 **Anholt** (FSV) og 25 SØ + 55 rst **Gjerrild Nordstrand** (HaC,PCL). Første større tal ses 20/10 270 **Anholt**. Herfra meldes der om i alt 1210 ex frem til 14/11 (FSV).

NØ-Djursland tegner sig i al beskedenhed for ca. ¼ af efterårets samlede antal, dvs. knap 11.000 fugle, men der kan dog være mange gengangere iblandt. Her ses det første større rykind i dagene 22-23/10 800 **Grenå**

Silkehale. Tangkrogen,
Århus Havn 13/11 2004.
Foto: Carl Erik Mabeck.

Næste side:
Vandstær. Skovmøllen,
Moesgård 2/3 2004.
Foto: Carl Erik Mabeck

(AR,HaC,BJS) og kulminationen følger hurtigt med følgende store dage: 24/10 1700 **Grenå**, 25/10 1100 **Grenå** + 200 **Glesborg**, 30/10 810 **Grenå**, 31/10 1350 **Grenå**, 2/11 1300 **Grenå**. Mange af fuglene på NØ-Djursland ses trække mod SV, især hen mod aften, og en del ses indtrække ved Fornæs (alle AR). Fra midten af november falder antallet af Silkehaler ret hurtigt, og i december ses kun enkelte flokke! **Feldballe** melder om 1630 ex 11/10-10/12 med maksimum 2/11 480 (DD) og på **Samsø** ses de første fugle 22/10, og frem til 29/11 tælles der sammenlagt næsten 3500 ex (MWH) Største tal herfra er 18/11 330 **Tanderup**. Andre store tal fra invasionens tidlige fase er 24/10 1000 **Dråby** (DD) og 25/10 1500 **Elsegårde** (APN).

I løbet af de sidste oktoberdage og november spredes Silkehalerne mere ud i det østjyske landskab, og der indrapporteres fugle fra næsten alle egne af amtet. Største tal fra den øvrige del af amtet er i denne periode 28/10 700 **Dødeå** (JOA), 8/11 400 **Rønede** (PCL), 14/11 1000 **Kalø** (MAA), 15/11 300 **Tangkrogen** (ESØ) og 27/11 700 **Århus Havn** (JTL).

I løbet af december koncentrerer de tilbageblevne fugle sædvanen tro tæt ved villahaver og parker i og omkring Århus: 5/12 300 **Århus Midtby** (KTS) og 200 **Århus Nord** (FBC), 7/12 300 **Århus Midtby** (BKR), og 13/12 300 **Universitetsparken** (RSN). Andre store tal er 2/12 140 **Ryomgård** (ABL), 5/12 130 **Norsminde** (OGJ) og 28/12 200 **Alstrup** (MWH). 24/12 450 **Fornæs** (FRO) tyder på lidt tiltræk til amtet sidst på året!

Total: 47.532 Indsendere: 95 Observationer: 573 Lokalteter: 176

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
699	419	224	47	-	-	2	-	-	20.963	17.270	7908

Vandstær *Cinclus cinclus* 10500

Desværre ingen ynglefund i år! Der er kun få større tal, hvilket nok skyldes lav aktivitet hos EDY og PLA langs vandløbene.

1. halvårs lok.max (>3): 5/1 7 **Lyngbygård Å** (EDY), 17/1 11 (6 aflæst, 5 rnk) **Lystrup Å** (MIK m.fl.), 20/2 11 **Århus Å** Fusvad-Harlev Mølle (EDY), 17/2 6 **Giber Å** (LLH). Forårets sidste er 22/3 1 **Spørring Å** (ROR), 22/3 1 rst **Linå** (HST) og 24/3 2 rst **Lystrup Å** (AWM).

Efterårets første er 31/10 4 rnk **Lystrup Å** (MIK) samt 1/11 1 **Lyngbygårds Å** (EDY). Lok.max efterår (>3): 29/11 10 **Århus Å** strkn. fra **Gl. Harlev Mølle** til **Hørning** (EDY), 10/12 6 **Giber Å** (LLH) samt 30/12 4 **Stubbe Sø** (MIK).

Total: 88 1. halvår og 76 2. halvår Indsendere: 44 Observationer: 167

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
32	33	23	-	-	-	-	-	-	4	35	37

Månedsfordeling (lokalitetsmax pr. måned).

Gærdesmutte *Troglodytes troglodytes* 10660

Der er ikke det store at berette om denne lidt oversete almindelighed. En pudsig obs er indberettet 21/4 – her ses en fugl fra fiskerbåd i farvandet mellem Grenå og Sjælland (TN). Observatøren beretter at ”jeg var på torskefiskeri – fuglen sås ca. 50 min. sejlads SØ for **Grenå**, den kom trækkende fra nord og fløj et par gange rundt om båden, inden den forsvandt mod syd...”.

Der er indtastet 10-15 ynglepar og derudover mange syngende.

1. halvår, største obs (>15): 17/3 30 **Bølling Sø** (ERH), 12/4 19 sy **Gudenåparken** (LTP), 17/4 22 sy **Sødringholm Skov** (LTP), 21/4 17 sy **Vallum Sø** (ABU), 11/5 31 sy **Bjerregrav Mose** (BKR), 30/5 23 sy **Silkeborg** (ERH), 17/6 24 sy **Vallum Sø** (ABU). Fra efteråret og vinteren ingen større registreringer.

Total: 1123 Indsendere: 54 Observationer: 393 Lokalteter: 155

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
75	42	137	276	151	128	45	13	25	78	92	61

Jernspurv *Prunella modularis* 10840

En pæn høj total i år. Der er rapporteret om 6-8 ynglepar. Desuden 125 sy i perioden 29/2-20/7 (lok.max), flest 1/4 10 sy **Brabrandstien** (RSN).

1. halvår: I perioden 14/3-21/4 ses kun 35 trk, hvilket er meget sløjt, men mon ikke det bare skyldes manglende lyst til at notere arten ude på trækstederne.

2. halvår: I perioden 23/8-31/10 ses 212 trk. Ved **Gallohaven**, **Risskov Strand** noteres i alt 107 trk/trkf, flest 28/9 40 trkf og 19/10 30 trkf (begge RDN). Af øvrige større obs kan nævnes 24/9 19 SV **Hasle** (ALM).

Total: 614 Indsendere: 52 Observationer: 259 Lokalteter: 90

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	3	95	178	48	21	9	26	152	61	8	5

Rødhals *Erithacus rubecula* 10990

Ikke det store at berette om. Der er indtastet 9-15 ynglepar, flest 5-10 par **Brattingsborg** (MWH).

Trækket ses der ikke meget til, en enkelt obs 3/4 4 trk **Issehoved** (MWH). Hverken forår eller efterår giver anledning til de store koncentrationer og flokke. I foråret høres som sædvanligt en masse syngende fugle. Største obs gennem året er (≥ 20): 16/4 26 rst + 17/4 25 rst **Issehoved** (MWH,SDY) og 21/4 21 sy **Vallum Sø** (ABU). Som nævnt ingen større antal på trækstederne.

Total: 687 Indsendere: 49 Observationer: 253 Lokalteter: 99

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
27	3	33	347	34	29	6	6	10	89	81	24

Nattergal *Luscinia luscinia* 11030

Årets total ligger på 516. Kun 3 par er indtastet, men antallet af syngende fugle udtrykker mere artens almindelighed i amtet. Mindst 220 syngende fugle rapporteres (sum af lok.max).

Årets første ses på datoen 1/5, hvor der foreligger 5 obs. Største antal (lok.max ≥ 10): 27/5 16 sy **Kasted-Geding Mose** (JTL,PGH), 27/5 39 sy **Bjerregrav Mose** (CSS), 30/5 11 sy **Brabrand Sø** (KWS), 1/6 14 sy **Fladbro Enge/Nørreådal** (LTP).

Årets sidste er 31/7 1 rst hørt **Gudenåen**, Langå (ALM) og 12/8 1 rst og syngende fugl **Århus Å** (HET), observatøren beretter selv, at det er meget sent at observere sang.

Total: 516 Indsendere: 71 Observationer: 199 Lokalteter: 105

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	392	120	3	1	-	-	-	-

Blåhals *Luscinia svecica* 11060

Tre fugle, heraf to bestemt til Nordlig Blåhals. 7/5 2 han fou **Anholt Havn** (RBØL). Desuden en ikke-racebestemt fugl 7/6 1 han **Brabrand Sø** vestende (TTM) – blå strube blev observeret, men så kortvarigt at racebestemmelse ikke nåede at ske.

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros* 11210

I år en del vinteragttagelser. Kun få par noteret, 2-3 par **Pindstrup** (ABL) og 1-2 par **Skanderborg** (BKR), men forholdsvis mange syngende fugle – især i Århus-området. Det beskedne antal lokaliteter viser, at arten holder til på helt specielle biotoper, særligt på større havne samt i by- og industriområder.

Årets første er fra vinteren 21/1 1 **Århus Østhavn** (KBF). Dernæst 24/3 1 rst **Anholt Havn** (FSV) og 7/4 1 hun rst **Ebeltoft Færgehavn** (JPL). Største obs i yngletiden er 16/5 5 sy + 1 rst **Århus Havn** (EDY).

Største forekomst i efteråret 14/11 10-11 fou på molen i **Århus træskibshavn** (ABM) og 21/11 7 fou **Århus Østhavn** (OGJ). Sidstnævnte to obs tyder på en del ynglepar på havnen i Århus. Det kunne være fint med en optælling af parrene, selvom det kan være vanskeligt med de efterhånden mange afspærringer i havneområderne. Desuden følgende vinterobs i december 3/12 2 fou, 4/12 3 fou og 5/12 2 alle **Århus Østhavn** (HST,OGJ,FRO) samt 18/12 1 **Århus Havn** (JTL).

Total: 160 Indsendere: 35 Observationer: 98 Lokalteter: 22

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	-	1	26	32	10	20	4	16	3	39	8

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus* 11220

11-13 ynglepar, flest min. 3 sikre par i redekasser **Stubbe Sø** (PHJ). Min. 70 syngende fugle i yngletiden (sum af lok.max), flest 2/5 4 sy **Pindstrup** (ABL) og 1/6 4 sy **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD).

1. halvår: Årets første ses 16/4 1 **Issehoved** (MWH), 18/4 1 **Norsminde Fjord** (OGJ) og 18/4 1 **Anholt** (FSV). Første større antal i træktiden ses 28/4, 6 fou **Gjerrild Nordstrand** (OGJ) og 5 rst **Anholt By** (FSV). Desuden 4/5 7 rst **Østerhede** (MWH) og 10/5 5 rst **Århus Å**, Solbjerg Sø-Hørning (KES).

2. halvår: Efterårstrækket forløber forholdsvis ubemærket, med kulmination pri. september, største obs er 2/9 6 rst **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD) og 3/9 5 rst **Vesborg Fyr** + 3 rst **Lushavn** (begge MWH). Årets sidste er 11/10 1 rst **Kragemosen** (MWH) og 12/10 3 rst **Anholt By** (FSV).

Total: 243 Indsendere: 57 Observationer: 169 Lokalteter: 89

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	49	120	33	3	7	25	6	-	-

Bynkefugl *Saxicola rubetra* 11370

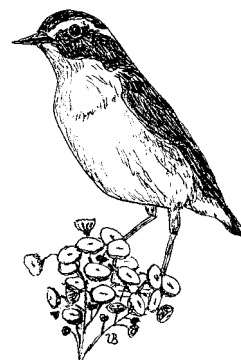
Kun 3 ynglepar rapporteret, flest 2 par **Haldsø**, v. Assentoft (PLA). En snes syngende fugle eller fugle set parvis vidner dog om en væsentlig større bestand i amtet. Største antal fugle set i yngletiden er 7/6 6 fou **Vrads Sande** (SFP) og 13/7 13 fou **Pindstrup Mose** (MST).

Forår: Første fugle ses 27/4 med følgende 3 obs: 1 **Hesselholm** (LEB), 1 han rst **Nordsamsø** (MWH) og 1 han rst **Skellerup Grusgrav** (HST). Trækket giver omkring pri.-med. maj anledning til et par lidt større registreringer, især på øerne Samsø og Anholt. Flest (≥ 10): 4/5 10 rst **Østerhede** + 5 rst **Langør** (MWH), 7/5 15 fou **Anholt** (RBØL), 10/5 25 rst **Kragemosen** + 5 rst **Nordsamsø** (MWH) og 20/5 13 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Efterår: Efterårstrækket forløber stille. Eneste større obs er 5/9 5 rst **Kolind-sund** (MST) og 17/9 8 rst **Anholt** (FSV) – årets næstsidste obs. Årets aller-sidste ses 26/9 1 rst **Brattingsborg Skov** (MWH).

Total: 294 Indsendere: 37 Observationer: 120 Lokalteter: 57

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	5	206	21	19	19	24	-	-	-

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata* 11390

Efter sidste års fravær er der i år et par interessante forekomster fra det midtjyske.

16/4, 21/4 og 8/5 ses en han ved **Vrads Sande** (EDY,NPB,PLA,AWM,JBA m.fl.). Fuglen høres også synge. 22/4 ses en syngende han i en stor lysning i **Silkeborg Vesterskov** (SFP). Fuglen kunne ikke findes de efterfølgende dage, så åbenbart en kortvarigt rastende trækfugl.

Stenpikker *Oenanthe oenanthe* 11460

En næsten ligeså pæn årstotal om sidste år. Der rapporteres ikke om nogen ynglepar i amtet.

1. halvår: Første ses 2/4 1 han rst **Hesselholm** (Ole Dybkjær og Lillian Borg via SDy). De følgende er 15/4 1 **Hesselholm** (LEB) og 15/4 1 rst **Alrø Egehoved** (SFP). Forårstrækket ser ud til at kulminere pri.-med. maj med følgende større forekomster (>10): 4/5 12 rst **Østerhede** (MWH), 6/5 13 fou **Ørkenen**, Anholt (RBØL), 10/5 30 rst **Kalø Gods** (PLA), 17/5 20 **Ballen/Ballehage** (MWH), 22/5 11 + 23/5 13 **Hesselholm** (LEB), 28/5 12 rst **Kragemosen** (MWH) og 29/5 18 fou **Hesselholm** (SDy). Der foreligger enkelte sommerobs.

2. halvår: Få større obs under efterårstrækket, flest (>10): 2/9 18 rst **Lushage**, Samsø (MWH) og 6/9 15 rst **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD). Sidste ses 8/10 1 **Århus Østhavn** (ESØ) og 13/10 1 rst **Anholt** (FSV).

Total: 631 Indsendere: 55 Observationer: 211 Lokalteter: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	33	418	3	2	40	128	7	-	-

Ringdrossel *Turdus torquatus* 11860

En total på 59 fugle er noget under 10-års gennemsnittet (84). Næsten alle ses i april.

Første obs: 7/4 1 **Rathlousdal Gods** (GGU) og 11/4 3 rst **NØ Feldballe** (DD). Træk: 25 trk/8 obs i perioden 7/4-2/5, flest (lok.max >1): 18/4 7 trk **Issehoved** (MWH,SDY), 21/4 4 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 28/4 5 rst **NØ Marshøj** (GGU). Større rastende flokke (lok.max >2): 17/4 3 rst **Issehoved** (MWH), 25/4 4 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR) og 27/4 4 rst **Anholt By** (FSV).

Sidste obs: 2/5 1 N **Gudenåen** (SSL), 21/5 1 rst **Engen**, Anholt (FSV) og 24/5 1 rst **Brattingsborg Gods** (MWH). En sommerobs 22/7 1 rst **Ørkenen**, Anholt (AR,CO), fuglen var tilsyneladende ikke skadet.

Solsort *Turdus merula* 11870

Ynglepar: 33-41 ynglepar på 11 lokaliteter, flest 10-12 par **Ballen** (MWH), 9 par **Ryomgård** (ABU). Herud-over er der 132 syngende på 40 lokaliteter, flest (lok.max >6): 12/4 9 sy **Velling Skov** (AWM), 20/4 7 sy **Bøjstrup/Margrethelund** (ABU), 20/5 7 sy **Brattingsborg Skov** (MWH), 13/6 10 sy **Ryomgård** (ABU) og 17/6 7 sy **Vallum Sø** (ABU).

1. halvår: Største obs (lok.max >35): 17/3 145 trk **Grenå Strand** (AR), 30/3 200 rst **Anholt** (FSV).

2. halvår: Største obs (lok.max >50): 2/11 200 rst **Anholt** (FSV) og 29/12 98 fou **Vejlby**, Århus (KBF).

Total: 2653 (1202) Indsendere: 56 Observationer: 361 Lokalteter: 156

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
290	96	516	184	194	208	67	19	56	164	618	241

Sjagger *Turdus pilaris* 11980

Der er i år mange meget store observationer, hvor alle oplagte gengangere er frasorteret som i tidligere år. Herudover er månedens største obs indført i tabellen herunder.

Der er 4 lokaliteter med syngende fugle, flest (lok.max >1): 26/3 8 sy **Nørrekær Enge** (BRA) heraf en sommerobs 15/7 1 sy **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (PLA).

1. halvår: Træk: 912 trækkende i perioden 27/1-17/5 kulminerer med. apr, flest (lok.max >50): **Issehoved**: 441 trk/10 obs, flest 18/4 117 N (MWH,SDY). 7/3 80 N **Dragsmur** (JSC), 16/4 65 trk **Kragemosen** (MWH), 17/4 150 trk **Gjesing Mose** (BJS) og 10/5 100 N **Anholt** (FSV). Større rastende flokke (≥ 200): 17/1 225 rst **Beser Made** (MWH), 18/1 200 **Salten Langsø** (ERH), 22/1 225 rst **Alstrup** (MWH) og 29/2 200 rst **Sønderbjerg**, Anholt (FSV). Sidste større obs: 23/4 300 of **Feldballe** (MWH). Sidste obs: 29/5 1 rst **Tjærby Enge** (LTP) og 29/5 1 of **Tjærby** (JPA).

2. halvår: Første obs: 22/8 1 rst **Balle** (JPL,JKL), 14/9 15 rst **Anholt** (FSV), 19/9 3 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Første større obs 19/9 500 of **Brabrand Sø** (HLI). Træk: 8564 trk i perioden 19/9-28/12 kulminerer ultimo okt, flest (lok.max ≥ 200): **Feldballe**: 1990 trk/3 obs, flest 22/10 980 trk (DD). **Bryrup** 854 trk/8 obs, flest 1/11 302 S (AWM). 14/10 400 SSØ **Silkeborg Vesterskov** (EBJ), 24/10 270 S **Sødringholm Strand** (LTP), 26/10 200 N **Nordby** (MWH), 31/10 3000 S **Voldby** (BJS) og 31/10 200 S **Tovstrup Mark** (JOA). Større raste-flokke (lok.max >3000): 31/10 10.000 **Grenå By**, 31/10 6000 **Fornæs** og 31/10 5000 **Voldby** (alle AR).

Sjagger. Højbjerg 24/1 2004. Foto: Carl Erik Mabeck.

Total: 84.703 (27.942) Indsendere: 83 Observationer: 516 Lokalteter: 186

1) Total 2) Største observationer

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1604	1290	453	759	254	-	1	1	551	55.294	15.888	8608
2	225	200	150	300	100	-	1	1	500	10.000	3000	1500

Sangdrossel *Turdus philomelos* 12000

Der er en overvintrende Sangdrossel i **Ballen** og **Norsminde** igennem hele januar.

Ynglepar: 7-8 ynglepar på 3 lokaliteter, alle nævnes: 3 par **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (PLA), 3 par **Emborg Vestermark skov** (PLA) og 1-2 par **Ballen** (MWH). Herudover er der 180 syngende fugle på 70 lokaliteter i perioden 15/2-23/7, flest (lok.max >6): 17/4 13 sy **Sødringholm Skov** (LTP), 17/4 12 sy **Hesselbjerg Skov** (TBR), 20/5 10 sy **Brattingsborg Skov** (MWH), 1/6 8 sy **Fladbro Skov** (LTP), 10/6 7 sy **Fussingø Skov** (BKR,BRA) og 17/6 7 sy **Vallum Sø** (ABU).

Forår: Træk: 12 trk/3 obs i perioden 14/3-17/4, flest (lok.max >1): 17/4 10 trkf **Issehoved** (SDY). Større rastende flokke (lok.max >16): 25/3 21 rst **Fogstrup Mose** (JDK), 12/4 16 fou **Egetved Sø** (AWM), 16/4 30 **Bjerregrav Mose** (TBR), 18/4 52 rst **Issehoved** (MWH,SDY) og 22/4 50 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Efterår: Træk: 34 trk/5 obs i perioden 11/9-28/8, flest (lok.max >2): 25/9 7 V **Vesborg Fyr** (MWH,SDY) og 28/9 18 S **Gallohaven**, Risskov (RDN). Større rastende flokke (lok.max >10): 3/10 11 rst **Feldballe** (DD), 5/10 26 rst **Knudsminde Mose** (DD), 9/10 18 rst **Sletterhage** (JPL) og 20/11 20 **Egåen** (SSL). Sidste obs: 21/11 1 rst **Vesborg Fyr** (SDY), 28/11 1 rst **Brattingsborg Skov** (MWH) og 4/12 1 rst **Kysing Næs** (OGJ).

Antal: 943 (4205) Indsendere: 55 Observationer: 249 Lokalteter: 112

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	3	138	466	76	75	16	7	38	95	22	1

Vindrossel *Turdus iliacus* 12010

1. halvår: Træk: 116 trækkende i perioden 3/4-22/4, flest (>10): **Issehoved**: 17/4 46 trkf og 18/4 34 N (MWH,SDY). 21/4 20 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Større rastende flokke (lok.max >75): 27/3 100 **Søby Lunde** (CHØ), 3/4 350 **Hesselbjerg Skov** (TBR), og 7/4 220 rst **Blegmose** (ABU). Sidste obs: 24/4 20 rst **Kolindsund** (MST), 24/4 5 rst **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 25/4 1 ringmærket **Sølyst** (RBL).

2. halvår: Første: 23/9 10 SV **Hasle** (ALM), 24/9 2 trk og 25/9 1 rst begge **Vesborg Fyr** (MWH,SDY). Første større obs: 11/10 100 rst **Åkær Gods** (SFP). Træk: 1235 trækkende i perioden 23/9-11/12 kulminerer pri.-ult. okt, flest (lok.max >35): 14/10 100 SSØ **Silkeborg Vesterskov** (EBJ), 22/10 150 trk **Feldballe** (DD), 25/10 130 SV **Strandkær** (DD) og 28/10 300 S **Bryrup** (AWM). Større rastende flokke (lok.max >175): 26/10 300 **Egå Enge** (SSL), 31/10 2000 **Grenå By** (AR) og 14/11 430 fou **Vindblæs** (TN).

Antal: 8436 (13.762) Indsendere: 55 Observationer: 236 Lokalteter: 108

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	1	292	1381	-	-	-	-	38	4988	1254	471

Misteldrossel *Turdus viscivorus* 12020

Ynglepar: 5 par på 5 lokaliteter, alle nævnes: 1 par **Skørring** (PHJ), 1 par **Houlbjerg Skov** (PHJ), 1 par **Langør** (MWH), 1 par **Ballen** (HWH) og 1 par **Frederiksdal Hede** (SFP). Herudover er der 44 syngende fugle på 26 lokaliteter i perioden 25/2-16/7, flest (lok.max >3): 14/3 4 sy **Fussingø Skov** (CSS) og 17/3 4 sy **Gjerrild Nordstrand** (LPJ).

1. halvår: Større vinterobs (lok.max >3): 20/1 13 **Strandkær** (DD). Træk: 185 trækkende i perioden 14/3-12/6, flest (lok.max >7): 14/3 27 trk **Moesgård Strand** (HLL) og 17/4 29 N **Issehoved** (MWH,SDY). Større rastende flokke (lok.max >11): 25/3 14 rst **Toftebjerg** (MWH), 26/3 23 rst **Kragemosen** (MWH).

2. halvår: Træk: 50 trækkende i perioden 31/7-1/11, flest (lok.max >4): 31/7 8 V **Barnekold** (MWH), 25/9 7 trkf **Øer/Hassensør** (DD) og 30/9 5 N **Mols Bjerger** (DD). Større rastende flokke: 21/8 10 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 30/9 8 **Hevring Hede** (JTL) og 8/10 31 fou **Feldballe** (DD).

Antal: 903 (773) Indsendere: 53 Observationer: 279 Lokalteter: 110

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
33	30	235	177	28	28	38	34	46	192	30	32

Græshoppesanger *Locustella naevia* 12360

Der indberettes kun 1 ynglepar **Vorup Enge** (BKR), men 66 syngende hanner på 39 lokaliteter tyder dog på flere ynglepar, flest (lok.max >3): 6/5 4 sy **Kasted Mose** (SHØ) og 11/5 7 sy **Bjerregrav Mose** (BKR).

Eneste øvrige større observation: 9/5 9 **Bjerregrav Mose** (EDY).

Første observation: 27/4 1 sy **Hornbæk Enge** (LTP), 28/4 1 sy **Bjerregrav Mose** (BKR) og 28/4 2 sy **Gudenåparken** (JPA).

De sidste observationer: 4/8 1 sy **Gudenåen** vest for Randers (SSL), 13/8 1 hørt **Bjerre** (CSS) og 14/8 1 sy **Gudenåparken** (JPA).

Total: 91 (92) Indsendere: 40 Observationer: 115 Lokalteter: 40

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	43	27	12	5	-	-	-	-

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus* 12430

Ynglepar: 1 par **Gudenåen** (LTP) og 1 par **Vorup Enge** (BKR), desuden indberettes 19 sy fra 13 lokaliteter, flest (>2): 20/7 3 sy **Årslev Engso** (ROR).

De første: Alle er fra 3/5, samme dag som i 2003: 1 sy **Gudenåparken** (LTP), 1 sy **Tebbestrup Kær** (BKR,LTP) og 1 **Brabrand Sø** (EDY).

De sidste: 22/7 1 fou **Vorup Enge** (LTP), 28/7 1 sy **Brabrand Sø** (ALM) og 1/8 1 sy **Årslev Engso** (GGU).

Total: 33 (44) Indsendere: 19 Observationer: 53 Lokalteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	10	13	9	1	-	-	-	-

Kærsanger *Acrocephalus palustris* 12500

Den faldende tendens siden det pæne antal i 2002 fortsætter desværre. Antal ynglepar/syngende fugle svarer nogenlunde til sidste år: 4-5 par **Vorup Enge** (BKR) og 175 sy fra 69 lokaliteter, flest (lok.max >8): 1/6 11 sy **Fladbro Enge** (LTP), 20/6 12 sy **Hornbæk Enge** (LTP) og 20/6 12 sy **Årslev Engso** (JSC).

Ankomsten er meget normal: 8/5 1 sy **Flakket**, Anholt (RBL), 12/5 1 rst sy **Skummelvad småskove** (LPJ) og 12/5 1 sy **Vesborg Fyr** (MWH).

De sidste observationer: 22/7 1 sy **Vorup Enge** (LTP) og samme dag 1 sy **Følle Bund** (DD) samt 24/7 2 sy **Bjerre** (CSS) og 26/7 5 sy **Sødring Kær** (LTP).

Total: 220 (281) Indsendere: 35 Observationer: 123 Lokalteter: 73

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	63	138	19	-	-	-	-	-

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus* 12510

Siden det pæne antal af indrapporterede Rørsangere i 2002 er totalen faldet igen, selvom der er en stigning i antallet af indsendere.

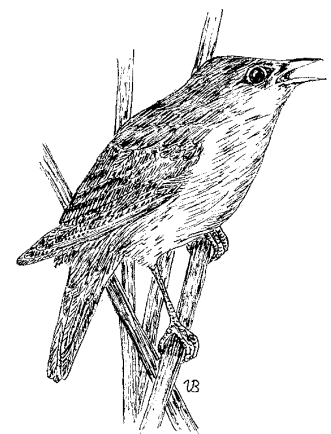
Ynglepar: 15-21 par fra 3 lokaliteter, flest 10-15 par **Kragemosen** (MWH), desuden 223 sy fra 55 lokaliteter, flest (lok.max >14): 27/5 15 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og 29/5 45 sy **Dronningborg Bredning** (LTP).

De første observationer er alle fra **Brabrand Sø**: 26/4 1 sy og 27/4 1 sy (begge CHØ) samt 28/4 1 sy (RDN,RSN).

De sidste observationer: 3/9 2 fou **Årslev Engso** (HST), 6/9 4 rst **Sminge Sø** (SFP) og 13/9 1 sy **Vorup Enge** (LTP).

Total: 326 (489) Indsendere: 44 Observationer: 143 Lokalteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	3	167	88	47	14	7	-	-	-

Gulbug *Hippolais icterina* 12590

En kraftig stigning i antallet af indsendere i forhold til sidste år fører kun til en let stigning i totalen.

Ynglepar: 1-2 par **Vorup Enge** (BKR) og 3-5 par **Balle/Ballehage** (MWH), desuden 69 sy fra 48 lokaliteter, flest (lok.max ≥ 4): 1/6 5 sy **Issehoved** (MWH) og 1/6 4 sy **Klæbjerg**, Helgenæs (DD).

Første obs: 8/5 1 sy **Sælvig Havn** og 9/5 2 sy **Issehoved** (begge MWH) samt 10/5 1 sy **Vorup Enge** (BKR).

Større obs om foråret: 30/5 10 fou **Issehoved** (SDY).

Sidste obs: 13/8 1 **Skejby** (KEH), 3/9 1 rst **Issehoved** og 1 rst **Vesborg Fyr** (begge MWH).

Total: 119 (103) Indsendere: 41 Observationer: 110 Lokaliteter: 60

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	60	37	19	1	2	-	-	-

Høgesanger *Sylvia nisoria* 12730

Der er to observationer af denne sjældne sanger.

Den første noteres 26/5 1 sy **Rugård Strand** (SKH). Fuglen høres synge, men ses kun dårligt. Bestemmelsen er derfor foretaget ud fra sangen, men observatøren oplyser, at han har erfaring med arten i Sverige.

Den anden iagttagelse er fra efteråret 27-28/10 1 1K fou **Tanderup Samsø** (Annette Vieler via MWH). Sidstnævnte fugl er beskrevet i Samsøs Fugle (www.samsosfugle.easytell.dk). Det er en meget sen obs af. I 2001 blev der observeret en Høgesanger tilsvarende sent: 26/10 1 1K rst Rønne Havn.

Gærdesanger *Sylvia curruca* 12740

Efter sidste års fald sker der nu en stigning i totalen. Antallet af ynglepar/syngende hanner er ligeledes stigende: 6-9 par fra 3 lokaliteter, flest 3-5 par **Ballen/Ballehage** (MWH), desuden 89 sy fra 60 lokaliteter, flest (lok.max ≥ 4): 1/5 5 sy **Sødringholm Skov** (LTP) og 20/5 4 sy **Brattingsborg Skov** (MWH).

Første obs: 17/4 1 sy **Beder Bymose** og 1 sy **Beder** (begge PEØ) samt 18/4 1 rst **Sondrup Plantage** (OGJ).

Større obs om efteråret: 4/9 28 rst **Øer/Hassensør** (KBF).

De tre næstsidste obs er fra 4/9. Udover ovennævnte ses 4 rst **Gåsehage** (DD) og 1 **Strandkær**, Mols (APN) og endelig den allersidste 7/9 1 **Skødstrup/Løgten** (JGN).

Total: 196 (189) Indsendere: 56 Observationer: 167 Lokaliteter: 78

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	52	68	25	8	7	36	-	-	-

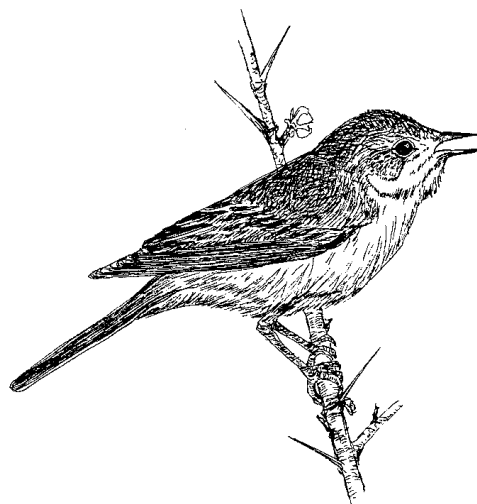
Tornsanger *Sylvia communis* 12750

Tilsyneladende et godt år for Tornsangeren, hvor totalen næsten svarer til 10-års gennemsnittet, og hvor der er en pæn stigning i antallet af ynglepar/syngende fugle: 21-28 par fra 7 lokaliteter, flest 8-11 par **Vorup Enge** (BKR) og 3 par **Store Sjørup Strand** (PLA), desuden 411 syngende hanner fra 102 lokaliteter, flest (lok.max > 13): 11/5 82 sy **Bjerregrav Mose** (BKR), 16/5 15 rst sy **Glatved Strand** (LPJ) samt 2/6 17 sy **Læsten Bakker** (BKR).

De første Tornsangere kommer på samme tid som i de foregående to år: 29/4 1 rst **Bjerregrav Mose** (CSS), 29/4 1 **Hesselholm** (LEB), 30/4 2 sy **Bjerregrav Mose** (BKR) og 1/5 1 sy **Sødringholm Strand** (LTP).

Større obs om efteråret: 11/8 35 rst **Fornæs** (AR).

Sidste obs: 11/9 1 rst **Sødringholm Strand** (LTP), 17/9 1 fou **Årslev Engsø** (HST) og 20/9 1 fou **Hesselholm** (SDY).

Total: 692 (695) Indsendere: 57 Observationer: 226 Lokalteter: 138

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	326	184	73	78	27	-	-	-

Havesanger *Sylvia borin* 12760

Totalen kommer ikke op på det pæne tal fra 2002, men stiger dog i forhold til sidste år. Det kan skyldes, at antallet af indsendere er tydeligt højere end de foregående år.

Ynglepar: 1 par **Ballen/Ballehage** (MWH) og 1 par **Vorup Enge** (BKR), desuden 146 sy fra 67 lokaliteter, flest (lok.max >6): 20/5 10 sy **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 27/5 10 sy **Bjerregrav Mose** (CSS) og endelig 17/6 14 sy **Vallum Sø** (ABU).

De første obs er 30/4-2/5 1 **Hesselholm** (LEB) samt fra 2/5: 1 sy **Søndermaden** ved Fussingø (BKR), 1 sy **Gudenåparken** (JPA) og 1 sy **Lysbro Skov** (SFP).

Sidste obs: 1/8 1 sy **Eskeplet** (LTP) samt 29/8 1 rst og 3/9 1 rst begge **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 186 (217) Indsendere: 42 Observationer: 126 Lokalteter: 78

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	1	102	69	11	2	1	-	-	-

Munk *Sylvia atricapilla* 12770

En kraftig stigning i antallet af indsendere har kun en let stigning i totalen som følge. Antallet af syngende Munke er dog meget højere end sidste år. Der registreres dobbelt så mange vinterfund som i 2003.

Ynglepar: 6-9 par fra 5 lokaliteter, flest 2-3 par **Vorup Enge** (BKR) og 2-3 par **Ballen/Ballehage** (MWH), desuden 317 syngende hanner fra 114 lokaliteter, flest (lok.max >12): 28/4 15 sy **Brabrand Sø** (RDN), 27/5 15 sy **Kasted-Geding Mose** (JTL), 30/5 15 sy **Silkeborg** (ERH) og 17/6 19 sy **Vallum Sø** (ABU).

Første obs af trækkende Munke er sandsynligvis: 8/4 1 sy **Åby** (KEH) og 12/4 1 sy **Højbjerg** (PCL). Fra 15/4 af vælter det ind med observationer.

Større obs om foråret: 28/4 30 rst **Anholt** (FSV).

Sidste obs af trækkende Munke: 9/10 1 hun rst **Sletterhage** (JPL), 9/10 1 **Eskelund** (KEH) og 10/10 1 han fou **Fajstrup Krat** (JØP). Desuden et par sene i november 4/11 **Møllerup Skov** (SHC), 15/11 1 **Anholt** (FSV) og 19/11 1 **Kysing Næs** (OGJ)

Af vinterobs kan nævnes 15/1 1 **Beder** (ESØ) – ”spiser et halvt æble om dagen”, 15/2 1 **Åbyhøj** (ANB), 2/3-5/3 1 på foderbræt i **Viby** (GGU), 9/3 i **Thorsmølle** (IZN), 10/12 1 **Søften** (SMJ) og 13/12 1 hun + 29/12 2 han **Hasle** (ALM), altså hele 3 fugle ved Hasle, hvor der også tidligere vintre er observeret Munke. Mange af vinterfuglene ernærer sig ved at spise bær og frugter.

Total: 577 (515) Indsendere: 71 Observationer: 337 Lokalteter: 149

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	2	166	201	106	43	21	25	4	3	4

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix* 13080

Efter det kraftige fald i både indsendere og totalantallet i 2003 er begge tal oppe på et mere normalt niveau igen. Totalen ligger dog en del under 10-års gennemsnittet.

Der er ingen indberetninger om ynglepar, men om 30 sy fugle fra 25 lokaliteter, flest (lok.max >1): 28/4 2 sy **Gjerrild Nordstrand** (OGJ), 7/5 2 sy **Anholt, Kæret** og 8/5 2 sy **Anholt By** (alle RBL) samt 19/5 3 sy **Strandkær** (DD).

De første observationer: 27/4 1 sy **Brabrand Sø** (RSN), 28/4 2 sy **Gjerrild Nordstrand** (OGJ) og 28/4 1 sy **Brabrand Sø** (RSN,SSL).

De sidste observationer: 28/6 1 sy **Øksenmølle** (DD), 1/7 1 sy **Silkeborg Vesterskov** (SFP) og 10/7 1 sy **Søholt Skov** (OLI).

Total: 32 (44) Indsendere: 21 Observationer: 41 Lokalteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	4	21	5	2	-	-	-	-	-

Gransanger *Phylloscopus collybita* 13110

Antallet ligger en del over gennemsnittet fra de sidste ti år. Der er ingen direkte trækobs, men månedstallene fra april og september fortæller tydeligt om de mange Gransangere, som trækker gennem landet.

Ynglepar: 11-18 par fra 7 lokaliteter, flest 2-6 par **Ryomgård** (UBM), 3-4 par **Vorup Enge** (BKR) og 2-3 par **Ballen/Ballehage** (MWH). For at udelukke syngende trækfugle så vidt som muligt angives her kun syngende hanner i perioden 1/5-31/7: 276 syngende fugle fra 80 lokaliteter, flest (lok.max >13): 1/5 14 sy **Sødringholm Skov** (LTP), 11/5 38 sy **Bjerregrav Mose** (BKR) og 17/6 19 sy **Vallum Sø** (ABU).

Første obs: 15/3 1 **Neder Randlev** (AKR), 17/3 1 sy **Bjerregrav Mose** (BKR) og 17/3 1 rst hørt **Funderholme** (PEN). Ingen større tællinger under forårstrækket.

Større obs om efteråret: 29/9 300 fou **Vesborg Fyr** (MWH,SDY).

Sidste obs om efteråret: 27/10 1 rst **Fornæs** (HLL), 27/10 2 **Århus Å** (RSN), 1/11 1 rst **Lysbro Skov** (SFP) og 7/11 1 fou **Bølling Sø** (CHØ). Et vinterfund: 18/12 1 rst **Grenå Havn** (AR).

Total: 1610 (1025) Indsendere: 79 Observationer: 523 Lokalteter: 183

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	94	503	223	109	50	38	489	101	2	1

Løvsanger *Phylloscopus trochilus* 13120

Der indberettes 11-15 ynglepar fra 4 lokaliteter, flest 5-8 par **Trekanten** (MWH). I perioden 1/5-31/7 observeres 357 syngende fugle på 79 lokaliteter, flest (lok.max >40): 25/4 40 sy **Bølling Sø** (ERH) og 11/5 98 sy **Bjerregrav Mose** (BKR). Blandt de syngende Løvsangere er der sikkert mange trækfugle. De danske ynglefugle ankommer samtidig med de, der trækker længere nordpå, og når endda at lægge æg inden gennemtrækket er overstået. Kun syngende hanner, der er stedfaste over en længere periode, er tegn på yngel.

Første obs: 15/4 1 **Årslev Engsø** (HLL). Den 16/4 vælter det ind med observationer. Udover de nævnte kan følgende obs fremhæves, som en af de største under forårstrækket, 28/4 50 rst **Anholt by** (FSV).

Større obs under efterårstrækket: 16/8 150 rst, 23/8 500 rst og 4/9 70 rst **Gåsehage** (alle DD). Sidste obs: 28/9 1 fou **Hasle** (RSN), 1/10 1 rst **Bryrup** (AWM) og 15/10 1 **Ålsø by/agerland** (PR).

Total: 1422 (2050) Indsendere: 69 Observationer: 292 Lokalteter: 129

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	295	320	94	20	579	112	2	-	-

Fuglekonge *Regulus regulus* 13140

Der er kun oplysninger om 1 ynglepar **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PLA). Desuden observeres 139 syngende fugle på 34 lokaliteter, flest (>11): 7/5 12 sy **Sødringholm Skov** (LTP), 22/6 14 sy **Albøge** og 23/7 22 sy **Mesballe Skov** (begge ABU).

Øvrige store obs (lok.max >40): 2/2 45 fou **Skærbøge Plantage**, 31/10 100 fou **Silkeborg Vesterskov** (MER) og 31/10 65 **Vallum Sø** (ABU).

Total: 1445 (1113) Indsendere: 40 Observationer: 235 Lokalteter: 121

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
201	125	95	89	45	42	27	26	59	463	147	126

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla* 13150

I år er der 3 observationer af Rødtoppet Fuglekonge: 15/1 1 fou **Vilhelmsborg Sø** (EHØ), 4/4 1 sy **Ålum Skov** (TBR) og 9/5 1 sy **Høvild Skov** (GGU). Januarfuglen er usædvanlig. Sidst der observeres en fugl i januar i amtet var i 1989. I hele landet indberettes der dog jævnlig vinterobs af Rødtoppet Fuglekonge.

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata* 13350

Totalantallet er mere end halveret i forhold til sidste år og ligger langt under 10-års gennemsnittet. Der er dog næsten ingen ændring i antallet af ynglepar/syngende hanner. Der er oplysninger om 3 ynglepar, alle nævnes: 2 par **Gammelhaven** (TBR) og 1 par **Silkeborg Vesterskov** (SFP). Desuden indberettes 21 sy fugle fra 11 lokaliteter, flest (>3): 17/5 4 sy **Universitetsparken Århus** (DD).

Første obs: 5/5 3 rst **Anholt By** (FSV), 6/5 1 sy **Feldballe** (DD) og 7/5 9 fou **Anholt, Kæret** (RBL).

Sidste obs: 12/9 1, 16/9 2 og 22/9 2 alle **Skødstrup/Løgten** (JGN).

Total: 73 (136) Indsendere: 30 Observationer: 57 Lokaliteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	14	26	27	3	3	-	-	-

Lille Fluesnapper *Ficedula parva* 13430

Der er ingen observationer i år.

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca* 13490

Totalantallet er gået kraftigt tilbage. Det gælder også for syngende hanner, mens der er en lille stigning i indberettede ynglepar. Der er oplysninger om 12 ynglepar på 5 lokaliteter, flest 7 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PHJ). Desuden indberettes 25 sy fugle fra 16 lokaliteter, flest (>2): 27/5 5 sy **Fussingø Skov** (PHJ) og 19/5 4 sy **Strandkær** (DD).

Første obs: 15/4 1 han rst **Besser-Sildeballe** (SDY) og 27/4 1 han rst **Anholt By** (FSV). Den 28/4 vælter det ind med observationer.

Større obs om foråret: 28/4 10 fou **Gjerrild Nordstrand** (OGJ).

Sidste obs: 1/9 1 rst **Trekanten** (MWH), 4/9 1 fou **Langballe by/agerland** (ESØ) og 10/9 1 rst **Norsminde by/havn** (AWM).

Total: 92 (134) Indsendere: 33 Observationer: 71 Lokaliteter: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	25	53	10	-	1	3	-	-	-

Skægmejse *Panurus biarmicus* 13640

Ynglepar: 3-5 par **Kragemoen** (MWH). Men herudover tyder en række obs af 1K fugle på andre lokaliteter stærkt på yngleaktivitet, således 23/6 12 **Flakket**, Anholt (LRU) og 4/8 10 **Brabrand Sø** (CHØ). Der er desuden set redebyggende fugle ved **Brabrand Sø**.

Der er kun 3 trækobs, alle fra efteråret: 3/10 8 N **Rugård Strand** (OFR), 20/10 16 trkf **Sletterhage** (JPL) og 1/11 6 trkf **Øer/Hassensør** (DD). Månedstallene fra september, oktober og november tyder dog på mange trækkende Skægmejser.

Øvrige større obs (lok.max >30): 21/7 30 **Anholt** (AR), 30/9 160 **Brabrand Sø** (BGO) og 31/10 30 **Vorup Enge** (TBR). Yderligere en større obs 7/11 64 **Brabrand Sø** (SSK). Om observationen 30/9 noterer BGO, at

”160 er skønnet minimumstal; småflokke og familieflokke er registreret min. 12 steder hele vejen rundt i rørskovene, også i rørene ved den lille dam nær rostadion...”

Total: 732 Indsendere: 45 Observationer: 166 Lokalteter: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	7	14	30	31	28	57	34	217	148	133	23

Halemejsle *Aegithalos caudatus* 14370

Der er indberetninger om i alt 2-3 ynglepar af ikke-racebestemte Halemejsler: 1 par **Bjerregrav Mose** (BKR) og 1-2 par **Brattingsborg Skov** (MWH). Desuden er der oplysninger om to plyndrede reder **Fajstrup by/agerland** (JØP). Af Sydlig Halemejsle meldes der om følgende ynglepar: 1 par **Silkeborg Vesterskov** (SFP) og 1 par **Skærbøge Plantage** (HST).

Ikke-racebestemte Halemejsler:

1. halvår: Større obs (>14): 1/1 15 **Silkeborg Langsø** (PEN), 5/2 20 fou **Søby Lunde** (JØP) og 13/3 15 **Funderholme** (PEN). 2. halvår: Større obs (lok.max >21): 24/10 22 fou **Mindeparken** (JLY), 2/11 25 **Funderholme** (PEN) og 26/12 22 fou **Lysbro Skov** (SFP).

202 Halemejsler er racebestemte:

Sydlig Halemejsle: 32 observationer/106 fugle. Større flokke af Sydlig Halemejsle (lok.max >8): 11/2 12 fou **Sminge** (HST), 2/11 13 **Årslev Eng sø** (HLL) og 23/11 10 fou **Brattingsborg Skov** (MWH).

Nordlig Halemejsle: 15 observationer/96 fugle. Større flokke af Nordlig Halemejsle (>9): 30/3 22 fou **Gjerrild Nordstrand** (RSA) og 13/10 20 **Emmedsbo Plantage** (PCL).

Total: 1201 Indsendere: 64 Observationer: 224 Lokalteter: 120

1) Total 2) ikke racebestemte Halemejsle 3) Sydlig Halemejsle 4) Nordlig Halemejsle

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	163	139	150	51	16	7	8	25	92	183	201	166
2	130	117	109	29	15	7	-	25	91	162	151	163
3	17	17	16	19	1	-	8	-	1	1	23	3
4	16	5	25	3	-	-	-	-	-	20	27	-

Sumpmejsle *Parus palustris* 14400

Der er oplysninger om 1 ynglepar **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PLA) og om 2 redebyggende fugle **Årslev Eng sø** (IZN). Desuden indberettes 29 syngende Sumpmejsler fra 16 lokaliteter i perioden 7/3-29/5, flest (>2): 14/3 7 rst sy **Salten Langsø** (ERH), 31/3 3 sy **Stubbe Sø**, FVF's Reservat (DSA) og 30/4 3 sy **Bjerregrav Mose** (BKR).

Øvrige større obs: 1. halvår (lok.max >6): 10/3 7 **Strandkær** (DD). 2. halvår (>6): 4/9 8 rst **Øer/Hassensør** (KBF,KAA), 1/11 8 fou **Fajstrup Nederskov** (JØP), 21/11 8 fou **Silkeborg Langsø** (PEN) og 27/11 8 **Gjerrild Nordstrand** (EVL).

Total: 424 Indsendere: 46 Observationer: 254 Lokalteter: 98

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
49	37	63	51	15	11	9	13	26	53	64	33

Topmejsle *Parus cristatus* 14540

Der indberettes 3-4 ynglepar **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PLA) og 1 par **Bryrup** (AWM), desuden 25 syngende fugle fra 15 lokaliteter, flest (lok.max >2): 13/2 4 sy **Sødringholm Skov** (LTP), 8/3 4 sy **Skramsø Plantage** (DD) og 24/4 3 sy **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (ABU).

Kun i 2. halvår er der større obs (lok.max >8): 14/8 15 fou **Sepstrup Sande** (AWM), 21/11 12 fou **Sødringholm Skov** (OEH) og 12/12 15 **Øjesø** (SSL).

Total: 353 Indsendere: 41 Observationer: 215 Lokalteter: 80

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
27	32	30	25	22	5	9	44	25	36	53	45

Sortmejse *Parus ater* 14610

Ynglepar: 11-13 par fra 5 lokaliteter, flest 6 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PHJ). Desuden er der oplysninger om 104 syngende fugle på 40 lokaliteter, flest (>7): 17/4 20 sy **Sødringholm Skov** (LTP).

Eneste øvrige større observation: 2/2 15 fou **Skærbøge Plantage** (HST), og en enkelt trækobservation: 18/9 14 SV **Sødringholm Strand** (LTP).

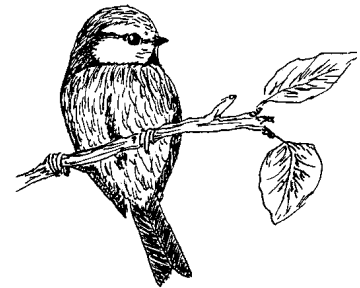
Total: 423 Indsendere: 40 Observationer: 194 Lokalteter: 87

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
22	45	36	82	32	15	12	28	38	65	30	18

Blåmejse *Parus caeruleus* 14620

Der indberettes 13 ynglepar fra 7 lokaliteter, flest 5 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PHJ), desuden 68 syngende fugle fra 34 lokaliteter, flest (lok.max >5): 26/3 8 sy **Silkeborg Sydby** (HST).

1. halvår: 1862 trækkende i perioden 6/3-17/4, flest 17/3 760 trk + 112 trkf + 33 V **Gjerrild Nordstrand** (DD,LPJ), 18/3 235 trk **Grenå By** og 22/3 250 trk **Grenå Strand** (begge AR). Største rastende flok: 5/4 18 rst **Issehoved** (MWH).

2. halvår: Efter det store antal trækkende Blåmejsere i foråret, som er næsten 30 gange så stor som efterårs-trækket, indberettes der kun 64 trk i perioden 25/9-1/11, flest 25/9 22 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Største rastende flok: 4/9 20 rst **Gåsehage** (DD).

Total: 3299 Indsendere: 57 Observationer: 356 Lokalteter: 126

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
134	132	1934	132	26	28	14	36	228	184	245	206

Musvit *Parus major* 14640

Der er oplysninger om 38 ynglepar på 13 lokaliteter, flest 16 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PHJ) og 6 par **Vallum Sø** (ABU). Desuden indberettes 181 syngende hanner fra 45 lokaliteter, flest (lok.max >15): 14/3 og 16/3 25 rst sy **Salten Langsø** samt 17/3 25 sy **Bølling Sø** (alle ERH).

1. halvår: 114 trækkende 6/3-6/4, flest (>17): 17/3 21 Ø **Gjerrild Nordstrand** (DD) og 29/3 30 N **Moesgård Strand** (HLL). Øvrige større obs (>28): 20/1 35 **Strandkær** samt 22/1 og 9/2 35 fou **Feldballe** (alle DD).

2. halvår: 15 trækkende i perioden 18/9-1/11, flest (>4): 18/9 8 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Øvrige større obs: 28/11 30 fou **Hesselbjerg Skov** (TBR).

Total: 1920 Indsendere: 61 Observationer: 386 Lokalteter: 157

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
246	142	356	232	112	73	42	15	82	166	237	217

Spætmejse *Sitta europaea* 14790

1 ynglepar **Stjær Stenskov** (PLA), desuden 34 syngende fra 17 lokaliteter, flest (lok.max >3): 16/3 5 rst sy **Salten Langsø** (ERH) samt 28/3 og 17/6 4 sy **Vallum Sø** (ABU).

Øvrige større obs (lok.max ≥10): 3/1 18 fou **Fussingø Skov** (OEH), 18/1 10 **Vallum Sø** (ABU), 12/4 12 rst **Velling Skov** (AWM) og i efteråret 19/10 12 **Gallohaven**, Risskov (RDN).

Total: 389 Indsendere: 42 Observationer: 201 Lokalteter: 85

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
52	41	31	60	15	28	6	15	23	51	23	44

Træløber *Certhia familiaris* 14860

Der indberettes 10-11 ynglepar fra 7 lokaliteter, flest 3 par **Houlbjerg Skov** (PHJ) og 2 par **Stubbe Sø**, Fugleværnsfondens Reservat (PHJ). Desuden er der oplysninger om 48 syngende fugle på 23 lokaliteter, flest (>3): 18/3 5 sy **Strandkær** (DD), 28/3 4 sy **Vallum Sø** (ABU) og 28/4 4 sy **Rye Nørreskov** (DD).

Øvrige større obs (lok.max >4): 21/2 5 fou **Amstrup Enge** (JLY), 15/4 8 **Fussingø Skov** (BKR) og i efteråret 30/11 5 fou **Silkeborg Sydby** (CLK).

Total: 221 Indsendere: 52 Observationer: 167 Lokalteter: 76

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	31	42	41	12	7	4	6	11	19	16	13

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla* 14870

Indvandringen af Korttået Træløber må betegnes som en succeshistorie. Så sent som i 1990 var der kun en eneste observation i amtet, og arten var stadigvæk lokal SU-art. I år er antallet af observationer højere end hos Træløber, omend antallet af lokaliteter kun er halv så højt. Men Korttået træløber noteres nok også noget flittigere end den mere almindelige "fætter". Det er typisk for Korttået Træløber, at den holder til i parker med en bestand af gamle egetræer. På tysk hedder arten Gartenbaumläufer og på svensk Trädgårdsträdskrypare. Begge navne hentyder til artens foretrukne levested i parker og parklignende områder.

En obs 22/11 1 fou **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD) tyder på fortsat spredning til nye områder i amtet.

Ynglepar, alle nævnes: 8-10 par **Fussingø Skov**, heraf 2-3 par **Gammelhaven** (BKR), 1-2 par **Brattingsborg Skov** (MWH), 1 par **Silkeborg Vesterskov** (SFP) og 1 par **Marselisborg Slotspark** (RSN). Herudover indberettes mindst 33 syngende fugle fra yderlige 20 lokaliteter, flest (lok.max >2): 14/3 5 sy **Amstrup Enge** (OGJ), 17/4 3 sy **Fussingø Gods** og 23/5 3 sy **Skanderborg Dyrehave** (PLA) samt 21/1-18/6 3 sy **Gammelhaven** (BKR,TBR,CSS).

Øvrige større obs: 3/2 4 fou **Universitetsparken Århus** (RDN).

Total: 162 Indsendere: 46 Observationer: 176 Lokalteter: 38

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	19	23	30	23	11	9	8	8	7	13	2

Pungmejse *Remiz pendulinus* 14900

Ynglepar, alle nævnes: 2-3 par **Bjerregrav Mose** (BKR), 1 par **Tebbestrup Kær** (LTP), 2 par **Brabrand Sø**, nordsiden (KWS,EDY,AHO,LBO) – 1 rede ved kirken og 1 rede ved Brabrandhallen. Desuden 1 par med 6 unger **Tåstrup Sø** (CHJ). Herudover berettes der om redebyggende fugle ved **Århus Å** ved Viby Ringvej, så altså hele 3 par i Brabrand Sø-området. Der meldes om en syngende fugl på meget optimal ynglelokalitet nær **Skanderborg Sø** (JTL) og om en syngende fugl ved **Vorup Enge** (BKR).

Den første obs er ret tidligt: 31/3 1 rst hørt **Bjerregrav Mose** (BKR), efterfulgt 10/4 1 han S **Gudenåparken** (EDY), som er den eneste trækobs om foråret og 12/4 1 rst hørt **Bjerregrav Mose** (CSS).

Sidste obs: 31/8 1 rst hørt **Tåstrup Sø** (PLA), 7/9 1 rst **Norsminde Fjord** vestdel (RDN) og endelig 26/9 3 V **Øer/Hassensør** (DD,JPL), som er den eneste trækobs om efteråret.

Total: 61 Indsendere: 32 Observationer: 67 Lokalteter: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	1	16	17	12	9	2	4	-	-	-

Pirol *Oriolus oriolus* 15080

5 fugle registreret i år. Igen en iagttagelse fra Mols Bjerger.

23/5 1 hun of **Gallohaven**, Risskov Strand (SSL), 31/5 1 N **Issehoved** (MWH,SDy) – fortsatte i direkte retning mod Helgenæs. Desuden 1/6 1 sy **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD) og 2/6 2 sy **Anholt By** (FSV).

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio* 15150

Pæn årstotal båret oppe af mange familieflokke i eftersommeren. Der er i år registreret 30-35 mere eller mindre sikre ynglepar.

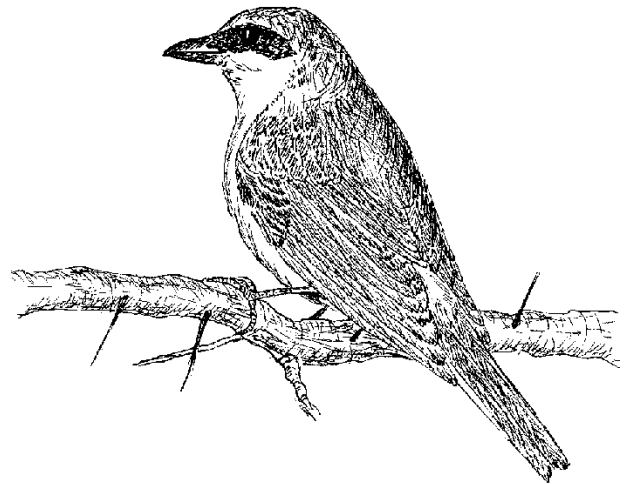
1. halvår: De første dukker op 1/5 1 **Gjerrild Nordstrand** (EHØ) og 6/5 1 **Fornæs** (HaC). Herefter er der generel ankomst til en række lokaliteter rundt omkring i amtet. Forårsmaterialet præges af relativt få og små obs. Der mangler ganske enkelt solide tal fra amtets bedste tornskade-lokalitet i træktiden, nemlig **Anholt**. Største tal er 17/5 5 **Glatved** (APN), 23/5 4 **Rugård** (JPL,JKL) og 29/5 5 **Tunø** (SHØ).

2. halvår: Frem til slutningen af august ses fuglene hovedsagligt indenfor yngleområderne, hvorefter de egentlige trækfugle tager over. Eneste større observation er 2/9 12 **Lushage**, Samsø (MWH).

Sidste ses 26/9 1 **Lushage**, Samsø (MWH) og 5/10 1 **Strandkær** (DD). Om sidstnævnte noterer observatøren ”var ualmindelig effektiv – på 5 minutter åd den bl.a. et firben samt en stor grøn løvgræshoppe!”

Total: 236 Indsendere: 57 Observationer: 127 Lokalteter: 57

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	-	-	71	24	61	54	25	1	-	-

Stor Tornskade *Lanius excubitor* 15200

Der er ingen meldinger om ynglende Store Tornskader i år.

1. halvår: I løbet af januar og februar ses der tornskader på i alt 19 lokaliteter, hvilket ligger indenfor rammerne af det normale. Mange lokaliteter går igen vinter efter vinter, og huser ofte stationære fugle til langt ind i marts måned, hvor forårstrækket normalt går i gang. Eneste lokalitet med mere end et eksemplar er **Salten Langsø**, hvor der 3/1 ses 2 (GGU).

Forårstrækket løber af stablen i perioden mellem medio marts og medio/ultimo april med sidste obs 22/4 1 Ø **Brabrand Nord** (SØP). Fra **NØ-Djursland**, der normalt er god for en del tornskader, er der blot meldt om 17/4 2 **Gjerrild Nordstrand** (KBF,KTR). Andre ”større” tal er 14/3 2 **Stubbe Sø** (JKL,JPL) og 14/3 2 **Bjerregrav Mose** (CSS).

2. halvår: Første dukker op til normal tid 26/9 1 **Brattingsborg Skov** (MWH) og 30/9 1 **Eskeplet** (OLI). Flest Tornskader ses fra sidst i oktober til midten af november, og fra december melder flere af de traditionelle lokaliteter igen om stationære fugle, bl.a. **Salten Langsø**, **Funderholme**, **Stubbe Sø** og **Eskeplet**, flest 11/11 2 **Gjerrild Overskov** (AR).

Total: 78 Indsendere: 47 Observationer: : 120 Lokalteter: 44

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
16	8	15	11	-	-	-	-	2	8	11	7

Skovskade *Garrulus glandarius* 15390

Yngel: 2 par **Gallohaven**, Risskov (RDN m.fl.) er eneste indsendte obs af ynglepar.

1. halvår: Trækkende Skovskader noteres ved flg. lokaliteter: 17/4-1/5 28 S/SØ **Sødringholm Strand** (LTP), 17/4 3 trkf **Issehoved** (SDY), 25/4 35 **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR,OF), 9/5-10/5 2 **Bryrup** (AWM) og 10/5-16/5 11 N **Gallohaven** (RDN,SSL). Rastende flokke (≥ 10): 3/1 16 **Fussingø Skov** (OEH), 20/1 14 **Molslaboratoriet** (DD), 7/3 11 **Skramsø Plantage** (JPL) og 24/4 25 **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Nævnes skal også 21/2 2 rnk **Sølyst Naturcenter** (RBL).

2. halvår: Eneste nævneværdige trækobs er 30/9 8 S **Norsminde Fjord** (RSN m.fl.). Rastende flokke (≥ 10): 1/10 12 **Eldrup Skov** (LPJ), 3/10 11 + 24/10 10 **Feldballe** (DD), 3/10 12 **Bryrup** (AWM), 3/10 25 **Skærbæk Plantage** (EBJ), 8/10 12 + 24/10 15 **Sødringholm Strand** (TBR,CSS), 10/10 16 **Fajstrup Krat** (JØP), 22/10 10 **Sønderskov ved Frijsenborg** (JØP), 24/10 12 + 1/11 10 **Fajstrup Nederskov** (JØP), 31/10 10 **Silkeborg Vesterskov** (MER), 11/11 10 **Årslev Engso** (PLA) og 17/11 20 **Salten Langsø middel** (AWM).

Total: 885 Indsendere: 60 Observationer: 265 Lokalteter: 137

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
73	47	41	163	45	17	14	25	59	229	101	71

Husskade *Pica pica* 15490

Yngel: Der er registreret 5 ynglepar – amtsbestanden må formodes at være ”lidt” større!

Træk: Eneste nævneværdige trækobs af denne udprægede standfugl er 17/4 4 trkf **Issehoved** (SDY).

Større rastende flokke (≥ 30): 10/1 50 + 17/3 40 **Sall by/agerland** (JOA), 2/2 114 **Galten Gammelose** (PGH), 3/2 38 **Vorup Enge** (BKR), 8/2 39 **Lading Sø** (PGH) og 6/3 54 **Sigkær vest f. Feldballe** (JPL).

En speciel observation: 26/11 1 **Grøttrup/Hesselballe** (APN) der beskrives som ”albinistisk/leucistisk eksemplar – kroppen ensartet hvidlig, men hovedet svagt brunfarvet.”

Total: 915 Indsendere: 45 Observationer: 161 Lokalteter: 83

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
128	295	118	51	34	37	31	17	27	61	40	76

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes* 15570

Et meget stille år for arten med kun 5 fugle: 1/1-3/6 1 **Feldballe/Skramsø Plantage** (DD m.fl., i alt 30 obs i perioden), 1/10 1 trkf **Fornæs** (HLL), 2/10 1 rst **Grundfør Mølle** (APN), 10/10 1 **Silkeborg Vesterskov** (SFP) og 1/11 1 **Vorup Enge/Vorup Engso** (SBA).

Allike *Corvus monedula* 15600

1. halvår: De første trækkende fugle meldes 22/2 355 NNØ **Gjerrild Nordstrand** (OJ,VJ). I alt ses der i perioden 22/2-30/5 8985 trækkende Alliker, flest 14/3 1172 N + 17/3 1099 N **Moesgård Strand** (HLL) og 14/3 1100 trk **Grenå Strand** (AR). Rastende flokke (≥ 500): 5/1 1000 **Lysbro Skov** (SFP) og 3/2 550 **Ballen/Ballehage** (MWH).

2. halvår: Efterårstrækket indledes 3/9 11 trk **Vesborg Fyr** (MWH) og i alt ses der i perioden 3/9-26/12 1902 Alliker på trækket, flest 10/10 420 **Fornæs** (JSC) og 20/10 248 SV **Årslev Engso** (LLH). De største rastende flokke: 13/10 300 **Hesselholm** (LEB) og 15/12 1000 **Stjær** (PLA).

I afdelingen for spøjse obs skal disse to nævnes: 22/4 1 **Ørsted** (FNI) der af observatøren beskrives som ”delvis leucistisk (ligner en zebra)” og 6/9 9 **Åby** (HET) heraf en helt hvid fugl.

Total: 18.363 Indsendere: 51 Observationer: 196 Lokalteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1345	2282	8430	1016	113	99	23	65	120	2159	1021	1690

Råge *Corvus frugilegus* 15630

Yngel: Alle indsendte oplysninger om ynglekolonier nævnes: 300-400 par **Skanderborg Dyrehave** (PLA), 246 par **Grenå By** (ABU), 100-150 par **Lillering Skov** (PLA), 90 par **Strands** (AS,JPL), 38-40 par **Bra-brand Nord** (HET), 30 par **Knebel** (AS), 24 par **Barkær-Thomaskær** (JPL), 16 par **Spørring Å** (ROR), 12 par **Følle Bund** (ABU), 11 par **Hasle** (HET), 10 par **Elsegårde Skov** (AS).

1. halvår: Der noteres i alt 150 trækkende Råger i perioden 2/1-16/5 på 5 lokaliteter, flest 2/3-9/4 99 N **Moesgård Strand** (HLL,LLH). Rastende flokke (≥ 250): 3/2 400 fou **Ballen/Ballehage** (MWH) og 9/6 350 fou **Vorup Enge / Vorup Engso** (BKR,BRA).

2. halvår: Der noteres i alt 155 trækkende Råger i perioden 7/9-20/11 på 3 lokaliteter, flest 5/10-11/11 125 **Fornæs** (HLL,JØP). Rastende flokke (≥ 1000): 12/7 1000 **Spørring Grusgrav** (ROR), 4/11 1400 **Silkeborg** (HST), 15/12 1000 **Stjær** (PLA) og 25/12 1000 **Korup Å** (MST).

Total: 13.585 Indsendere: 44 Observationer: 169 Lokaliteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1070	862	602	341	1074	474	1835	335	261	884	2635	3212

Sortkrage *Corvus corone* 15671

Trækobs: 17/4 2 S + 24/10 1 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 16/5 1 N **Gallohaven**, Risskov (RDN,SSL), 24/9 1 S **Issehoved** (MWH,SDY) og 19/11 1 S **Bryrup** (AWM). Øvrige obs (≥ 2): 2/1 2 fou **Norsminde Fjord** (OGJ).

Herudover er der 5 obs af 8 hybrider mellem Sortkrage og Gråkrage (ikke medregnet i månedsskema). **Århus-området** tegner sig for 4 obs af 7 fugle.

Total: 28 Indsendere: 18 Observationer: 26 Lokaliteter: 21

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	3	2	7	4	-	2	1	2	1	1	3

Gråkrage *Corvus cornix* 15673

1. halvår: Trækobs: 14/2 60 V **Århus Østhavn** (IZN), 8/3-9/4 189 N **Moesgård Strand** (HLL), 17/3 110 NØ **Gjerrild Nordstrand** (DD) og 5/4 61 N **Sødringholm Strand** (LTP,JPA). Rastende flokke (≥ 250): 18/1 294 + 24/1 250 **Kolindsund** (MST), 27/1 257 **Bønnerup Strand** (ABU) og 5/3 400 **Bølling Sø** (MER).

2. halvår: Trækobs: 12/10-1/11 i alt 149 indtrk + 11/11 11 S **Fornæs** (HLL,JØP), 19/10 25 S + 1/11 17 V **Øer/Hassensør** (DD), 24/10 24 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 31/10 11 S **Sletterhage** (JPL) og 20/11 5 S **Langdal/Langdal Gårde** (SDY). Rastende flokke (≥ 250): 12/12 300 **Eskeplet** (LTP) og 25/12 400 **Korup Å** (MST).

Total: 7855 Indsendere: 51 Observationer: 350 Lokaliteter: 158

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1116	942	1130	410	236	157	174	377	270	700	820	1523

Ravn *Corvus corax* 15720

Yngel: Der er oplysninger om 23 ynglepar, hvilket nok er noget i underkanten af den aktuelle amtsbestand.

1. halvår (≥ 10): 28/1 20 **Stubbe Sø** (ABU), 20/2 10 **Bølling Sø** (PEN m.fl.) og 21/3 14 **Kolindsund** (MST).

2. halvår (≥ 10): 26/7 30 **Nødager** (DD), 9/8 12 + 12/8 18 **Kolindsund** (CS,MST), 7/9 10 **Ryomgård** (ABU) og 8/11 18 N + 2 rst **Skramsø Plantage** (JPL).

Total: 747 Indsendere: 85 Observationer: 354 Lokaliteter: 208

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
63	102	101	72	34	30	54	54	77	74	54	32

Stær *Sturnus vulgaris* 15820

Antallet af Stære må vel kaldes gennemsnitligt i forhold til de senere år. Sandsynligvis grundet vejret, bliver det ikke til større flokke før slutningen af marts måned. I efteråret skal vi hen til oktober, før den største flok observeres. Vi er nok kommet derhen, hvor ikke alle stærekasser får beboere.

Yngel: Der er indsendt 34-38 par, hvoraf 14 par **Ryomgård** (ABU) og 5-6 par **Ballen/Ballehage** (MWH) som det største antal.

Forår: Største antal i januar er 7/1 300 **Bølling Sø** (OH), men ellers er stærene i denne måned mest et Århus-fænomen. Der er småflokke omkring Årslev Engsø og Århus Havn. De største er: 18/1 75 rst **Årslev Engsø** (RSN) og 24/1 60 **Århus Østhavn** (IZN). Gennem februar vokser flokkene, så de største er: 10/2 170 **Årslev Engsø** (BGO) og 25/2 600 rst **Århus Havn** (RSN), medens der ikke ses flokke over 100 fugle i det øvrige amt. Træk: Fra 3/3-29/5 ses 3967 på træk. Der mangler tal fra Djursland, som kun er svagt repræsenteret i træk. Største tal (>200) er: 18/3 284 N **Moesgård Strand** (HLL), 1/4 2000 trk og sent 29/5 800 trk **Dronningborg Bredning** (LTP). Selv om trækket kun er svagt markeret, så stiger flok størrelsen, især ved gode overnatningspladser fra ult. marts til pri. april. De største (>2000) er: 26/3 5000 rst **Hornbæk Enge** (LTP), 29/3 1000 nat **Brabrand Sø** (JOA), 2/4 2500 nat **Sølyst** (BGO), 3/4 8000 rst og 7/4 6000 **Brabrand Sø** (RSN,EDY) og 10/4 3000 **Stavtrup** (JOA).

Efterår: I juni når ungerne er fløjet fra reden, samles Stærene i flokke på fourageringstræk. De største (>2000) er: 22/8 2500 **Lading Sø** (PGH), 8/10 6000 rst **Besser-Sildeballe**, 13/10 5000 rst **Ballen** og 15/10 5000 fou **Brundby** (MWH) og samme dato 10.000 rst **Grund Fjord** (FFA) og sidste store flok er 24/10 3000 **Lading Sø** (PGH). Træk: Fra 13/8-14/12 ses 2435 fugle på træk. De største flokke (>200) er: 30/9 800 trk **Hornbæk Enge** (LTP), 9/10 300 S **Kragemosen** (MWH) og 10/10 400 SV **Fornæs** (HAC). De sidste større flokke er: 26/12 235 **Eskeplet** (HLL,LLH) og 29/12 150 fou **Sødringholm Strand** (TBR).

Total: 101.260 (72.463) Indsendere: 82 Observationer: 513 Lokalteter: 154

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
873	2430	8741	25.179	1613	1982	5207	6262	7068	39.716	761	1428

Gråspurv *Passer domesticus* 15910

Til trods for det næststørste (men som sædvanligt beskedne) antal bidragsydere i rapportens historie er totalen fortsat under 10-års gennemsnittet. Der er indsendt 13-16 ynglepar, flest 18/6 3-5 yp (30 udflyjende unger) **Bryrup** (AWM).

De største forekomster (≥ 20): 10/1 20 **Feldballe** (ALM), 22/1 60 + 26/1 60 **Feldballe** (DD), 19/8 27 **Bryrup** (AWM), 23/11 20 **Langballe** (KEH), 25/11 35 **Åby** (KEH) og 30/11 20 **Skibby** (SAR).

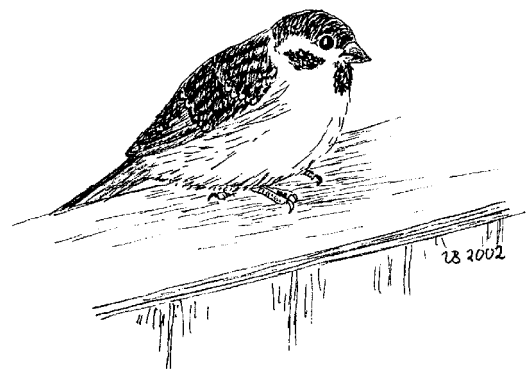
Total: 513 (690) Indsendere: 22 Observationer: 63 Lokalteter: 22

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
142	6	26	26	40	50	43	46	-	31	83	20

Skovspurv *Passer montanus* 15980

En superhøj total (fordobling af sidste års) og supermange indsendere! Forskellen i indrapporteringen af de to spurvearter afspejler meget godt det, som punktællingsindeksene også har vist, at det går skidt for den ene og godt for den anden. Der er meldt 26-28 ynglepar, flest 12 yp **Ryomgård** (ABU).

Træk: Der er indsendt 118 trk i perioden 28/8-1/11, flest 9/10 25 trkf **Sletterhage** (JPL), 19/10 20 trkf **Øer/Hassensør** (DD) og 19/10 24 S **Gallohaven, Ris-skov Strand** (RDN,CHP).

Der er 23 obs af 30 fugle eller flere, flest (≥ 40): 1/1 40 **Linå By** (HST) samt 6/1 50, 18/1 40, 26/1 54, 30/1 90 alle **Ballen/Ballehage** (MWH). Fra efteråret 12/8 45 **Besser-Sildeballe** (MWH), 23/8 60 **Gåsehage** (DD), 17/9 45 **Årslev Engso** (HST), 24/10 53 **Fajstrup** (JØP) og 29/12 40 **Tanderup, Samsø** (MWH).

Endvidere foreligger 16/3 45 uspec. spurve **Mariager** (IBG).

Total: 1717 (821) Indsendere: 38 Observationer: 136 Lokalteter: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
469	70	48	98	35	43	9	192	162	246	154	191

De uspec. spurve er ikke med i tabellen.

Bogfinke *Fringilla coelebs* 16360

Nedenfor gennemgås rasteforekomster af Bogfinke, mens trækket beskrives i næste afsnit.

Yngel: Der er meldt 16-18 ynglepar og ca. 430 syngende fra i alt 62 lokaliteter, flest (>20): 17/3 28 sy **Bølling Sø** (ERH), 27/4 24 sy **Skærbøge Plantage v. Linå** (HST), 30/5 30 sy **Silkeborg** (ERH), 13/6 22 sy **Brattingsborg Skov** (MWH) og 17/6 34 sy **Vallum Sø** (ABU). Sangen høres 14/2-29/7.

1. halvår: Der er kun få større rasteforekomster (≥ 100): 7/2 200 fou **Skaføgård** (MST), 23/3 220 rst **Brattingsborg Skov** (MWH) og 7/4 300 rst **Langør** (MWH). Forårets sidste flok ≥ 30 fugle ses 25/4 30 **Skærbæk Plantage** (EBJ).

2. halvår: Den første forekomst ≥ 30 fugle noteres 29/8 60 fou **Nygårde Skov** (PLA). Men ellers starter efteråret kontant med 24/9 1000 rst **Anholt** (FSV) – sammenfaldende med store træktal ved Fornæs og på Samsø (se næste afsnit). Øvrige rasteforekomster ≥ 100 fugle: 12/10 100 fou **Nordsamsø** (MWH), 16/11 200 **Risskov Skov** (ABM), 3/12 150 fou **Egelund Skov v. Veng** (PLA), 12/12 150 rst **Råby Kær** (LTP), 26/12 300 rst **Hemstok Skov** (PLA) og 27/12 100 **Emborg Vestermark Skov** (PGH).

Total: 19.984 (18.880) Indsendere: 62 Observationer: 433 Lokalteter: 173

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
462	534	1254	2084	302	205	100	97	12.621	595	618	1112

Finketrækket

Årets samlede finketotal er på godt 89.000 fugle, og dermed meget gennemsnitligt. På grund af et traditionelt stort antal ubestemte finker under trækket beskrives Bog- og Kvækerfinkernes aktive træk samlet.

	Marts		April		Maj		September		Oktober		November	
Bf	8	623	767	400	30	78	2	11.569	25	77	10	-
Kf	2	-	3	2425	3	2	-	98	315	332	326	810
Sp	-	450	1432	688	-	-	-	929	150	1322	300	-
Sum	10	1073	2202	3513	33	80	2	12.596	490	1731	636	810

Tabel 10. Finketrækket i Århus Amt i 2004. Månederne er opdelt i første og anden halvdel. Bf = Bogfinke, Kf = Kvækerfinke, Sp = uspecificerede finker.

1. halvår: Forårstrækket ses 7/3-30/5 med i alt 6911 trk, heraf 1906 Bf, 2435 Kf og 2575 Sp. De største trækdage er 3/4 1205 trk, 25/4 1101 trk og 26/4 1210 trk. Obs ≥ 250 nævnes:

Årets iagttagelser er spredte, flest obs er der fra **Issehoved** med 14 datoer/847 trk, max 24/4 400 Bf + 54 Kf N (MWH). De største antal er dog fra **Feldballe** med 6 datoer/3020 trk, max 3/4 950 Sp NØ, 16/4 450 Sp NØ og 26/4 1210 Kf N på to timer (alle DD) – mange fugle inde i landet. Fra øvrige lokaliteter kan nævnes 17/3 290 Sp N **Moesgård Strand** (HLL), 29/3 260 Bf N **Moesgård Strand** (HLL), 3/4 255 Bf N **Sødringholm Strand** (LTP) og 25/4 1100 Kf trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC,AR,OF).

2. halvår: Efterårstrækket noteres 7/9-28/11 med i alt 16.265 trk, heraf 11.683 Bf, 1881 Kf og 2701 Sp. De største trækdage er 22/9 2000 trk, 25/9 7928 trk og 24/10 1020 trk. Obs ≥ 300 nævnes:

Flest fugle foreligger fra **Vesborg Fyr** med 6 datoer/8335 trk, flest 25/9 7500 Bf + 10 Kf V og 29/9 290 Bf + 60 Kf V (begge MWH,SDy). Fra **Fornæs** foreligger 7 datoer/2544 trk, max 22/9 2000 Bf trk og 23/9 500 Bf trk (begge AR). Øvrige lokaliteter: 16/9 320 Bf V **Ahl Hage**, 25/9 300 Sp V **Øer/Hassensør** og 26/9 350 Sp (mest Bf) V **Feldballe** (alle DD) samt 10/10 300 Kf trk **Issehoved** (MWH), 24/10 1020 Sp (mest Kf) SV **Sødringholm Strand** (LTP), 5/11 300 Sp NV **Bryrup** (AWM) og 28/11 750 Kf Ø **Bryrup** (AWM).

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* 16380

Et noget mindre antal end sidste års milliontotal, men stadig et pænt år. Årstotalerne for denne art er meget påvirket af, om der lige er en fuglekigger på rette tid og sted, når de helt store flokke passerer. Sådan er det også i år. Her omtales fænologi og rasteforekomsterne, mens trækket er beskrevet ovenfor.

1. halvår: Der ses kun få rasteflokke, alle i udkanten af amtet (≥ 100): 7/3 140 fou **Bølling Sø** (MER), 14/3 300 **Bølling Sø** (PEN,BRS) og 9/4 150 rst **Bølling Sø** (ERH). Til gengæld er de træge til at forlade amtet, de sidste ses: 18/5 1 fou **Armhoved** + 2 rst **Østerhede** + 1 trkf **Issehoved** (MWH,SDy), 20/5 1 sy **Silkeborg sydby** (SFP) og 30/5 1 fou **Issehoved** (MWH,SDy). Fuglen fra Silkeborg sang i øvrigt det meste af maj fra samme træ, men måtte altså give op...

2. halvår: Eller gjorde den? Efterårets første ses 12/9 2 of + 23/9 1 of **Silkeborg sydby** (SFP) og 24/9 3 trk **Hornbæk Enge** (LTP) + 4 rst **Vesborg Fyr** (MWH,SDy). Første større flok noteres 12/10 100 fou **Nord-samsø** (MWH). Det store indryk sker i november og starter flot med 10/11 ca. 50.000 of i et langt bånd over Vejlsøvej i **Silkeborg** (HST). Resten af året noteres dog mest mindre flokke (≥ 200): 11/11 200 rst **Fornæs** (HLL), 16/11 400 of **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD), 28/11 500 fou **Fussingø Skov** (TBR), 3/12 200 fou **Egelund Skov v. Veng** (PLA), 19/12 2000 **Lystskov v. Frijsenborg** (FBC), 24/12 200 rst **Auning** (FRO) samt 28/12 300 fou (flere småflokke) **Stavtrup** (JOA).

Total: 60.288 (159.651) Indsendere: 51 Observationer: 211 Lokalteter: 87

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
93	41	574	2799	16	-	-	-	111	927	52.749	2978

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs/montifringilla* 16388

De fleste fugle i denne kategori er noteret aktive trækkende, og er derfor behandlet under Finketrækket. De største obs blandt rastende fugle og fugle uspec. adfærd er 19/10 756 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN), 10/11 1000 fou **Stjær** (PLA) og 27/11 1200 of **Skanderborg Sø** (ALM).

Total: 8772 (35.528) Indsendere: 14 Observationer: 31 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-	-	550	2120	-	-	-	-	929	2363	2620	190

Gulirisk *Serinus serinus* 16400

I år er der to obs: 21/7 + 23/7 1 sy **Anholt By** (AR).

Grønirisk *Carduelis chloris* 16490

Totalen er den højeste nogensinde og det dobbelte af 10-års gennemsnittet! Ligeledes er antal indsendere steget voldsomt – et udtryk for DOFbasens succes. Flere meget store flokke i efteråret, som vi skal otte år tilbage for at finde lige, er dog i høj grad med til at trække totalen op.

Yngel: Der er meldt 59 syngende/ynglepar fra 22 lokaliteter, flest 28/3 5 sy **Vallum Sø** (ABU) og 20/7 5 sy **Vorup Enge** (BKR). Sangen høres primært 24/3-30/6.

1. halvår: Forårstrækket er ubetydeligt. Der er kun få større obs (≥ 50): 18/1 50 fou **Pøtsø v. Ørnsø** (ERH), 7/2 150 rst **Ballen/Ballehage** (MWH) og 8/2 100 rst **Anholt** (FSV). Sidste forekomst ≥ 20 fugle ses 3/5 23 **Ryomgård** (ABU) på foderbræt. Fodring i yngletiden kan virkelig trække mange fugle til!

2. halvår: Trækket noteres 23/9-11/11 med i alt 946 trk, flest 24/10 140 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 27/10 68 S + 50 rst **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,RSN), 31/10 55 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 2/11 450 indtrk **Fornæs** (JØP,GL). Den første rasteforekomst ≥ 20 fugle ses 18/8 42 rst **Ballen/Ballehage** (MWH), men efteråret skal vise sig at byde på meget større flokke. Især de mange hyben langs Djurslands kyster lokker fuglene (≥ 100): 28/8 100 fou **Gravlev Mose** (PLA), 20/10 145 **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN), 25/10 300 fou **Ebeltoft** (APN), 4/11 120 fou **Besser Rev** (MWH), 9/11 100 **Boeslum Strand** (ABM), 17/11 400 fou **Rugård Strand** (JPL), 28/11 150 fou **Rugård Strand** (JPL,JKL) og 19/12 150 fou **Kolindsund** (MST). Også inde i landet kan større forekomster findes: 22/11 70 fou **Bryrup** (AWM).

Total: 6294 (3080) Indsendere: 61 Observationer: 325 Lokalteter: 110

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
285	524	173	131	49	56	101	200	181	1588	2242	764

Stillits *Carduelis carduelis* 16530

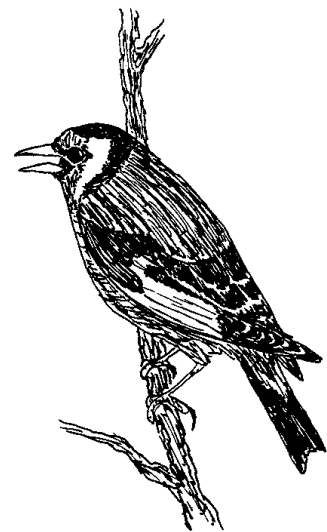
Et godt år med mange småflokke i efteråret. Der er indsendt 49 syngende/yngepar fra 26 lokaliteter, flest 10/6 5 sy **Fussingø Skov** (BKR,BRA). Sangen høres 18/3-3/8.

1. halvår: Forårstrækket er ikke stort, dog kan nævnes 3/4 22 N **Issehoved** (MWH,SDy). Der er i halvåret 15 flokke af min. 20 fugle, men de er generelt små: 4/1 32 **Stubbe Sø FVF's reservat** (PHJ) og 8/2 + 26/2 33 fou **Beder** (LFT). Sidste flok er 7/4 20 **Årslev Engso** (ANB).

2. halvår: Der noteres i perioden 29/8-20/11 i alt 338 trk, flest 12/9 30 S **Kobberhøj/Brokhøj** (AS), 25/9 74 V **Øer/Hassensør** (DD), 30/9 30 V **Boeslum Strand** (RAM), 27/10 33 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,RSN) og 1/11 55 V **Øer/Hassensør** (DD). Efteråret og vinteren byder på mere end 30 flokke ≥ 20 fugle. Den første flok rastende fugle ses 2/8 28 **Årslev Engso** (HLL) og de største (≥ 50): 29/8 53 fou **Ballen/Ballehage** (MWH), 7/10 105 **Årslev Engso** (HLL), 29/11 55 fou **Tanderup, Samsø** (MWH), 14/12 61 **Årslev Engso** (HLL) og 24/12 50 rst **Væth** (RSN).

Total: 2859 (2134) Indsendere: 71 Observationer: 390 Lokalteter: 117

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
336	188	225	104	75	50	77	199	318	456	351	480

Grønsiken *Carduelis spinus* 16540

Både forår og efterår er der pæne antal fordelt på mange småflokke. Rekordmange indsendere.

Yngel/sommer: Der er ingen sikre ynglefund men følgende sommerfund, hvoraf nogle kan være ynglefugle: 17/6 2 of **Skærbæk Plantage** (HST), 26/6 2 **Årslev Engso** (HLL), 8/7 1 hun fou **Stubbe Sø, FVF's reservat** (OLI), 18/7 5 **Århus Østhavn** (HBP), 20/7 3 of **Silkeborg Vesterskov** (SFP), 23/7 1 hørt **Mesballe** (ABU) samt 2/8 3 rst **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD).

1. halvår: Der er i perioden 2/3-18/5 noteret 780 trk men mest småflokke, max 15/4 80 N **Feldballe** (DD), 22/4 70 trk **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 1/5 71 N **Dragsmur** (JTL,DD). Der ses en hel del småflokke men kun få større (>100): 1/1 390 **Brabrand Sø** (HLL), 9/2 105 **Lindholm Hoved** (HLL) og 9/3 300 fou **Himmerig Skov** (SMJ). Den sidste (udover sommerfund) er 23/5 1 **Issehoved** (MWH).

2. halvår: Efteråret indledes 15/8 5 fou **Beder** (PEØ) og 26/8 18 of **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD). Der noteres 28/8-21/11 i alt 2154 trk med kulmination ult. september og igen ult. oktober. **Sødringholm Strand** 542 trk/8 datoer, flest 19/9 187 SV og 24/10 170 SV (begge LTP). **Øer/Hassensør** 346 trk/6 datoer, flest 26/9 170 V (DD). **Vesborg Fyr** 298 trk/5 datoer, flest 29/9 121 V (MWH,SDy). Fra øvrige lokaliteter kan nævnes (>100): 28/9 119 S + 19/10 111 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,CHP) og 20/10 135 SV

Sletterhage (JPL). De største rasteflokket ses i december (≥ 150): 10/12 250 fou **Hesselbjerg Skov** (TBR), 12/12 160 rst **Brattingsborg Skov** (MWH), 26/12 165 **Eskeplet** (HLL,LLH,Per Madsen), 28/12 250 **Ørnbjerg Mølle** (AHM) samt 30/12 150 fou **Fussingø Skov** (TBR).

Total: 9285 (7300) Indsendere: 71 Observationer: 398 Lokalteter: 120

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1239	777	1151	669	150	4	10	59	1467	1455	641	1663

Tornirisk *Carduelis cannabina* 16600

Der er fugle i alle årets tolv måneder. Der er indsendt 29-33 syngende/yngepar fra 17 lokaliteter. Sangen høres primært 26/3-25/6.

1. halvår: I januar-februar ses en fugl ved **Årslev Engso**: 5/1 1 (EDY), 10/1 1 of og 13/2 1 (begge HLL). Ellers dukker arten som normalt op primo marts med 8/3 3 N **Moegård Strand** (HLL). Trækket er dog småt med 119 trk frem til 20/5. Der er til gengæld flere større rasteforekomster (>30): 4/4 50 rst **Alling Å v. Gl.Estrup** (FRO), 6/4 35 **Årslev Engso** (RSN,SSK), 8/4 80 fou **Kolindsund** (MST), 14/4 50 rst **Splidholm enge** (NH), 28/4 35 rst **Grimhøj** (RSN), 6/5 35 rst **Fornæs** (HAC) samt 9/5 45 **Århus Østhavn** (NAA).

Familieflokke/Ikke-ynglende fugle fra sommeren og det tidlige efterår (>30): 26/7 48 **Kragemosen** (MWH), 16/8 45 **Kalø slotshalvø** (RDN,SSL,TM m.fl.), 16/8 132 rst **Besser-Sildeballe** (MWH), 21/8 60 rst **Besser Rev** (MWH) og 22/8 245 til overnatning **Kysing Næs** (DML).

2. halvår: Trækket iagttages 29/8-8/11 med i alt 641 trk, flest (≥ 50): 24/9 62 trk **Vesborg Fyr** (MWH,SDy) og 28/9 205 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN). Efteråret byder på flere større flokke (≥ 50). På Samsø 2/9 200 rst **Besser-Sildeballe**, 3/9 56 rst **Vesborg Fyr**, 9/9 175 rst **Barnekold** (alle MWH) og 25/9 78 rst **Vesborg Fyr** (MWH,SDY), og fra fastlandet 2/9 70 **Århus Østhavn** (KBF), 13/10 60 **Årslev Engso** (HLL) og 16/10 55 fou **Feldballe** (DD). I oktober forsvinder fuglene, enkelte ses dog året ud. De sidste: 31/10 2 of **Alrø Strevelshoved** (JSC), 8/11 2 S **Fornæs** (LLH,HLL,Per Madsen) og 26/12 4 rst **Ålum** (MHH).

Total: 3530 (3528) Indsendere: 58 Observationer: 261 Lokalteter: 82

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	77	569	403	74	143	657	1365	233	2	4

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* 16620

Som ved mange andre arter en kraftig stigning i antal indsendere.

1. halvår: **Århus Østhavn** dominerer som sædvanligt (37 obs), om end flokkene ikke er så store i år, flest 1/2 90 (IZN), 11/2 95 rst (RSN,TuS), 15/2 110 (GGU) og 9/3 90 fou (LOM). Selvom det ikke er en kystlokalitet, har Bjergiriskerne også indtaget **Årslev Engso** med flest 17/1 60, 16/2 60 og 22/3 85 (alle HLL). Fra øvrige lokaliteter (lok.max ≥ 40): 5/1 125 fou **Yderste Holm**, 23/1 42 fou **Draget, Besser Rev** og 12/4 40 rst **Kragemosen** (alle MWH). Forårstrækket er ubetydeligt. De sidste ses 16/4 2 **Gjerrild By/Marshøj** (ANB,AR) og 8/5 2 fou **Anholt flyveplads** (RBØL).

2. halvår: Efterårets første noteres 29/9 13 **Århus Østhavn** (ESØ), 30/9 1 of **Eskeplet** (OLI) og 8/10 2 rst + 18 S **Sødringholm Strand** (TBR). Træk: I perioden 8/10-11/11 noteres 626 trk, flest 24/10 185 S **Fornæs** (AR), 24/10 215 SV (+80 rst) **Sødringholm Strand** (LTP,MST) og 31/10 65 SV (+110 fou) **Sødringholm Strand** (LTP,LLH). Randers Fjords udmunding er det vigtigste rasteområde (18 obs) med flest (foruden ovennævnte): 23/10 250 fou **Sødringholm Strand**, 29/10 65 fou **Eskeplet** + 80 of **Mellempoldene** og 3/12 75 rst **Mellempoldene** (alle TBR). Øvrige lokaliteter (lok.max ≥ 50): 11/10 220 rst **Gjerrild Klint** (HAC), 26/10 60 fou **Elsegårde Strand** (DD), 28/10 50 rst **Sletterhage** (JPL), 20/11 90 rst **Yderste Holm** (SDy), 31/10 130 rst **Draget, Besser Rev** (MWH), 27/11 60 + 28/11 60 fou **Århus Østhavn** (ANB,FBC) og 12/12 60 fou **Råby Kær** (LTP).

Total: 4282 (4094) Indsendere: 50 Observationer: 173 Lokalteter: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
469	433	335	63	2	-	-	-	14	2102	372	492

Gråsiskan sp. *Carduelis flammea/C. cabaret* 16630/16631/16635

Artsfordelingen blandt årets fugle er 19% Lille Gråsiskan (LG) *C. cabaret* 16635 og 23% Stor Gråsiskan (SG) *C. flammea* 16631, mens 58% ikke er artsbestemte. Lille Gråsiskan ses året rundt.

Yngel: Der er indsendt 49 syngende/yngelepar fra 29 lokaliteter. Sangen høres 17/3-8/8.

1. halvår: Trækket er ubetydeligt og flokkene få og små (≥ 20): 31/1 20 LG fou **Lading Sø** (JØP), 29/2 30 fou **Skramsø Plantage** (JPL) og 12/4 30 rst **Brattingsborg Skov** (MWH). Forårets sidste Stor Gråsiskan ses 23/4 2 **Skjoldhøjparken** (FF).

2. halvår: Efterårets første Stor Gråsiskan noteres 8/10 10 fou **Silkeborg Vesterskov** (SFP). Efterårstrækket er ligeledes magert, flest 24/10 60 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Der er fem forekomster af min. 20 fugle, flest (≥ 30): 8/11 100 SG fou **Funderholme** (SFP) og 11/11 50 SG rst **Vesborg Fyr** (MWH).

Total: 1136 (1838) Indsendere: 46 Observationer: 224 Lokaliteter: 90

1) Total 2) Stor Gråsiskan 3) Lille Gråsiskan

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	72	84	70	146	62	30	29	32	12	229	308	62
2	19	3	21	3	-	-	-	-	-	10	184	22
3	24	9	25	33	41	14	19	15	8	24	1	5

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera* 16650

Efter et flot år med 45 fugle er 2004 nede på et mere normalt niveau. Tre fugle er det blevet til i år.

23/2 1 fou **Emmedsbo Plantage** (OJ,VJ), 25/10 1 of **Bryrup** (AWM,RSW) "En grønlig af slagsen overfløj matriklen ved femtiden. Straks opdaget på det mærkelige kald, som kunne høres et stykke tid efter", samt 11/12 1 rst **Bryrup** (AWM) "Denne gang kunne jeg glæde mig over at betragte en fin grøn en af slagsen sidde i vel knapt et halvt minut i toppen af et birketræ på nok ca. 40 meters afstand (med god håndkikkert)".

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra* 16660

Årets forekomster af korsnæb er primært registreret i andet halvår. Der er ingen rapporter om ynglefund.

1. halvår: Der var få fugle sidste efterår/vinter, og derfor er der heller ikke mange her i foråret. Trækket er betydningsløst og den største forekomst er blot 7/2 17 **Stubbe Sø FVF's reservat** (JPL,JKL).

2. halvår: I løbet af juni-juli ses flere fugle, og trækket noteres fra 11/8 og året ud med klar kulmination ultimo oktober. I alt er meldt 952 trk, flest (> 50): 19/10 55 trk **Øer/Hassensør** (DD), 24/10 225 trk **Fornæs** (AR) + 90 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 31/10 198 SV **Sødringholm Strand** (LTP). De største flokke (> 50): 12/10 54 fou **Nordsamsø** (MWH), 24/10 105 of **Feldballe** (DD), 25/10 85 rst **Anholt** (FSV), 31/10 100 of **Silkeborg Vesterskov** (MER), 5/12 52 **Salten Langsø** (ANB), 10/12 52 fou **Rye Nørreskov** (PEN) samt 12/12 60 fou **Sødringholm Skov** (CSS).

Total: 3427 (2171) Indsendere: 50 Observationer: 253 Lokaliteter: 84

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
20	33	12	3	2	48	132	87	171	1635	538	746

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus* 16680

For sjette år i træk ses pænt med "Grovnæb" i amtet. Forekomsterne plejede tidligere at falde sammen med gode korsnæb år generelt, men mønstret er efterhånden brudt. Opræder arten hyppigere, eller er fuglefolket bare blevet mere opmærksom på den? Observationer af mere end én fugl nævnes.

1. halvår: 22/1 11 fou + 27/1 11 fou + 30/1 11 fou + 15/2 11 fou + 20/2 2 fou **Østerhede/Trekanten** (alle MWH), 7/2 2 of **Skramsø Plantage** (DD), 28/2 2 rst (han og hun) **Stubbe Sø FVF's reservat** (ABU), 10/3 2 rst (han og hun) **Salten Langsø** vestdel (OGJ) og de sidste 19/3 4 rst **Gjerrild Overskov** (AR).

2. halvår: Den første høres i flok med Lille Korsnæb 26/9 1 hørt trk **Øer/Hassensør** (DD,JPL). Herefter ses 11/10 12 trkf **Fornæs** (HLL), 12/10 5 of **Strandkær/Molslaboratoriet** (DD), 24/10 14 rst **Grenå Kommune Plantage** (AR), 1/11 2 V **Øer/Hassensør** (DD), 11/11 11 **Gjerrild Overskov** (AR), 5/12 7 **Salten Langsø** (ANB) og 12/12 3 of **Sødringholm Hede** (CSS).

Der foreligger 8 obs af 41 ubestemte korsnæb, hvor 8 angives som sandsynlige Store Korsnæb. Disse indgår ikke i månedstabellerne.

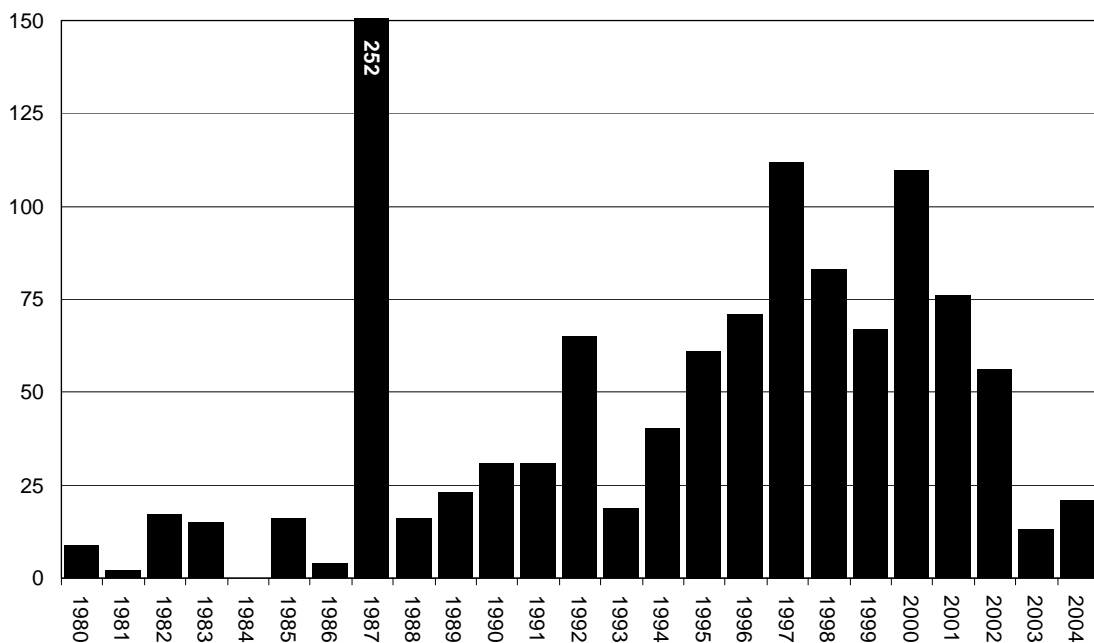
Total: 80 (50) Indsendere: 10 Observationer: 22 Lokalteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
11	15	7	-	-	-	-	-	1	33	14	10

Karmindompap *Carpodacus erythrinus* 16790

Atter et katastrofalt år for denne ellers så høflige fugl. Kun to obs efter midten af juni tyder heller ikke i år på et godt yngleresultat. Fra bare 6 lokaliteter er der meldt 29 fugle inkl. gengangere – men måske reelt blot 13 fugle. Alle nævnes:

Issehoved: 15/5 1 rst (SDy), 23/5 1 3K sy (MWH), 25/5 1 sy (MWH), 28/5 1 sy (MWH), 30/5 3 (2 sy + 1 hun) (MWH,SDy) og 1/6 2 (han + hun) (MWH). **Gjerrild Nordstrand:** 17/5 1 sy (APN), 22/5 1 sy (HAC), 31/5 1 sy (JPL,JKL) og 2/6 4 sy (AR). **Anholt:** 21/5 1 sy Byen, 30/5 3 sy, 7/6 2 sy, 16/6 1 Ageren (alle FSV) samt 21/7 3 (AR). Øvrige lokaliteter: 21/5 1 sy **Elsegårde Strand** (AS), 23/5 1 sy **Bønnerup Strand** (BGO) og 1/6 1 2K sy **Klæbjerg, Helgenæs** (DD).

Figur 4. Forekomsten af Karmindompap i Århus Amt siden 1980. Det er ofte svært at opgøre det reelle fugle, så der kan mellem årene være variation i graden af bortlugning af gengangere. 1987 var et ekstremt år med invasion af arten. Der kan dog også dér optræde en del gengangere i materialet.

Dompap *Pyrrhula pyrrhula* 17100

En helt kolossal høj total, faktisk langt den højeste nogensinde! Efterårets invasion af ”Trutpapper” fra Rusland/Kaukasus/Sibirien (man ved det vel endnu ikke rigtigt) har virkelig sat sit spor. Medvirkende til den høje total er nok også, at gæsterne generelt gav øget opmærksomhed på Dompapperne.

Yngel: Der er indsendt 13-19 ynglepar/syngende fra 11 lokaliteter, flest 19/5 2-5 yp **Brattingsborg Skov** (MWH). Sangen høres 15/2-13/6.

1. halvår: Trækket sædvanen tro forsvindende lille. Langt de fleste obs er af 1-2 fugle, der er blot tre obs ≥ 10 fugle: 18/1 12 **Fajstrup Nederskov** (JØP), 26/1 12 **Feldballe** (DD) og 1/4 15 rst **Anholt By** (FSV).

2. halvår: Helt usædvanligt er der et pænt efterårstræk i perioden 17/10-25/11 med i alt 328 trk, flest (>20): 24/10 55 trk **Fornæs** (AR), 24/10 35 SV **Sødringholm Strand** (LTP), 27/10 22 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,RSN), 31/10 33 S **Sletterhage** (JPL), 31/10 54 SV **Sødringholm Strand** (LTP) og 1/11 47 V **Øer/Hassensør** (DD). De første "trutpapper" meldes 22/10 8 fou->SV **Beder** (ESØ). Der er mange småflokke rundt om i amtet, de fleste tidsmæssigt sammenfaldende med trækperioden. De største forekomster (>20): 28/10 25, 2/11 40, 3/11 25 **Anholt** (alle FSV), 18/11 21 **Bryrup** (AWM), 12/12 78 **Ryomgård** (ABL), 12/12 22 **Feldballe** (DD) og 24/12 22 **Moesgård Park** (SAR).

Total: 1984 (613) Indsendere: 70 Observationer: 454 Lokalteter: 140

1) Total 2) Fugle angivet som "Trutpapper"

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	123	78	56	81	28	13	24	30	24	582	550	395
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	85	28

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes* 17170

Efter et superår er totalen halveret til normalt niveau. Der er 25 ynglepar/syngende fra 10 lokaliteter, flest 31/3 11 sy **Nørreris Skov** (SMJ). Sangen høres 16/3-22/5.

1. halvår: Der er kun registreret få trækkende fugle. De største forekomster (>5) er 15/1 8 **Brabrand Sø** (KBF), 20/1 6 rst **Botanisk Have** (Birgitte Ingrid Rasmussen via RoC), 27/2 15 of **Hornbæk Enge** (LTP) og 2/4 11 rst **Anholt By** (FSV).

2. halvår: Der er kun få trækkende, blandt andet 1/11 9 V **Øer/Hassensør** (DD). De største flokke (>5) er 19/7 6 rst **Bryrup** (AWM), 22/7 6 **Ringelse Skov** (RDN,SSL), 24/10 15 of **Feldballe** (DD) og 4/12 13 fou **Hestehave Skov** (JPL).

Total: 319 (275) Indsendere: 44 Observationer: 185 Lokalteter: 66

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	26	30	79	24	18	21	11	2	28	16	20

Laplandsværting *Calcarius lapponicus* 18470

Med 17-18 fugle er 2004 et helt godt år. Alle nævnes.

1. halvår: 3/1 1 **Kysing Næs** (FAJ), 25/1 1 rst **Norsminde Fjord** østdel (OGJ), 17/3 1 N (set+hørt) **Grimhøj** (RSN,KBF) og 22/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

2. halvår: 10/10 1 indtrk (JSC) + 2 rst **Fornæs** (HAC), den ene kan være JSC's fugl igen. Endvidere 15/10 1 S **Fornæs** (AR), 19/10 1 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN,CHP), 1/11 8 V i flok **Øer/Hassensør** (DD) og 7/11 1 N **Fornæs** (AR).

Snespurv *Plectrophenax nivalis* 18500

Et super efterår med mange små og store flokke giver en rekordhøj total.

1. halvår: I fortsættelse af sidste efterår er der få fugle i dette halvår. Trækket ubetydeligt. De største forekomster (>20): 2/1 40 rst **Råby Kær** (LTP,JPA), 4/1 35 fou **Grenå Havn** (OGJ), 15/1 40 rst **Ørsted** (FNI), 25/1 50 (FF) + 27/1 25 fou **Århus Østhavn** (KBF,KO), 17/2 26 of **Bjerregrav Mose** (BKR) – en usædvanlig indlandsobs, samt 14/3 42 rst **Gjerrild Klint** (KBF). De sidste ses allerede 17/3 1 fou **Fornæs** (APN), 17/3 1 rst **Havnehagen** (MWH) og 18/3 1 Ø **Alrø Egehoved** (SFP).

2. halvår: Efteråret indledes lidt tidligt 21/9 2 rst **Issehoved** (MWH,SDy) og 22/9 1 S **Fornæs** (AR). Første forekomst af mere end 10 fugle ses 22/10 42 of **Fornæs** (BJS). I alt ses 120 trk i perioden 22/9-25/12, flest 6/11 38 N **Fornæs** (OGJ) og 13/11 21 S **Issehoved** (MWH).

Der er fra november og frem mange rasteflokke rundt om i amtet (≥ 50): 17/11 60 fou **Rugård Strand** (JPL), 20/11 60 fou **Sødringholm Strand** (TBR), 20/11 180 rst + 27/11 58 fou **Norsminde Fjord** (OGJ) – usædvanligt mange i denne del af amtet, ”Hvid Sol!” erklærer OGJ, 27/11 60 rst **Gyllingnæs** (PLA), 28/11 min. 250 rst **Råby Kær** (CSS), 28/11 ca. 90 of **Sødringholm Strand** (CSS) og 12/12 50 **Kalø slotshalvø** (RDN,CHP). Der er flere obs fra indlandslokaliteter op til 17 km fra nærmeste kyst, f.eks. 23/12 36 fou **Hår** (APN). Det er også en slags indlandslokalitet, **Kolindsund**, der bidrager med det største ”snefald”: 21/11 130 (BGO), 6/12 240 fou (MST), 25/12 400 fou (MST), 28/12 500 (AHM), 31/12 400 fou (MST) – og det skal vise sig kun at være begyndelsen...

Total: 2839 (743) Indsendere: 47 Observationer: 133 Lokalteter: 42

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
241	40	55	-	-	-	-	-	4	62	1242	1195

Gulspurv *Emberiza citrinella* 18570

Siden introduktionen af DOFbasen 3 i 2002 er antallet af bidragydere steget støt, og det kan mærkes på indrapporteringen af Gulspurv. På tre år er såvel antal indsendere som totalen blevet fordoblet!

Yngel: Der er meldt om 211-218 syngende/ynglepar fra 60 lokaliteter, flest 9/4 15 sy, 25/4 15 sy, 9/5 15 sy **Bølling Sø** (alle ERH), 2/6 15 sy **Læsten Bakker** (BKR,BRA) og 23/7 12 sy **Mesballe** (ABU). Der er blevet talt til syv fra 16/2-14/8.

1. halvår: Vinterens flokke er koncentreret på få lokaliteter (≥ 50): 8/1 75 rst, 28/1 140 fou **Nordsamsø** (begge MWH), 24/1 125 fou **Norsminde Fjord** vestdel (OGJ), 26/1 80, 28/1 99, 12/2 150 **Spørring Å**, **Spørring-Lilleåen** (alle ROR), 18/1 110, 19/2 250, 29/2 155 **Eskeplet** (alle HLL) samt 16/3 50 **Kragemosen** (MWH). Trækket er fraværende. Forårets sidste flok ≥ 10 fugle ses 27/4 11 **Spørring Å** (ROR).

2. halvår: I sensommeren ses små familieflokke og fra ultimo august også større flokke. Efterårstrækket er småt, flest noteres 24/10 18 SV **Sødringholm Strand** (LTP). Halvårets største flokke (≥ 50): 31/8 50 fou **Tåstrup Sø** (PLA), 29/10 50 fou **Sødringholm Strand** (TBR), 20/11 50 fou **Norsminde Fjord** (OGJ), 1/12 50 rst **Tanderup**, **Samsø** (MWH), 12/12 150 rst **Råby Kær** (LTP), 27/12 53 **Emborg Vestermark Skov** (PGH) samt 27/12 75 rst **Besser Made** (MWH).

Total: 3719 (1732) Indsendere: 54 Observationer: 360 Lokalteter: 138

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
930	695	181	149	89	115	100	111	31	326	243	749

Hortulan *Emberiza hortulana* 18660

Efter et års fravær er arten tilbage igen med 3 obs af 4 fugle på de klassiske lokaliteter: 1/5 1 han rst **Gjerrild Nordstrand** (EHØ), 7/5 2 han fou **Anholt flyveplads** (RBØL) og 8/5 1 fou **Totten**, Anholt (RBØL).

Rørspurv *Emberiza schoeniclus* 18770

Mange indsendere og en flot stor total. Et ganske pænt træk både forår og efterår.

Yngel: 301-308 ynglepar/syngende fugle fra 76 lokaliteter, flest 30/4 23 sy, 11/5 23 sy **Bjerregrav Mose** (begge BKR), 29/5 20 sy **Dronningborg Bredning** (LTP) og 31/7 15-20 yp **Kragemosen** (MWH). Sangen høres i år overvejende 14/3-30/7.

1. halvår: I vintermånederne ses fugle hist og her, men den reelle ankomst sker 14/3. Herefter og frem til 8/5 observeres i alt 144 trk, flest 17/3 28 Ø **Gjerrild Nordstrand** (DD) og 3/4 59 N **Issehoved** (MWH,SDy). De største forekomster af ikke-syngende fugle er (≥ 25): 26/3 42 rst **Kragemosen** (MWH), 27/3 25 rst + 15/4 31 **Årslev Engso** (RSN,MO,SSK) og 16/4 25 **Bjerregrav Mose** (TBR).

2. halvår: Efterårstrækket observeres 4/9-31/10 med i alt 581 trk kulminerende medio september, flest 16/9 173 V **Gåsehage** (DD), 19/9 62 SV + 25/9 36 SV **Sødringholm Strand** (begge LTP), 26/9 34 V

Øer/Hassensør (DD,JPL) og 28/9 88 S **Gallohaven, Risskov Strand** (RDN). Resten af året er en død sild, der ses nærmest ingen flokke, største er 26/9 12 fou **Bølling Sø** (AWM)! Alligevel ses fugle året ud.

Total: 1956 (1028) Indsendere: 66 Observationer: 367 Lokalteter: 101

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
9	7	373	422	141	123	98	66	636	57	12	12

Bomlærke *Miliaria calandra* 18820

En art i fremgang samt flere bidragydere er forklaringen på årets flotte total. Der er endda kun indregnet månedsmax fra de største lokaliteter. Trækket som vanligt en bagatel. I takt med artens fremgang er det ved Kolindsund blevet mere almindeligt med store flokke sent på foråret og tidligt på efteråret – et udtryk for et stigende antal overskudsfugle?

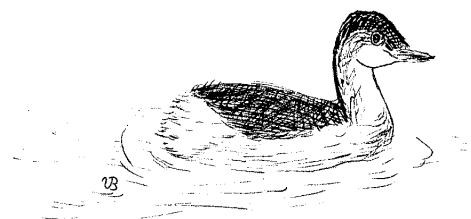
Yngel: Fra marts til juli er meldt 140 syngende/ynglepar fra 60 lokaliteter, flest 23/7 18 sy **Udbyneder** (LTP). Syngende fugle høres det meste af året. Takket være ihærdige observatører er der flere obs fra kommuner med tynde bestande. 1/6 1 sy **Fladbro Enge/Nørreådal** (LTP) er f.eks. første fund fra Langå Kommune siden 2000 og den første syngende fugl herfra i rapportens historie!

1. halvår (lok.max ≥ 50): De fleste store forekomster ses januar-februar: 1/1 250 fou og 10/1 250 fou **Norsminde Fjord** (OGJ,HLÆ), 15/1 110 rst **Ørsted** (FNI), 19/1 112 fou **Langemark, Samsø** (MWH), 16/2 150 **Skindbjerg** (AR), 13/3 80 **Enslev by og Bjerge** (TN) og sent 17/4 177 fou **Kolindsund** (MST). Sidste flok ≥ 10 fugle noteres 1/5 63 rst **Kolindsund** (MST) og er mange så sent.

2. halvår: Efterårets første flok ≥ 10 fugle noteres allerede 7/8 80 **Kolindsund** (MST). Der ses hér flere flokke i august-september, men ellers ses de største forekomster først fra ultimo oktober (lok.max ≥ 50): NØ-Djursland: 23/10 110 **Voldby** (AR), 24/10 580 rst **Kolindsund** (LPJ) og 2/11 50 fou **Karlby** (JØP). Randers Fjord m.m.: 3/12 125 rst **Demstrup Vase** (TBR), 10/12 116 fou **Spentrup** (OEH), 12/12 65 rst **Råby Kær** (LTP) og 24/12 250 rst **Øster Alling** (FRO) – mange her. Øvrige lokaliteter: 20/11 225 fou **Norsminde Fjord** (OGJ), 3/12 75 rst **Ballen/Ballehage** (MWH) og 7/12 78 rst **Langemark, Samsø** (MWH). Nævnes skal også 27/12 15 rst **Javngyde by/agerland** (AWM), som er den første vinterflok fra Ry Kommune i rapportens historie.

Total: 4408 (2023) Indsendere: 47 Observationer: 218 Lokalteter: 94

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
618	563	189	254	116	30	79	195	205	728	536	895

LITTERATUR

- Bonnedahl, J. (2005): Rk nytt. Vår Fågelvärld nr. 1, 2005 s. 33.
- Eskildsen, J. (2004): Skarver 2004. Naturovervågning. Arbejdsrapport fra DMU nr. 199.
- Ettrup, H., F. H. Nielsen og O. Lilleør (2001): Fugle i Århus Amt 2000. Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdelingen i Århus Amt.
- Grell, M. B., (1998): Fuglenes Danmark. G.E.C. Gad og Dansk Ornitologisk Forening.
- Grell, M. B., H. Heldbjerg, B. Rasmussen, M. Stabell, J. Tofft og T. Vikstrøm (2004): Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 1998-2003. DOFT 98: 45-100.
- Møller, A. P. (1978): Mågernes *Larinae* yngleudbredelse, bestandsstørrelse og -ændring i Danmark, med supplerende oplysninger om forholdene i det øvrige Europa. DOFT 72: 15-39.
- Olsen, K. M. (1992): Danmarks fugle – en oversigt. Dansk Ornitologisk Forening.

FORKORTELSER

Alder

pull: Pullus, fra klækning til flyveevne opnås.

juv: Juvenil, fra første rigtige fjerdragt til første vinterdragt.

imm: Immatur, ikke-ynglende fugl fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad: Subadult, ynglende fugl, der endnu ikke har fuld udfarvet voksendragt. F.eks. kan de store måger yngle med brune fjer i dragten.

ad: Adult, kønsmoden fugl i fuldstændig voksendragt.

1K, 2K, 3K...: Alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækning til førstkommende nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv. Se også DOFT 74, 1980, s. 89 om aldersangivelser i foreningens publikationer.

Tidsangivelser

pri.: Primo, fra d. 1. til d. 10. i måneden.

med.: Medio, fra d. 11. til d. 20. i måneden.

ult.: Ultimo, fra d. 21. til d. 31. i måneden.

Dragt

sdr: Sommerdragt

odr: Overgangsdragt

vdr: Vinterdragt

Adfærd

N, Ø, S, V, SV...: Trækretning

fou: Fouragerende, fødesøgende

indtrk: Indtrækkende

krds: Kredsende

of: Overflyvende

ret: Returtrækkende

rst: Rastende

sy: Syngende

th: Territoriehævdende

trk: Trækkende

trkf: Trækforsøg

yp: Ynglepar

Øvrige forkortelser

ex: Eksemplar (-er)

h: Hørt

lok.max (>n): Lokalitetsmaksima, største obs på lokaliteten (større end det angivne antal n).

medd: Meddelt, meddeler

obs: Observation

plt: Plantage

rmk: Ringmærket

MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Ursula Burmann

Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård
ubm@djurs.net
Sangere, fluesnappere, mejser

Jørgen S. Christensen

Carl Plougs Vej 4, 8230 Åbyhøj, 86 25 45 26
jorgen.staarup.christensen@arlafoods.com
Lappedykkere, Strandskade-Vibe, alkefugle

Mogens Erlandsen

Højmarksvænget 83, 8600 Silkeborg, 86 80 49 06
merlandsen@tdcadsl.dk
Dykænder, skalleslugere

Henning Ettrup

Holmevej 108B, 8270 Højbjerg, 86 94 96 06
heettrup@post6.tele.dk
Lommer, svaner, gæs, rylær

Ole Gylling-Jørgensen

Byagervænget 48, 8330 Beder, 86 93 00 26
ogylling@mail.dk
Korrektur

Morten D.D. Hansen

Molslaboratoriet, Strandkjærvej 6-8, 8400 Ebeltoft
mortendd@molslab.dk
Sommerfugle

Carsten Høeg

Wilstersgade 26, 1.th, 8000 Århus C, 86 11 45 59
carsten.hoeg@teliamail.dk
Kjover, terner, ugler, spætter

Erik Hørning

Godthåbsgade 17, 8000 Århus C, 86 13 51 94
hoerning@privat.dk
Hønsefugle, tranefugle

Svend Møller Jensen

Holmelundsvej 29, 8382 Hinnerup, 86 98 65 03
birgitmoellerjensen@hotmail.com
Rovfugle (minus falke), Stær

Peter Lange

Thujavej 16, Stjær, 8464 Galten, 86 95 03 41
peterlan@post6.tele.dk
Skarv-Skestork, måger, Vandstær

Arne Bo Larsen

Axel Munchs Vej 67, 8550 Ryomgård
abl@djurs.net
Stormfugle, Suler, Gravand, svømmeænder, lærker, svaler, pibere, store drosler

Ole Lilleør

Baldersvej 19, 8800 Viborg, 86 62 80 32
ole.lilleor@get2net.dk
Spurve, finker, værlinger, pattedyr, krybdyr, padder, vejret, korrektur, layout

Flemming H. Nielsen

Humlevej 24, 8543 Hornslet, 86 97 96 91
flemming.holmslykke@get2net.dk
Brushane-Odinshane, Gøg, vipstjerter, smådrosler, Pirol, korrektur

Anders Rasmussen

Solskrænten 40, 8500 Grenaa, 87 58 02 56
skua@ofir.dk
Falke, Silkehale, tornskader

Henrik Stenholt

Linåtoften 20, 8600 Silkeborg, 86 84 17 36
henrik.stenholt@mail.dk
Duer, natravne, sejlere, skrigefugle, kragefugle

BIDRAGYDERE 2004

Initialer anvendt i rapporten, navn og 'obserkode' fra DOFbasen.

ABL	Arne Bo Larsen (8550ABL)	FLK	Flemming Kjerulf (3400FLK)
ABM	Andreas Bojsen-Møller (8240ABM)	FNI	Flemming Nielsen (8541FNI)
ABU	Ursula Burmann & Arne Bo Larsen (8550ABU)	FRN	Frank Nørgaard (8990FRN)
AEC	Andreas Egelund Christensen (2100AEC)	FRO	Frits Rost (8800FRO)
AGD	Anne Grete Dylmer (8550AGD)	FRP	Frank Pedersen (8220FRP)
AHM	Anders Heeland Madsen (8260AHM)	FSH	Freddy Hansen (5600FSH)
AHO	Anders Horsten (8220AHO)	FSV	Frank Svensson (8592FSV)
AKR	Alice Kramhøft (6818AKR)	GGU	Georg Guldvang (8600GGU)
ALM	Asger Lykkegaard Møldrup (8210ALM)	GRA	Gert Rasmussen (9000GRA)
AMT	Århus Amt Natur & Miljø (8270AMT)	HAC	Hans Christophersen (9520HAC)
ANB	Anders Bojesen (8230ABB)	HBP	Hans Jørgen Bruun Pedersen (8240HBP)
APJ	Ann Pia Jørgensen (8560APJ)	HBØ	Henrik Böhmer (7150HBØ)
APN	Anni & Peter Nielsen (8382APN)	HET	Henning Ettrup (8471HET)
AR	Anders Rasmussen (8500ARA)	HHe	Henning Heldbjerg (1417HHe)
AS	Albert Schmidt (7741AS)	HHL	Hans Henrik Larsen (9800HHL)
ASH	Albert Steen-Hansen (9240ASH)	HHN	Henrik Haaning Nielsen (7742HHN)
AST	Anne Strømgård (4000AST)	HKA	Hanne Kapala (2400HKA)
AWM	Andreas Winding Mønsted (8654AWM)	HLI	Hanne Lind (8220HLI)
AØ	Anders Østerby (9800AØ)	HLL	Henning Lykke Larsen (8240HLL)
BAJ	Birger & Annelise Jensen (8560BAJ)	HLÆ	Henrik Læssøe (8300HLÆ)
BCA	Bent Carstensen (7000BCA)	HP	Hans Pinstrup (8700HP)
BEJ	Bent Jakobsen (6840BEJ)	HST	Henrik Stenholt (8600HST)
BGO	Bjarne Golles (8220BGO)	HTH	Henrik Therkildsen (8740HTH)
BHJ	Bjarke Huus Jensen (9800BHJ)	IBG	Inge B. Gudnitz (9550IBG)
BJS	Bjarne Boye Sørensen (8500BJS)	IHS	Iben Hove Sørensen (8200IHS)
BKR	Benny Kristensen (8900BKR)	IM	Ingrid Madsen (7560IM)
BRA	Birger Rasmussen (8900BRA)	IZN	Inger & Ivan Zink-Nielsen (8270IZN)
BRS	Bo Ryge Sørensen (8600BRS)	JBA	Jørgen Ballegaard (8654JBA)
CEM	Carl Erik Mabech (8270CEM)	JCN	Jalmer Clod Nielsen (8600JCN)
CGL	Carsten Gørges Laursen (7400CGL)	JDK	Jan Drachmann Kristensen (8000JDK)
CHJ	Christian A. Jensen (8462CHJ)	JE	Jørn Eskildsen (8700JE)
CHØ	Carsten Høeg (8270CHØ)	JFR	Jens Fromsejer (4320JFR)
CJM	Cristian Jensen Marcet (8240CJM)	JG	Jens Gregersen (8700JG)
CKP	Carsten Krog Pedersen (7741CKP)	JGN	Jens G. Nørby (8541JGN)
CLK	Claus Kobberø (7442CLK)	JJM	Jesper Johannes Madsen (1770JJM)
CO	Carsten Olsen (8500CO)	JKE	Jan Eskildsen (8900JKE)
CS	Christian Strunge (7100CS)	JKI	Jens Kirkeby (8680JKI)
CSS	Carsten S. Sørensen (9500CSS)	JLO	Jørgen Lodberg (8600JLO)
DB	Dan Blohm (8300DB)	JLY	Jørn Lykkegård (8000JLY)
DD	Morten D. D. Hansen (8240MDH)	JMI	Jens Mikkelsen (8400JMI)
DML	Dennis Martinek Langholz (6000DML)	JN	Jacob Niss (2000JN)
DOF	DOF Fuglenes Hus (1620DOF)	JOA	John Andersen (8260JOA)
DSA	Dubbeld Samplonius (8310DSA)	JOG	John Graversgaard (8200JOG)
EBJ	Erik Bisballe Jensen (8600EBJ)	JOP	Jørgen Pedersen (8300JOP)
EDY	Hans Erik Dylmer (8600EDY)	JOSO	Jørn Sørensen (8270JOSO)
EHØ	Erik Hørning (8000EHØ)	JPA	Jørgen Pagter (8900JPA)
EO	Erik Overgaard (8462EO)	JPE	Jim Pedersen (8700JPE)
ERH	Ernst Hjøllund (8600ERH)	JPL	Jens Peter Lomholt (8410JPL)
ESØ	Esben Stubbe Østergaard (8330ESØ)	JRP	Jens Ryge Petersen (6840JRP)
EVL	Eva Lauridsen (8900EVL)	JSC	Jørgen S. Christensen (8230JSC)
FAJ	Finn A. Jensen (8000FAJ)	JSW	Jørgen Wiwe (8355JSW)
FBC	Freddy Christiansen (8200FBC)	JT	Jesper Tofft (6200JT)
FF	Finn Frandsen (8000FF)	JTA	John Tandskov Andersen (8200JTA)
FFA	Flemming Falk (8900FFA)	JTL	Jørgen Terp Laursen (8220JTL)
FG	Frederik Grønfeldt (8600FG)	JW	Jesper Windeløw (8000JW)

JØP	Jørn Baasch-Pedersen (8200JØP)	OLI	Ole Lilleør (8800OL)
KA	Kaj Abildgaard (6400KA)	OO	Ole C. Olesen (7490OO)
KBC	Kenneth Bach Christensen (9000KBC)	PAGH	Lars Pagh (8680PAGH)
KBF	Klaus Bertram Fries (8220KBF)	PAPA	Christian Poulsen (8200PAPA)
KEE	Knud Erik Ebbesen (8220KEE)	PB	Preben Bach (8600PB)
KEF	Knud E. Fredsøe (6100KEF)	PCL	Preben Clausen (8270PCL)
KEH	Keld Henriksen (8230KEH)	PEC	Peter Christiansen (2000PEC)
KES	Kurt Evald Scheel (8270KES)	PEN	Poul Erik Niebuhr (8600PEN)
KFL	Klaus Flemløse (3060KFL)	PEØ	Poul Erik Østergaard (8330PEØ)
KLa	Kristian Laustsen (9640KL)	PGH	Per G. Henriksen (8464PGH)
KNP	Knud Pedersen (9990KNP)	PH	Pernille Huus (8240PH)
KO	Kent Olsen (8000KOL)	PHA	Peter Hahn (8320PHA)
KRA	Kjeld Rasmussen (8400KRA)	PHJ	Peter Hjeds (8900PHJ)
KTR	Kristian Torben Rasmussen (8000KTR)	PHO	Peter Overgaard (8464PHO)
KTS	Klaus Tølbøll Sørensen (8000KTS)	PLA	Peter Lange (8464PLA)
KWS	Kåre Würtz Sørensen (8000KWS)	PM	Per Møller Madsen (8220PM)
KA	Kim Aaen (8240KA)	PNN	Peder Nygaard Nielsen (7300PNN)
LAM	Lars H. Mortensen (9800LAM)	PPR	Philippe Provencal (8000PPR)
LBO	Lars Borup (8220LBO)	PR	Per Reng (8500PR)
LBØ	Lars Bøgh (8200LBØ)	PST	Peter Styrbæk (8900PST)
LEB	Leif Brauer (2942LEB)	PTO	Peter Thomsen (8100PTO)
LFT	Lene Fogh Tanderø (8330LFT)	PWJ	Peter Just (8600PWJ)
LLH	Leo L. Hansen (8270LLH)	RAM	Rasmus Anker Møller (2200RAM)
LMA	Lars Maagaard (8900LMA)	RBøL	Rasmus Bøgeskov Larsen (4200RBL)
LMR	Lars Maltha Rasmussen (6760LMR)	RDN	Rasmus Due Nielsen (8260RDN)
LN	Leif Novrup (7830LN)	RHJ	Rasmus Høyer Jensen (8240RHJ)
LOM	Magnus Jacobsson (8000LOM)	RoC	Rolf Christensen (9990ROC)
LPJ	Lars P. Johansson (8544LPJ)	ROR	Ronni Røjgaard (2200ROR)
LRU	Lars Rudfeld (4600LRU)	RSA	Regnar Samsø (8500RSA)
LTP	Lars Tom-Petersen (8900LTP)	RSN	Rune Sø Neergaard (8220RSN)
MAN	Mari-Ann Nørgaard (8361MAN)	RYT	Hans Rytter (5772RYT)
MBH	Morten Bentzon Hansen (2000MBH)	SAL	Svend Aage Linderstrøm (2680SAL)
MEC	Marie Engkjær Christensen (8270MEC)	SAR	Steen Reimers (8000SAR)
MEK	Mathias Emil Kaae (8723MEK)	SBA	Svend B. Andersen (8900SBA)
MER	Mogens Erlandsen (8600MER)	SDB	Stefan Darlan Boris (8000SDB)
MHA	Mark Hammond (8000MHA)	SDy	Svend Dybkjær (2400SDY)
MHH	Martin Høj Hansen (8210MHH)	SFP	Stig Frøjk Pedersen (8600SFP)
MHO	Margit Hove (8382MHO)	SHA	Steen Hansen (8660SHA)
MIK	Michael Anker (8230MIK)	SHC	Steen Holger Christensen (8240SHC)
MJH	Morten Jenrich Hansen (8260MJH)	SHØ	Søren Højager (8381SHØ)
MMH	Morten Møller Hansen (2605MMH)	SKH	Steen Kjærlund Hansen (8400SKH)
MO	Mads Olsen (8240MO)	SMJ	Svend Møller Jensen (8382SMJ)
MSL	Morten Stampe Larsen (6900MSL)	SSC	Simon S Christiansen (9200SSC)
MST	Mogens Stoustrup Jensen (8410MST)	SSK	Søren Skriver (8260SSK)
MW	Mick Woods (8300MW)	SSL	Stephan Lund (8240SSL)
MWH	Mogens Wedel-Heinen (8305MWH)	ST	Søren Tanderup (9000ST)
MAA	Marianne Aamann (8270MAA)	STA	Stinne Aastrup (8800SA)
NBJ	Niels Bomholt Jensen (5762NBJ)	SØM	Søren Meinert (8660SØM)
NH	Niels Hannow (8700NH)	SØP	Søren Poulsen (8000SØP)
NIK	Niels Knudsen (6715NIK)	TBA	Thorkild Bastholm (2100TBA)
NPB	Niels Peter Brøgger (7430NPB)	TBN	Thomas Buus Nielsen (8800TBN)
NAA	Niels Aagaard (8000NAA)	TBR	Thorkil Brandt (8300TBR)
OA	Ole Amstrup (6830OA)	TH	Torben Hvid (8240TH)
OEH	Ole Emil Hansen (8981OEH)	THE	Thorbjørn Herrik (8660THE)
OFR	Ole Frederiksen (8500OFR)	THM	Thomas Maul (7451THM)
OGJ	Ole Gylling-Jørgensen (8340OGJ)	TK	Tommy Kaae (8723TK)
OH	Ove Hestehave (7441OH)	TKC	Thomas Kjær Christensen (8410TKC)
OJ	Orla Jessen (6320OJ)	TKH	Tuula Hansen (8310TKH)
OJE	Ole Jensen (8361OJE)	TM	Troells Melgaard (2100TM)
OKL	Ole Klottrup (7000OKL)	TN	Torben Nielsen (9560TN)

TNY	Timme Nyegaard (1663TNY)	UBM	Ursula Burmann (8550UBM)
TQA	Torben Quist Andersen (8500TQA)	UEM	Ulf Eschou Møller (6950UEM)
TRK	Tonny Ravn Kristiansen (8830TRK)	UJE	Uffe Jensen (7400UJE)
TSJ	Thomas Secher Jensen (8680TSJ)	VDD	Vibeche Damm (8543VDD)
TTI	Tove Tindall (8680TTI)	VOL	Vivi Olesen (8900VOL)
TTM	Thomas Maigaard (8361TTM)	AAN	Anthon Andersen (8381AAN)
TV	Thomas Vikstrøm (3520TVI)	AAR	DOF Århus Amt (DOFAAR)

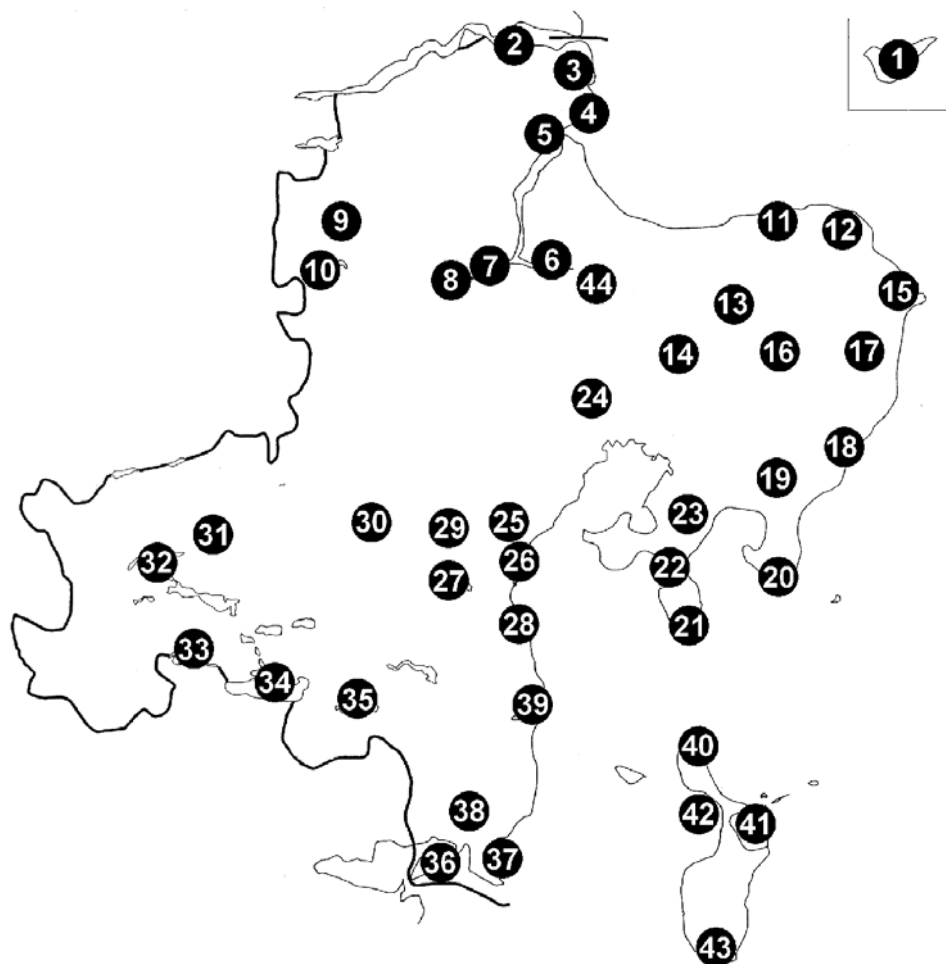
ARTSINDEX

Fuglearter og racer omtalt i denne rapport. Ved andre arter omtalt i de seneste 10 år angives et årstal for, hvornår en observation senest har været omtalt (ved SU-arter kun godkendte observationer, undslupne burfugle frasorteret). Se også artslisten på DOF-Århus Amts hjemmeside: www.dofaarhus.dk.

Aftenfalk 38	Engpiber 79	Hedelærke 76
Agerhøne 40	Engsnarre 41	Hjejle 45
Alk 68	Enkeltbekkasin 53	Hjelmskallesluger (2003)
Allike 98	Europæisk Flamingo (2003)	Hortulan 108
Almindelig Kjøve 60	Fasan 40	Huldue 69
Almindelig Ryle 51	Finketrækket 101	Husrødstjert 85
Almindelig Skråpe 14	Fiskehejre 17	Husskade 98
Amerikansk Krikand (2003)	Fiskeørn 37	Hvepsevåge 33
Amerikansk Skarveand (2001)	Fjeldvåge 37	Hvid Stork 18
Amerikansk Sortand (2003)	Fjordterne 66	Hvid Vipstjert 81
Atlingand 28	Flodsanger (2003)	Hvidbrynet Løvsanger (2001)
Balearererskråpe 14	Fløjlsand 31	Hvidhalset Fluesnapper (2003)
Biæder 74	Fuglekonge 92	Hvidklire 57
Bjergand 29	Fuglekongesanger (1996)	Hvidnæbbet Lom (2003) 11
Bjergirisk 104	Gransanger 92	Hvidsisken (2003)
Bjerglærke 77	Gravand 26	Hvidvinget Korsnæb 105
Bjergpiber 80	Græshoppesanger 88	Hvidvinget Måge (2003)
Bjergvipstjert 81	Grønbenet Rørhøne 41	Hvidvinget Terne (1999)
Blisgås 22	Grønirisk 102	Hvinand 32
Blishøne 42	Grønsisken 103	Hærfugl 74
Blå Kærhøg 35	Grønspætte 75	Hættemåge 62
Blåhals 85	Grå Fluesnapper 93	Høgesanger 90
Blåmejse 95	Gråand 27	Indisk Gås 23
Bogfinke 101	Grågås 22	Isabellatornskade (1994)
Bomlærke 109	Gråkrage 99	Isfugl 74
Bramgås 23	Gråmåge (2003)	Islandsk Ryle 48
Broget Fluesnapper 93	Gråsisken 105	Islom 11
Brushane 52	Gråspurv 100	Jagt Falk (1997)
Buskrørsanger (2003)	Gråstrubet Lappedykker 12	Jernspurv 84
Bynkefugl 85	Gul Vipstjert 80	Karmindompap 106
Bysvale 78	Gulbug 89	Kaspisk Måge 64
Canadagås 23	Gulirisk 102	Kernebider 107
Damklire (2001)	Gulspurv 108	Kirkeugle 71
Digesvale 77	Gærdesanger 90	Klyde 43
Dobbeltbekkasin 53	Gærdesmutte 84	Knarand 27
Dompap 106	Gøg 71	Knopsvane 19
Drosselrørsanger (2003)	Halemejse 94	Knortegås 24
Duehøg 35	Halsbåndstroland (2000)	Kongeederfugl (2003)
Dværgfalk 38	Havesanger 91	Kongeor 37
Dværgmåge 61	Havlit 31	Kornværting, se Bomlærke
Dværgryle 49	Havterne 66	Kortnæbbet Gås 21
Dværgterne 67	Havørn 34	Korttået Lærke (2001)
Ederfugl 30	Hedehøg 35	Korttået Træløber 96

- Krikand 27
 Krumnæbbet Ryle 50
 Kuhls Skråpe (2001)
 Kvækerfinke 102
 Kærløber 52
 Kærsanger 89
 Landsvale 77
 Laplandsværling 107
 Lille Fluesnapper (2003) 93
 Lille Kjove 60
 Lille Kobbersneppe 54
 Lille Korsnæb 105
 Lille Lappedykker 11
 Lille Præstekrave 43
 Lille Regnsbove 55
 Lille Skallesluger 32
 Lille Skrigørn (2002)
 Lille Stormsvale (1997)
 Lomvie 67
 Lunde 69
 Lundsanger (2002)
 Lysbuget Knortegås 24
 Lærkefalk 39
 Løvsanger 92
 Mallemuk 14
 Mandarinand 26
 Markpiber 79
 Mellemkjove 60
 Middelhavssølvmåge 63
 Misteldrossel 88
 Mosehornugle 72
 Mudderklire 59
 Munk 91
 Mursejler 73
 Musvit 95
 Musvåge 36
 Mørkbuget Knortegås 24
 Nathejre (1998)
 Natravn 72
 Nattergal 84
 Natugle 71
 Nilgås 25
 Nordisk Lappedykker 13
 Nøddekrige 98
 Odinshane 59
 Perleugle (1999)
 Pibeand 26
 Pibesvane 20
 Pirol 97
 Plettet Rørvagt 41
 Pomeransfugl (2003) 45
 Pungmejse 96
 Ravn 99
 Ride 65
 Ringdrossel 86
 Ringdue 70
 Rosenstær (1997)
 Rovterne 65
 Rustand (2001)
- Rød Glente 33
 Rødben 56
 Rødhals 84
 Rødhovedet And (1999)
 Rødrygget Svale (1997)
 Rødrygget Tornskade 97
 Rødstjert 85
 Rødstrubet Lom 10
 Rødstrubet Piber 80
 Rødtoppet Fuglekonge 93
 Rørdrum 16
 Rørhøg 35
 Rørsanger 89
 Rørspurv 108
 Råge 99
 Sabinemåge 61
 Sandløber 49
 Sangdrossel 87
 Sanglærke 76
 Sangsvane 20
 Savisanger (2002)
 Sildemåge 62
 Silkehale 82
 Silkehejre 17
 Sivsanger 89
 Sjagger 87
 Skarv 15
 Skeand 28
 Skestork 18
 Skovhornugle 72
 Skovpiber 79
 Skovsanger 91
 Skovskade 98
 Skovsneppe 54
 Skovspurv 100
 Skægmejse 93
 Skærpiber 80
 Slangeørn (1996)
 Slørugle 71
 Snespurv 107
 Sodfarvet Skråpe 14
 Solsort 86
 Sort Glente 33
 Sort Ibis (1995)
 Sort Stork 18
 Sort Svane 19
 Sortand 31
 Sortbuget Knortegås 25
 Sortgrå Ryle 50
 Sorthalset Lappedykker 13
 Sorthovedet Måge 61
 Sortklire 56
 Sortkrage 99
 Sortmejse 95
 Sortrygget Hvid Vipstjert 82
 Sortspætte 75
 Sortstrubet Bynkefugl 86
 Sortstrubet Lom 10
 Sortterne 67
 Spidsand 28
- Splitterne 65
 Spurvehøg 36
 Spætmejse 95
 Stellersand (2003)
 Stenpikker 86
 Stenvender 59
 Steppehøg (2003)
 Stillits 103
 Stor Flagspætte 75
 Stor Hornugle 71
 Stor Kobbersneppe 54
 Stor Korsnæb 105
 Stor Præstekrave 44
 Stor Regnsbove 55
 Stor Skallesluger 33
 Stor Stormsvale 14
 Stor Tornskade 97
 Storkjove 60
 Stormmåge 62
 Storpiber 79
 Strandhjejle 46
 Strandskade 42
 Stribet Ryle (2000)
 Stær 100
 Sule 15
 Sumpmejse 94
 Svaleklire 58
 Svartbag 65
 Sædgås 21
 Søkonge 69
 Sølvhejre 17
 Sølvmåge 64
 Taffeland 29
 Tamdue 69
 Tejst 69
 Temmincksryle 50
 Thorshane (1997)
 Tinksmed 58
 Toplærke (2003) 76
 Topmejse 94
 Toppet Lappedykker 11
 Toppet Skallesluger 32
 Tornirisk 104
 Tornsanger 90
 Trane 42
 Tredækker 54
 Triel (2001)
 Troldand 29
 Træløber 96
 Turteldue 71
 Tyrkerdue 70
 Tårnfalk 38
 Vagt 40
 Vandrefalk 39
 Vandrikse 40
 Vandstær 83
 Vendeals 74
 Vibe 47
 Vindrossel 88

HVOR LIGGER DET?

Et udpluk af amtets fuglelokalteter: 1) Anholt 2) Mariager Fjord, Treskelbakkeholm 3) Overgård, Bjerre Byvejle, Hulmade 4) Eskeplet, Sødrieholm Strand, Mellempoldene 5) Råby Kær/Odde, Demstrup Vase 6) Grund Fjord, Hollandsbjerg 7) Drastrup Enge, Dronningborg Bredning 8) Randers, Gudenåparken, Vorup Eng sø, Hornbæk Enge 9) Bjerregrav Mose 10) Fussingø 11) Bønnerup Strand 12) Gjerrild Nordstrand 13) Dystrup-Ramten Søer 14) Vallum Sø 15) Fornæs, Karlby/Sangstrup Klint 16) Kolindsund 17) Grenå Enge 18) Glatved Strand, Rugård 19) Stubbe Sø 20) Ahl Hage, Øer/Hassensør, Gåsehage 21) Helgenæs, Sletterhage 22) Begtrup Vig, Dragsmur 23) Mols Bjerge, Strandkær 24) Mørke Kær 25) Egå Enge 26) Århus, Risskov 27) Brabrand Sø, Dødeå Enge, Årslev Eng sø 28) Moesgård 29) Kasted-Geding Mose 30) Lading Sø 31) Sminge Sø 32) Silkeborg 33) Salten Langsø 34) Mossø 35) Skanderborg Sø 36) Alrø, Lerdrup Bugt 37) Gyllingnæs, Kalsemade 38) Åkær, Amstrup Enge 39) Assedrup Enge, Norsminde Fjord, Kysing Fjord/Næs 40) Issehoved, Kragemosen 41) Stavns Fjord, Hesselholm, Barnekold, Besser Rev, Øster Hedekrog 42) Vester Hedekrog 43) Vesborg Fyr, Brattingsborg Skov 44) Nørrekær Enge.